HET VERHEUGD FRIESLAND,

OF

VERHAAL VAN DE REIZE VAN ZYNE DOORLUCHTIGE HOOGHEID

WILLEM DEN VYFDEN,

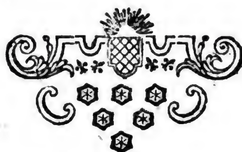
PRINCE VAN ORANGE, ENZ. ENZ. ENZ.

Gedaan van den 24 July tot den 3 Augustus 1773.

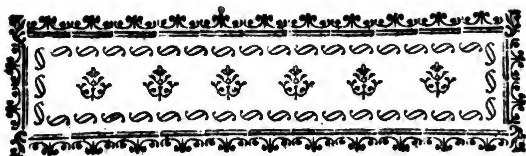
DOOR

NICOLAAS HOEFNAGEL.

Benevens een Verhaal van al het gepasseerde in LEEUWARDEN, als meede in geheel FRIESLAND, zo van de BURGERS, als ook de EERENPOORTEN, en BOOGEN, met haaren INSCRIPTIEN en ILLUMINATIEN.

Te AMSTERDAM,
By GERRIT BOM, Boekverkoper, in de Molsteeg.
MDCCLXXIII.

AANSPRAAK

AAN

ZYNE DOORLUCHTIGE HOOGHEID

WILLEM DEN VYFDEN,

BY DER GRATIE GODS PRINCE VAN ORANGE EN NASSAU, ERFSTADHOUDER, ERF CAPITYN EN ADMIRAAL GENERAAL DER VEREENIGDE NEDERLANDEN, ENZ. ENZ. ENZ.

HOOGGEBOOREN VORST en HEEREN U DOORLUCHTIGE HOOGHEID gelieft Allergenadigst te vergunnen dat ik deszelfs geringsten Dienaar, my by deezen mag nederbuigen voor de voeten van U DOORLUCHTIGE HOOGHEID. Myn Ziel is inwendig verrukt van een aangenaamen Vreugden, ziende U DOORLUCHTIGE HOOGHEID

met Hoogst-Deszelfs KONINGLYKEN GEMALINNE, benevens de twee Dierbaaren SPRUITEN door de Goedheid GODS in een volmaakten welstand.

Ja! Zy die de hoopen en verwagting daar *Nederland* den Hemel om gesmeekt heeft vervuld, ziet zich tans wederom door de milden Zegen van JEHOVA, in die staat gebragt, dat wy uit dien KONINGLYKE en Geliefden VORSTINNE U DOORLUCHTIGE HOOGHEIDS Geliefden EGA, hoopen hebben dat Zy ons *Nederland* eerstdaags zal vereeren met een derde ORANGE SPRUIT. Wat hert is niet verheugd! wiens Ziel niet ontroert! wanneer men slegts eenige kunde aangaande de Historien van *Nederland* heeft? Want nimmer in der Eeuwigheid kan het geloogent worden, dat het Gebouw van ons Gemeenebest, is gegrondvest op 't bloed van Uwen DOORLUCHTIGE VOORVADEREN, hoe kan het dan anders zyn als dat een waare *Nederlander* ook teffens een Liefhebber van het Huis van ORANGE is, daar wy de dierbaaren Vryheid aan verschuldigt zyn? wie is in *Nederland* die slegts een aas weldenkend Bloed in zyn Aderen heeft, die niet gaaren zyn *Goed*, en *Bloed*, voor U DOORLUCHTIGE HOOGHEID wil opzetten? Ik die durf zegge van myns Moeders Borsten te hebben gezoogen, en van myn Vader geleerd ben, om naast GOD eeuwig dankbaar aan ORANGE te zyn, edoch al had ik die voorrechten niet genooten, daar ik den Hemel voor dank, van dezelve te hebben mogen genieten, zo zouden de *Nederlandsche* Historien myn echter hier genoeg toe aangezet hebben. Dit hart, dan met een waare liefden bezield DOORLUCHTIGE VORST, is niet ongevoelig geweest, ziende eerstelyk hoe of Uwen DOORLUCHTIGE HOOGHEID in 't Land

my-

myner Geboorten *Noord-Holland* is ontfangen; en naderhand na het vette *Friesland* is gegaan, na dat *Friesland*! dat trouwen *Friesland*! daar de Zeetel Uwer DOORLUCHTIGEN VOORVADEREN zo lang gevestigd was.

Een Volk welken altoos een onwankelbaare trouw aan het DOORLUCHTIG HUIS van ORANGE betoond hebben, een Volk waar van U DOORLUCHTIGE HOOGHEIDS Heer (doch nu Zaligen) VADER *hoog loffelyke Memorie* van plag te zeggen, (*Myn lieven Friesen.*)

Wy hebben dan tot alle weldenkende haar vreugde moogen zien, dat die genegendheid der *Friesen* door een langen afweezentheid niet is uitgedooft, verre van daar, de liefden was eerder gewakkerd. Ik herzeg die slegts een aas weldenkend bloed heeft, kon niet gevoeleloos zyn, ziende de liefden en vriendelykheid, eensdeel van Uwen DOORLUCHTIGE HOOGHEID aan deeze *Volkeren* en aan de andere kant, de genegentheid der *Friesen* voor U HOOG VORSTELYKE PERSOON en Hoogst-Deszelfs DOORLUCHTIG HUIS. Dit heeft my aangespoord dit Werkje ter Persen te brengen, om was het mogelyk deeze tyd te vereeuwigen! waar van nooit geen voorbeelden zyn gezien. Is 't van myn niet na de allergrootste Schryfstyl geschreeven, ik houde myn aan het zelven Compliment als ik in myn Aanspraak van *Noord-Holland* gezegd heb.

En ik zal myn grootelyks gelukkig achten, mogt dit Werkje zyne DOORLUCHTIGE HOOGHEID, beneffens de braave *Friesen* eenigzins behaagen, hoopende dat zyne DOORLUCHTIGE HOOGHEID myne Fouten daar somtyds ingesloopen zynde, genadiglyk zal verschoonen: te

meer, om dat het uit een hard vervuld met liefden voor het HUIS van ORANGE voortkomt; en van ymand die zich niet liever noemt als

UWE DOORLUCHTIGE HOOGHEID
Onderdaanige, Gehoorzamen, en Ootmoedigen Dienaar,

NICOLAAS HOEFNAGEL.

Amsterdam den 8 November 1773.

HET

HET VERHEUGD FRIESLAND.

Wel aan myn Ziel, hier vind gy stof,
Regt naar Uw smaak, die moet gy kiezen:
Verbreid Oranjes *grooten lof,*
Hoe Hy geëerd wierd van de Friezen,
Een Volk getrouw altoos dat Huis,
Zy zyn bekent van oude dagen,
Zy minnen Hem in druk en kruis,
De Liefd' die zy Oranje *dragen*
Heb Ik gezien, 't is My bekend;
Ik durf op de Friezen *roemen,*
Haar liefde kent geen paal nog ent;
Hoe moet ik zulk een liefde noemen?
Een Goddelyk *Vuur ontsteekt haar borst,*
Prins WILLEM *is haar lust en leeven,*
Voor lang heeft Friesland *al gedorst*
Dat haar die eer eens wierdt gegeeven.
Haar wensch die heeft de Vorst *vervuld;*
Wien 't zag, die moest zig zelfs verwonderen;
Wanneer den Vorst *wierdt ingehuld,*
En toen 't Kanon begon te donderen;
Men had de Friezen *maar te zien,*
Dan zag men ook straks traanen vloeijen,
Van al de braave Friezen *lien,*
Maar traanen, die uit blydschap groeijen,
Een Vorst *te zien vol teederheid,*
Voor al de Friezen Burgeryen,
Men ziet wat in zyn Harte leid,
Zy storten traanen van verblyen.

Zyn HOOGHEID *zelfs is aangedaan;*
De goedheid Hem zo aangebooren,
In Friesland *door den* VORST *bestaan,*
Kon ieders Hart en Ziel bekooren.
Hy groet, Hy knikt, hy spreekt tot haar,
Zyn vriendelykheid doet haar weer leeven,
Zy roepen alle met malkaar,
Weest Wellekom PRINS *van* GOD *gegeeven,*
't Is alles liefde wat men hoord,
Zo van den VORST *als van de* Friezen,
Die anders dacht had men vermoord,
Ja hy moest 't leeven vast verliezen.
Geen Mensch in Friesland *die 'er leeft,*
Die 't niet houdt met 't Huis Nassouwen,
En alles graag ten besten geeft,
Ja zelfs haar leeven, uit louter trouwe.

'T Was dan zo als ik op Bladz. 69. in myn *Juichend Noord-Holland* gezegt heb, den 23 July dat onze Doorl. STADHOUDER van *Enkhuizen* onder zeil ging, onder 't geleide van 66 Vaartuigen, alle met fraaije Vlaggen versiert, 's morgens ten vyf uuren kon men het Jagt op de *Lemmer* met de byhebbende Vaartuigen zien aankomen, de menigte van Zylen maakten van de *Lemmer* af een overheerlyk Gezicht in Zee. De herten van de *Friezen* wierden met een overgroote blydschap vervuld, toen zy haar geliefden STADHOUDER zagen aankomen.

Haar Zielen wierden als van vreugde opgenomen,
De blydschap straalde Haar ten volle oogen uit,
Zy riepen tot elkaar, ziet onze VORST *daar koomen,*
Roept nu Vivat Oranje, *met volle monde uit.*

De brave *Ingezetenen* van de *Lemmer* hadden in die korte tyd, dat zy van de zeekerheid van zyn Doorl. Hoogheids komst tyding hadden ontfangen, alles bygebragt, wat maar in haar vermogen was, aldaar op de *Lemmer* stonden zes fraaije, en by uitstek sierlyke Ereboogen, zynde de eersten gezet voor het Huis van de Wel Edelen Geboren Heeren REGNERUS LIVIUS ANDRINGA DE KEMPENAAR, Grietman van *Lemsterland*, van de Westzyde van de Haaven tot aan het Huis der Heer Grietman was een dubbelt Staketzel gemaakt, het zelven Staketsel was met

Palm

Palm verſierd, en Bloemen tuſſchen beiden, het welk fraay om te aanſchouwen was. Verders heeft by deeze gelegentheid niet weinig uitgemunt, den braaven Heer en Koopman SJOERD JOUWERTS, die niet tegenſtaande zyn grooten bezigheden, van zyn Lynbaanen als anderzins: echter zich op 't ieverigſte bevlytigden, om al wat maar luiſter by deeze plegtigheidkon toebrengen, met alle ſpoed werkſtellig te maaken. Vooreerſt, Inventeerde hy dat men tegens dat de VORST ſtond te komen, moeſt maken dat twee en zestig braaven Burger Kinderen alle in het ſpier Wit wierde gekleed, als Matroozen met Schippers Muſſen op haar hoofden, de witten Rokjes en Broeken, zo wel als haar Muſſen, waren geboord of gegaloneerd met Zyde Oranje Linten, een Oranje Lint waayde van haar Mutſen, Oranje Roozen pronkten op derzelve Schoenen, in 't kort gezegt het was ſierlyk om te aanſchouwen, verders had gemelde Heer SJOERD JOUWERTS voor het grootſte gedeelte met eigen hande gemaakt, en 't welk hem ook in eigendom toekwam, een fraay Oorlogſcheepje zynde lang over ſteeven voet, en wyt voet, 't zelve Oorlogſcheepje; was genaamt de bloeijende *Oranje Stam:* het was gemonteerd met 28 Stukjes Kanon, leggende op Ropaarde: in het kort aan het zelve Scheepje vond men alles in het klyn, wat tot een groot Oorlog Schip behoord, daar mankeerde niets aan, wat tot zinſpeeling van deeze plegtigheid kon dienen. De bloeijende *Oranje Stam* welke agter 't Scheepje geſneede ſtond, had aan derzelver Stam vier afgehakte Spruiten verbeeldende de vier Overledene PRINS WILMS, en de regt opgaande Stam die bloeiden onzen Doorl. ERFSTADHOUDER, voorts zag men aan de Boom, twee ſierlyken Oranje Appelen, verbeeldende de Vorſtelyken Kinderen. De Prince Vlagge en Wimpels welke van het Scheepje af waaiden pronkte met de Wapens van de Unie: om kort te gaan alles was ſierlyk, en na Scheeps Bouworder en voet maat gemaakt, het zouden dierhalve onredelyk zyn, dat men zulk een vernuftige en braave Inventeur die teſſens zyn grootſte Geluk daar in ſteld, dat hy zyn VORST mag eeren, niet met een Versje zou bekroonen. Ik zeg dan

SJOERD JOUWERTS *braave Man, vermaarde Inventeur,*
Vergun myn Heer dat ik U naam hier vry vermelden,
De nyd die pryſt u zelfs want ziet zy heeft geen keur.
Terwyl vernuft, en deugd, ô SJOERD *U ſtaag verzelden,*

Gy toond hier braaven Man dat Gy Oranje *mind,*
En alles over hebt voor het Edel Huis Nassouwen,
Eert Hem als Vader. en gehoorzaamt als een Kind,
Zo zal ô braave Sjoerd *dees daad U nimmer rouwen.*

Zo dra het Jacht waar in onze geliefden Vorst hem bevond, in de nabyheid van de *Lemmertsche* Haaven met al de byhebbende Vaartuigen was, zo wierd Hoogst-Dezelve uit gemelde Oorlogscheepje, 't welk even buiten de Haaven lag, met vyf schooten uit de Kanonnetjes gesalueerd, terwyl ondertusschen de Trompetter die beneffens vier Mannen op het genoemde Scheepje was, zyn aangenaame Trompette geschal liet hooren, speelende het bekende Airtje van *Wilhelmus van Nassouwe*, doch alzo het Jacht van Hoogst-Dezelve niet wederom antwoorde op de saluatie van het Oorlogscheepje, zo presumeerde daar op zeer gegrond, den Eigenaar, en Commandant derzelve Scheepje, dat zulks niet voortkwam, uit minagting die zyn Doorl. Hoogheid zouden hebben voor 't salueeren van zyn zo Konstig Oorlogscheepje verre van daar, neen hy stelde vast gelyk ook waar was, dat den Vorst door de voorige dagen, en door de arbeid welke Hoogst-Dezelve verrigt had, als doe zyn afgesloofde Leeden met een weinig zoeten rust verkwikten.

Ik zeg weinig zoete rust, die onze Vorst *genoot,*
Want hy in Noord-Holland *zich zelve ging afslooven,*
Uit zuivere yver die Hem nimmermeer verdroot,
Zo weinig rust baart eer verwondering dan gelooven.

De Heer Jouwerts, welke niet anders beoogden, als alles wat de Vorst aangenaam kon zyn, hoorende dat hy uit Hoogst-Deszelfs Jacht geen antwoord kreeg, gaf order van de anderen resteerende 23 stukjes Kanon niet af te schieten, zeggende dat hy de hoognodige rust van die Vader der Vaderlanden, niet wilde stooren.

Gy had gelyk Heer Sjoerd *gy wist zyn Hoogheids ploegen,*
Men kan de Vorst *zyn Ziel, men kan zyn yveren aard,*
Hy rust niet als 't maar strekt tot Neêrlands vergenoegen,
Ter liefden van zyn Volk Hy veel zyn zelfs niet spaard.
En ziet nu dat de Slaap zyn Hoogheid *ging verrassen,*
En voor een korte wyl die dierbaare Oogen sloot,
Zo zweeg U grof Geschut op Zuiderzee haar plassen,
U wensch was dat de Vorst *een zoeten rust genoot.*

De klokke 7 uuren arriveerden zyn Doorl. Hoogheid in een volmaakte welstand in de Haven van de *Lemmer*, wordende gevolgt van 't meergemelde Oorlogscheepje de *bloejende Oranje Stam*, het welk door den Vorst met veel genoegen wierd beschouwd, de toevloed van Menschen, zo van Burgers van de *Lemmer*, als Vreemdelingen en anderen die met Vaartuigen en Rytuigen als ook te Voet waaren gekomen, om zyn Hoogheid te zien, was zo menigvuldig, dat 't met geen penne is uit te drukken; had het by de menigte der Menschen eerst nieuwsschierigheid gebaard, om den Vorst te zien, nu baarde het verwondering wanneer zy haar Vorst zagen, want ieder der Aanschouwers was als buiten zich zelven, zienden de weergalooze vriendelykheid van dit Doorluchtig Hooft der Nederlanden.

Het Jacht lag aan de Westzyden van de Haven aan de Wal. Behaagden het Hoogst-Dezelve op 't Jacht gunstige audientie te verleenen aan den meergemelde Wel Edele Geboren Heer Regnerus Livius Andringa de Kempenaar, Grietman van *Lemsterland*, met de Leeden van het Ed. Gerechten, als ook van gelyken deelden in dezelve eer meeden de Eerw. Kerkenraad, wordende geleid door de Wel Eerw. en zeer Geleerde Heer G. van Bleiswyck, Predikant op de *Lemmer*, dewelke by deeze geleegentheid een zeer gepasten aanspraak aan zyn Doorluchtige Hoogheid kwam te doen.

Heer Regnerus *ging heenen treeden,*
Verzeld met de Achtbare Leeden,
Van het Gerecht *in vollen pracht;*
Te zamen na den Vorst *zyn Jacht.*
De Predikant *en* Kerkenraaden,
Die ziet men ook in vreugde baaden,
Den Aanspraak van de Heer Bleiswyck,
Toont hoe dees Heer in deugd is ryk.

Na dat den Vorst dan de complimenten van Geluk en Welkom wenschingen in die Provintie had ontfangen, en Hoogst-Dezelve die met alle tekenen van beleefdheid ontfangen had, trad zyn Doorl. Hoogheid uit het Jacht. Alhier by het Jacht, waren de twee genoemde versierde Staketsels of Leuninge, om de aandrang van de menigte der Menschen te beletten, tusschen deeze Staketsels en wel aan de binnekant derzelve stonde aan yder zy 31 van de reeds genoemde Jongelingen in 't wit gekleed, als Ma-

troozen met haar lange Broeken aan en als gezegt is, alles met Oranje omboort, deeze 62 Jongelingen waar van de oudste 12, en de jongste 9 a tien Jaaren was', waren alle op order geplaatst, gevende elkander de hand, 't is niet wel om te verbeelden hoe sierlyk zulks stond, of men dient zelver Aanschouwer van die plegtigheid te hebben geweest, den VORST had nog naauwlyks zyn Voeten op de Wal, of een derzelver Jongelingen trad met een vrymoedige doch teffens beleefden houding na onze geliefden ERFSTADHOUDER, en sprak de VORST uit aller naam aldus aan:

Zyt well'kom Edel VORST, aan Frieslands vaste Wal,
Daar ieder op U Komst, hier maakt een Vreugdgeschal;
Vergun dan nu ô PRINS, daar wy U tans ontmoeten,
Dat deeze Jeugd U als haar Vader mag begroeten.
D'Alzegenaar die spreid, van 's Hoogen Hemeltrans,
Op U en Uw Geslacht, zyn zegenryken Glans,
Op dat de vrye *Fries*, in U zyn Naam mag roemen:
Ons Heil is groot genoeg, wild G' ons uw knegten noemen.

De Maaker van 't zelve Vers was genaamt MICHIEL OLDENDORP, zynde een Schilder van zyn affaires, en de Jongeling welke 't zelve Vers tot zyn Doorl. Hoogheid kwam uit te spreeken, en naderhand aan Hoogst-Dezelven overgaf, was genaamt REMMER FALKAMA, onze geliefde VORST betoonde by het ontfangen van het zelve Vers, uit de handen des Jongelings, Hoogst-Dezelve groot genoegen hier over, en bedankte dien jonge FALKAMA op een vriendelyke en inneemende wyzen, en in hem, al zyne Medemakkers, zyn Doorl. Hoogheid passeerde daar op tusschen de twee en sestig in Rystaande Jonge Lieden door, gaande ook door de eerste Boog tot voor het Huis van meergemelde Heer Grietman, de Jongelingen flooten van stonden aan de train agter Hoogst-Dezelven, voor het Huis van de Heer Grietman stond wederom een fraaije Eereboog, zynde by uitstek netjes versierd, alhier was het dat de Rytuigen stonden, welke op de Komst der VORST wagten, na dat den geliefde ERFSTADHOUDER afscheid genomen had van de gezamentlyke Heeren, stapten dien zo beminde PRINS in het Rytuig met zyn luisteryk gevolg, wordende wederom door de Jonge Lieden vier, aan vier, agter de Koets gevolgt, en dat alles in een allervolmaakt-

ste

ſte order, tot aan de Heere Weg. Hier was, dat 't deeze Jongen Friezen van haaren VORST ſcheiden onder het geduurig geroep van *Vivat Oranje*, *lang leeft zyn Hoogheid*, dit was circa des 's morgens de klokke half negen uuren, 't gejuich, geroep en de blydſchap van yder wie daar op de *Lemmer* zich bevond was zo groot, dat ik het myn niet durf onderwinden om het zelven te beſchryven; in het doorryden van het Dorp had de VORST de zes fraaije Eerenboogen gepaſſeerd, als twee by de Veermanskay, een voor de Heer Grietmans Huis, en een op de grooten Sluisbrug, als ook een op de Markt by het Huis van den Ontfanger en tevens Caſtelyn C. MEYNARDY, in 't Heere Logement. Dezelve Caſtelyn of te Ontfanger, toonde by deeze geleegentheid meede door het laaten waaijen van een Oranje Vlag; wat Liefhebber hy van het Huis van Oranje is, doch als ik al de meenigte van Vreugdeteekenen, zo van Vlaggen als Wimpels en Kroonen zoude aanteekenen, die men alhier by de braave Burgery van de *Lemmer* zag, dan zoude myn werk van te veel uitgebreidheid worden, met korte woorden zeg ik dan:

't Was vreugde! vreugde waar men ziet!
Niemant weet nu van verdriet,
't Lemmerts Volk is opgetoogen,
Nu zy haar PRINS *zien voor haar oogen.*

De reſt der fraaije Eereboogen ſtonden langs de nieuwe Buurt tot de Heeren Weg, door dewelken de VORST passeerde. wanneer zyn Hoogheid deszelfs reize voort zetten, van de Lemmer na Hoogſt-Dezelve Luſthuis het Oranje Wout.

Alhier heb ik nog een zaak vergeeten, namentlyk, dat de Jongelingen welken in 't wit gekleed waaren, 's morgens al vroeg voor de Wel Ed. Geb. Heer GRIETMAN zyn deur vergaderde, en aldaar paradeerende, trekkende vervolgens in goede order vier aan vier, tuſſchen de Staketſels in, alwaar zy den VORST als gezegt is opwagten. Zie daar Leezers hebt gy het prinſipaalſte en netſte van 't gebeurde, op de *Lemmer* by het heuglyk arrivement van zyn Doorl. Hoogheid, doch al eer wy hier van afſtappen zo zal ik myn ſtaamelend Vermoogen aanwenden, om eerſtelyk myn geliefden VORST met een Versje te vereeren, en vervolgens den Dichter, M. OLDENDORP als meede de Jongelingen van de *Lemmer* in Dichtmaat aanſpreeken.

Wel aan! Doorluchtig Vorst, *het Volk is hier voldaan,*
Van Uwe vriendelykheid, en U aanminnigheeden,
Voor lange tyd ô Vorst *heeft* Friesland *smert geleeden,*
Zy hebben nu haar wensch, dat Gy lant by haar aan.

Schoon het de Lemmer *smert, dat Gy zo gauw been ryd,*
Zy wilde U myn Prins, *wel altoos by haar houwen,*
Haar hart dat blaakt van vreugd, als zy haar Vorst *aanschouwen,*
Want nooit beleefde zy, zo een heugelyke tyd.

Haar wensch is dat G' ô Prins, *doch gauw eens weder keer,*
Met Uwe Gemalin, *van 't Volk bemint zo teer,*
Dat ik geen kans en zien, na waarde dat te uiten;

En dat dan zesde WILLEM *ook met zyn* ZUSTER *komt,*
Ik beschreef haar Wenschen graag, maar mynen pen verstomt,
En eindig, God bewaar myn Vorst, Vorstin *eu* Spruiten.

Waar op ik verders tegens Monsr. M. Oldendorp zeg:

Machiel *of* Oldendorp, *'t is even hoe men u noemt,*
Gy hebt een Vers gemaakt, waar op de Lemmer *roemt,*
Gy bebt door deeze daad, veel glorie gaan verwerven,
't Is braaf, eert dus den Vorst, *za zal U Naam nooit sterven.*

Nu is het de Jonge Falkama, en zyn byhebbende Gezelschap haar beurt:

Het zal nog hondert Jaar na deezen,
Als men eens Falkama *zyn naam,*
't Zy in een Boek, of elders leezen:
Dan altyd zyn die was bekwaam,
Om tot een Vorst *in Dicht te spreeken,*
Uit Lemmerts *jeugt haar aller mond;*
Schoon Remmer *jong was, 't is gebleeken,*
Dat hy het meesterlyk verstond,
Zo dat Prins WILLEM *nam genoegen,*
Tot eer van Remmerts *Nageslagt,*
Zo ging ik hem dit Vers toe voegen,
Ik hoop niet dat 't word veragt.

Ik

Ik kan hier niet met ſtilzwygen voorbygaan een Geval, 't welk gebeurde op de *Lemmer* zo als zyn Doorl. Hoogheid even uit 't Jacht aan de Wal was geſtapt, waar aan men kan zien, wat verfoeijelyken Schepſelen men onder de Stervelingen vind; de Burgers van de *Lemmer* zo wel als de menigte van Vreemdelingen, hadden zo dra niet gezien dat den Vorst uit 't Jacht was, of yder beyverde zich om 't meeſt om naby den Vorst te zyn, yder was met liefden vervuld, en hadden geen gedachten als om het genoegen te ſmaaken, van haare lieve en beminde Erfstadhouder te zien, en een iegelyks hart was met een overmatige Blydſchap vervuld, hier door was de aandrong van het Volk zo ſterk, (dat het als Haring in een Ton zo men zegt) tegens het bewuſte Staketſel aandrong, een zeaker Schelmachtige *Jood* niet vatbaar voor eenige indrukzelen, en als ik het zeggen mag die in deeze dagen toonden aan zyn geweetelooze inborſt dat hy, ſlimmer te vreeze was als een gebooren Dief, en waarom zou ik het niet zeggen mogen? want had de Field ſlegts een twintigſte gedeelte van een aas indruk gehad, zou hy zyn vervloekte praktyk, niet geoefent hebben aan Lieden die de traanen in de oogen ſtonden van Blydſchap. dat zy haar Vorst mogten zien, ik herzeg een zeker *Jood* bevond zich meede onder dat gedrang, kwazie om deelagtig te zyn aan de eer van zyn Doorl. Hoogheid te hebben gezien, doch verre van daar, dit was 't niet dat de Schelm zogt, maar wel om den een of ander, van de toegevloeyde menigte, waar onder hy hem bevond haar Zak te lichten, tot dat einde had hy hem weeten te vervoegen, op de zyde van de Heer Sjoerd Jouwerts, den eigenaar van het gemelde fraaije Oorlogſcheepje, welke zich tans ook op de Wal bevond. Op deeze Heer liet de *Jood* zyn diefagtige Oogen vallen, en wiſt op een behendige wys zyn *Chartouſiaanſche* klaauwen in de Broekzak van dien braven Man te brengen, daar zyn vuurige nagels gaauw een welgeſtoffeerde Goudbeurs ontmoeten, welke hy knaphandig uit meer gemelden Sjoerd Jouwerts zyn Zak lichten, (maar ô way) tot ongeluk van de *Jood*, wierd zulks even van paſſen door de Hr. Jouwerts gemerkt, die zo als de *Jood* zyn krom genagelde klauw, uit de zak haalde toegreep, en niet alleenig zyn Goudbeurs uit deeze Dief zyn handen redden, maar tevens dien Zakkerolder greep, den *Jood* hem in de klem voelende verwenſchte toen mogelyk wel duizentmaal dat hy handen gehad had, want in de plaats van een Goudbeurs te krygen, kreeg hy meer klappen als ducaten, en wierd

eindelyk in Rechters handen overgelevert, en vervolgens in hegtenis gebragt. Na dat deeze vrye Konstenaar daar drie, a vier dagen, op de *Lemmer* gezeeten heeft, is hy na *Leeuwarden* overgebragt.

Daar men die Gannif *nu zal loon na werk geeven,*
Die onder het oog der Vorst *zo assurant bestaat,*
Dat hy dees braaven Man zyn beurs hier ligten gaat,
Myn dunkt dat zulk een Schelm verdient niet meer te leeven.

En schoon dat hy nu roeft Genha Genha myn eeren,
Te Man tie eeft zin Peers waraftig waar weerom,
Hog lats mier los? ich peloof dats ich nig wederkom,
Nu dat heeft ook geen nood, zy zullen 't hem verleeren,

Den Vorst dan als gezegt is, 's morgens om half negen van de *Lemmer* afrydende, wierd gevolgt van verscheiden Lieden, zo te voet, als te Paart, Hoogst-Dezelven nam zyn weg naar *'s Heereveen* over de volgende Dorpen, en Vlekken, van de *Lemmer* op *Tjsinga*, van daar op *Vollega*, verders op *duinjega*, toen op *Hooydammen*, van daar op *St. Nicolaas*, passeerende aldus het Huis *Hyden*, verders na de *Schasterbrug*, voorby de *Jouwer*, op *Homme*, na de *Haskerbrug*, en verders op *Schanserbrug*, komende aldus tusschen 11 en 12 uuren voor de middag op *'s Heereveen*, al eer ik den Vorst op dit fraaije en by uitstek schoone Vlek verzel, zo zal ik eens een Versje opsnyden, en zeggen:

Komt hier gy Heereveenders *al,*
En maakt te saam een bly geschal
Gy hoeft op deeze dag U vreugd niet in te toomen,
Kom zing en spring en kwinkeleer,
Het is alles tot de Vorst *zyn eer,*
Die gy met vreugd dees tyd vry mag verwellekomen.

Uw Boogen die zyn fraay en net,
Tot eer der Vorst *hier opgezet,*
Met schoone Bloemen, en met levend Groen behangen,
De Jeugd van 's Heereveen *gereed,*
Zeer netjes in 't wit gekleed,
Die staanen klaar myn Vorst *om u met vreugd te ontfangen.*

'tWas

't Was dan gelyk gezegd is dat de wensch der *Heerenveenders* Burgery vervuld wierd, door den Komste van den geliefde ERFSTADHOUDER in die Provintie, en wel prinsipaal in het doorpasseeren van het Vlek, na 't *Oranjewoud*, 't is kwalyk te verbeelden, welk een toevloed en menigte van Menschen, haar aldaar bevonden: om dien geliefden VORST te aanschouwen, daar was geen moeite nog vlyd ontzien, om zyn Doorl. Hoogheid met alle teekenen van eer te ontfangen. Toen de VORST op het *Heereveen* kwam, reed Hoogst-Dezelve de *Haskerschans* op, behoorende onder de Grieteny (*) van *Haskerland* waar over Grietman is, de Wel Ed. Geb. Heer YZINGA, alhier passeerde Hoogst-Dezelve VORST vier fraaijen Eerenboogen, zeer netjes met Kroone en Palm versierd, tusschen beiden met fraaye levendige Bloemen, zo dat men zoude kunnen zeggen:

Op Haskerland zyn Schans daar YZINGA *regeert,*
Voldeet het oog wat dat het Herte maar begeerd.

Op eenige derzelve Ereebooge stond *Vivat Oranje*, op andere wederom *Lang leeft zyn Hoogheid*, enz. verders reed Hoogst-Dezelve op *Anjewerde*, waar over Grietman is, de Wel Ed. Geb. Heer E. A. VAN EDEMA, alhier stonde twee schoone Eereboogen, meede rykelyk met Groente en Palm versierd, en met alle regt kan men zeggen, dat dezelve Eereboogen by uitstek fierlyk waren.

Heer EDEMA *zyn* Anjewerde *pronkt alhier,*
Met schoone Boogen trots ja fier en vol van zwier.

Deeze twee Grietenyen door den VORST met het Rytuig gepasseerd zynde, kwam Hoogst Dezelve op de Grieteny van *Slooterland*, alhier stonden agt Eereboogen, en een derzelve was zeer fraay naar de Toscaansche order gebouwd, loopende van boven met een ronde Boog waar op een zeer schoone Oranje Boom stond, de beide de Spitsen aan de zy, pronkte met twee fierlyken Kroone, in 't midden van de Boog, hong een extra wel getimmerd drie Mast Scheepje,

(*) Men moet weeten het Heereveen bestaat uit drie Grietenyen, als Haskerland, Anjewerde en Schooterland.

Scheepje, ten lengte van 4, a 5 Voeten, verbeeldende 't Schip van ſtaat, onder 't Schip zag men de volgende Letters hangen:

W. D. V.

P. V. O.

R.

Over dezelve Grieteny van *Slooterland*, is Grietman de Wel Ed. Geb. Heer MENNO COEHOORN VAN SCHELTINGA, Admiralieteits Heer tot *Amſterdam*, wegens *Friesland*, en Curator der Academie tot *Franeker*, 't luſt myn en ik hoop dat het niet kwalyk genomen zal worden, een Klinkdicht uit te ſpreeken, en tegens den VORST te zeggen:

Myn VORST, de Grietman hier van deeze ſchoon Landsdouw,
Is MENNO, maar geen Man die 't zwaart verbied te trekken,
COEHOORN volgt 'er op, wiens Werken nog verſtrekken,
Tot Muuren van ons Land, en tot ons Staaatsbehouw.

Uit die COEHOORNS bloed is hy, die SCHELTINGA gedaalt,
In de Admiraliteit, is deeze Heer gezeeten,
In *Franeker* beroemt, en Curator geheeten,
Zo ver myn is bekent, nooit in zyn plicht gedwaalt.

In dees Heers Grieteny, ziet myn VORST opgericht,
Acht Eereboogen van de Burgers hier geſticht,
Zy zyn hier opgezet, om U myn PRINS te eeren,

Het *Heereveen* dat juigt, nu zy zyn HOOGHEID zien,
De Vergenoegdheid ſtraalt uit de oogen van dees lien,
En al haar wenſchen VORST, is wild gauw wederkeeren.

Niet alleenig dat alhier op 't *Heereveen*, deeze 14 koſtbaaren en ſierlyke Eereboogen waren opgerecht, maar nog boven dien, zag men aldaar zes Jonge Perſoonen, van de eerſte en deftigſte Burger Kinderen van het *Heereveen*, alle in 't wit gekleed, en verders met Zyden Oranje Lind haar Kleederen gemonteerd, waar van de oudſte dier Jongelingen om en by de dertig Jaar was, en de Jongſte 16 Jaar, deeze zes Perſoonen waren by uitſtek

bitstek netjes, en begelyden den VORST van de *Haskerschans* af, langs het geheele *Heereveen*.

De Naamen dier Persoonen waren:

De Heeren { KLAAS TAKES PLETTING,
JACOB TAKES PLETTING,
IZAAK ARENDS,
THOMAS JOHANNIS;
BARTELE VAN TER WISGA, en
PIETER MYNS BOOTSMAN.

En men mogt met regt zeggen:

Dat beide PLETTINGS deeze dag zo wel beviel,
Dat zy met ARENDS ZOON uitstorte haare Ziel,
Die nimmermeer zo fel in gulle vreugde blaakten,
Als toen THOMAS, en WISGA, hun, neffens haar vermaakten,
BOOTSMAN die gaf ook blyk van zyne brave trouw,
In 't kort het was tot eer van WILLEM van Nassouw,
Dierhalven deeze zaak, die mag een yder weeten,
Zy mogen sterven, doch haar naam, of lof, word nooit vergeeten.

Zo dra als dien beminnelyke VORST het Vlek gepasseerd was, zo wierd Hoogst-Dezelven van duizende van Menschen gevolgt, zo met Rytuigen als anderzius, naar 't Lusthuis 't *Oranje Wout*, alwaar onze geliefden ERFSTADHOUDER te 12 uuren in een volmaakte welstand arriveerde, Hoogst-Dezelven gaf hier weder om de levendigste blyken van Hoogst-Dezelve vriendelykheid, alzo den VORST de goedheid had, om by zyn arrivement op 't *Oranje Wout*, zig een geheele wyl op 't allerminlykst te vertoonen, aan de menigte der toegevloeide Menschen, welke haar aldaar bevonden, alles had tot die tyd toe nog al reedelyk stil geweest, maar wanneer de menigte zag de verbaazende vriendelykheid van dien VORST, daarzy zo naar verlangd hadden, was het haar niet mogelyk langer te zwygen, neen de vreugden overmeesterde de Herten, en de Lucht klaterde van het geduurig gejuig, *Hoeze*, *Vivat Oranje*, *lang leeft onze Prins*, vervolgens behaagde het Hoogst-Dezelve VORST om na een korte maaltyd met Hoogst-Deszelfs Gezelschap op 't Oranje Huis gehouden te hebben, van

van een Wandeling te doen, van byna 4 uuren, zo in de ſchoone Oranjery, als verrukkelyke Tuinen; en Boomryken Boſſchen, alles onder het geleiden van een groot aantal van Menſchen, 't is niet wel te beſchryven, ja ik zeg het is onbeſchryvelyk, hoe mindelyk, hoe vriendelyk en hoe Zielsinneement dien Vorst zyn Geleiders, en Frieze Burgeryden; waar van die beminnenswaardige Erfstadhouder omringt was, bejegende, daar bevond zich niemant onder al de menigte, daar men niet aan kon zien dat liever zyn leeven verliezen zou dan haar Prins in gevaar zien. Ik kan niet voorby gaan een ſtaaltje van den Vorst zyn goedheid op 't *Oranje Wout* gebeurd aan te haalen, zeker Boere Meisje had het ongeluk dat zy in een der drooge Slooten, daar niet veel water in was kwam te vallen, maar wat gebeurd 'er, onze minzame en beminnenswaardige Vorst trad toe, rykte haar de hand en redde het Meisje; om kort te gaan den Vorst ſtal het hart van alle zyne Onderdaanen, en men mogt met regt zeggen:

Wie is 'er zo ontaard, die zulk een Vorst niet mind,
Die zelfs beleefdheid toond, aan 't allerkleinſte kind
Geen ſterveling die hem ziet, of krygt beleefde blyken,
Het is hem even veel, aan arme of aan ryken.

Na dat zyn Doorl. Hoogheid alles bezichtigd had, was 't circa 8 uuren des avonds, zo nam eindelyk Hoogſt-Dezelven van al zyn Geleiders een allerminnelykſt afſcheid, met aan dezelve een goede avond toe te wenſchen, waar op het algemeene gejuig wederom aanging, en de Lugt als met raatelende ſlagen weder kaaſten, door 't geroep van *Vivat Oranje, lang leeft de Prins, &c. &c.* Wy zullen hier wederom een Versje laaten volgen:

O Prins; ô Neêrlands Luſt;
Neemt in U Huis U Ruſt;
U Luſthuis het *Oranje Wout* daar zult Gy ruſt genieten;
In *Friesland* voor de eerſte keer,
De vrye Fries roept kom gauw weer,
U afzyn baart ô Vorst, voor *Friesland* maar verdrieten.

Des anderen daags den 24 July, 's morgens was naauwlyks het dagligt aan den Hemel, of een menigte van Lieden,

den, bevonden haar zo van het *Heereveen* als van andere omleggende plaatsen, aan 't *Oranje Wout*, na dat de VORST wat ontbeeten had, behaagden het Hoogst-Dezelven om sirca half 8 uuren van 't *Oranje Wout* te ryden, en kwam om 8 uuren op 't *Heereveen*, rydende in dezelve order het Vlek langs, als Hoogst-Dezelve daar gekomen was, wordende die braave en beminnenswaardige VORST, verders een behouden reis naar *Leeuwarden* toegewenscht, terwyl de Heerenveenders zo groot als klein, in hoopen blyven van het geluk te genieten, van in de aanstaande Zomer de eer te mogen hebben, om zyn Doorl. Hoogheid met Hoogst-Deszelfs Gemalinne en Vorstelyke Kinderen op 't *Heereveen* te ontmoeten. Myn dunkt ik hoor de Burgers van 't *Heereveen* zegge:

Gaat heen, ons VORST, gaat heen in vree;
Neem deeze Zegewenschen mee,
GOD wil U lyden op U weegen,
Dat waar Gy gaat altoos hebt zeegen,
Dat gunt U GOD, ô lieve PRINS,
In alles wat Gy zyt van sins,
Hoop ik dat GOD U hulp zal weezen,
Dan hebt Gy nergens voor te vreezen.

Het *Heereveen* bezien hebbende, zullen wy zyn Doorl. Hoogheid volgen, van daar na *Leeuwarden*. Den VORST ging dan van 't *Heereveen* naar 't *Schouw*, doch al eer ik het *Heereveen* verlaat moet ik nog eenige woorden spreeken:

En zeg op 't Heereveen, daar leeft HOEFNAGELS *naam*,
De Lieden zyn niet groot, maar echter braaf ter faam,
Haar staat zal aan myn Naam, in geene deele hinderen,
't Zyne brave Lien, en wel myn Oom zyn Kinderen,
Is 't mogelyk brave VORST, *zo denkt doch eens om haar*,
Zy storven liever eer ze uw zaagen in gevaar,
Haar Vorouders myn VORST, *de myne daar beneeven*,
Ontzagen goed nog bloed, ja zelver haar leeven,
Om onder Eerste WILLEM *te stryden in 't Veld*,
Haar bloed dat was ten dienst, voor die Oranje Held.

Toen zyn Doorl. Hoogheid aan het *Schouw* kwam, was daar alles in rep en roer, en de menigte van Menschen welke

welke haar aldaar vinden lieten, was ontzaglyk; van alle plaatzen waren de Lieden zamen gevloeid, yder was even nieuwsgierig om de PRINS te zien, het geroep van *Vivat zyn Doorl. Hoogheid, lang leeve de Prins, enz.* was geen einde aan, na dat Hoogst-Dezelve zich had laten overzetten, reed de VORST verder op *Jensim*, van daar op *Wiedganten*, verders op *Gouttin*, en toen op *Bakſimmerdam*; verders op *Riddemmerſiel*, voort op *Marſum*, en eindelyk op *Leeuwarden*.

Doch al eer ik tot *Leeuwarden* overgaan, zal ik myn Leezers eerst meede deelen de Gedichten, en Verzen, welke in de Stad van *Leeuwarden* zyn uitgekomen, zo door den Druk als in Geschrift, zo voor dat zyn Doorl. Hoogheid daar kwam, als toen Hoogst-Dezelven zich daar in gemelde Hoofdstad bevond: en na dat den VORST vertrokken was, 't allereerst dat ik myn Leezers zal meede deelen, is dat van de Heer HANS PAUL CHRISTOPFFEL VAN ECHTEN, een Man zo myn in de Stad van *Leeuwarden* verhaald is, die uit een ouden Adelyke Stam is gesprooten, voor de rest eenvoudig, en oprecht, en een beminnaar van het Huis van Oranje, het zelfde Gedicht voerde tot Tytel boven aan:

UIT HET EERSTE OPSTEL VERBEETERD.

Yn Rid de 24 July en Uit Rid 3 Augusty 1773.

Vivat, Vivat

PRINS WILLEM DE VEYFDE, &c. &c. &c.

Een Vreugde Lied over het Inhaalen, verblief en uitgeleidé zyner Doorl. Hoogheid WILLEM DE VEYFDE, *Prinsce van Oranie en Nassou, Erfſtadhouder, Capityn, Generaal der Vereenigde Nederlanden, Ridder van de Kouſeband, en de Zwarte Adelaar, &c. &c. &c.*

Hoe hy op den 24 July 1773. in de Hoofdstad van *Friesland, Leeuwaarden* met alle vreugde en eerbied is ingehaald met het paradeeren van de Burgerie, zo wel als de Cavallery en Infantery, met de grootste Riders van ons Land is ingehaald en ontfangen &c. en Tyen dagen was syen verblief

blief hier, met groote Gnaad en veel plaisier. De eilfde dag zien reis ondernam, tot dat hee in Stad Groningen kwamm:

O groote God van alle magd,
Hebt dank voor U Vaderliken kragt.
Dat Gee ons liev Vorst bewaart,
En hem Gesondhet leeven spaart.

Geen penn de vröegd beschrieven kann,
Als ons liev Vorst te Leeuwaarde kwamm,
Op den 24 July groot twalf uhr,
Wee ons Vorst saggen hir binnen de Muyr.

Zyn blied en vriendelyk Angesigt klaar,
Maakt ons zyn Gonst en Gnaad openbaar.
En ons als onsen Vader beminn,
In dien wee getraue Kinder synn.

De Groote Vorst uit Konings blood,
Syn naam is WILLEM de VEYFDE Groodt,
Syk nyt ontsien bee klein en groodt,
Met gonst en gnaad altoos ootmoot.

O: Hoe saalig is te düiken,
Onder de Oranie Boom
Om te Röeken Güer en Lugt,
Van de schoon Orannie Vrugt.

Syn verblieff was tyen daagen hier,
Met groote Genaad, en veel plaizier,
De Eilfde dag seyn Reis ondernam,
Tot dat hee in Stad Groningen kwam,

En op den derden Augusty dag
Vroo morgens wel twintig Trommen sag,
Met Pyp en Fleuten avendant,
Syn Hoogheits reis maakten bekant.

War op all Officieren terstondt,
Met volle Waapens in haar Vrondt,
So wel Soldaten als Ruiters te Paard,
Tot geleide van zyn Hoogheid waard.

All Officieren met Burgers magt,
De heele Nagt op ſyn Hoogheit wagt.
Des morgens omtrend vier Uhr daar,
Stond alle Manſchap in haar Wapens klaar.

Wee preſenteerten onze Geweer,
Voor Officiers ten Hoogheits eer
Wee Marſſeerten met Pyp en Trommen klang
Dat wee alle op de lang Pyep ſo lang

Daar wel Gemonſtert. en Excerceert,
Tot eere van zien Hoogheit probeert,
Wee namen een lange Treyn van daar,
Dat een yder op zyn Staanplatz waar.

De Burgers in Wapens ſtonde klaar,
Vant vooſten Hoff, tot an de Poort ſo gaar,
De Fleetſters en andere veel meer bemin,
Hem buiten de Poort getrau wagten in.

See riepen all, met hooden gedrall,
Gode Reis gode Reis Vorst over ons all.
Godt laat ons liev Lands Vader geſond,
Wee ſellen Godt danken met hert en mond.

En als ſeyn Hoogheid met gnaad, vrymoot,
Ynt uyt Ryden zyn Burgers ſeer vriendelyk groot,
See preſenteerten all haar Geweer
En wenſten dat hee weer tot ons keer.

De Digter ſprak, met luide mont,
Gode Reis Godt laat ons Vorst geſondt.
Sent hem U heilige Engel Schaar,
Des Hoogheits Eer, en Troon bewaar.

Verwaardigt ſlegts mee Aſch en Stof
Dat ik uitbreide ſeyn Hoogheits loff,
Van groot en klein hem prieſen hoor,
In Leeuwarden all ſunder rumoor.

Ja in getrauheit met hert, en ſyen,
All Burgers hem als Vader beinynn
En wenſchen dat hem Godt bewaart,
Ook hem en zien Gemaal, het leeven ſpaart.

En

En dat hee als Vader van ons Land,
Bee vreemde Natien ſyn ruum bekant,
Dat hee groot gonſt en Gnaad anwent,
De hem maar voor ſyn Hoogheit kent.

Als ons Prins ons voorbee reed,
Hoorde ik zeggen met groot leed.
Ik wens dat ons Gnaadige Vorst,
Tot hulp en troſt hier blieven moſt.

Be het uytryden van zyen Hoogheit klaar,
De derde dag van Auguſty in dyt Jaar waar,
Maakt de Dygter door dit bekent,
En dry Excenplaaren an ſyen Hoogheit ſennt.

Uit getraue Liefde tot Eere van ſyen Gnaadige Hoogheit Prins WILLEM de VIJFDE, &c. &c. &c. in eenvaut opgeſtelt, te Leeuwarden den 4 Aauguſtus 1773.

Door zyn onderdaanige Knegt

Hans Paul Christopffel van Ecten.

D. P. *Syen de Leezers hir in*
Feylen en Gebreeken
verzogt de Digter
Excuis om daar van
nyt teſpreeken.

Onder het zelve Gedicht ſtond te leezen:

Te *Leeuwarden*, Gedrukt by
Gerrit Tresling, naar 't Origineel. 1773.

Dit eerſte Gedicht of Vers gezien hebbende, zal ik de eer hebben, myn Leezers nog een tweede van de zelfde Dichter meede te deelen. Voerende tot Opſchrift:

Uit het eerste Opstell verbeetert.

Vivat Vivat liev Prins en Voorſt,
Hoe lang heeft me na U gedorſt,
Willkom, Willkom, Orannie Son
Vergunt me Uwen Gnaaden wonn.

Alle ſeegens wens doodt daalen.
Bee ſyen Hoogheits aankomſt hier,
Te Leuwarde hoog vermaarden,
In Provientie Hooff Stadts zyer.

All getrauwe Onderdaanen,
Juiggen in haar herten ſynn,
Smeeken Vorſt laat Gnaade daalen,
En neemt Uwen Kinderen in.

Dat wee onder U waarſchien,
Als gehoorſam Kinder ſyen,
En U Vaaderlik welfaart,
Ok geſeegende Kinder baart.

Syt op de Kelders oppenbaar,
Staat een Eereboog en klaar
Kroon en Krantſen na de ſwier,
Om te verwagte zyn Hoogheit hir.

Een Orannie Flag doodt weyen,
Booven uit van EGTEN Huis,
Om ſeyn Hoogheits Eer te geleiden,
En tot Gloria ſunder aabuis.

Ook een Eerenboogen daar,
Staat op van EGTEN ſtraaten klaar.
En tot eere van ſyn Hoogheit.
Heeft hee Kroon en Krantz bereit.

Om ſyn Hoogheit te vereeren,
Ja de Hoog Eerwaarde Vorſt.
Weeſt Willkom Orannie Sonne,
Me heeft lang na U gedorſt.

De Mens uit ſtoff en aard vermeert,
Moot leeven dat hee Gods verEert,
En dat hee door Godts eenig Soon,
Mag koomen in het Heemels troon.

T. Orannie Huis, met alle magt,
Wens ik veel Geluk be dag, en nagt,
Godt laat het lang Jaaren met ſpoot,
En dan geeft haar het Ewige Goodt.

Vivat

Vivat Vivat Prins Willem de Veyfde &c. &c. &c.
Vivat Vivat Gnaadige Regeerende Prinsfessen,
Van Orannie &c. &c. &c. O Koniglike Hoogheit.
Vivat Vivat lieve Erf-Prins, en Kroon-Prinsfesse
van Orannie &c. &c. &c.

Het Pruisse Hoff laat blui en Heer,
Tot onderdaan en Godtes Eer;
Friderikus Rex de Mayestaat,
Besitt door Godts Wyessheit en Raat.
Vivat Vivat Friederikus Rex &c. &c. &c.

Ik ben een Spruit uit Aadel Bloot,
Met veel gebreeken en weinig Godt,
Min Ouden dag veel swakheit baart,
Dog dank ik Godt me t: leeven spaart.

Uit oud Aadel is afkomstig
Heb Geerft een weinig Goodt,
En dat op min Ouden daagen,
Nog wat onderstoenen doodt.

De Opperbestierder van Hemel en Aard,
Wens dat hee ons Forst het leeven wel spaart,
En dat hem door heilige Engel Schaaren
Op reis en te huis ook mogen bewaaren, Vivat.
Genaamt.

Be het Inhaalen van synn Hoogheit klaar
Met Jeuggen van Leewarder Schaar,
Maakt de Dygter door dit bekent
En een Exsempelaar an syen Hoogheit sent. Vivat.

Uit getraue Liefde tot Eere van syn Gnaadige Hoogheit in Eenvaut opgestelt te Leeuwarden, den 25 July 1773. door

HANS PAUL CHRISTOPSSEL VAN EOTEN;

D.P. *Syen de Leezers hier in*
Feylen en Gebreeken
versogt de Digter
Excuis, om daar van
nyt te spreeken.

't Zelve Gedicht of Verr was meede by gemelde Boekverkooper Gedrukt, naar 't Origineel.

Myn Leezers zullen zeer wel zien dat deeze twee Verzen van, VAN EGTEN niet gemaakt zyn, van een Man die zulks daagelyks gewoon is te doen, echter zou ik met ruimten durven vastſtellen, dat dezelve uit een oprecht hart voorkomen, maar dit hielp niet, want de goeden ouden Heer van EGTEN moeſt voor de moeite van zyn rymen, door een Spitsgarde van wel verſneede Poëtiſche Penne wandelen, den 5 Auguſtus 1773. wierden 'er aan dien braave Gryzaard, twee Dank Verzen toegebragt, waar van het eerſte tot Tytel voerde:

DANK-DICHT

op het

uitgegeeven, welgeſpeld

en niet min

ZIERLYK VERS

geſtigt door den

voornamen Poëet

HANS PAUL CHRISTOFFEL VAN EGTEN.

Heer Hans van Egten hoog bejaard,
Gy maakt U ouderdom vermaard,
Door op den Vorſt zo fraay te digten,
En anderen met Uw rym te ſtigten,
U vinding komt elk een te pas,
Zo welgeſchikt, zo vlug, en ras,
U Ziels betoverende klanken,
Dringen ons ſteeds u te danken,
Wy hopen dat Gy menigmaal,
Met deeze of diergelyken taal,
Meugt tot Prins WILLEMS lof opzingen,
Voor d' ooren uwer Friezelingen,
Laat Spotters ſpotten, wat 's daar aan,
Wy zyn door U digt voldaan,
En keuren 't zelve voor iets ſchranders:
't Zou ons leed zyn, waar 't anders.

Dyt

Dyt Versie is boven benoemt Digter by Nagt
D. 5te Augustus onder syen doergebragt.

't Tweede Vers op 't zelven vel voerden tot Tytel:

TOT
DANKBETUIGING
OP HET VERS
VAN
HANS PAUL CHRISTOFFEL VAN EGTEN.

Op de (*) Kelders wel bekent,
Woont een Dichter excelent,
Na de swier en na de trant,
Maakt hy Verzen figeland,
Het is van EGTEN wilt Gy 't weeten,
Die de Prins niet kan vergeeten,
Doet daarom al wat hy kan,
Hy neemt zelf de Pen in d' hand.
Rymt van Krans en Eereboog,
En van wat 'er hangt om hoog,
Het is een Wempel of een Vlag,
Wel wat of het weezen mag,
Wel HANS PAUWEL wat een Geest,
En bent Gy dan nog bevreest,
Dat men van U Vers zoud spreeken,
Wie vind daar dog in gebreeken,
Wie zou durven daar op vallen,
Daar mee spotten of met mallen,
Neen wy zyn U zeer verplicht,
Nu Gy zo veel Menschen sticht,
Ja zelfs de Prins, en wie al meer,
De Pruissisch Koning verlangt al zeer
Vaart zo maar voort myn goede Vrind,
Gy maakt U dus wel zeer bemint,
Ja ook aan Prins en Konings Hof,
Krygt Gy voor zeker dubbel lof,

(*) De Kelders aldus word het genoemt daar van EGTEN woont.

Myn Leezers zullen mogelyk denken dat het hier by bleef; maar neen, het ſpel was aan de gang, kort daar op zag men een Vers uitkoomen, voerende tot Tytel:

UIT HET EERSTE OPSTEL VERBEETERD.

Vivat, ja Vivat HANS VAN EGTEN,
Vivat, gy aller Dicht'ren zon!
Die Kranſen voor Uw VORST deet vlegten,
En ſmeekte om zyn Gnaade wonn.

Uw wenſchen was dat zeegen daalde,
By de aankomſt van de Prins alhier,
De blydſchap uit Uw oogen ſtraalde,
By 't konſtig ſpeelen van Uw lier.

Hoe aangenaam was in Uw ooren,
Des trouwen Onderdanen vreugd,
Die blydſchap kon U zelfs bekooren,
Gy waart tot in de Ziel verheugd.

Gehoorzaam Kind! gy die te ligter
Den VORST roemt, uit de Geeſten bron,
Uw's Herſene, regtſchapen Dichter;
Men hulde U aan den Helicon.

Uw Wooning toonde zelf 't verlangen,
Door Kroon, en Krantz, en Eereboog,
Zyn Hoogheid binnen zig te ontfangen:
Dat men U ſtaag verheft, gedoog.

Tot 's Princen glory deet Gy weyen,
Een Vlag geheel Orangie kleur,
't Was om zyn Hoogheids eer te leyen,
Dat men U gulle vreugd beſpeur.

Uw Straat zelfs was met 't Groen der Palmen
Verſiert, tot eere van dien Heer.
Dat men met Mirth en Vreugde-galmen,
U als een tweede POOT vereer.

De Orange Zon, ô geeſtig Prater;
Riept gy, „ weeſt willekom by myn,"
Nog een kan Aganippis water;
Gy zuld de grootſte Dichter zyn.

Een

Een gantſche bron van zegeningen,
Die rolden uit Uw penne ſteel;
Verrukkend, alderheerlykſt zingen,
Met ſchoonſte orgel van Uw keel.

Leef dan gelukkig is myn wenſchen,
Vivat, ja Vivat SENECA;
Vivat, Vivat, al de Menſchen
Die roepen zulks et cetera.

Het Pruisſiſch Hof bad gy dat bloeide,
Dat het nooit eenig onheil ſcha
Het woord 't geen uit Uw Veeder vloeide,
Was ſtaag Vivat et cetera,

Een Adelyke Spruit Geboren,
Op de Oudendag wat zwak en krom;
En egter laat Ge Uw ſtemme horen,
Door 't konſtig dichten van alom.

Uit ouden Adel zelf geſproten,
Ook met een weinig goed vereert,
Hoe heerlyk dat 't die eêlſte loten,
Niet aan een vlugge Geeſt mankeert.

Geen menſch kan U de Eer betwiſten,
Verheeven, ja volmaak Poëet;
En niemant zal door ſnoode liſten,
Iets doen 't geen met Uw glory ſtreed.

VAN VONDEL, POOT, of wat Poëeten,
Die leggen nu al afgeſlooft;
Uw naam zal nooit in ſtof vergeeten,
Nog in den Menſch zyn uitgedooft.

't Ontſteekt in my het grootſt verblyen,
Ja 'k bid dat gy 't neemt aan van myn;
Gaat PEGAZUS nog een maal ryen,
Uw Herſſen bryn zal grootſcher zyn.

Adieu, Adieu dan HANS VAN EGTEN
Met U beminde BARREBERA,
Doet naderhand weer Kranſen vlegten,
Meer weet ik niet, et cetera.

Hier zal ik myn Leezers 'er wederom een van dezelve natuur op laaten volgen. —

DANK-OFFER

AAN DEN GROOTSTE

PUNT-DICHTER ONZER EEUW

HANS PAUL CHRISTOPFFEL VAN EGTEN.

Grooten Dichter! roem der Friezen;
Op Parnassus berg geteelt,
Fraaije Dichtmaat kost gy kiezen,
Welker toon geen Mensch verveelt.
Nimmer zag men Uw's gelyken,
Van den Zuid tot Noorder Pool,
Elk moet voor Uw Dichten wyken,
Zelfs in Romens Capitool.
Versſen die met ſchoone woorden
Opgepronkt, (dog nog nooit gehoord)
Elk een wie ze las bekoorden,
Taal die door de Boezem boort.
Hier van zyt ge alleen de Vinder,
Vaar zo voort, voornaam Poëet;
Leeuwards roem, die hier en ginder,
Maakt een groote vreugde kreet.
Dan zult Gy een lof verwerven,
Grooter dan den grooten POOT:
En Uw Naam zal nimmer ſterven,
Ja, men zal zelfs na Uw doot
U onſterffelyk vereeren,
Als een Zoon van GOD APOL,
Die het Menſchdom wiſt te leeren,
Door Uw Wysheid overvol.

Door P. H.

Al wederom een ander, zynde een Toejuiching:

TOEJUICHING

AAN HET VERMAARDE VERS VAN DEN

HOOG EDEL WELGEBOOREN HEER

HANS PAUL CHRISTOPFFEL VAN EGTEN.

VOORNAAM DICHTER TE LEEUWARDEN.

Vermaarde Dichter! die ons toond U vlug verſtand!
Wie vind zig niet gewekt, om voor U werk te danken,
U welgepaſte reên, en aangename klanken,
Die zullen tans tot roem, verſtrekken voor ons Land.

Beroemde wyze Man, Man Gy hebt een ſchat Vergaart,
Van ſchrandere Poëzy, wie ſtaat niet opgetoogen
Door U verrukte Taal, tot Vorſten lof bewoogen:
U vlyd maakt U aan Prins, ja Konings Hof vermaart.

Wie ſloeg met my die tyds, niet eens zyn oog om hoog,
Die voor U Huis zag ſtaan, zo cierlyk doorvlogten,
Met Bloem en Hart en Kroon met veelderleye bogten,
Tot eere van den VORST, een fraaije Eereboog.

Hoe zwayde toen U Vlag, uit uwe Venſters heen,
Wanneer de blyde tyd kwam dat de VORST kwam naderen;
Hoe ſtraalde U Adelyk bloed met blydſchap door U aderen,
Doe Gy zelfs met U wens tot 's Princen Hof ging treen.

Nogmaals Geleerde Heer, heb dank voor U Gedicht
Ik zie U wys vernuft, is niet genoeg te roemen;
Stoor U aan ſpotten niet, ſchoon veel het gekheid noemen,
Vergun ons dog eerlang, meer Werk van U in 't licht.

De Prins die is voldaan, hy ziet U groote vlyt,
Hy zal U wel eerlang tot Gloory hoog verheeven,
Profeſſor maken in de Dicht-konſt voor U leeven,
Op dat U werk rontſom met eer mag zyn verbreidt.

Alhier zal zich nu een Verdeediger van de Heer van EGTEN laaten hooren, maar op wat manier zulks laat ik aan het oordeel van myn Leezers over.

VERDEDIGING

VAN DEN

HOOG EDELE WELGEBOOREN HEERE EN DICHTER

DEN HEERE

HANS PAUL CHRISTOPSEL VAN EGTEN.

FREDERICUS.

Waarom een Man zo zeer geplaagd
Dien al de Waereld achting draagt?

JODOCUS.

Wel 't is een rechte broddelaar;
Hy lapt de Taalen door elkäêr,
Nu spreekt hy *Hollands*, dan eens *Schots*,
Nu weer *Hoogduits*, dan Hottentots.

FREDERICUS.

Ey swyg maar stil, myn goede bloed!
Onkunde is 't, die u spreeken doet.
Sprak niet HOMEER, die groote man,
(Als al de Waereld merken kan)
Nu eens *Æölisch*, dan *Atheens*,
Nu weêr *Jönisch*, dan weer eens
Laconisch? en staat doch bekent
Voor Dichter meer dan exsellent.
En waar om, doch, word die gekroond,
En Heer VAN EGTEN dus gehoond?
't Is om Uw recht verkeerde smaak,
Die geen verstand heeft van de zaak.
Maar vraag 'er onz' Geleerden na,
Ons Grieken, die U zullen draa,
Met kragt van reden gaan betoonen,
Dat men VAN EGTEN moet beloonen:
En dat alleen om dat de Man,
HOMEER zo wel na volgen kan.

JODOCUS.

Wel is het zo? een Lauwertuin
Versiere dan zyn gryze kruin;
Zyn roem klimm' op aan 't Sterrehof,
Verdonk'rende HOMERUS lof,
Op dat het laate nageslagt,
Dan altyd groote Mannen acht,
Uit deez' *Hoog Ed'le Brabbeltaal*,
Onze oude *Dialecten* haal'.

Dit Stukje is des Nagts tusschen den 14 en 15den Augustus 1773. in het Voorhuis van den Drukker gevonden.

Nog niet gedaan myn waarde Leezers, hier hebt Gy wederom een

LAUWERKRANS

GEVLOGTEN OM HET HOOFD

VAN DEN HOOGVERLICHTEN

PUIKDICHTER

HANS PAUL CHRISTOFFEL VAN EGTEN.

Gedoog, Hoog Ed'le HANS VAN EGTEN,
Dat ik voor U een krans mag vlegten
Van onverwelkbre lauwerblaan
En waarom zoud gy 't niet gedoogen?
Zy zal (is 't slegts in myn vermoogen)
Om uwen schedel sierlyk staan?

* * *

Zy kan geen sterveling beeter passen
Dan U uw lier kon 't all' verrassen,
Wat ooit de naam van Dichter droeg.
Het negental zit stom verleegen;
Apol zelfs heeft een schrik gekreegen,
Als of hem Jovis donder sloeg.

* * *

Men zegt, hy 's reeds Parnas ontvlooden:
Doch wie 's voortaan zyn hulp van nooden?
De waare en echte Helikon,
De Zangberg ſtaat nu *op de Kelders*;
By U Hans Paul, en nergens elders,
Springt tans de zuivere Hengſtebron.

* * *

Daar put Uw Dichtnimf vuur en leeven,
Waar vond men ooit een vaars geſchreeven.
Zo vindingryk? zo ongemeen
Van ſpelling? waar toch vond men woorden,
Die elk door long en leever boorden,
Zo ras het werk in 't licht verſcheen?

* * *

Dat Kunſtſtuk word (het kan niet faalen,)
Vertolkt herdrukt in alle taalen,
Op dat all' 't Menſchdom 't kan verſtaan,
Doch niets zal dunkt my beeter vlotten,
Dan in de Spraak der Hottentotten;
Want dan is 't werk ruim half gedaan.

* * *

Ook lelt men my geſtaag aan de ooren,
Dat zeeker Vorſt U heeft verkooren
Tot Hof-Poëet in zekre Stad,
(Mits Jaarlyks tachtig duizend Gulden)
Doch Frieslands Hoofdſtad zou 't niet dulden
Zy wierd door ganſch Euroop beklad

* * *

Gy zelfs zoudt ook dat Voorſtel wraaken:
Want hier wiſt ge u bemind te maaken;
Hier eert U ſteeds de Burgery
Uw *Uyt Rid* zou haar deerlyk ſmarten:
Uw *Eereboog* ging haar ter harten;
Uw Vlag . . . . O Zuil der Maatſchappy;

Men

* * *

Men wil, men kan u hier niet derven.....
Uw Dichtveêr hoed' uw naam voor ſterven,
Etcetera (zo Gy my gelooft)
Vivat (dit moogt Gy vaſt vertrouwen)
Zal men op uwen Grafzerk houwen
Wanneer de dood uw Dichtvuur dooft.

Hier mede by de Drukker JELTEMA *te loopen,*
Een Exemplaar aan VAN EGTEN *preſent, en de anderen voor*
Dubbeltjes te verkoopen.

Leeuwarden
den 9 Auguſtus
1773.

Alhier zullen myne Leezers nu een iemand hooren, die zich voor een Vriend van VAN EGTEN uitgeeft; hetzelven voert ten tytel:

DE ONTLEEDIGDE

LAUWERKRANS

VAN

A. JELTEMA,

door een Vriend van

HANS PAUL CHRISTOFEEL VAN EGTEN.

Is 't frei by ou gedoan mit de ouderdom te ſpotten?
Gy ſpreikt hier tot mein Vrund, geliek men dout mit Zotten,
Heft HANS mit *Palm*, en nyt mit *Lauwr*, zin *Baog* geſierd,
Dat mut ou 't ſalfſte zain: woarum dan dus getierd?
Wy heft het ou gezeet dat dar an was een *Schaidel?*
Dot hee lyp mit ein *Lier?* ou penn veraiſcht ein braidel.
Gee ſnoode Spotter mit het Ed'le *Negental!*
Vreiſt gee geen Obrigkait, nog oak geen *Donder?* 't Zal

Ou

Ou namaals rauwen, dus von uns *Apol* te spreiken,
Dee gee hir vlyden dout! Parnous! *Parnas!* eerteiken,
Dat gee gain achtung droagt vuhr sain Duhrlöchtigkait,
Dy von ein jeder mensch veul agtung wurt berait:
Wy heft ein Berg gesechn hee Hans daor *up de Kelders?*
En zingt hee noer wul eins, dat buirt wol dikwuls elders.
Wy heft bi hum gesechn ein *Hengste* dy daor *springt*,
Und dat men hir zin Frauw (als of ze ein Numf was) bringt.
Benoom maor jenig mens di hum hat heuren zeggen
Von *Dichthait von zein Frauw*, dat hi dat out wohl leggen.
Bewais hum noer, dat hi ooit *Lever* ofte *Long*
Von jemant heft *geboort!* Gee hebt ain losse tong,
Un spreikt von *faale* en aok von andre freimde Folken,
Von Hottentotten, en von *Kunsten* te *vertolken*.
Bewais hum, dat min hum hat joarlich tzeugeligt
Zoo'n groosfen zummen gelt, en volgens au berigt
An zeker Hof um als Poëet daor vor te dienen:
Is 't au dan even viel? liegt gie zo moar bay tienen
Mit touzend en mit agt verdubbelt noar ouw zin?
Heft hie wel ooit gezegt te hebben zoo'n gewin?
't Is of Gee gelooft dat hie is ganschlyk bouten zinnen:
Zouw hie dan waanen, dat men hum dus wol beminnen,
Dat *Leuward* van gehiel *Jeroop* zouw zein beklad,
Woanneer het tou liet dat hie dus verlyt di Stad?
Oak heft hie 't nytgemoakt dat iemant hum fauw hoaten:
Daorom mut elk hum oak in vreude wohnen loaten.
Zain *Eerenboog* und vlag was noar Sain Hoaghaits smoak,
Woat dat ein groatmohl zegt let niemoals sain vermoak.
Goa nou vrie bi ouw Folk, bi wi gie wol goat drinken;
Lees bi de Kolfbaan nu dit Vers, 't zal anders klinken.
En zo main Vrund von au weer wort geaffrontiert,
Denn zol ik moaken, dat Gai dit wol ras verliert.
't Is woar gee pronkt gestaag mit viel outheemsche woarden;
Joa dyngen stelt gie voor die men nog nimmer hoarden.
Ou rymen zain zoo Jaf, dat Gai ze hartlaik moakt
Mit ouw ans*jovis*, dy voor tien Joar is gekaokt.

Oet Getraue Lyfde.

Dit Gedicht, welk uit getrouwe Liefde gemaakt schynd te zyn, gehoort hebbende, zullen wy een ander zien, daar den Heer van Egten voorkomt, als zynde by *Apol* op den *Helicon*; voerende tot opschrift:

De

DE ONNOZELHEID BESCHERMD,

VERTOOND IN EEN GEZIGTE VAN DEN HELICON.

My dagt op Gister na den Eeten,
Apol op Helicon gezeten
Te zien: die nieuwspapieren las;
Het negental zyn lieve Nigten,
Die luisterden naar nieuwe dichten,
En zaten by hem op het Gras
Juist komt *Merkuur*, daar by hem treden,
En riep van verre, *Apollo!* heden
Breng ik wat nieuws.

APOL.

Wat is 't *Merkuur*,
Wat zult ge met all' die papieren?

MERKUUR.

Eén deel 'er van, zal men vercieren
Met Krantzen; 't ander moet in 't vuur.
Ik zal ze U eens te vooren leezen;
'k Verzoek wild wat aandagtig weezen.
Maar eerst moet ik U zeekere zaak
Eens vragen; 'er is aan gelegen
Mag men wel iemant spreeken tegen
Van niet te dichten naar zyn smaak?

APOL.

Wel neen: dit heb ik altyd verboden;
En 't is bestemd van all' de Goden
Dat ieder staat het Dichten vry.
Doch wil ik de een wat meerder schenken,
Van 't hengste nat (om hem te drenken)
Dan de ander', zie dit staat aan my.

MERKUUR.

Dat 's regt *Apol!* — nu zeekre snaaken
Die altyd andre Dichters laaken;

Zyn tans te zaamen in de weer
Om de *eenvaut* dapper te belaagen,
Getrauheit, van de aard' te jaagen,
By 't Letterziften meer en meer
Ter baan te brengen.

APOL.

Dat 's beklaaglyk
En 't is my in geen deel behaaglyk.

MERKUUR.

Ik zal U heb flegts wat gedult,
Den gansche handel dier Poëeten
Uit deeze Dichten ftraks doen weeten.
En 'k denk dat gy wel lagchen zult.

Hier leeft Merkuur *de Gedichten van den Heere* VAN EGTEN: *benevens de anderen die ter befchimping van zyn Hoog Ed. zyn uitgekomen:*

APOL.

Houd op *Merkuur*! 'k begin te zweeten,
'k Heb nog myn leeven niet geweeten
Dat 'k zulke raare Zoonen had;
Doch 'k heb meedogentheit gekreegen
Met zyn Hoog Edele; 't is my teegen
Dat ieder dus dien Heer bekladt.
Ik wilde hem zelver wel eens fpreeken.
Ei! voert hem eens in deeze ftreeken.

MERKUUR.

Dat 's regt myn boodfchap: kom ik zal,
Maar zagt! ik hoor myn Vader fchellen.
Dien zal ik eerft wat nieuws vertellen,
En dan vertrek ik.

APOL.

Goed— (*) 't geval

Ver-

(*) Tegen de Zanggodinnen.

Verschoont den Heer van Egten waarlyk,
En 't is in haast gemaakt dit's klaarlyk,
Zie 's Mans opregtheid straalt 'er door.
Dat elk naar zynen smaak; die dingen
Die hy in dicht stelt om te zingen
Schikt; zie hier ben ik altyd voor.
Zoo spreekt een Cock al veel van Roosten
Een groot Poëet, ,, dat in het oosten
,, De Zonne gloed den Vloed bedanst"
Trouwhartigheid is waard te pryzen,
Van daar de Zon begint te ryzen;
Tot daar ze daalt ze dient bekranst,
Met Lauweren. Schoon dat nu veelen
Schier onverstaanb're klanken speelen:
'k Denk, och wat gaan de tyden krom;
Een Veld naar heldendicht te zingen.
De Zon te rollen — dansfen. Springen
Had 'k haast gezeid, daar lacht men om.

C a l i o p e n.

Ginds komt *Merkuur* met Heer van Egten!

A p o l.

Nu zal men 't zaakje wel beslegten,
Wees welkom hier Hoog Edle Heer!
Ei Nigten; mag ik U eens zeggen
Van hier wat Zooden by te leggen.
Zyn Edelheit zett' zig vry neer.
Ik zal hier eerst myn Jongen wenken
En U Hoog Edele eens beschenken
Een teug van 't zuivere hengste nat.
Gy schynt ontsteld....: dog wilt niet vreezen;
Het is hier taamlyk goed te wezen,
Getrauheit is een groote schat.
Van Egten..... *ontroerd*,
Apoll uw groote Majestaat groot.....:
Beneemt mee alle myn vrymoot.....:
Uit oud Adel is afkomstig......
Heb Geerft een weinig Good:.....
En dat op myn ouden Dagen
Nog wat onderstoenen doot....

MERKUUR.

Drink eerst eens Edle Heer; de zaaken
Die U en Uwe Dichten raaken;
Die trekt Apol zig zelver aan.

APOL.

Ja! daarom heb ik U ontbooden:
Of liever 'k heb U laaten nooden,
Gy kunt hier zeker vast op gaan.

VAN EGTEN.

Dat 's good, ik zy en dat hir
Gnaade is met plaizier
Ik had het voor WILLEM den Heldt
Ook in een vaut opgesteldt
Ik ben aan zyn Hoogheit getrau,
Door op schreef ik an myen Vrou
Een Orannie Vlag doot weijen
Boven uit van Egten Huis,
Om tot gloria zunder abuis
Zyen Hoogheit te geleyen.... Vivat.

APOL.

Uw Zaak Hoog Edle Heer van EGTEN,
Die heb 'k laaten onderregten;
En ik zie U werd niet wel gedaan:
En daarom had ik voorgenomen,
U hier eens by my te doen komen;
Dus kunt ge uit myne mond verstaan
Dat ik waarlyk ben geneegen;
Dit zal ik toonen aller weegen,
Dies weest vry zeeker en gerust,
'k Zal in dit nieuwe soort van Dichten
U bystand doen en U verligten,
Tot dat de dood U dichtvuur bluft.

VAN EGTEN.

Ik zal tot dankbaarheit hir voor
In Leuwaarden al zonde rumoor,
Dygten met plaizier vrymoot,
Met veel gebreeken en weijnig good.

APOL.

APOL.

Dat 's wel. — Gy moet u niet verſtooren
Of u een Schimpdicht komt te vooren;
Dit is al veel der Dichteren loon,
Ik heb dit zelf ook ondervonden:
Myn lof blyft nogtans ongeſchonden.
Ziet! *Momus* ſpot zelfs met de Goon.
Stel maar uw hart geruſt ter neder;
Het is thans wonder zoet ſchoon weder.
Zie hoe de ſchuinſche Zonne-gloed,
Ter naauwer nood begint te danszen;
Terwyl zy met haar held're glanszen
Schynt op den zilverblanken Vloed,
Hoor hier beneeden in myn Tuinen,
't Gekras van Groen gekroonde kruinen,
't Gelaad der groeiende Natuur
Ontlooken door een zwoele regen
(Straks uit de zwang're lucht gezegen)
Wel eer gezengd door 't Zonne vuur.
Zie in die ruime Hemelboogen
Gevederde Orgels opgevlogen
Nog voor 't oprollen van de Zon,
Gy hebt geen looden Geeſt van EGTEN;
En daarom zal ik u onderrechten
En ſchenken U uit *Pindus* bron.
Laat and're zig te water weenen
By 't peinzen aan hun Broeders beenen.
Ik geef u mild vol op voortaan,
Nu zal 'k U nog een lesje geeven,
Daar moet Gy in 't vervolg naar leeven;
Dan zal het heel wel met U gaan.
Gy moet U niet te zeer ontſtellen
Wanneer ik zeg, „ leer nog wat ſpellen".
'k Beloof beſtendig U myn gunſt,
Dies als Gy weer op de Aard' komt daalen,
Zo moet ge by een' Drukker haalen
Een Trap der Jeugd, of Spelde Kunſt.
En lees in Vader *Kats* zyn Boeken,
Zo kunt ge hier of daar wat zoeken,
Dat U te paſſ komt, zonder ſchroom,
Gebruik het, ſomtyds is 't wat ſwakker...
Juiſt ſloeg de Klok, ik werde wakker,
En ziet; dit alles was een droom.

N. T. J...

Dit bovenstaande Gedicht of Vers bleef niet lang onbeantwoord, want korte dagen daar na zag men ten voorschyn komen, een Vers voerende tot Opschrift:

AAN DEN SCHRYVER

VAN ZEEKER

LASTER SCHRIFT,

TEN TYTEL VOERENDE:

DE ONNOZELHEID BESCHERMD,

VERTOOND IN EEN GEZIGT VAN DEN

HELICON.

Hoe durft een weet niet, ja *een schandvlek der Poëeten*,
Door bitteren haat vervoert, *baldaadig*, *zich vermeeten*,
Den spot te dryven met den grootschen Helicon?
Te waanen, dat hy was by Pindus heuvelbron?
Gewis de vuige Slaap heeft listig hem bedroogen,
Want Phebus kan 't gebroed van Midas niet gedoogen.
Maar zagt, myn drift voor de eer der Ed'le Poëzy
Stygt reeds te hoog. Vergun, ô Negental aan my,
Aan één die U steeds eert, een van Uw lievelingen,
Om op bedaarder toon den lof dier kunst te zingen,
Die tans door vuil gespuis zo schandelyk word gehoond,
't Is of men in deez' Stad aan haar geen eer betoond,
Daar DICHT LIEF, toen *de Zon in 't Morgen baarend Oosten*.
Ter dagkoets opgetreên, *om 't gevent Veld te roosten*,
Zo hoog verheven zong, dat men alree zyn lof,
By U, ô Negental; verhief in Pindus hof:
En nu, Kalliope; koomt een van Midas Zoonen
Uw welbespraakten mond, en deezen DICHT LIEF hoonen;
Ja, wat nog verder gaat, Apollo voert het woort,
Wie schrikt niet, wen hy zulk een vuilen laster hoort?)
VAN EGTEN word by hem, door 't Negental gepreezen,
En echter weet ik vast, de Man is reeds verweezen:
Want Phebus Voedster Zoon, die onlangs op Parnas,
By 't schyden van den Raad, juist tegenwoordig was,

Heeft

Heeft toen voor deezen Heer, het Vonnis meê genoomen;
Waar door hy word verpligt, zyn' yver in te toomen;
Zo wel als hy, die voet, nog maat, nog regel weet,
En echter gaarne nog, den naam draagt van Poëet,
Die met zyn Vaarzen, waar geen zin is aan te hegten,
Een zwak, een ſtomp geweer, VAN EGTEN wil bevechten.
Maar zagt, ik ben weer mis; myn toon ſtygt veel te hoog,
'k Beſchiet dus 't doelwit niet, waar op ik heden oog;
't Was my ook mee te doen, om uwen lof te zingen,
O Dichters van Parnas; Apollo's troetelingen,
Die zich niet ſtooren aan het ſnoode Midas krooſt,
Maar zich verkwikken, met dees aangenaame trooſt,
Dat men hun groote naam, met eerbied ſteeds zal noemen,
En met verdiende lof, op hunne werken roemen;
Ja dat de Dichtkunſt, (ſchoon door Laaghart tans veracht
In waarden blyven zal, tot aan de Jongſten Nacht.

Uit achting voor de Kunſt.

Leeuwarden den 21 Aug.
1773.

Van al deeze Gedichten, welken tot hier toe geweeſt hebben, kan men van zeggen dat meer waare om van EGTEN te beſpotten, dan om hen te brutaliezeeren, doch het geen nu volgd, is wat ſcherper, alzo dien ouden Heer daar zo ongenadig in geheekeld word, als het maar gedaan kan worden, Het voerd tot Tytel:

W A A R S C H O U W I N G

AAN DEN

BASTAARD-ZOON VAN APOLLO,

DEN HOOG-EDELEN HEER

HANS PAUL CHRISTOFFEL VAN EGTEN.

Hof Dichter van MIDAS, *&c. &c. &c.*

Hoe durft een oude zot, zich als Poëet vertoonen?
Bedenkt hy niet, dat hier wel ſchrandere menſchen wonen,

Die 't weinig arbeid koft, om volgens rym en maat,
En goede fpelling, naar den eifch van ieders ftaat,
Elks lof te galmen, en hun deugden te trompetten,
Dat zelfs de bitze Nyd, hen nimmer kan befmetten?
Vreeft hy dan, dat niet één aan onze Vorst gedagt;
Zyn deugd te melden, die in 't diepfte van de nagt,
Niet minder dan by dag, een ieder blinkt in de oogen?
Hoe kan een eerlyk Man, zyn kreupelrym gedoogen;
Waar zin, nog maat, nog rym, nog fpelling zich vertoond,
Maar de Ed'le Dichtkunft, dus op 't fchandelykft word gehoond,
Hoe is het moog'lyk, dat een Hans zich durf vermeeten
Te roemen onzen Vorst; heeft hy dan niet geweeten,
Of nimmermeer befpeurt, dat me om zyn daaden lacht?
En dat hy by geen menfch, die wys heet, word geacht?
Wel Man; het zy niet vreemd, dat ik u afkoom vraagen,
Hoe Gy als een Poëet, U durft ten Hove waagen?
Uw zinneloze rym, is tans by ieder te oud:
Doch door Uw dwaazen waan, zo zyt gy veel te ftout,
Om U door anderen, te laaten onderrichten.
Gy meent nog ieder wel, ten dierften te verplichten.
Door all' uws *Vivats*, en 't herhaald *Etcetera*,
Daar ftaag, op d' uitroep, U de Jongens baauwen na.
Hoe durft gy aan een Vorst, wiens wysheid elk moet pryzen,
Gantfch op Uw Moffch, (gelyk gy meent) nog eer bewyzen,
Met *Palmentak*, met *Lint*, met *Kroon* van *Klatergoud*,
Met Vlag ten Venfter uit? en daar by nog zo ftout,
Dat ge aan U zelf den lof toefchryft, dier wakkere daaden
Was Don Quichot uw Heer, hy toonde U veele *gnaaden*,
En maakte U Gouverneur in 't Land der *weeteniets*:
Dan mogt gy dichten en dan was 'er nimmer iets,
Dat ooit uw zot gedrag, durfde aan het licht vertoonen;
Dan waart ge alleen de Man; dan durfde U niemant hoonen,
Dan kond' Gy Richter zyn, en won altoos 't *procés*;
Uw uitfpraak was genoeg; dan gaaft ge aan elk de les,
Om zich te zuiveren, van 't alderlaagfte fchrobfel;
De Faam blies ftaag Uw' lof, Uw Naam *Hans Paul Chriftopsfel*,
Doch tans zyt g' hier alleen, en onder een Geflacht,
't Welk Uwe Zotheên haat, maar wysheid eert en acht.
Laat U dan Raaden, *Hans*; verbeter Uw *gebreeken*;
Geen Menfch zal dan voortaân tot Uw verfmaading fpreeken:
Herroep U prullerym, en overzotte daên;
Zeg, dat gy vorders zulks niet weder zult beftaan:

Dat

Dat is de beste raad, dien ik U weet te geeven:
't Geschied alleen voor U, om ongemoeid te leeven.

Om best wille.

Leeuwarden
den 12 Augustus
1773.

Daar heb ik nu de eer gehad om mynen Leezers mede te deelen, de Verzen, en Gedichten, welker 'er teegens van ECHTEN zyn uitgekomen; dus ziet men dat ymand zonder dat hy daar 't minst op denkt, zeer gauw 't doelwit der bespottinge kan worden, want had de goeden, en braave van EGTEN, nimmer deeze Verzen gemaakt, nooit was hy in de dagen zyner Grysheid zo beschimpt geworden; want wat de Man anders aangaat, heb ik niet kunnen merken dat hy by zyn Meedeburgers gehaat is; in teegendeel, wanneer ik myn in de gepasseerde Maand Augustus in de Provintie van *Friesland* bevond, en wel in de Stad *Leeuwarden*, om aldaar al het Notabelst op te neemen, aangaande de Reizen van onze geliefden ERFSTADHOUDER, zo kwamen myn ook deeze Gedichten onder het oog, dit gaf oorzaak dat ik na meergem. van ECHTEN vernam, niet aan een, maar aan diversche Lieden zo gemeene Burgers als aanziendelyken Menschen, edoch ik hoorde als uit eenen Mond dat van EGTEN een braaf Man was, en weezentlyk van een hooge Geboorten. voor de rest eenvoudig, en oprecht. en die een waare liefden in zyne Ziel voed, voor 't *Doorluchtig Huis van Oranje*, 't welk hy niet beter meende te kunnen toonen, dan door 't oprechte van een *Eereboog*, die waarlyk voor een particulier Man, niet te veragten was, en ik kan betuigen dat ik dezelve zo in myn Reizen, door *Noord-Holland*, *Friesland*, *Groningen*, *Drenthe &c.* wel slegter gevonden heb, dierhalve wat het schempen op van EGTEN zyn *Eereboog* aangaat, zal van geen braave en verstandige Lieden gebillykt worden, de verdere sieradien als een Vlag tot 't Vengster uit, verdient by myn ook geen bespotting, want zulks is geheel eigen en niet vreemd, Iemand zou myn te gemoed kunnen voeren, dat stemme wy alle met U toe HOEFNAGEL. maar waarom ging die Man aan het Verzen maaken? daar hy nog taal, maat, nog Dichtkonst verstond? 't is waar, maar daar antwoord ik op, hoe veelderlei Religies

zyn 'er wel in de Waereld? veelen, echter meent yder Aanhanger derzelven, dat hy in het waare Geloof is, en blyft daar ook in. Even zo gaat het ook met de Spraaken, ftel eens een *Fries* of *Hollander*, zal een *Hoogduitscher* hooren fpreeken, wat zegt hy, 't is een kromtongende Mof, den Hoogduitfcher op zyn beurd, zegt weder het is een lompe Nederlandfche Mollenfpraak, of wat meent Gy Leezers, dat een *Luikerwaal* zou willen bekennen, dat een *Franſchman* fierlyker fpraak had dan hy? verre daar van daan; dierhalve, geloof vaftelyk myn geëerde Leezers en braave Friezen dat van EGTEN die misflag in zyn Spraak niet en hoort, of ziet die wy daar in bemerken, zegt men daar is nog maat nog fpelding in; Ik ftem het toe, maar ô Hemel; zulken bennen der duizende die van geen maat weeten, en gebreklyk fpelden, ik ben verzekerd als men de Verfen van zyn Teegenfchryvers eens examineerd, dat men daar ook wel Fouten in zal vinden, niet dat ik myn vermeet om die te willen aantoonen, verre van my, want ik ben verzekerd, dat ik van gebreeken in myn werk niet ben misgedeelt, maar het is immers waar, al die nu zo tegen van EGTEN gewoeld hebben, oordeele zelver dat zy geleerder zyn, dan hy van EGTEN; zyn zy geleerder, laaten zy dan toonen dat zy als de Geleerdheid willen handelen. Ik vind de Geleerdheid in de alouden Beelden Spraak befchreeven, zittende met een open Boek op haar fchoot; dat is te zeggen, *gereed om de onkunde te onderwyzen*, (maar niet om dezelve te befchimpen) en in de laatfte plaats als men op des Mans eenvoudige liefde voor het *Huis van Oranje* 't oog houd, dan overtreft dat al het gebrekkelyke van zyn Verzen; ik wil niet onderzoeken of men niet wel onder zyn Teegenfchryvers zou vinden, die veel indrukkeloozer zyn omtrent den VORST dan van EGTEN, men zou het ten minfte kunnen prezumeeren van dezulken, welken in haar Verzen zyn DOORL. HOOGHEIDS naam moetwillig al vry wonderlyk uitdrukken, en ik verklaar hier opentlyk dat een gevoelige Ziel, daar niet na gefteld kan zyn, om zo oneerbiedig te fchryven. Dierhalven heb ik reeden om te denken, dat van al de Verzen geen een beeter aan weldenkende zal behaagen, als dat onderteekend is:

Ex Amicitia.

Leeuwarden den
15 Auguftus 1773.

Ik

Ik hoop niet dat ik hier door mogelyk Vyanden zal krygen, onder de Poëeten, want myn geëerde Leezers weegen dat een Schryver zyn Zaak is om neuteraal te schryven, verders zal ik hier niet van spreeken, maar 't zo even opgenoemde Vers ter verdediging van de Hr. van Egten laaten volgen:

VERDEEDIGING

VOOR

HANS PAUL CHRISTOPFFEL VAN EGTEN.

Hier word eenvoudigheid, op 't schandelykst belaagd!
Zy sweeft op kwaade tongen,
Door bitze Nyd besprongen,
Dog van de goede op het jammerlykst beklaagt.

Men zold, men schut haar uit, en stelt haar naakt ten toon,
Om haar dus te bespotten,
Gelyk men doet de Zotten,
En zulks ter dank bewys, dit krygt zy tot haar loon.

Om dat ze voor haar' Vorst, van gullen yver blaakt,
Moet zy dit lot beproeven;
(Wie moet zig niet bedroeven)
Daar men al teist'rende, haar dus te schande maakt.

Dit lot, dit wreede lot! word thans die Man ontwaar,
Myn waarde Vriend van Egten,
Hy deet een Boog opregten,
En maakte een Vers of twee, dus valt het goed doen zwaar.

Wat kwaad heeft hy gedaan, 't geen thans de Waereld wraakt?
En ieder dus uitzinnig,
Steekt hem zo byster vinnig,
Dog 't geen een eerlyk Man op 't aldersterkste laakt.

Door Vers, door Kroon, door Krans, en door den Eereboog,
Verëerde hy 's Lands Vader,
(Dog geenzins als Verrader,)
Maar tot derzelver roem, vertoond hy zulks voor 't oog.

Nog

Nog vlegt me' een Lauwerkrans, zo 't heet tot zyne eer;
Dog om zyne eer te krenken:
Wat mag men van hem denken,
Daar 't is de braafste Man, 't doet my in 't harte zeer.

Dat dan dien Dichter zig, voor al de Waereld schaam!
Elk Mensch heeft zyn Gebreeken;
Hier by dan vergeleeken,
Zyn eigen doen, hy 's ook niet vry van allen blaam.

VAN EGTEN stoort zig niet, aan zulk een laster tong,
Die niemand kan beletten,
Ja, moog'lyk grooter smetten,
Heeft hy, die myne pen tot zyn verdeeding dwong.

Ex Amicitia.

Leeuwarden den
15 Aug. 1773.

Waar op ik een Vers van my zal laaten volgen:

Gy die hier onderschryft EX AMICITIA.
Gy toond van wel te denken,
En niemants Naam te krenken
Gy een Liefhebber bent, die lof die krygt gy na,

Eenvoudig, en oprecht, word van Uw hoog geëerd,
Een yder moet het pryzen,
Deezen Uwe handel wyzen,
En al de Waereld roept, die Dichter is geleerd.

Nu nog een Versje voor van EGTEN:

VAN EGTEN *schoon U Naam ten spot word rond gedraagen,*
Zo ziet weldenkentheid U hert doch voor Nassou,
Vervuld met waare liefd', en onverwelkb're trouw.
Dus zal U Naam altoos, heel Nederland behaagen,
En zo de goede GOD, *het U eens laat beleeven,*
Dat wederom de PRINS, *na het brave* Friesland *gaat,*
Zo zet een Eereboog, te midden op uw straat,
En wild in spyt van nyd den VORST *die Eeren geeven,*
En wild Gy in Geschrift, weer tot zyn Hoogheid *spreeken,*
Stort dan Uw harte uit, aan een bekwaame Man,
Dat Hy U Zielen wensch, in Schrift volbrengen kan:
Dan bent Gy al 't Gespot, op éénemaal ontweeken.

Ein.

Eindelyk en ten laatsten deeze 13 Gedichten of Verzen gezien hebbende, zal ik voor een wyltje van de Gedichten afzien, alhoewel ik 'er nog verscheide heb meede te deelen, doch om myn Werkje smaakelyker voor den Leezer te maaken, zal ik nu om de verandering, de draat van myn begonnen Historie vervolgen.

Ik ben dan gebleven, alwaar zyn *Doorl. Hoogheid* van *Marsum* verder na *Leeuwarden* vertrok, eer ik nu verder ga, om te verhaalen op wat manier de Vorst wierd Ingehaald, zal het hoognodig zyn, myn Leezers eerst meede te deelen, een *Reglement* bevoorens uitgegeeven, waar na zich een yder te schikken had, en door welke wyzen voorzorgen, men mag zegge, dat alles tot verwondering van een iegelyk, zo geschikt gegaan is.

Copie.

REGLEMENT.

Waar na de Heeren Bevelhebbers haar by de Receptie van zyne Doorl. Hoogheid zullen hebben te reguleeren, en daar na haare Orders uit te geven.

Art. 1.

Dat de algemeene Vergaaderplaats zal zyn, voor de Klokslag van uuren, op de Markt, en lange Pyp, by de boeten van 10 stuiv.

Art. 2.

Dat in den Opmarsch naar de gemeene Vergaderplaats, de Officiers elkander bekwaame plaats zullen gunnen, en in cas van Concurentie, de Jongste voor de Oudste Cederen, en alzo ook na ouderdom der Hoplieden gerangeert staan.

Art. 3.

Art. 4.

Dat de oudste Hopman, met zyn Compagnie aan de Vrouwe Poort staan, en zo vervolgens naar ouderdom der Hoplieden, in rang.

Art. 5.

Dat de geheele Burgery aldaar door het openen der Geleederen zich aan twee kanten zullen rangeeren, zo verre 't kan strekken, de Straat tusschen de ryen in een regte lyn zo wyt maken als doendelyk is.

Art. 6.

Dat zyne Hoogheid, in 't passeeren der Burgery, door de Officieren behoorlyk zal worden gesalueert.

Art. 7.

Dat de Collonel zyn plaats, in het midden der Burgery zal neemen.

Art. 8.

Dat alle Officieren de Prince Marsch altoos zullen laten slaan, by pœne van 6 Stuiv.

Art. 9.

Dat geen Bevelhebber, Sergeant of Corporaal, voor, onder of na den optogt, de Burgery zal mogen beschenken by pœne van 5 stuiv.

Art. 10.

Dat in het *Espel* alwaar de Vaandrig mankeert, des Vaandrigs Corporaal 't Vaandel zal dragen, op de regter Schouder, gaande voor de Devisie in zyn ordinaris Adelborst gewaad, en 't Vaandel zodanig opgebonden, en gewonden moeten laaten, als 't hen word overgegeeven, zonder eenige salvo in den Marsch of anderzins te doen: of

of zich met eenige Commanden over die Devisien te bemoeijen, en in Cas van oppositie zal den Corporaal 't Vaandel afgenomen worden, en hy uit de Compagnie gezet.

Art. 11.

Wanneer den Hopman absent mogte zyn, zal de Vaandrig de Sponton dragen, en met het Vaandel gehandeld worden als het voorige Art.

Art. 12.

Indien de Bevelhebberen die des Nagts voor, en 's Nagts na de Receptie, de Wagt hebben, 't komen te eisschen, zal de Hopman zyn Vaandrig, en de Vaandrig zyn Hopman, met deszelfs Wagtvolk moeten adsiteeren.

Art. 13.

Dat de Officieren voor af, by 't bedanken der Burgery haar zullen moeten aankondigen, dat de Snaphaanen des daags na de Receptie weder zullen bezorgd worden, aan de geene, waar van ontfangen, 's morgens voor negen uuren in dezelve order als uitgegeeven zyn: by pœne van 30 stuivers.

Art. 14.

Yder stuk dat mankeert of anders is, zo verre dat de Officiers betreft, zal voor betaald worden 3 Car. Gl. boeten.

Art. 15.

Dat de Kleeding van de Heeren Officieren zal bestaan in een zwarten Laakensche Rok, effen zwarten Zatyne Camisool, Fluweele Broek, effen witte Zyden Kousfen, Spaans- of Vetleeren Schoenen, Oranje Cokardes, Zilverde Hoedeboorsels en Deegen, kwasten naar de tegenswoordige maniere (beide laatste poste) te betalen op ord. 10 stuiv. (onder voorwaarden) dat de Omschryving Gratis worden gedaan, en de boeten van de niet in de Wapen komende Manschap zullen komen ten profyten van de Bevelhebbers Beurs; voorts zullen zy hebben geschulpte of geborduurde Mansjetten en Strookjes, witten Cabretleere Handschoenen, en Paruiken a la Bregadier. De Bevelheb-

hebbers in deeze nalatig blyvenden zullen verbeuren 10 Zilveren Ducatons.

Art. 16.

Dat yder Bevelhebber zich diende te voorzien, van een Knegt of Manteldraager, welken Kledinge onbepaald blyft na een yders welgevallen, en zullen tot een Douceur genieten voor haaren dienst, yder 28 stuiv. op ord. tio.

Art. 17.

Dat de Corporaals de aanzegginge yder aan hun opgegeeven Manschap zullen doen.

Art. 18.

De Tambours zullen twee uuren voor de algemeene Vergaaderinge, by de Waag moeten vergaderen; om gerangueert te worden, door de thans fungeerende Tambour Majoor, in die order, dat de Tambours van het *Espel*, waar in dan de Wagt is, voor aankomen, alzo by de Wagten om driemaal heen en weder langs de Markt marcheeren, slaande de Vergaderinge, na welks elk na het Vaandel van zyn Espel zal marcheeren, met slaande Trommen.

Art. 19.

Dat de Tambours tweemaal door het geheele *Espel* slaan zullen, eerst de Vergaderinge langzaam, en dan ras op welke laatsten yder Burger by het Vaandel moet verschynen.

Art. 20.

Tot afweering van alle Disorders, en gedrang van Volk, zullen by ieder Comp. een genoegzaam getal Volk gesteld worden, 't zy Ratelaars, of anderen volgens een hier afgemaakt Plan.

Art. 21.

Eenig Burger, Adelborst, of Corporaal, zich onder de Wapenen dronken drinkende, zal boven de Boeten uit het Gelid gezet, en na Huis gebragt worden; zullen de Officiers hier in nalatig weezende verbeuren 5 Guld.

Art.

Art. 22.

De Adelborsten, Vry Corporaals, en particulieren Burgers, zullen zich hebben te schikken, na de Rangeering en plaatzinge die de Schryvers op ordre van de Officiers aanwyst. Om zo veel mogelyk is de Egaliteit te kunnen krygen; by pœne van 30 stuiv.

Art. 23.

Dat geen een Burger uit zyn gelid mag gaan, zonder consent van een der Hooft-Officieren.

Art. 24.

Dat niemand zich zal mogen verstouten, in 't Geweer staande te rooken, by pœne van 30 stuiv. boeten, en uit 't Gelid gezet worden.

Art. 25.

Terwyl de Train passeert, zal niemant mogen spreeken.

Art. 26.

Dat alle Ratelaars, Wakers, en Noodhulpen, scherpelyk worden gelast, om met zo weinig uiterlyk geweld, van slaan en roepen, als anderzins, de aandrang van Menschen te beletten, als mogelyk is, dewyl de stilten wel mag in agt genomen worden.

Art. 27.

Dat by ieder Comp. is aangesteld vier Tambours en twee Pypers.

Art. 28.

Dat dezelve zullen zyn gehabiliteerd in het Zwart, met witte Kousen, een grof Zilvere Boordsel om de Hoed, een Cocarde op dezelven, als meede Lubben; doch de Boordsels moeten bezorgt worden.

Art. 29.

De Schryvers en Sergianten, behalven de Kleeding in 't Zwart, met witte Kousen, Oranje Cocarden, en Mansjetten,

ten, en behoorde te worden gelast, hunne Echarpe te dragen onder de Camizool, met openhangende Rokken.

Art. 30.

Dat de Wagthoudende Corporaals en Adelborsten, en anders geene, zich behoorde te voorzien, van hunne ord. Patroontassen, dezelve dragende op de Cammizools; met opgeslagen Rokken.

Art. 31.

Dat de oudste *Crans* en *Winsimius* zullen hebben een Oranje Cocarde op de Hoed, Jonge *Crans* een nieuwe Hoed en Zilvere Boordsel, en Cocarde, als ook de Corporaals der Raatelaars met een grof Zilver Boordsel; en ook een Oranje Cocarde op de Hoed.

Art. 32.

Dat de beide Cransen, Stapert en Winsemius, de Heeren Bevelhebbers ten dienste zullen staan, in particulieren Boodschappen, en aanzegginge aan de Schryvers, Sergianten en Corporaals der Ratelaars moeten doen.

Verders was 'er nog een Reglement voor de Onder-Officieren, luidende als volgt:

REGLEMENT.

Waar na de Onder-Officieren, Adelborsten, en Burgers zig by de Receptie van zyne Doorl. Hoogheid zullen hebben te reguleeren op ordre van haar Respective Officiers.

Art. 1.

Dat de Onder-Officieren, Adelborsten en Burgers, striktelyk zullen hebben te observeeren, de Orders van haare Officieren.

Art. 2.

Dat geen Sergiant of Corporaals, voor onder, of na den op-

optogt, 't Volk zal mogen beschenken: by pœne van 5 stuivers.

Art. 3.

Dat niemand zich zal verstouten, in 't Geweer staande te rooken, by pœne van 30 Stuiv. boeten, en uit 't Gelid gezet worden.

Art. 4.

Terwyl de Train passeerd zal niemand mogen spreeken.

Art. 5.

Dat geen Burger uit zyn Gelid, of zyn Rye zal moogen gaan, zonder Consent van een der Officieren.

Art. 6.

Een Burger of Adelborst zich onder de Wapenen dronken drinkende of dronken verscheinende, of tegen het verbod van de Officieren rookende, of pratende, zal boven de verbeurde boeten, uit zyn Gelid gezet, en na huis gebragt worden.

Art. 7.

Dat yder Bevelhebber zal verbeuren 5 Car. Guld. die 't Volk dat zich op bovengem. manier te buiten gaan, en haare orders, die obidieert, niet behandelt als in 't vorige Artikul vermelt staat.

Art. 8.

Dat een gemeen Burger, niet in de Wapenen verschynende zal verbeuren een pond Groot, en een Corporaal of Adelborst dubbeld, gelyk ook een Corporaal die weigert zyn opgegeven Manschap aan te zeggen, en zal niemand buiten order van de Officiers mogen weg gaan, of uit de Wapenen scheiden: by pœne van 6 stuiv.

Art. 9.

Dat de Schryvers van de Respective *Espels* altyd by hare Comp. zullen blyven, en de Contraventeurs, en Absente naauwkeurig aanteekenen, by gebreeken dies, zullen zy

in dezelve boeten vervallen weezen, als die geene welke zy niet hebben aangetekend, zoude verbeurd hebben.

Art. 10.

De Schryvers en Sergeanten, behalven de Kleeding in 't Zwart met witte Kousen Oranje Cocardes en Mansjetten, en hunne Echarpe moeten draagen over de Camizools, met loshangende Rokken.

Art. 11.

Dat de Wagthoudende Corporaals en Adelborsten zich moeten voorzien, van haare ordinaire Patroontassen, dezelve dragende op de Camizool, met loshangende Rokken.

Art. 12.

Dat de Adelborsten en vry Corporaals, en particuliere Burgers, zich hebben te schikken na de Rangeeringe en plaatsinge die de Schryver op order van den Officier hun aanwyst, om zo veel mogelyk is de egaliteid te kunnen krygen, by pœne van 30 stuiv.

Art. 13.

Dat de Corporaals en Burgery zo dra zy door haare Officieren bedankt zyn, voor haar diensten, de Snaphaanen des anderen daags na de Receptie weder zullen bezorgen; aan die geene, waar van ontfangen, 's morgens voor negen uuren, in dezelve order als uitgegeeven zyn, by pœne van 30 stuivers.

Accordeert met 't Principalen,

In kennisse van my

Secretaris

(Was Geteekent)

J. Krak.

Zie daar myn waarde Leezers, hebt Gy de Reglementen, welken by de *Edelen Manhaftige Krygsraad* tot *Leeu-*

war-

warden wierden uitgegeeven, waar na een iegelyk hem te reguleeren had; om allen disorders voor te komen, waarlyk een nuttigen zaak, en men moet tot lof van de *Friezen* zeggen, dat de Opper-Officieren, en Onder-Officieren, zo wel als de gemeene Burgers, en wat daar aan Dependeerde, deezen Reglementen zo naauwkeurig geopserveert hebben, dat alles met een verwonderbaaren ſtilten in zyn werk is gegaan. Waarom dat men met recht mag zeggen tot lof van de *Friezen.*

't Reglement zeer wys te vooren ingericht,
Dat was te pryzen! want daar door wiſt elk zyn plicht,
Zo wel de Officiers, als braave Burgeryden,
Men kon door zulk een zaak, Disorders beſt vermyden.
Dat heeft men hier gezien, in *Frieslands* eerſte Stad,
Toen die in haare ſchoot, ontfing haar waardſte ſchat
Oranjes braave Vorst, die zy van herte minnen,
Met Hart, met Ziel, met mont, met alle haare zinnen.
't Was of zy van der Jeugd, in de Wapens zyn geleerd,
Men zag geen Menſch die kwaad, of niet goed exſerſeert,
't Was waard, om deeze Liên van dichte by te aanſchouwen,
Hoe deftig zy haar ſaam, in order gingen houwen,
Den Vorst zeer mindelyk, die zag dees Burgers aan,
En prees haar orders zelfs dat het was welgedaan.

En als men eens nagaat de korte tyd, dat deeze Burgers haar in de Wapens gedreſſeerd hebben, zo moet men zich verwonderen, hoe het moogelyk is, dat zo wel Officiers als Burgers, haar Manœuvres zo hebben kunnen doen. Want zy op zyn allerlangſt maar twee weeken, in de Wapenen haar geëxſerſeerd hebben, 't was in het laatſt van Juny dat door de Wel Ed: Achtb. Heeren Superintendante en de Heeren Bevelhebberen der Stad *Leeuwarden* tot de Wapenoefening was aangeſteld den zeer kundige en braave Militaire Officier den Wel Edele Geſtr. Heer P. J. Sluiterman, Dienſt doende Luitenant by de Comp. Guardes van zyne Doorl. Hoogheid, ter Repartitie van de Provintie van *Friesland*, enz. om de braave Leeuwaarder Burgery te onderwyzen, in het exſerſeeren tegens den 24 July 1773. als wanneer eindelyk die lang gewenſchte dag zoude komen, dat zyne Doorl. Hoogheid op een plechtige wys wierd ingehuldigt. Verders was gemelde Heer

Luitenant P. J. SLUYTERMAN aangesteld van gem. Heeren om op dien plechtige tyd, en dag, dat de Inhuldiging stond te geschieden de Post van Generaal Adjudant waar te neemen. De Wapenoefening begon eigentlyk den 12 July 1773. alle dagen vier Comp. en yder een uur 's daags, voorwaar een korte tyd, kunnende naauwelyks veertien dagen haalen, en men mag met Lof zo van de Heer SLUYTERMAN als van de Burgers zeggen.

Dat yver hier aan beiden zyden,
Volbragt een werk dat Jaaren eist;
Men zag door SLUYTERMAN haar leiden,
'T Is billyk dat men hem ook pryst
Hy bragt de Burgers van *Leeuwaarden*,
In veertien dagen zo ver heen,
Dat men 't nooit fraayer zag op aarden,
Een yder riep 't is ongemeen,
De tyd, die ik in *Leeuward* besteeden,
Om op te spooren deeze zaak,
Zo merkten ik uit des Burgers reeden,
Dat het haar zyn zou groot vermaak,
Dat SLUYTERMAN eens wierd verkooren,
Als 't weezen kon tot *Capityn*;
Het is een zuiver *Fries* gebooren,
Daarom zou 't *Leeuward* vreugde zyn.
Dees *Frieze* wensch zal niet verwonderen,
Die weet dat SLUYTERMAN voor dees,
Kanonnen, of Kartou; haar dond'ren!
Dorst aanzien zonder eenig vrees.
Zyn klyn *Fortuin* kan hem niet hind'ren,
Dat hy bezit goed Krygsmans bloed,
Dat ziet men aan zyn braave Kind'ren,
Die hy mee voor ons Land opvoed.

Zyn Wel Ed. dan als gezegt is, aangesteld zynde als Generaal Adjudant der Burgery, kon zulks niet geschieden om reeden, dat de Hoog Welgebooren Heer Luitenant Collonel, BARON van GEUSAU aan den Heer SLUYTERMAN geen permissie kon accordeeren, om op die plechtige dag van de Receptie van onze Geliefden ERFSTADHOUDER te Assisteeren, en zyn Hoog Welgeb. vlyt, daar toe vrugteloos zyn geweest.

Dus is op den 16 July 1773. door bovengemelde Heeren

ren Superintendanten, en Bevelhebberen aangesteld, den Wel Edelen Heer A. MAJAFFRE, om meede met de Heer Luitenant SLUYTERMAN, de Burgery in de Exersitie te onderrichten, en de Honorable Post van Generaal Adjudant waar te neemen, op den zo lang gewenschte dag, der komsten van zyne Doorl. HOOGHEID dien zo teer beminde VORST, het geen ook door den Wel Ed. Heer MAJAFFRE, in allen order en tot zyn Wel Ed. onverwelkelyken eer is waargenoomen: by den Uittogt van zynen DOORL. HOOGHEID den Heere PRINCE ERFSTADHOUDER. Dierhalve spreek ik tot de Heer MAJAFFRE:

Leeuwarden *wat een eer, doet Gy* MAJAFFRE *aan*,
MAJAFFRE *weder U, dat 's dubbeld wel gedaan*,
Met braave SLUYTERMAN, *wie zal de zaak niet pryzen?*
Gaat Gy als Adjudant, *de Burgers onderwyzen*,
Het is braaf; ga voort, roept men, en leer, en leer,
Hoe dat Leeuward *zyn Volk, moet handelen het Geweer*,
Toond dat, Gy 't waardig bent, waar toe Gy zyt verkooren,
Ja, laat het Weezen of MAJAFFRE *was gebooren*,
Om onder de Banier, van de GOD Mars *te staan*,
En voor de Blixem *van 't Vuur niet te verslaan*,
Of voor de Donder *van 't* Kanon *niet eens te schrikken*,
Schoon 't haast een Hel *vertoond, wild nimmer meer verblikken*,
Maar waar toe dit gezegd? MAJAFFRE *heeft getoond*,
Als dat een Krygsmans *Ziel, in zynen boezem woond*:
Hy toonde dat zyn Hart, tot Krygsdienst was geneegen,
Dat hy 't Geweer *verstond, zo wel*, Sponton *als* Deegen.
Daarom Leeuwarder Schaar, *men recommandeer U hem*;
Waar gy hem dienst kunt doen, dan tot zyn voordeel stem:
Dees Heer die is het waard, dat hy in eeren ryzen;
Doch zyne Zeedigheid verbied myn hem *te pryzen*.

't Was dan door deeze bovengemelde twee Heeren dat de braave Friese Burgery, van *Leeuwarden* in de Wapens wierden onderricht; en zo door de vlyt van deeze Heeren en wel prinsipaalelyk door de attentie welk yder Officier en Burger betoonde, dat zy Lieden hadden, was het dat zy in korte zo bekwaam wierden, dat men tot haar lof moet zeggen, dat zy haar exserfitien wonderbaarlyk hebben verricht; een lust was het om te zien, hoe fraay de Officieren met de Spontons salueerde, hoe verwonderlyk de Vaandrigs met haaren Vaandels, op een verrukkelyke ma-

 nier

nier haar saluaden verrichte. Daar was maar niets vergeeten, dat eenige luister kon byzetten, en 't was byna niet moogelyk, dat 'er eenige onorder ontstaan kon, alzo over al instruksies gegeeven wierden, waar na yder zich had te reguleeren, de Instructie voor den Fourier, van staat waren als volgt;

1. Dat de Cavallery, zich moet formeeren op den *Wirdummerdyk*, en aldaar afwagten de Orders van *Hun Edele Mogende*.

2. Dat de leedige Koetsen, moesten vergaderen in het Ruiters Quartier, en zoude als daar dan gerangeerd worden door den Staats Fourier, verders moesten dezelve Koetsen aldaar zo lang wagten, tot zy order kreegen om op te Marcheeren.

3. Zo moesten de Koetsen van al de Hooge Collegien, als Gedeputeerde Staaten, 't Hof Provinsiaal, en Rekenkamer vergaderen, in de Korfmaakersstraat, en die van de Magiestraat van *Leeuwarden* by het Stadhuis. Verders zoude 'er kennis gegeeven worden; wanneer de Hooge Collegien in de Koets wilden treeden, en wanneer de Train van de Edele Achtb. Magistraat zoude kunnen naderen, tot aan de Tontjespiep, en daar de Koetsen van de hooge Collegien op volgen.

4. De Orders der Staats Fourier waren, dat de Uitmarsch moest gaan op de volgende wys; van de Tweebaks Markt door de Oosterstraat, en Peeperstraat, langs de Nieuwestraat, door de Vrouwe Poort, na de Zwetten, wanneer de Koetsen aan de Peeperstraat geavanseerd ware, kwam de Staats Fourier kennis geven, aan de Commandant van het 1 Esquadron Cavallery, onder den Luitenant Generaal, STAVENISSE Pous en verzogt, om af te marcheeren langs de Nieuwestraat.

5. Toen de Koetsen van de Hooge Collegien en Magistraat, op de hoogte van het Schavenek kwamen, wierden dezelven een voor een, aan den Train opgeslooten, vervolgens kwam den Commandant van het tweede Esquadron van gem. Generaal, op de leedige Koetsen, terstond te volgen: en sloot den Train.

6. De Vergaderplaats was op de Zwetten, den Train moest

moest over de tweede Brug in het Land ryden, het 1 Esquadron ging door Marcheeren, tot aan de 1 Brug, en moest aldaar staan blyven. Vervolgens moest de Fourier van staat al de Rytuigen of liever Koetsen haar plaatsen aanwyzen:

1. De Koets van de Vroedschap.
2. Die van de Magistraat.
3. Die van de Secretaris van 's Lands Rekenkamer.
4. Die van de Heere van de Reekenkamer.
5. Die van den Heeren van den Hooven.
6. Nog een dito.
7. Die van den Heer Secretaris van hun Edel Mogende.
8. Die van de Heeren Gedeputeerden.
9. Nog een dito.

Hier aan zo ziet men, wat Instructies kunnen doen,
Wanneer zy zyn als dees, met wysheid aangeleegen,
Het was hier gereguleerd, 't ging alles met fatzoen,
Men zag niets dat misstond, op *Leeuwards* Straat of Weegen.

Om nu eindelyk een begin te maaken met de komste van zynen Doorl. Hoogheid binnen de Stad *Leeuwarden*, zo zal ik de eer hebben om vooraf nog te zeggen, dat op den 24 July, van dit Jaar 1773. 's morgens al by tyds de 40 Burger Tambours verzeld, met 20 Pypers, wordende geleid door de Tambour Majoor, alle fierlyk gekleed, met Oranje Kokardes en Zilver, zo als in gemelde Reglement is vermeld, haar vergaderde, op 't Waagsplyn, marcheerende over gemelde Plyn, onder het slaan der Trommen, en het Speelen der Pypers driemaal heen en weder. Ik zeg daar op:

Wat Zielbetooverend Geluid,
Men hoord hier veertig Trommen roeren,
Om yder op zyn Post te voeren,
Van twintig Pypers word gefluit.
De Lucht kaast het geluid weerom,
Dees Dag zal *Frieslands* roem vermeeren,
Dat zy zo braaf haar Vorst vereeren,
Zo door de Pypers als de Trom.

Een yder die verstaat zyn zaak,
Zo wel van Trommels als van Pooken,
Dat word tot haarer eer gesprooken,
Ik heb 't zelfs gezien met groot vermaak.

Want de Eer hebbende in *Leeuwarden* te zyn, zag ik aldaar 's avonds wanneer het Espel van de Hopman STORM, teerde of getrakteerd wierd, een van de Burger Tambours op twee Tromme gelyk slaan, by wyze van een Pooker, dezelve Tambour verrichte zulks zo overheerlyk, dat men maar weinig Pookers, zou vinden, die het de gem. Tambour verbeeterde, zo met het slaan als met de Exsersitie van de handen en stokken, gebruikelyk by de POOKERS, na dat de 40 Tambours en 20 Pypers, 't Waags Plein driemaal, al slaande, en speelende heen en weer opgemarcheerd waren, begaven zy zich 4 aan 4 met 2 Pypers verzeld, van daar naar het Huis van den Vaandrig: haarer Espels. Slaanden al door de Vergadering, gelyk zy ook tweemaal door het geheelen Espel hebben gedaan: weeder de Vergadering slaanden.

Waar op de Burgery der Stad *Leeuwarden*, bestaande in 10 Compagnien, maakende te saamen uit 1137 Man, alle op 't netst en sierlykst uitgedost, in zwarten Kleederen met witten Kousen, en Oranje Cocardens volgens het Reglement des 's morgens in de Wapenen verscheenen.

Deeze Compagnien hadden by zich verscheiden Cadets, zo superbe gekleed dat zy de lust der oogen van een yder na zich trokken, voor verscheide Vaandelen, zag men eenige aardige, en schoone Kinderen en Jongelingen, in een Kleeding geheel vremt, in deeze Eeuw: doch na tyds omstandigheden zeer toepasselyk. Zy vervoegde zich meeden yder by zyn Corporaal die haar gecommandeert, hadde, welken verders met haar byhebbende Manschappen yder na het Vaandel marcheerden, daar zy by hoorden, aldaar wierden zy alle in order gesteld, en begaven zich na rang der Espels op haar plaatsen, marcheerende als toen naar de Vrouwe Poort; vooraf zag men een Gezicht, 't welk zo overheerlyk was, dat al de geene, welke het niet gezien hebben, zulks onmoogelyk kunnen verbeelden, 't zelve bestond uit ELF Persoonen, alle op 't kostbaarst gekleed: volgens de aloude Beeldenspraak. Dezelven verbeelde de Zeven vrye Konsten geleid door de *Eer*, *Kennisse*, *Naarstigheid* en *Onsterffelykheid*, of liever *Geduurzaamheid* om des *Eerbieds* halven.

Men

Men moet tot Een onverwellekelyke Eer van *Leeuwarts* Burgery zeggen:

Als dat het oud Bataavs Gewaad, was zeer wel waargenoomen,
Schoon dat 'er fitters zyn, die daar iets tegens droomen,
Die zeggen dat het hoord, na oud gebruik en Taal
Dat het geen Mannen voegd, maar Vrouwen altemaal.
Maar Knyzers houd U mond, van *Frieslands* eerste Steeden,
Men nam daar Mannen toe, uit welgevoeglykheeden.
En Mannen, die niet zyn onkundig in die zaak,
Die zelfs die kuusten oefenen, 't zy tot haar vermaak,
Of liefde tot de Kunst, ook wel om 't Brood te winnen,
In 't kort 't waare Lien, die vrye Konsten minnen,
't Was fraay, dat zy verbeelden, dat zy dat ook verstaan,
Spreek fitters, is dees zaak van haar dan kwaad gedaan?
Ik zeg van neen, en zal het altoos staande houwen,
Dat het die Mannen voegt, veel beeter als van Vrouwen.

Zy gingen in de volgende order, eerstelyk de

E E R.

Dezelve wierd verbeeld door de Heer Jetze, Gerbrandus Bottinga, oud 22 Jaar, een zeer vlug welgemaakt Persoon, op zyn Hoofd had hy een Gouden Helm, extra fraay met Pluimen versierd, in zyn Rechterhand droeg hy een Spies, en aan de linker arm een Schild, waar op men den Tempel der Glorie in 't verschiet zag, zyn Kleed was schoon Blaauw, rykelyk met Goud geboord, hy had een sierlyk Zwaard op zyden, en een Goude Keeten om zyn hals, en om zyn Schouder een Bandelier, van aan een gehegte Lauwerbladen, verders had hy een *Gordel* om, waar op men het woord Honor leesden, zyn Kleed was van fatzoen als de aloude Romynsche Wapenrokken, hebbende suberbe fraaye Brooze om de Beenen geslingert, den uitlegging was aldus:

De *Helm*, *Spies*, *Schild* en *Zwaard* en *Goude Keten*, beteekende de belooning, en de Eer welke de Overwinnaaren billyk worden toegedeelt; zulk was 't ook gesteld met

met de *Bandelier*, van *Lauwerbladen*, alzo men oudstyds wanneer men iemand de grootste Eer wilden aandoen, kroonde met een Kroon van *Lauwerbladen*, zynde aan *Apollo* toegewyd, om dat *Dafné* daar in verandert was, dit is de reeden dat men dikwils groote Helden, en verheven Mannen van verstand, ziet vereeren met een Vers, genaamt een Lauwerkrans, de *Tempel* der *Glorie* verbeeld de plaatsen, waar men die geene inleiden, welken men eeren wilden, want wil iemand in de Tempel der Glorie komen moet hy de Eer hebben van deugdzaam te zyn, daarom wel te recht bouwden de Ouden de Tempel der deugd voor, die van de Eer: zo dat men niet in die der Eer kon komen, of men moest door die der deugd passeeren. Ik zeg dan:

Heer Bottinga *wat* Eer! *dat Gy als* Eer *moogt praalen,*
Ik wensch U myn Heer! dat Gy moogt zo veel Eer *behaalen,*
Om dat Gy als de Eer, *hier* Eert *U braave* Vorst;
En toond, hoe U, Eerziek *hart, na groote* Eeren *dorst!*
Ik wensch waar, dat men U ooit met Eere *kan vermeeren,*
Dat Gy daar word Veréérd, *met de allergrootste* Eeren,
En dat Gy tot U Eer, *altoos dees naam behouw,*
Die van een braave Fries, *en trouw voor 't Huis* Nassouw,
En dat men altoos zegt, 't was Bottinga *die tyden,*
De zeeven Konsten, toen d' Vorst, *tot* Leeuward *in kwam ryden.*

Op de *Eere* volgde de Zeeven vreije Konste, als:

1. Bewys of Redenkonst.

Dezelve wierd verbeeld door de Heer Pieter Wesselius, oud 34 Jaaren, een Persoon daar ik in *Leeuwarden* zynde van heb hooren getuigen, dat zyn Ed. Welbespraaktheid, en goede Redeneerkunde verdiende om dit zinnebeeld te vertoonen.

Zyn Hoofd pronkt met een *Gouden Helm*, dewelk omringt was met *Palmtakken*, boven op zyn Helm zag men een *Balans*, met twee *Weegschaalen*, hy droeg in zyn rechterhand een *Boek*, heelenmaal geopent, en in de slinkerhand een *Zantlooper*, zyn *Kleed* was zeer schoon *rood*, rykelyk met *Goud* gegalonneerd, verders een overheerlyken *Gordel* om 't lyf, waar op men leesden het woord LOGICA.

De Palmtakken, welken men om de Helm ziet beteekent de Overwinning, welke de Bewys-of Reedeneerkunst gewoon is te behaalen, tegen alle valsche beschuldigingen, of waar dat men iemand zoekt te drukken, zo dat (zegt zeker Schryver zeer wel) haar tegenstreevers (*rood van schaamte* door de koleur van 't Kleed afgebeeld) hunne overtreeding moeten belyden, de Balans of Weegschaal behoeft haast geen uitlegging, want men ziet ligtelyk dat daar meê bedoelt werd, dat iemant die de LOGICA verstaat, niet en redeneerd, voor en al eer dat hy zyn woorden overwoogen heeft.

De Zantlooper beteekent dat de Welspreekendheid, de juiste tyd en plaatzen weet, uit te kiezen. Wanneer, waar, en tot wie dezelve spreekt, door het Boek kunnen verscheiden dingen verstaan worden, eerstelyk dat men zelden welspreekend word, of men moet Boeken van verstandige Mannen doorbladeren, ten tweede beteekend 't open Boek, een geschreeven bewys en een gereedheid, om zich te verdeffendeeren, tegens valsche en onberedoneerde gerugten, ten derde word door het open Boek verstaan, dat de Welspreekendheid eene meenigte van woorden konstig aan elkanderen weet te schakelen, of te voegen, welken naderhand tot nuttige Boeken worden gemaakt; en voor de Nakomelingen in laater Eeuwen, tot veel voordeel strekken, verders was zyn Kleed byna van dezelven fatsoen, als dat van de Eer, hebbende meede schoone gekoleurde brooze, om de Beenen geslingerd. Ik laat my daar op aldus hooren:

Wat is 't een schoone zaak, zyn tonge wel te roeren;
Gelyk WESSELIUS *verbeeld in dit Gewaat,*
De Redeneerkonst, *kan de* Valschheids *Mond besnoeren,*
Welspreekentheid *den Mensch het allerfraayste staat.*
Wat staat het heerlyk! om door bewys van spreeken!
Zich vry te maken van de zaaken die ons drukt,
WESSELIUS *ik wensch, door dit Uw yverig teeken,*
Als dat de Hemel geeft! als dat het U gelukt,
Dat onze lieven VORST. *het oog mag op U slaan,*
En ziet wat Friesland *heeft op deeze tyd gedaan.*

TEN 2. DE STERREKUNST.

Dezelve wierd verbeeld door de Heer BARENT HENDRIK THIEL, oud 30 Jaaren, zynde een Persoon, bloozent van Ge-

Gezicht, van een frisse en fiere gestalten, wakker en leevendig van Uitzigt, verders zo myn onderricht wierd, een Liefhebber om observaties te neemen, aangaande de Planeeten, hy had meede een schoone *Goude Helm* op zyn Hooft, waar aan twee fierlyken *Vleugels* gehegt waren, aan de Voorzyden pronkte zyn Helm met de *Zeven Star*, zyn *Kleed* was *Pik Zwart* of liever Nagt Zwart, en rontsom met *Zilveren Sterre* bezaayt, hy droeg in zyn rechterhand op een fierlyke en verrukkelyke manier, een *Graatboog*, en zyn linkerhand pronkte met een *Sphera*, zyn *Bandelier* trok de oogen der nieuwsgierige na zich; terwyl de onkunde als verstomt stond, wat de 12 *Zodiacks* teekenen beduiden, die op dezelve te zien waren, op zyn fraaye en zeer nette Gordel, leesden men 't woord ASTRONOMIA.

De Vleugels aan 't Hoofd, beteekent eerstelyk, dat tot de Hemels Loop een hoog vliegent vernuft vereischt wierd, ten tweede en zeer wel gezegt, van den Schryver welken de Poësis heeft verbeeld, en aan wien ik deezen handlyding verschuldigt ben, en dien ik myn flatteer myn Vriend te zyn, want het is niet mogelyk, daar kennis schuild vind de Edelmoedigheid plaats, ik herzeg dan ten tweede, uit de mond der zo even aangehaalden, dat de Vleugels aan 't Hoofd, van onze braave VAN THIEL betekenen, dat de Sterrekunst met haar verstand opstygd, van afweezige dingen (*tot aan 't hooge voor 't bloote oog onzichtbaar.*) De Zevenster weet de Waereld is een voornaam teeken of kenmerk aan 't firmament, dierhalven hoeft hier van geen Uitlegging, de zwartheid van het Kleed verbeeld de Nagt, als de bekwaamste tyd zynde tot de waarneeming der Sterrekunden, de Zilveren Sterre op de zwarte Grond vertoonen de helderheid der Hemellichten, in de donkere Nagt, gelyk de Zodiaks tekens de verdeeling van het Hemels Plyn te kennen geven, de Graatboog, en Sphera zyn de Werktuigen waar door veele ontdekkinge geschieden moeten, om de Sterrekunst te oefenen.

Verders was het Kleed al meede van het zelve fatsoen, als de twee voorige, hebbende hy ook fraaye broozen om de beenen, ik laat myn tot lof der Sterrekunst aldus hooren:

't Was BARENT HENDRIK THIEL, *die d' Sterrekunst verbeelden,*
Die schoon hy is geen Fries, *doch in die Landstreek woond,*

Tot

Tot eer van Friesland *hem, geen moeid of vlyd verveelden,*
Dat heeft hy op dees dag, aan Leeuwards *Volk getoond,*
Daarom Leeuwarden *Schaar, wild* THIEL *als Burger Eeren,*
Schoen hy geen Fries *en is, hy 's* Friesland *doch getrouw,*
Hy pronkte meê dees dag, in oud Bataavsche Kleeren,
Zyn Kleed verbeelde daar het Hemelsche Gebouw,
Ik wensch dat deeze dag word nimmermeer vergeeten,
En dat Gy braave THIEL, *U nog eens ziet bekroond,*
Zo zal men in Leeuward *de Naam van* THIEL *lang weeten,*
't Is vast, het Edel Frieze *Volk, U voor dees daat nog loond.*

TEN 3. DE BOUWKONST.

Dezelve wierd verbeeld, door de Heer HENDRIK ZYLSTRA: oud 62 Jaar. Hy had een *Goude Helm*, op zyn Hoofd, en boven op dezelve zag men een *Schaaf*, zyn *Kleed* was *Bruin* in zyn Rechterhand droeg hy een *Maatstok*, en in zyn's linkerhand een *Loodlyn*, aan zyn Gordel hing een *Teekenbord*, alwaar men een Gebouw na de voetmaat op geteekent zag, en op 't zelven zo wel als op zynen Gordel, leesden men het woord ARCHITECTURA.

De Uitlegging hier van is aldus, de Helm en Schaaf beteekenen dat gelyk de Helm het Hooft beschermt, voor veel zaaken, alzoo de Inwooning in wel Gebouwden Huizen de Menschen beschermt, voor de ongemakken en gevaaren, de Schaaf is een spreekent teeken, en wil zeggen dat de beschaafdheid der Menschen heeft veroorzaakt, dat men niet in het wild maar gereguleerd bouwd, en by elkanderen in treffelyken Wooninge Huisvest, het Bruinen Kleed verbeeld de kleur der Aarden, op welken de Gebouwen geplaatst worden, de Goude Galonne waar het Kleed meede geboord was, vertoone hoe onze Aarde versierd is, door de Menschelyke Wooninge, en welke luister dit aan 't ondermaansche heelal heeft bygezet, de Loodlyn en Maatstok geeven te kennen, de gereguleerde netten order en rechte afpasfing, by den Bouworder noodzaakelyk, desgelyks is het met het Teekenraam geleegen, het welke meede in een volkomen zin de Bouworder uitdrukt, laat ik tot lof der Bouworder en tot Eer van deeze bejaarde Liefhebber eens zeggen:

Hier

Hier ziet men Zylstra *Oud tans* twee-en-festig *Jaar;*
Doch vlug en lustig om Vorst WILLEM *meê te Eeren!*
Gy kon ô Zylstra! *nooit U roem zo veel vermeeren,*
Als hier door deeze daat! want dat is zeeker waar,
Wie dat Oranje *Eert, is waard dat men hem mind,*
Daarom zal Friesland *U ô* Hendrik *altoos achten,*
Gy moogt die Dankbaarheid by 't Frieze Volk *verwagten;*
Want zy zo dankbaar zyn, als men ze ergens vind,
Bouworder *is het, die Gy hier volmaakt verbeeld,*
't Is eene van de schoonst, en wel de nutsten Kunsten,
Ons Huizing zyn van haar, en door des Hemels Gunsten;
Z' Versierd de Waereld dat 't ons oog en harten streeld.

Ten 4. De Wiskonst.

Dezelve wierd verbeeld, door de Heer Isaac Cahais, oud 16 Jaar zynde een Jongman welkenzich zo myn verhaald wierd, oefende in bovengemelde Konst, op zyn *Goude Helm* zag men de Figuur eener Propositie van Euclides (*) hy had in zyne rechterhand een *Passer*, en in de 's linkerhand een *Waereldkloot*, houdende de punte van de *Passer* op de *Gloobe* om de *Cirkuls* af te meeten, zyn *Kleed* was zuiver *Wit*, en met veele *Driehoeken*, en *Cyffers* doorweeven; op zyne *Gordel* stond te leezen MATHEMATICA.

Aan dezelve Gordel hing een *Teekenbord*: Waar op men eenige *Wiskunstige Figuuren* zag.

Den Uitlegging was aldus, de Passer betekende het werktuig, waar mede men de evenmatigheid naspoort; de Waereldskloot geeft te kennen de gereguleerde order der natuur, gelyk het wit-kleed de zuiverheid verbeeld, de Figuur op het Hoofd, en de Driehoeken en Cyffers op het Kleed, vertoonen de manier van onwederspreekelyk bewys. Waar op ik myn wederom laat hooren.

Gy jonge Heer Cahais, *die toelegt om te weeten,*
't Natuurlyk bestaan door passchen en door meeten,
Door 't reekenen onvermoeid, betoond Gy Uwe lust,
't Strekt U myn Heer tot Eer, dan vry U lusten blust.
Ten anderen zoekt Gy ook Vorst WILLEM *te pleyzieren.*
En deeze blyden dag, op 't allerhoogst te vieren,
Dit is den reên dat Gy U tans den Vorst *vertoond,*
Ik wensch dat dees U vlyd, met zegen word gekroond.

(*) Eucl. I. B. *Prop.* 47.

Gy zyt nog Jong myn Heer, en toond reeds Mannle daaden;
't Is billyk, dat men U met eer en roem belaaden.

Ten 5. De Zangkonst.

Dezelve wierd verbeeld door den Heer Harmanus van der Velde, oud 28 Jaar, hy had een Goude Helm op zyn Hoofd, zynde versiert met zeven Briljante of Glinsterende Steenen van diversche coleuren; verders was hy meeden in 't Wit gekleed, dragende in zyn rechterhand een Dwarsfluit hebbende over de Schouder een breeden witten band waar op het bekende *Airtje* van *Wilhelmus van Nassouwen*, 't geen zeer fraay en net geteekend was, verders was hy omgord met een Gordel, waar op men leesde MUSICA.

De Uitlegging is. De zeven Glinsterende Steenen beteekenen de gewoonelyke toonen, het glimme der Steenen zouden men uitleggen kunnen, dat zo als 't briljeere van Gesteentens de oogen behaagd, even het zelven de Zangkonst de ooren streeld. 't Zelve zoude men ook van de aangenaamheid der differente koleuren konnen doen; overeenstemmen met een Consert van verscheide Instrumenten; 't witte Kleed geeft te kenne de zuiverheid van 't geluid, nuttig en nodig by de Zangkonst, en dat dezelve onbevlekt moet zyn, de Dwarsfluit is hem zeer eigen, om dat de Zanggodin (*) Euterpe by eenige ook met de Naam van Fluitspeelster bekend, vermaakt de ooren met de zoetigheid van haar Gezang. Wel aan, laat ons dan eens ter eere van de Musica opzingen.

Ik wil nu heeden vroolyk weezen!
Het Muziek verbant de vreezen,
Harmanus van der Velden, *die verbeeld 't deeze dag;*
Het Muziek dat streeld de zinnen!
Wie zou geen Muziek beminnen?
Zeg eens wie 't ooit vertelde! dat hy zulks fraayer zag?
Nu ziet men Oranje *praalen;*
Van der Velden *Eer behaalen,*
Dat Hy als een braave Fries, *die heeft achting voor* Nassou;
Zich als Musica *gaat kleeden,*
En den Vorst *komt teegentreeden,*
Deeze tyd baard geen verlies, van der Velden *toont zyn Trouw.*

Ten

(*) Euterpe door de Heer D. van Hoogstraaten, aldus aangehaald in zyn Beschryving der Heidensche Goden en Godinnen; Pag. 97. in gr. 8vo.

Ten 6. De Dichtkonst.

Dezelve wierd verbeeld door de Heer Anne Jeltemà, oud 46 Jaar, zynde een stoer en welgemaakt Persoon, een Man met een meer als gemeen Oordeel, en een zeer goed Poëet, en om zulks aan myn Leezers te toonen, zal ik de eer hebben, eer ik met de Beschryving voortgaan, om een Vers van genoemde Heer meede te deelen, gemaakt op de zeven Konsten, in hoope dat zulks myn door zyn Edelen niet kwalyk zal genomen worden, ten minsten 't komt uit een goed hart voort.

Aan den Heere

Erfstadhouder.

Doorluchte Vorst; nu Frieslands eerste Stad
(Uw Vaders Wieg, Uw Zusters Bakermat.)
Thans de eer geniet, dat U haar' wal omvat,
Is 't vergenoegen
Te leezen op 't gelaat van Staat en Raad.
Haar Burgery, in plechtig Feestgewaad,
Toont meê, dat zy zich als in vreugde baad;
Waar by zich voegen.
Het Zevental van Kunsten op een ry,
(Gedost in Oud Batavische Kleedy);
Met Naarstigheid en Kennis, zy aan zy.
't Kan U niet belgen,
Dat deeze Troep door de Eere word geleid,
En nagevolgd door groene Duurzaamheid;
Kunstkweeker was de Naam steeds, zo men zeid,
Van Nassouws Telgen.
Zo gy dan. Prins, haar pogingen beaêmt,
Staat Luiheid met Onweetenheid beschaamd:
Bedilzucht zwygt, vermits het haar betaamt
Den mond te snoeren,
Dat vuig Geslacht, verned'ren zich in 't stof,
Terwyl de Kunst ô Vorst, met roem en lof,
Uw naam verbreidt, ja tot aan 't Sterrehof.
Zal opwaarts voeren.

Onder stond —

A. Jeltema.

De

De Dichtkunde wierd dan door gemelde Heer JELTEMA verbeeld.

Hy had een goude Helm op het Hoofd, dewelken met een Krans van Lauwerbladen omringt was, en boven op denzelve zag men een gevleugeld Paard, zyn Kleed was zeer schoon Hemelsblaauw, met Zilveren Sterre als bezaaid, en rykelyk met Goud Galon geboord, in zyn regterhand droeg hy een Papiere Rolle, met eene Schryf Penne, en in de 's linkerhand een Trompet, op zyne Gordel leesden men het woord POESIS.

Ik zal hier de Uitlegging welken de Heer JELTEMA daar op gemaakt heeft, woordelyk volgen.

De altyd groenblyvende Lauwerkrans betekend de onvergankelykheid der Dichtkunde, die vermits haare waardigheid nooit vergeeten word. Het gevleugeld Paard is *Pegasus*, welke met zyn Hoefflag de Bron op den Hélicon deed ontspringen, die Hippocrene genoemd wierd, en welkers water den Dichteren, die het gebeuren mogt dat te drinken vuur en leeven byzetten — De Sterre op het blaauwe Kleed bewyzen haar Hemelsche afkomst. De Trompet geeft het verbryden van den lof te kennen die haar toekomt, gelyk zy ook die van anderen uitbazuind; het geen meede door haare Pen en Papiere Rolle word verbeeld.

Ik vinde myn verpligt om alhier wederom naar myn krank vermoogen, een Vers uit te spreeken.

ô Gunsteling van APOL! *gun nu aan myn,*
En laat het op dees stond, een Eeren zyn
Voor my? dat ik niet kom in Vriendschaps schyn,
Maar hart en tongen,
Beiden spreeken oprecht, en wel tot U lof,
Ik meen myn Pen, vind overvloed van stof,
Tot JELTEMA's *eer, die Liefd' het* Nassouws *Hof:*
En heeft gezongen.
Tot eere van zyn PRINS, *al van* Nassouw,
Men roemt U JELTEMA *als zeer getrouw,*
Dat Leeuwarts *Volk, U dan in Eere houw.*
Nog lang na deezen.
Zo leeft Uw lof op wieken van de Faam,
En yder roept dat Gy als zeer bekwaam,
Verdient te recht vereeuwigt Uwen Naam,
En staag gepreezen.

U liefde tot de Konst een yder hoort,
Ik bid gaat voort myn Heer, ja gaat vry voort,
U Dichtluft *oor en oog der* Fries *bekoort*
En kan behaagen,
Aan alle die de Poëzy bemind,
En smaak in schoon, en fraaye Verzen *vind,*
Die roepen zeer sterk, en bennen gezind
U meer te vraagen.

Ten 7. De Schilderkonst.

Dezelve wierd verbeeld door den Heer Rienk Jelgerhuis, oud 45 Jaar, dezelve Heer is een Konst Schilder van zyn affairens, en tevens ook den Inventeur of Uitvinder, van deezen zo schoone Troep, zynde zy alle volgens zyn ordonnantie naar de Oud-Batavische smaak gekleed, met haaren Beeldspraakelyken Sieraadjen behangen, waar in men klaarblykelyk des Mans Kunde in de aloudheid en beleezentheden ziet doorstraalen.

Hy pronkte op zyn Hooft met een *Goude Helm*, boven op dezelve zag men op een fierlyke manier de *Zon*, en *Maan*, zyn Kleed was keurlyk *blaauw*, en met veelderley *Couleuren* gevlamt. het welk geheel fierlyk stond, om zyn hals had hy een *Lind* of *Band*, waar aan men een *Mom Aanzigt* zag hange tot op zyn Borst, voor zyn mond had hy een witten *Band* in zyne *'s linkerhand*. hield hy een *Polet* met *Penseelen*, 't *Polet* was na de order der Schilders met de 11, of anders 13 gereguleerde Coleuren, netjes opgezet, hebbende hy verders in zyne rechterhand een *Maal*. of *Schilder Stok*, om zyn lyf zag men een *Gordel*, alwaar op te leezen stond het woord PICTURA.

Den Uitlegging is aldus, de Zon en Maan alwaar de *Helm* meede pronkten, beteekent het donker en licht, (*genaamt, de dag en schaduw*), door 't welken men een Schildery moet of Hooge, of Verdiepen iets aanhaalen, of verwyderen, iets ronde dat plat is, dat inwendig is, uitwendig vertoonen, en dat uitwendig is wederom inwendig, om kort te gaan de schaduw, is de Ziel der Schilderkonst, en wierd hier zeer toepasselyk door Zon en Maan verbeeld. De verscheide Koleuren op het Kleed is overeenstemmend met de veelheid der Koleuren, welken tot de *Schilderkonst* vereischt worden: gelyk het Polet met deszelfs *Penseelen* en Verwen daar een getuigen van is. Zynde de Werktuigen waar door de Konst moet volbragt wor-

worden, de BAND voor de mond geeft te kennen, dat de *Schilderkonst* bestaat in een stomme *Poëzy*, gelyk de *Dichtkunde* in tegenovergesteldheid wederom spreekende schildert. Zie daar myn waarde Leezers en Leezeressen hebt gy de EER, gevolgt door zeven vrye Konsten, waar op ik nu myn Leezers zal meede deelen, de geenen welken hier op volgden, doch eer ik alhier toe overgaan, zo zal ik dien braave Inventeur en kender der *aloude Beeldenspraak*, met een *Vers* of *Klinkdicht* vereeren,

Ik roep dan: RIENK JELGERHUIS, (dus is de Naam)
Van hem, die in dees Stad *dees Konste* Inventeerden,
Waar door dat hy *zyn* VORST, *op 't allerheerlykst Eerden*,
Ja Hy maakt, dat Leeuwarden, *beroemt word door de Faam.*

En dat heel Nederland *met* Eer *spreekt van dees* Stad,
Men ziet hier elf Lien *gekleed, na smaak van de* Alouden,
En nutten Beelden-spraak, *daar men oudstyds veel van houden,*
Om dat Geleerdheid *daar in vond een groote schat;*

Want hier door wierd de Jeugd Zinspeelend *onderrecht,*
Wel dat men dan tot EER *van* JELGERHUIS *ook zegt,*
U Naam ô JELGERHUIS! *die zal hier nimmer sterven,*

Zo lang Gy zo voort gaat, ô braave Apelles *Zoon;*
En zulke Zaaken voor het oog, Uws VORST *vertoon,*
Zo zult Gy eene Naam lang na Uw dood verwerven.

Deezen *Zeeven* of liever acht waaren verzeld, eerstelyk van de

KENNISSE.

Dezelve wierd verbeeld door de Heer JOHANNES GEERTS DE VRIES, *oud 44 Jaaren.* —

Op zyn Helm die meede zwaar verguld was, zag men een Slang, hy was in 't Goud gekleed, en droeg in zyn rechterhand een Staf van Commando, en in zyn 's linkerhand een teugel, hebbende meede een Gordel om, waar op men het woord INTELLECTUS leesden.

De Uitlegging van het zelven was aldus, gelyk als 't Goud 't voortreffelykst is onder de Zeven Metaalen, ja zelver de andere Metaalen hier haar bestaan door moeten

hebben, even zo is de kennisse by de konste noodzaakelyk ten tweede wil ook het Goude Kleed zeggen, dat gelyk het Goud onder de Metaalen het hoogst te waardeeren is, alzo de kennis ook het hoogst is te achten, want 't verstand en reeden, de Edelste begaafstheden zyn die het menschelyk Schepsel 't meest versieren, en boven andere creatuuren doen uitblinken de Staf van Commando beteekent dat het alleen de Reeden en Kennisse is die haar doet heerschen over veele ja alle zaken, zo die verwonderlyk in de natuur zyn als anderśins door de Kennisse en Verstand is het dat men achter veel verborgen zaaken komt, en overwind al Zegenpraalende, en als met een brydel alles weet te *beteugelen*, door de kennisse alleen is het dat men in de diepste geheimen der natuur dringt, dat tot veel nut voor den Mensch is, den Slang op de Helm, wil zeggen zo als een Slang tot in het diepste der Hoolen en Rotzen weet te dringen, alzo dringt de Kennisse tot in de diepten der Natuur.

Ik zeg dan:

ô Kennis, ô Verstand! dat niet is te ontbeeren,
Gy komt ons 't ondermaans, in de Natuur te leeren,
Door U zo leert de Mensch, Natuur haar grootste Wonder,
Gy geeft zelver reeden, van de Blixem *en de* Donder,
Ja hoe het aan de Aard, komt zuivering te geeven,
Gy ziet het Luchtgestel, ver boven ons verheeven,
Gy weet hoe deeze Aard, gestaag loopt om de Zon,
Dan daalt gy weer om laag, in de Afgrond daar een Bron,
Fontyn of eenig Beek, komt uit de diepste hoolen,
Geen kruitje dat 'er wascht, blyft voor 't Verstand verschoolen,
Gy maakt haar kracht bekent, en deelt die ons dan mee.
Daar is niets voor U bedekt, tot de boodem van de Zee,
In 't kort 't Verstand *is 't al, daar laat ik het byblyven,*
Ik bezit die verlichting niet, om alles te beschryven,
Ziet voorts Johannes Geerts, *de* Vries *die 't hier verbeeld*
En aan 't Frieze *Volk, de* Beelde Spraak *haar leerd,*
Dus komt hy voor de Vorst, *op 't deftigst mee aan treeden,*
Myn dunkt hy spreekt hier tot zyn Hoogheid *deezen reeden,*
„ *Myn* Vorst *ziet myn gekleed, als kennis die nooit dwaalt,*
„ *Om dat thans* Friesland, *een verstandig* Vorst *inhaald,*
„ 't Verstand *is eigen, aan de* Vorsten *van* Oranjen,
„ *Dat bekende de Eerste* Philips, *die* Koning *was in* Spanjen.

„ *Schoon*

„ *Schoon dat hy staag* Oranje *vervolgde met nyd,*
„ *'t Was* Nassouws *groot verstand, dat Neêrland heeft bevryd.*

Verders zag men de

NAARSTIGHEID.

Dezelve wierd verbeeld door de Heer THOMAS NAUTA: oud 23 *Jaar.*

Boven op de *Goude Helm* die zyn Hoofd versierde, stond eén *Haan*, hy had een schoon *rood Kleed* aan, rykelyk met Goude Passementen geboord. In zyne rechterhand had hy een *Goud Horologie*; en in zyn 's linkerhand zag men een paar fierlyken *Steevel Spoorén*, op zyne *Gordel* leesden men het woord DILIGENTIA.

De Uitlegging is aldus, vooreerst de *Haan* beteekend de Wakkerheid als gewoon zynde met het krieken der Dageraad zyn Stem te laaten hooren, het *roode Kleed*, de brandende lust en yver, om de zaaken te benaarstigen, het *Horologie*, de nette waarneeming en afmeeting des tyds, waar by men zoude kunnen voegen, dat een naarstig Mensch altoos in de weer is, en nimmer 't algemeen nut verzuimt, maar geduurig werkzaam is, als de Slinger van een Horologie, waar dat hy iets ten beste kan bybrengen. Zulks word nog meer bevestigt door de *Spooren* in zyn 's linkerhand, zynde het Zinnebeeld der Aanprikkeling tot werkzaamheid, waar op men zoude kunnen zeggen.

Ziet DELIGENTIA, *door* NAUTA *hier verbeeld,*
Ontmoet een naarstig VORST, *die 't nimmer heeft verveeld,*
Zo min als zyn VOORVADERS *de* PRINCE *van* Nassouwen,
Die met haar goed en bloed bezeegelde haar trouwe,
Zy Vogten Naarstig *voor de* Vryheid *teer bemind,*
Die zelve zugt, men in dees Groote WILLEM *vind.*
Schoon dat HY *thans ons Land, in vreede mag regeeren,*
Is ZYN *bestiering dog niet minder te waardeeren,*
Een VORST *die 't Land regeert, dat 't in geen* Oorlog *raakt,*
Schoon dat in andere Landen, het Oorlogsvuur staag blaakt,
Die VORST zyn Naarstigheid, *dient wel 't meest geprezen,*
Als die geen roem verdient, wie zal 't anders weezen?
Daarom Heer NAUTA *braaf, dat Gy U trouw hier toond,*
Aan Groote Vyfde WILLEM *daar* Naarstigheid *in woond.*

Ten laatste zag men verschynen:

DE GEDUURZAAMHEID.

Dezelve wierd verbeeld door de Heer KLAAS RIDDERSMA, oud 37 Jaar.

Hy had mede als de andere een vergulde *Helm* op 't Hoofd, die met *Palmtakken* en *Lauwerbladeren* omringd was, boven op dezelve *Helm* zag men een *Vergulde blaazende Faam* staan, zyn *Kleed* was *schoon Groen*, in zynen regterhand had hy een *Boek*, en in de 's linkerhand een ronde *Gouden Cirkel*, op zyn Gordel stond te leezen het woord MEMORIA.

Den Uitlegging is aldus:

De *Palm-* en *Lauwertakken* betekenen door haar geduurige Groente *de Duurzaamheid*, en de *Goude Cirkel*, als zynde rond en zonder einden, doet ons te verstaan geeven, dat door 't te *Boek* zetten van uitmuntende braave daaden, ymant zyn naam by de Nakomelingen, zo lang als 'er Boeken in de Waereld zyn zal leeven, terwyl de Faam niet in gebreeken blyft, de loffelyke hoedanigheden der Stervelingen zelfs nog na hunne dood te verbryden. Waar op ik zeg:

't Is waar, ô RIDDERSMA *dat Gy alhier vertoond,*
U Naam zal na dees dag, ja na U dood nog leeven!
Op wieken van de Faam, door Lucht en Wolken zweeven,
Wat Eer voor U Myn Heer, nog na dees tyd beloond?

De Groene Duurzaamheid, *dat is U Zinnebeeld;*
En aldus komt Gy hier Oranjes VORST *inhaalen,*
Wiens lof, *wiens* roem, *geen Pen of Boeken af kan maalen!*
In 't kort het is een VORST, *die yders hertc streeld.*

Die zo lang als een Mensch, in 't 's Waereld rond maar leeft,
Geduurig tot zyn lof, op yders tonge zweeft,
Men zal in 't groot Heel Al, staag Vyfde WILLEM *roemen,*

Ja over Duizent *Jaar, dan kent men nog die* Naam,
En Uwe RIDDERSMA, *zal ook de laater Faam,*
Wanneer men van U spreekt, een braave Fries *staag noemen.*

U Naam word nooit verdelgt, door haat, door nyt, of tyd:
Maar leeven altoos in een vaste Duurzaamheid.

Zo

Zo zal 't ook altoos zyn, met de andere Tien Heeren,
Men zal haar Naamen lang, na deeze nog vereeren.

Verders was deezen Manschap haar Kleeding, byna alle op een en dezelven manier of fatzoen gemaakt na de *Romynsche* of oud *Batavische* smaak, hebbende altemaal sierlyken *Broozen* om de Beenen.

Op deeze Elf *Heeren* volgde den Wel Ed. *Gestrenge* en *Manhaftige Heer* Colonel der Burgery, Æmilius Coulon, dewelken de geheele Burgery Commandeerde, men mag en kan tot lof van zyn Wel Ed. Gestr. zeggen, dat zyn Wel Ed. Gestrenge een gelieft, en noodzaakelyk Meubel voor de *Stad* van *Leeuwarden* is, ik hoop niet dat ik hier tegens de Zedigheid van zyn Wel Ed. *Gestrenge* zondig ten minste doen ik zulks, de schuld zal daar van op de *Heere Bevelhebbers* of *Hoplieden* en verdere Officieren en Burgers leggen, welken myn meest allen hebben doen belooven, dat ik de Faam zouden laten Uitbazuinen, de weergalooze en nooit gehoorde yver van haaren *Heer* Colonel, welken zyn Wel Ed. Gestr. heeft laaten blyken, om dien geliefde Erfstadhouder met alle teekenen van Eer in te haalen, om daar door zyn Wel Ed.Gestr. als ook zyn medeburgers achting voor 't Huis van Oranje te betoonen, ik meen dat ik alhier myn gezegde goed gemaakt heb, dat zyn Wel Ed. Gestr. geliefd moet zyn, by de geheele Burgery anders zouden zy myn zulks zo hartig niet gerecommandeert hebben, dat zyn Wel Edele Gestrenge noodzakelyk is, heb ik geen minder reden voor, eensdeels om zyn Wel Ed. Gestrenges Gereguleerde Burger Krygsdisipeliene, en anderdeels als een Geleerd *Doctor* in de Medicynen. Wel aan, al zoude ik dan in disgraatie van zyn Wel Ed. Gestrenge geraaken, schoon zulks myn smertelyk zou vallen, zo zal ik echter aan *Leeuwarts* Burgers myn woord houden. Ik zeg dan:

Neem myn niet kwalyk Heer, ô Opperhooft *dees schaaren!*
Dat ik Uw lof vermeld, zal niet als vreugde baaren:
Aan Leeuwards Burgery, *waar van* Gy *zyt bemind,*
Gy *zyt haar* Opperhooft, *en tessens haaren Vrind,*
Maar waarom daar nog meer, en langer van te spreeken,
Ik heb 't zelfs gezien; ja; 't is myn klaar gebleeken,
Ik zag, ik hoorde het, op Doelens *groote Zaal:*
Hoe vriendelyk elk was! ik hoor des Burgers *taal.*

En dat zy zeer Oprecht *elkaar haar Harte uiten*,
En uit dees reen myn Heer, *kon ik zeer gauw besluiten*,
Dat Gy Heer COLONEL, *de lust was van haar oog*:
Daar durf ik vast op gaan, dat ik myn niet bedroog.
Of wat is dit voor taal, als dus de Burgers spreeken?
„ *Daar is ons* COLONEL! *zyn trouw is ons gebleeken*,
„ *Zyn liefde voor den* VORST, *die heeft hy klaar betoond*,
„ *Het blonk zyn oogen uit, wat in zyn Zielen woond.*
„ *Dat hy zou* Goed *en* Bloed *graag voor* Orange *geeven*,
„ *Ja willig waagen voor den* VORST *en 't* Land *zyn leeven*,
„ *De Naam al van* COULON, *was altoos van die aard*,
„ *Daarom wy pryzen die, zy zyn 't alle waard*,
Het was juist geen Dichtmaat *toen de Burgers dus spraaken*;
Maar echter lag daar in, dees boovenstaande zaaken.
En heb ik nu myn Heer *U* Zedigheid *gekwest*,
Ik heb 't verlange van de Burgers *doch gelest*,
En heb myn woord aan haar gegeeven nu gehouwen,
Ik maak zelfs de VORST *bekent, U zonderlinge trouwen!*
Vergeeft my zo ik heb, U zedigheid misdaan,
Ik kon niet anders doen, of ik was met schuld belaan,
U Naam *zal na dees* Tyd *nog by den* Fries *lang leeven*:
Wanneer U Ziel *by* GOD *voor zynen* Throon *zal zweeven.*

Vervolgens kwam achter de Heer *Colonel* yder *Hopman* met zyn Compagnie in de volgende order.

Eerstelyk de Wel Ed. Manhaftige Heer Hopman PYTTER NIEUBUIRT, Commandeerende het *Oost Minnema Espel*, achter den Heer Hopman volgde de Heer OBBE BURENSTEIN als Vaandrig voerenden in zyn Vaandel tot Inscriptie: Deeze Latynsche woorden:

FACIT OMNIA LÆTA.

Den Heer Vaandrig ging in het midden van twee Jonge Heeren, namentlyk op zyn rechterhand de Jonge Heer HARMEN BERKERK, oud 17 Jaaren, en op de 's linkerhand der Vaandrig de Jonge Heer RUTGER VAN SLOOTEN, oud 16 Jaaren, zy waren beiden even het zelven op een superbe manier gekleed als *Romeinen*, hebbende beidegaar een *Blanke Helm* op het Hooft, met overheerlyken schoone *roode Pluimen*, daar op verders hadde zy yder een paar *Kneevels*, om den Hals zag men *Wit Linne* tot onder de Kin toe, alwaar een zwart Zyde Lind om gestrikt was, voorts hadde zy een *Citroen* koleurd *Geel* Opperkleed aan, zynde boven

uit-

uitgesneeden als een Vrouwe Jakje, waar door 't beneede gedeelte der hals, en 't opper Gedeelten der Borst met 't *Witte Linne* een byzondere sierlyken Paraaden maakten, dit geele Opperkleedje kwam maar tot even over de Heupe, hangende op zyn Romynsch van onderen met korte Slipjes, de Mouwe van het zelve *Geele* Opperkleedje kwamen niet verder als halfweegen, den Schouwder en de Elleboog, voorts zag men aldaar 't *Witte Hembd* met een paar Mansjetten op de handen uitkoomen, in de plaats dat men onder dat *Geele Kleedje* een Broek zoude zien, vertoonde zy haar met een sierlyk schoon rood *Schortje*, of *Rokje*, na de manier der Ouden *Romynen*, hebbende voorts op haar bloote Beenen blaauwe *Brooze*, welke met een strekte om haare Voetzoolen in de plaats van Schoenen aan de Beenen te houden, zy hadde yder een blaauwe Porte Epée om de middel, fraay met *Goud* gegalonneerd, waar in op de linker zyden de scheed van haar Zydgeweer hing, terwyl zy beiden 't ontblooten Geweer in de rechterhand hielden, aan haar slinker arm hadden zy yder een *Schild* hangen, 't welk gehakkeld op de kant was, van vooren zag men daar op een *Kop* of *Hoofd*, in 't kort alles was overheerlyk, en na de uiterste en netste smaak der *Romynen* behandeld, hier toe hielp veel dat beide deeze *Jonge Heeren*, flukse fieve, en fraaye Jongelingen waren.

Wy zullen ook van onze kant al ons vermoogen aanwenden, om de Naamen dier Romeinen te vereeuwigen.

Heer Hopman Nieubuur *wel te recht*,
Men tot lof van U Espel *zegt*
Als dat Gy tans in deeze daagen,
Een groote Eere *weg zult draagen*,
En Gy Heer Vaandrig Burenstein,
Deelt ook in deeze Eer *niet klein*,
Men ziet U hier ook tans verschynen,
En aan U zyde twee Romynen,
Zy zyn in Batoos *Land geteeld*,
Dat g'tuigd het bloed dat in haar speeld,
Haar Naamen zullen nog lang leeven,
En over Stad en Lande sweeven,
't Vliegt door Wolk en Lugt en zwerk
Ja over al kan men Beekerk,
Men zegt en roept die Jonge Heeren,
Die zyn wel waardig groote Eeren,
Waarom men ziet haar goed inborst,
En haare Liefden *tot den* Vorst.

't Zel-

't Zelve ziet men in van SLOOTEN,
Geacht by zyne Stadgenooten,
Haar grootste schat is Eer *en* deugd,
Te winnen by dees Frieze *vreugd.*

Hier achter volgde de geheele Compagnie, zynde met elkander sterk, zo Officieren als Gemeene 155 Man.

Achter die Compagnie kwam 't KEIM PEMA *Espel*, 't zelven wierd gecommandeert door den Wel Ed. Manhaftige Heer *Hopman* JOH. SNOEK, waar agter volgde de Vaandrig de Heer P. BROUWER, hy voerde in zyn *Vaandel*, tot in *Inscriptie*, de volgende woorden:

LIBERTAS FRISIÆ SANGUINE PARTA PATRUM.

Dit ESPEL was sterk zo Officieren als Gemeenen 96 Man.

Voorts waren by dezelven Compagnie verscheiden Jongen CADETS, in haar Uniforme, volgens het Reglement gekleed, zo dat men mag zeggen.

Heer SNOEK *schoon by u* Compagnie *geen vreemde Kleeding is*,
't Staat echter schoon, en fraay daar valt niet op te zeggen,
En Gy verdient veel roem, dat 's niet te wederleggen,
En van die zelven Eer, *deelt* BROUWER *meê niet mis.*
Gy toond U liefden saam, aan onze Nassouws Held,
Een VORST *zo waardig als 'er ooit een is te vinden*,
Geëert geacht ontzien, by Vyand en by Vrinden,
Ik wensch dat Gy nog veel maal, zyn HOOGHEID *dus verzeld.*

Hier op volgde 't *Zuid Oude Hoofster* ESPEL wordende gecommandeert door de Wel Ed. Manhaftige Heer *Hopman* D. PARS, waar achter de Heer *Vaandrig* F. JURREMA, dezelve voerde in zyn Vaandel tot *Inscriptie*, deeze woorden:

GENEROZA LIBERTUS NILTIMET.

Dit Espel was sterk zo Officieren als Gemeene 120 Man. men zag by haar geen Jongelingen of Manschappen in vreemde Kleederen, echter was alles daarom niet te min zeer verrukkelyk te aanschouwen, waarom ik my wederom laat hooren.

Heer-

Heer Hopman PARS *U* VORST *te Eeren,*
Dat zal U roem altoos vermeeren,
't Zelve valt Heer JURREMA, *op dees dag nu ook t' beurd.*
Gy bent waardig braave Heeren,
Dat men Uw met een Vers *vereeren;*
Heel Friesland *roept myn toe, dees zaak word goedgekeurd.*
Gy gaat U tot Oranje *keeren,*
Al is het niet in vreemde Kleeren,
Dit doch van Uwen Eer *of* Roem *niets af en scheurd.*

Hier op volgden het *West Hoekster* ESPEL, wordende gecommandeert door de Wel Ed. Manhaftige Heer *Hopman* JOH. STORM, dezelve wierd gevolgd door de Heer *Vaandrig* J. VAN LON, dewelke voerde in zyn Vaandel tot *Inscriptie* deeze woorden:

Aan de eene kant

CONCILIO ET AUXILIO.

Aan de andere kant.

PACEM TE POSCIMUS OMNES.

Dit ESPEL was sterk zo Officieren als Gemeene 120 Man, hier vind ik een zwaarigheid, en 't zoude lichtelyk kunnen gebeuren, dat het zelve op een abuis uitliep, by een der Hopmans Espel bevond zich een Jong Heer als een *Herder* gekleed, zynde een Zoon van een der *Hoplieden* STORM, doch alzo 'er twee *Hoplieden* van die naame zyn, zou ik niet vast derven gaan, wie van beiden dier Heeren haar Zoon 't is geweest, doch zo myn voorstaat behoorden dien Jonge Heer by dit West Hoekster *Espel*, ten minsten by zyn Heer VADER daar wy hem dan ook zullen plaatsen, ik verzoeke myne Leezers om attent te zyn, op de beschryving deezer Jongeling. Hy was genaamt DOEKEN STORM, Zoon van den Burger *Hopman* . . . . . STORM, oud acht Jaaren, zynde zeer fier en een schoon blond Kind, extra blank met een levendig Uitzigt en kruld Hair, hy had een fyn Spaans Matte Hoedje op, a la Cabrioletten opgezet, achter tegens de opstaande Klap, zag men eene schoone Pluim leggen, boven om de Bol van de Hoed was een fierlyk *Groen dubbeld Gevlogte Kransje* met *nette schoone Blom-*

met-

metjes, tusschen beiden. Dito Kransje zag men ook beneden om den Bol van de Hoed, verders was dezelvén met *Rooze Roode* koleurde Zyd Lind geboord, en verders met na 't leven gemaakte Blomme versierd, hy had een *Kraagje* van *Brabandsche Kant* om zyn Hals, met een *Rooze Rood Strikje* vast gestrikt, een Overhembd met een *Chabo*, van *Brabandze Kant* aan, verder een rood Kalemink *Kammiezool*, dubbelt met Zilver gegallonneerd, en in plaats van Knoopen aan het zelven, was zyn Kamizooltje met een dubbelt *Rooze Rood Zyde Strikje* vast gestrikt. Verder had dien Jonge Heer daar een wit Opperkleetje over, heel en al op zyn *Herders* gemaakt, met korte Schootjes, of Panjees, rontsom gegalonneerd, met Rooze Rood Zyde Lind, en in de plaats van Knoopen daar aan zag men loshangende *Poketjes Bloemen*, op de manier van *Allamasse*, aan beiden zyden der Voor Panjees, als ook op de Opslagen gegalonneerd met Rooze Rood op de Armen., hebbende voorts Lubben van Brabantsche Kant op de Handen, en in de Plaats van Knoopjes mede met *Blommetjes* vast gemaakt. Een breed Rooze Roode Zyde Lind, hing over zyn regter Schouder, by wyzen als een Ridder Order, waar aan zyn Herders Tas hing op de linker Zyden derzelve, hy was van Blaauwe Zyde met Zilver gegalonneerd, zeer fraay! onder aan op de hoeken, honge twee Rooze Roode Zyden Strikjes, verders had hy een Citroen Geele, *Calleminke* Broek aan, over al waar het te pas kwam met *Rooze Rood* gegalonneerd, van onder om de Beenen in plaats van Knoopen met Blommetjes vast gemaakt, de Kniebanden meede *Rooze Rood*, en met dito Zyde Lindjes gestrikt, waar onder hy *Witten Kousen* aan had, met Citroen *Geele Schoentjes* geboord met meergem. Coleur van Lind in de plaats van Gespen op de Schoenen, zag men op yder Schoen een fraaije gekoleurde *Renonkel*, dees *Herder* droeg in de rechterhand een groen gevlogte *Kransje*, waar aan men verscheide fraaije *Blommetjes* zag, in zyn 's linkerhand zag men een witten *Herders Staf*, met een *Goud Schopje*, voorts met Groenen Blommetjes omslingert, van onderen tot boven toe, even onder het *Goude Schopje* waren eenige Blommetjes met een Rooze Rood Lindje vast gebonden, alle de Blommetjes zo wel als het Groen, was Versierders werk, doch zo konstig en natuurlyk dat men gezwooren zou hebben dat deeze Jonge Heer versierd was, met levendige Blommen, men zag daar zeer natuurlyk de vrolyke *Nagt en Dag* de welgekoleurde *Priemeleveer*, de schoone en zagte

Arikolaas met fierlyke *Madalieve*, 't geele of Goudgeel *Knoopje*, de Jonge *Renonkeltjes*, *Gras Angeliere*, *Duizent-ſcheone*, *Roozeknopjes*, &c. &c. en dat alles zo levendig gemaakt, zo de groene Bladen als de Blommen, dat het als 't waren de natuur ſcheen te trotſeeren; en de verwondering van yder aanſchouder na zich trok! daar by had dien Jonge Heer STORM (*dat niet weinig zyn bekoorlyk ſieraad vermeerderden,*) een fraaye houding, en gaf alle teekenen van wel gedreſſeerd en opgevoed te zyn. Hy verdient ook waarde *Frieze* dat wy om hem denken: en dat de Naam van STORM by de Nakomelingen leeven. Wel aan dan:

EEN VREEMDELING.

Wat 't dit! hoe vat ik het? twee STORMEN *te gelyk!*
Hoe durven STORMEN *zich, op deeze dag ook wagen?*
Hier moet een ſlilten zyn. Want Friesland *geeft een blyk*
Dat STORM, *of* Onweêr *haar dees Tyd niet zou behagen.*

EEN FRIES.

't Is waar, Gy hebt gelyk. Maar 't zyn die Stormen *niet,*
Die heden tot den VORST, *in* deftigheden *naderen.*
Een Hopman *met zyn* KIND, *die Is het die* Gy *ziet,*
't Is een braave ZOON! *met een der beſten Vaderen.*

VREEMDELING.

Ik dank Uw voor 't onderricht, dat Gy my heeden geeft,
Dees Heer hier met zyn ZOON, *gaan dan de* VORST *vereeren,*
Dat dan de Naam van STORM, *by alle Volk'ren leeft,*
Om dat HY *dus zyn* ZOON, *vroeg leerd den* VORST *te Eeren.*

FRIES.

De Vaandrig *die Gy ziet dat is de* Heer VAN LON,
Die meerder niet begeert, als hem maar ziet beloonen,
Dat HY *de* Naam *verwerft, dat by aan* Neerlands Zon,
Oranjes braave VORST, *altoos zyn trouw wil toonen.*

Hier op volgde het *Minnema Eſpel*, 't welk gecommandeert wierd, door de Wel Ed. Manhaftige Heer *Hopman* F. KUTSCH, waar achter volgden den Heer W. WIGERI, als

als *Vaandrig*, hy voerden tot *Inscriptie* in zyn Vaandel de volgende woorden:

HOC ORNARE AUT MORI.

Dit *Espel* was sterk zo Officiers als Gemeenen netto 100 Man.

Alhier waren weder geen Persoonen in vremde Kleeding by, echter was alles buiten dat overheerlyk, en ik moet tot haar lof zeggen:

Dat Hopman KUTSCH, *en* WIGERI,
Met haar Roemwaarde Burgeryden,
Geen minder Eer *of* Roem *inlyden*,
Dan men by andere Espels *zie*,
Daarom dat men haar dan ook Eert,
Ja dat haar Roem *vliegd door de* Landen,
Voor Mannen die het herte branden:
Voor haren VORST *haar* Ziels *begeert.*

Hier achter volgden het *Oost Keimpema Espel*, wordende gecommandeert door de Wel Ed. Manhaftige Heer G. DE VRIES, als *Hopman*, waar achter volgden de Heer PETRUS DORHOUT als *Vaandrig*, de *Inscriptie* van het Vaandel was als volgd.

Aan de eene kant.

GENEROSA TIMET NIL VIRTUS.

Aan de andere kant

SALUS URBIS CURÆ NOBIS.

Dit ESPEL was sterk, zo Officieren als Gemeenen 112 Man.

Voor het zelven ESPEL ging een Jong *Heertje* als een *Hartlooper* gekleed, deeze Jonge Heer is de Zoon van R. J. EGER, en hy zelver was genaamt JOH. EGER, oud 8 Jaaren, hy had een Hartloopers Musje van Goude Stof op zyn Hoofd, zynde rykelyk met Zilver gegalonneerd, waarop verders een schoone witte Pluim stond, met een fraaije *Oranje Cocarden*, voorts was zyn *Harrloopers Kleedje Wit*, met

met fierlyken Allamaffen opgelegt, en blaauwe Steenen Knoopjes, hy had een fchoon zuiver blaauw Zyden *Kraag* om de hals, een *Wit Broekje* aan, met dito genoemde *Knoopjes* en *blauwe Kniebandjes*, verders een zindelyk blauw Hartloopers *Schortje* aan, met Goud Geele Zyden *Fransjes*, om het *Lichaam*, *Witten Zyden Koufen* aan, *Rooden Schoentjes* met fierlyken *blauwe Roozen* daar op, verders had hy in zyn rechterhand een *Stok* hebbende het juifte fatfoen, als een Hartloopers Stok gemeenelyk is, te weeten, met een *Zilveren Ketting* omflingert, boven aan met Zilvere *Kwasten*, en een groote Zilvere Knop daar op, voorts was 't meede een fchoon Jong *Heertje*, ziende in dit gewaad 'er extra bevallig en aangenaam uit. Dierhalven laaten wy deeze Heeren *Officiers* 't Loopertje en derzelve geheele Espel, tragten by de Nakomelingen in Loffelyken Gedachtenisse te doen blyven.

Hoe fierlyk, *hoe* fchoon, *Heer* Hopman, *ach! hoe proper,*
Bekoord Gy *hier het hart, van* Fries, *en* Vreemdelingen,
Een yder roept, 't ftaat fraay, beziet dees Jongen Looper
Men zal op Parnas berg *tot* Uwen *lof ftaag zingen*
Ook tot U Vaandrigs *lof die* Dorhout *is genaamt,*
Die nevens U dit ging, tot Eer *der* Vorst *aanwenden;*
En Gy *ô* Eger *fchoon, nog Jong word ook befaamt,*
Een yder eert U Lieden *bekent en onbekenden.*

Hier op zag men volgen het *Nood Olde Hooffter Efpel*, wordende gecommandeert door de Wel Ed. Manhaftige Heer *Hopman Æ.* de Wymers Bakker, waar op volgden den Heer *Vaandrig* Jan Hendrik van Emmenes welken in zyn Vaandel tot *Infcriptie* voerden de volgende woorden:

Pro Libertate.

Dit Espel was fterk met Officieren en Gemeene 127 Man.

By deeze Compagnie bevonden zich twee Jonge Heeren als *Heidukken* gekleed, haar Naamen waren Eelse Holversma, oud 16 Jaaren, dewelke ging op de rechterhand van de Vaandrig; en Haye Berkerk, oud 14 Jaaren, dezelve ging op de 's linkerhand van de Vaandrig: zy waren beiden even het zelve gekleed.

Op haar Hoofden hadden zy een *ligt roode Mus* met een *Goude Kwaft* daar boven, verders een *blauwe rand* daar om, onder

onder en boven met Goude Galonnen, hooge *Witte Pluimen*, vlak van vooren, zy hadden een Overhembd met een *Chabo* aan, een licht *rood Heidukken Rokje* met *blauwe Opslagen*, en *blauwe Kraag*, haar Rokje was rondsom met *Goud* Gegallonneerd, de Kraag en Opslaagen meede rykelyk met Goud, vlak van vooren op haar Rokje zag men *drie* Regels *Goude Schootel* Knoopen, namentlyk een regel Knoopen, in 't midden, voor op de Borst, en de andere twee Reegels daar naast, voorts met *Goude Lussen* en *Kwasten*, verders hadden zy *Strogeele Broeken* en Kousen aan elkanderen vast, na de manier en zo als zulks voor *Heidukken* gebruikelyk is: Zy hadden *blauwe halve Laarzen* aan de Voeten, een *blauwe Bandelier* over de rechter Schouwer, waar aan de *Heidukken Tas* op de 's linker Zyden hing, met een *Goude Star* daar op, verders zag men de *Scheede* van haar *Zydgeweer* op dezelve Zyden hangen; houdende in haaren rechterhand een *blood Zwaard*; beiden deeze Jongelingen waren Frisze Knaapen, leevendig van uitzicht en reedelyk Manhaftig na haar Jaaren, welk vermeerdert wierd door haar welgemaakte Kneevels, die zy hadden, laat ik tot lof van deeze Officieren en deeze Jonge Heeren Heidukken eens een *Vers* opsnyden.

Hier ziet gy Burgers *den braave* Hopman Bakker,
Die thans dit Espel *lyd, als 't Hooft van al dees leeden,*
Hy laat zyn yver zien, betoond zich wys en wakker,
Verwellekomt den Vorst *by dees geleegentheeden,*
Heer Emmenes *volgt hem als* Vaandrig *vol van moed,*
Aan wien zyn zyden twee Heidukken *gaan marcheeren,*
Die vol van achting hier voor het Oranje Bloed,
Niet anders tragten als haar Vorst *en Stad te eeren;*
Daarom Heer Hopman, *dat U naam dan nimmer sterft.*
Nog die van Emmenes *of* Holversma *gepreezen,*
Maar dat Gy met Beekerk *altoos die Eer verwerft,*
Dat alle vier Uw roem na dees tyd blyft in weezen.

Hier op volgde het *Westminnema* Espel wordende gecommandeert door den Wel Ed. Manhaftige Heer *Hopman* R. Storm, waar achter volgde de Heer G. Hajonides als *Vaandrig*, hy voerde tot *Inscriptie* in zyn *Vaandel* de volgende woorden:

Sub Hac Ægide Tuti.

Het

Het zelven Espel bestond zo in Officieren als Gemeene in 90 Man.

By deeze Compagnie waaren wederom geen Persoone in vreemde Kleeding; maar echter daarom stond het even deftig als de anderen, Ik zal hier wederom de vryheid nemen om een Vers tusschen te voegen.

Dit 's wederom een Storm *die hier den* Vorst *ontmoet*,
Maar zulk een Storm *zal zyn* Hoogheid *nimmer schaaden*;
Die Storm *die acht en Eert het waar* Oranje bloed,
Men gaat met deeze Storm *zich tans in vreugde baaden*
Heer Hayonides *volgt die* Storm *als op 't spoor*,
Om onder deeze Storm *als Vaandrig uit te blinken*,
De Burgers *geeven hier aan* Storm *als 't waar gehoor*,
Een Storm *geleid hier 't* Espel *gehoorzaam op zyn winken*.
O aangename Storm, *die* Storm *hier verwekt*,
Laat Hopman Storm *en zyn Vaandrig dus maar toonen*,
Dat zulk een Storm *gantsch* Leeuward *met vreugd bedekt*;
Nu Storm *hier met zyn* Volk *het* Oranje *hart komt toonen*.

Hier agter volgde het *West Keimpema* Espel, wordende gecommandeert door den Wel Edele Manhaftige Heer *Hopman* Jan de Vries, welken Heer een voornaam *Chirurgyn* en *Operateur* is binnen de Stad *Leeuwarden*, werdende gevolgt door de Heer Gerrit Tresling, als Vaandrig, dezelve voerde in zyn Vaandel tot *Inscriptie* de volgende woorden:

Robor et Decus.

Dees Compagnie was sterk Officieren en Gemeenen 122 Man.

By 't zelve Vaandel, zag men twee Jonge Heeren in vreemde Kleeding, namentlyk de Zoon van gem. Heer Vaandrig Gerrit Tresling, die Jonge Heer is genaamt Abraham Ferwerda Tresling, oud 4½ Jaar waarlyk Jong, en men mag zeggen (*Hy kreeg 't als in zyn Pap te eeten*; *van onze geliefde* Erfstadhouder *te leeren Eerbiedigen en Eeren.*) Hy had een *hooge Zwarten Zyden Hoed* op, byna van fatzoen als de Centsuisses van Zyn Doorluchtige Hoogheid, aan de 's linkerzyden was dezelve opgezet, voorts rontom neer, om de Hoed en wel om de Bol zag men een *Goude* en *Zilveren Point de Spagne*, aan de rech-

terzyden pronkte de *Hoed* met een witten Pluim, voor aan de *Hoed* zag men een Poket of Strik, van Goud Galon; benevens een Goude Lus, en dito Knoop, dees Jonge Heer had een *Kraagje* om, van keurlyken Brabandfche Kant, verders had hy een *Buisje* aan, dat naauwlyks even over zyn Heupjes heen kwam, dit Opperkleedje *Wammesje* of *Buisjen* was gemaakt van witten Zy met Blaauwe Streepjes, voorts met *Goude Doorluchtige Knoopjes*, en *Gouden Knoopgaatjes*, onder aan rontfom de Slipjes van het Buisje of Wammesje, hongen 16 *Rooze Roode Strikken*, aan yder *Strik* twee gouden *Nesteltjes*, op die manier als de Nestels of Punten die aan de Leneaffe bennen daar men gewoonelyk de Brieven aanrygd, in de band van zyn Broek waren ook zo veel gaatjes, als 'er Nesteltjes in zyn Wammesje waren; daar zyn Broekje meede was opgebonden. Verders had hy Lubbetjes op de handen, meede van Brabantfche Kant met Rooze Rooden Strikjes vast gestrikt, hy had een Rooze Rooden Zyden Taffen Broek aan, met vier Zakken, recht op en neer, op de manier der Ouden Friezen, rontsom de Zakken met Goud geboord, om zyn Beentjes *Goude Kniebantjes*, en verders Strikjes in de plaats van Broekgespens even als de Schippers gewoonelyk dragen, voorts *Witten Zyden Kousen*, *Rooze Roode Schoenen*, in de plaats van Gespen *Roozen* daar op, hy had een Rooze Rooden Bandelier om, alwaar de Scheede van zyn *Degentjen* in hing, houdende hy zyn bloote en blanke *Deegentje* met een Zilver Gevest in de rechterhand, waar aan een Zilver *Veldteeken* hing, om kort te gaan al de Sieraadie van deeze Jonge Heer, is niet wel om te befchryven, ten minste dit is vast, dat hy origineel op zyn *Oud Vries* gekleed was, alzo zyn Kleederen gemaakt waren na een Pak van een der Prince van *Oranje*, en wel Prins *Maurits* zo ik meen, dat het overheerlyk stond hoef ik niemand te zeggen. welken maar met haar verbeeldings kragt zich herinnerd dat dit Jonge Oude *Friesjie* maar vier en een half jaar oud is, ten anderen een allerliefst fchoon Kind, zynde als Linne zoo blank, blond en tenger, en zeer wel gemaakt, daar by aanvallig en een vriendelyk uitzigt, om kort te gaan een allerliefst Kind. Ik hoop niet dat het kwalyk genomen zal worden, dat ik dit Jonge Heertje welken gelyk gezegt is, op zyn Oud *Fries* gekleed was, met een Versje apart vereer, en waarom zou het kwalyk genomen worden? het was de Jongste van allen, en bygevolg het *Benjaminnetje* van al de paradeerende Friesen, niemant zal het dierhal-

van

ven wraaken dat ik tot die ftap overgaan, wel aan dan wy zullen hem een vrolyk *Versje* geeven.

Ach zoete Heertje *vrolyk* Kind,
Komt Gy hier om 't hart te fteelen,
Al van Oranje *teer bemind?*
Ja Gy kunt yders oogen ftreelen!
Ach lieve Jongen, Ouden Fries,
Wie ziet doch U vroolyk weezen,
Of wenfcht God *geeft U geen verlies,*
Maar dat Gy ook, nog eens na deezen,
Om dat Gy tans de Jongfte zyt,
In Frieslands *fchoon, beroemfte Steeden,*
Den Vorst *voor U ook doet zyn vlyt,*
Om Uwen Oud'ren teederheeden,
Die zy betoonen aan Naffou,
Dat Hy *U daar voor weder minnen,*
Houd deezen zugt blyft altoos Trouw,
Dan hiet het vreugd met vrugd beginnen,
Al vroeg zo maakt Gy hier beroemt,
Ferwerda *en* Tresselings *naamen*
Die word door U nog veel genoemt,
U en Haar *lof bazuint de Faamen.*

Dit Jonge Heertje dus als een *Oude Fries* gekleed ging op de Hoogerhand van zynHeer Vader en op de Lagerhand van den Heer Vaandrig, ging de Jonge Heer Siprieanus Dominicus Zylstra, oud 9 Jaaren, hy was heel en al gekleed als een blauwe Huzaar, hy had een *zwarte Muts* op, voorts in het blauw met *Oranje Lind* gegalonneerd, een *blanke Sabel* in de hand, witte *Koufen* aan, voorts was 't een welgemaakt en fiere Jongeling, die zich byzonder wel kweet, volgens zyn Kleeding die hy aan had, en voor een Huzaar die hy vertoonde, 't luft ons dan tans een *Vers* ter Eeren van de Heeren Officiers en haar geheele Espel op te fnyden:

De Edelmoedigheid, verftandig en geleerd,
Te famen in een Man, die word altoos geëerd,
Dit, en nog meerder, laat de Faam *U heden hooren,*
Van deeze Heer de Vries. *een zuiver* Fries *gebooren.*
Leeuwarden *roemt op Hem en op zyn groot verftand,*
Hy oefende zich al Jong, ging na 't Franfche Land,

Verbleef aldaar een wyl, en ging toen na Brittange,
En nu als Hopman Eert *by 't Stamhuis van* Orange,
Die hem ziet, ziet een schat van weetenschap vergaard
Voor 't Menschdom is hy nut, en noodig op dees aard.
Eensdeels als Operateur, *of dat hy gaat geleiden,*
Als Hopman *deeze* Schaar, *van braave* Burgeryden:
Met Vaandrig TRESLING *die achter Hem komt aan,*
Hier tusschen zynen Zoon, *en* ZYLSTRA *dus te gaan,*
Dat dan dees Hopman, *en zyn* Volk *word gepreezen,*
En dat men tot haar Roem in het Gedenkboek leezen.

Hier op volgde de tiende en laatste Compagnie, zynde het *Oosthoekster Espel*, wordende gecommandeert door de Wel Ed. Manhaft. Heer *Hopman* GYSBERT HEIMANZ JURREMA, waar op volgde de Heer Vaandrig N. WIERDSMA, dezelve voerde tot *Inscriptie* in zyn Vaandel de volgende woorden:

NOSTRIS URBS TUTA EXCUBIIS.

Dit ESPEL was sterk met Officieren en Gemeenen 96 Man.

Den genoemde Heer Vaandrig, was verzeld van twee Jonge Heeren, namentlyk op de rechterhand van de Vaandrig ging de Jonge Heer TYEERD REENEMAN, oud 11 Jaar, een welgemaakt Jongeling, groot van Gewas, ziende manmoedig uit zyn oogen, voor de rest zeer wellevent, hy had een reedelyken groote *Hoed* op 't Hoofd, de Voorklap regt op staande, aan beide de kante na ondere binnewaarts om gerold, zo dat het een driehoek uitmaakte, met de punt na boven als een Troffel, uitgezegt dat de *Hoed* onder breed uitliep, van achteren was hy als een ordinaire *Hoed* opgezet, verders zag men aan beiden kante van de holte des *Hoek* op de Zyden, als ook van achteren, schoone groote *witte* Pluimen afhangen, vlak van vooren aan de *Hoed* zag men een ongemeene fierlyken ORANGE Kokarden. Deeze Jonge Heer was geheel in 't *Rooze Rood* gekleed, zyn Kleedje, Rokje, of Wammesje: was op de manier als een Kamizool, of liever als een Voorryders Rokjen, uitgezegt dat het met ingestooken Mouwen waar, by wyzen als de Tambours of Muziekanten der *Militaire*, voor over de Schouders by de Hals, zag men twee vierkante langwerpige Lapjes *Kant* schuins neer hange, welken van achteren by de Nek omliepen, by wyzen van een Kraagje, de Kant was zeer luchtig gewerkt, het

geen

geen fierlyk ftond op het *Rooze Rood*, in het midden en wel van vooren, zag men zyn Kleed met Zilver gegalonneerd, als ook rontsom het welk als gebruikelyk is by een gegalonneerd Kleed, voorts Zilveren Knoopen, en Knoopsgaate, een duim of drie van de Knoopen en Knoopsgaaten, lag al wederom een Zilverd Galon gaande van de Schouders neerwaarts tot op de Slippe van de Voorpantjes als ook over de Naaden in de zyden van het Kleedje en op andere plaatfen lag meede Zilver Galon ook langs zyn Armen of Mouwen van het Kleed, de Opflaagen op de Armen van het Kleed, waren onder en boven met Zilver gegalonneerd, verders zag men fmal Galon op de Opflaagen, het welk kruiffelings over elkander aan *Ruitjes* daar op lag, 't zelven zag men ook onder om het Kleedje, zynde ten minften een groote hand breed, allemaal Ruiten met Zilver belyd, hy had een *Gordel* om 't Lyf met dito Ruiten, van fmal Zilverd Galon, onder en boven dito breed: aan deeze Gordel hing de Scheede van zyn Zyd Geweer, zyn *Broek* was *Rooze Rood* op beiden de Zyden zag men twee breede Zilveren Galonne, op en neer loopen, leggende een hand breed van elkander, tuffchen beiden met Ruiten van fmal Zilverd Galon, tuffchen de Beenen of Kiel van de Broek een dito, verders was de Broek met eenige ruimte, hy had *witten Koufen* aan, van boven met *Steevel Klappen*, die over de Knien heen kwamen; deeze Klappen waren met Goud gegalonneerd. Voorts had hy ordinaire Spaansleeren *Schoenen* met *Zilveren Gespen* daar op aan, in zyn rechterhand hield hy een blanke *ontbloote Deegen*: met een fierlyke vergulde *Greep*, aan de 's linkerhand van de Vaandrig liep de Jonge Heer JACOBUS VAN WYNGAARDEN, oud 6 Jaaren, meede een aardig Jongeling met een bloozende koleur, en vol van Tronie, redelyk gezet en volkomentlyk fchoon geproportioneerd, hy was gekleed als een Jong Heer na de tegenwoordige Nieuwerwetfche fmaak; hebbende een *blauw Kleed* aan, met Goud gegalonneerd, een *Groen* Kamizool, een *blauwe Broek*, met goude *Kniebanden*, witte *Koufen*. Spaans Leere *Schoenen*, en Zilvere *Gespen*, Hy had een *Hoed* met een Goud *Boorfel* op, dezelven was verfierd met een Orange Kokarden, daar een fchoone verfierde *Blom* op gezien wierd; voorts Cabretleere Handfchoenen aan.

P. S. *Alhoewel ik alhier de Handfchoenen by het Verhaal van deeze Jonge Heer alleenig noem zo is myn echter niet beeter bekent, of de Jonge Heeren hadden eenparig witten*

Handschoenen] aan; ten minsten van dit ESPEL *en het voorige weet ik secuur.*

Dit laatsten ESPEL dan bezien hebbende, zullen wy volgens plichtshalven haar met een Versje vereeren.

Gy sloot dan JURREMA *dees Train zo groots, zo prachtig!*
Om onze Oranje PRINS *op 't heerlykst in te haalen,*
Dat Friesland *roem verdient, dat 's waar, ja 't is waarachtig!*
Men kan haar Roem, *en* Eer, *na waarde niet afmaalen,*
Ik noem hem kwaadspreekend die ooit Frieslands *Roem iets krenkt,*
Ik Roem haar! als een Volk, die recht Orange *minnen,*
Zy hebben al gedaan, wat Kunst *of* vlyd *bedenkt,*
Of wat men tot de Eer *kon van den* VORST *verzinnen,*
Ik heb in Friesland *nu verkeerd maar weinig tyd,*
Maar haar zeer noble aart is myn genoeg Gebleeken,
Hoe braaf onthaalden zy den VORST *met liefd', en vlyd,*
Ik zal zo lang ik leef, die lof van Friesland *spreeken.*
Doch laat ik voortgaan op dat Hopman JURREMA,
Met al zyn moedig Volk *mee komt in deeze blaaden,*
En geeven hem de Eer *met* Vaandrig WIERDSMA,
Dat zy verdienen dat men Haar met roem belaaden;
Als ook Heer REENEMAN, *met zyne Kameraat.*
De Heer van WYNGAARDEN *nog nauwelyks zes Jaaren,*
Dat nimmermeer haar lof of naam of roem vergaat,
Dit zal niet als een Eer, *voor 't heele* ESPEL *baaren.*

Zie daar myn geëerde Leezers heb Ik U Edelens voor zo verre meedegedeelt, op wat manier en hoe gekleed deezen Tien Burger Compagnies, des 's morgens vergadert waren. Ik begryp zeer lichtelyk dat het aan myn Leezers meer verwondering als Geloof zal geeven, voor de geenen die 'er geen ooggetuigen van geweest hebben. Echter durf ik verklaaren dat alles waar, en zelfs nog veel heerlyker was als 'er een Schryver Gebooren is, die 't kan beschryven; of geen mond of tong om het uit te drukken, alzo het zelve alle verbeeldingskracht te boven gaat, ja zelver de geene welken het beschoud hebben, zullen met myn zeer gaaren deezen mynen gezegdens toestemmen, het lust myn by deezen 't zelve myn Leezers nog eens te herinneren, verbeeld U zelver eens tien Compagnie Burgers te zien, maakende te samen uitbehalven de Ratelaars, en

en Knegte of Manteldraagers 1137 Man, allemaal in het Zwart gekleed, met *witte Kousen*, *Oranje Cokardes* op de *Hoeden*, *Zilveren* blanke *Wapenen*, waar by nog komt hoe ſuperbe de Heeren Officiers gekleed waren, welken allemaal *Satyne Kamizoolen*, *Fluweelen roeken*, *Zilveren Veltteekens* of *Dragons* aan haar *Degen* hadden, en meerder ſieraaden: bevoorens in 't Reglement gezegt. Voort zag men al die Lieden in vremde Kleeding als beſchreeven is. Ik herzeg nogmaals, gaat met U verbeeldings kragt al deezen Manſchappen eens na, moet Gy dan met myn niet uitroepen:

Denkens kracht, ſtaat ſtil, laat ik eens ſpekuleeren;
Maar hoe, wat wil ik doen, verbeeldings zyn te klyn,
Al wil ik deeze Schaar, *vry vlytig beſtudeeren,*
Ik vind myn Pen te ſtomp; het vermoogen veel te klyn.

Toen de Compagnie van den *Hopman* Nieubuirt aan de Vrouwepoort genadert was, hielden alle de tien Comp. Halta, zwenkte op het Commandement van haaren Officieren zich in twee Ryën, deeze geſchaarde Ryën Burgers ſtrekte zich uit van de Vrouwepoort af, tot aan de Lange Pyp, blyvende in die order ſtaan, om de Komſten van zynen Doorluchtigen Hoogheid af te wagten.

Inmiddels hadden de Burgers van de *Voorſtad* het *Vliet* genaamt, niet ſtil gezeeten, neen verre daar van daan, zulks is haar gewoonte niet, in tegendeel, hebben zy de roem dat zy haar benevens de Burgers in de Stad altoos even vlytig kwyten. zy waren allemaal in het wit gekleed haar Kleederen waren met Orange afgezet, als meede met Zilver, en wat maar ſieraad kon byzetten. Zy waaren alle zeer netjes, en men moet tot haar lof zeggen, dat het by uitſtek fraay ſtond, aan het Hoofd van deeze Comp. zag men een Commande van eenige geleederen met keurlyke en koſtbaare *Granadiers Mutſen* op het Hoofd, rykelyk met Goud en Zilver gegalonneerd, en geborduurt, voorts op dezelve Mutſen zag men een Orange Boom, en een Schip, met de woorde van:

Vivat Orange.

Dezelve Comp. was opgericht en wierd Gecommandeert door de W. Ed. Manh. Heer *Hopman* Evert Kinderman, en

door den Heer *Luitenant* Jan Everts, en den Heer *Vaandrig* Claas Johannes, dewelke in zyn Vaandel tot *Inscriptie* voerden:

Voorts was deeze *Comp.* fterk met Officieren en Gemeenen Man. Des 's morgens meede al by tyds floegen derzelve *Tambours* met de *Pypers* verzeld de Vergaadering, op dezelve manier als 't by de Burgers in de Stad was gedaan, waar op de Burgers van het *Vlied* voor het Huis van haar Heer Vaandrig verfcheenen, na zich aldaar in order te hebben geplaaft, marcheerde zy met hunne Heer *Hopman* en de *Granadiers* voor op, buiten de Stad om, na de Vrouwepoort op een ftuk Land aan de *Markendyk*, alwaar zy haar in volle Wapens meede in twee Ryën rangeerde, om den Vorst op te wagten. Wie ftemt niet gaare toe, dat de geheele Waereld myn met reeden zouden laaken, als ik die braave *Vlietfter* Burgers niet met een Vers vereerden. Wel aan dan:

Gy Burgers van het Vliet, *U wit en fraay gewaat,*
Dat geeft van Lyf *en* Ziel, *de zuiverheid te kennen,*
Men pryft U Witte Kleed, *om dat het heerlyk ftaat,*
Gy fteeld een yders hart, van alle die hier bennen!
Gy zegt zeer licht tot myn. het wit *dat voegt tans beft*
Wy krygen hier een Vorst, *die vlekken heeft nog fmetten.*
Maar waarlyk braave Lien, *ik weet niet wien 't Adreft*
Of fchoonfte is gekleed: daar moet ik nog Opletten.
De Vlietfters *in 't* Wit *of de anderen in de* Stad,
Geloofd myn zeer oprecht ik kan het nog niet vinden:
Maar wagt...,! Daar heb ik het juift!— Op 't moment gevat:
Gy fcheeld 't is waar in kleur, *maar bent doch eensgezinden.*
Dierhalve moet ik thans, voorzichtig daar in zyn,
De deftigfte der Lien *haar veel in 't* Zwart *gaan kleeden,*
Hoewel ik graag beken, het Wit *ftaat fchoon en ryn,*
Het kwam beiden hier te pas, by dees geleegentheden.
Een Vorst *uit 't deftigft Huis, zelfs deftig ook van aard,*
Word ook met deftigheid in 't Zwart *dees dag ontfangen,*
Ja Naffouws *zuiveren* Vorst *aan* Friesland *lief en waard,*
Die ziet hier 't Wit *ten blyk, hoe zuiver dat verlangen,*

De

De Friesen, *om haar* VORST, *doch van naby te zien,*
In 't kort 't staat beiden schoon, dat heb ik maar te zeggen,
Tot lof van Friesland *en haar braave Burger Liên,*
Ja heel Europa *roept, dat zy tans Eer in leggen.*
Gy Hopman KINDERMAN, *dat Uwen Naam lang leeft,*
Met Heer JAN EVERTS, *en met alle die hier toonen,*
Haar trouw aan 't Vaandel dat Heer CLAAS JOHANNES *zweeft:*
Tot Uwer VORST *zyn Eer, 't zal U met* Glorie Kroonen.

Ondertusschen dat dit alles passeerde, had de *Cavallery* zich geformeerd op den *Wirdummerdyk*, en 29 leedige Koetsen, waren in het *Ruiters* Kwartier vergadert, dewelke waren:

1. Mevrouwe de Wed. Wyl. de Heer Secretaris J. VAN SMINIA.
2. De H. Wel Geboor. Heer JR. E. S. G. J. VAN BURMANIA RENGERS.
3. De H. Wel Geboor. Freulin GOSLINGA.
4. De H. Wel Geboor. Heer JR. W. H. T. C. *Baron thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg.*
5. De Heer Generaal HARINXMA.
6. De Hoog Wel Geboor. Heer JR. G. T. *Baron thoe Schwartzenberg* en *Hohenlansberg.*
7. De Heer A: LYKLAMA à NYEHOLT.
8. De H. Wel Geboor. Heer JR. W. H. VAN HEEMSTRA.
9. De Heer W. VAN WYDENBURG.
10. De Hoog Wel Geboor. Heer JR. E. S. VAN BURMANIA.
11. De Hoog Wel Geboor. Heer JR. S. VAN HEEMSTRA.
12. De Heer D. B. VAN HAARSMA.
13. De Hoog Wel Geboor. Heer JR. H D. E. VAN AYLVA.
14. De Hoog Wel Geboor. Heer JR. A. VAN SIXMA.
15. De Heer P. A. BERGSMA.
16. De Heer A. VAN BOELENS.
17. De Heer J. J. DE SCHEPPER.
18. De Hoog Wel Geboor. Heer JR. W. *Baron thoe Schwartzenberg* en *Hohenlansberg.*
19. De Heer Generaal M. ACRONIUS.

20.

20. De H. Wel Geboor. Heer Jr. J. A. Du Tour.
21. De Hoog Wel Geboor. Heer Jr. U. A. van Rengers.
22. De Heer C. van Scheltinga.
23. De Heer J. de Kempenaar.
24. De Heer V. van Glinstra.
25. De Heer Erlco van Haarsma.
26. De Heer W. Ouwens.
27. De Heer H. H. van Haarsma.
28. De Heer J. M. V. Beyma thoe Kingma.
29. De Heer B. H. Knock.

Alle deeze Koetzen waren extra fraay, en daar was geen moeite ontzien om zo door schoone Paarden als andersints, op het kostelykst uitgedost, alles by te brengen wat maar tot sieraat kon strekken, den *Staats Fourier* had bevoorens de Koetsiers allemaal laaten Looten, op dat een yder zyn plaats weeten zouden.

Onder deeze tyd waren Hun Ed. Mog. de Heeren Gedeputeerde *Staten van Friesland*, de Heeren van de *Hove Provintiaal*, de Heeren van 's *Lands Rekenkamer*, reeds op het Collegie en Cancelarie vergadert, als ook de Wel Ed. Achtbaare *Magistraat* op het Stadhuis.

Zo dra de Raporten kwamen aan hun Ed. Mog. dat zyn Doorl. Hoogheid de Stad *Leeuwarden* naderden, begaven zich eenige Heeren van Hun Ed. Mog. als Gedeputeerde in haare Koetzen, staande als gezegt is in de Korfmaakersstraat gereed, en reeden de Tweebaks- of Beschuitsmarkt over, door de Ooster- en Peeperstraaten; aan het einde van laastgemelden Straat, gekomen zynde, marcheerde 't 1ste *Esquadron* van den Heer Luitenant Generaal Pous dat op de Wirdummerdyk stond voor uit, de nieuwe Stad langs de Vrouwepoort uit: de Gecommitteerde uit de Hooge Collegien en de Magistraat de Peeperstraat uit zynde, zo stond aldaar in order, de alhier in Guarnizoen leggende Infantery, voor de Waag, tot op de Lange Pyp; deeze gepasseerd zynde, reed de Train door de reeds in twee geschaarden Ryen Burgers, dewelken gemelde Heeren in de Koetzen zittende, salueerde zo met de Spontons als met het zwaayen der Vaandels, en 't prezenteeren van het Geweer onder het slaan der Trommen en het blaazen der Pypers, het Schavenek gepasseerd zynde, volgde de leedige Koetzen een, voor een, achter de Heeren Gecommitteerden; in die order zo als vermelt is.

Waar

Waar agter volgde het 2de *Esquadron Cavallery*, van meergemelde Heer Luitenant Generaal STAVENISSE POUS, het welk den Train floot. Laat ik nu eens uitroepen.

Daar gaan de Heere heen, van 't Hof, *en van de* Raad,
De Vroedschap *haar verzeld, met de Achtb're* Magistraat,
D' Dappere Generaal Pous *zyn Volk hun geleiden,*
En dekt van achteren hun, d' Burgers *haar verblyden;*
Terwyl zy gerangeerd staan, deftig in 't Geweer,
Zy salueeren tot 's Lands, *en* Stads VADERS *Eer.*
Den Adel *en de Magt van* Rykdom *spanne samen,*
Met Koetzen *leedig maar tot eer van hunne Namen,*
Hier door word deeze Train *aanzienelyk en groot,*
Al wie hier deel aan heeft, die, zal ook nooit de doot,
Al duurt het Eeuwen lang; haar Naamen niet verslinden.
Men roemt dan na haar Dood, dat zy den VORST *bemin-den.*
HOEFNAGEL *spant zyn vlyd, op 't allersterkste aan,*
Dat nimmer deeze roem, van Friesland *zal vergaan.*

Op 't Land by de zogenaamde *Zwette* gekomen zynde, hebben de Koetzen zich in deeze order gerangeerd.

De Koetzen van de Ed. Achtb. Magistraat voor, by het Hek, enz. (*) alwaar wy deezen Heeren nu eens zullen laaten, en keeren wederom binnen de Stad. Doch eerst zullen wy bezien wat hier buiten te zien was.

Vooreerst zag men een menigte van *Scheepen* buiten de Vrouwepoort leggen, welken zyn DOORL. HOOGHEID zoude door passeeren, als HOOGST DEZELVE de Stad in kwam ryden, het aangenaam Gezicht van die *Scheepen* was verrukkelyk om te beschouwen, door de menigte van Vlaggen en Wimpels welken men aldaar zag, de *Matrooze* zoo wel als de *Capityns* dier Scheepen, waaren allemaal zeer netjes in het wit uitgedost, rykelyk met Oranje versiert, deezen *Scheepen* waren alle zeer geruguleerd, en in een propere order geschikt, dezelve Vloot en Manschap wierd gecommandeert door de Wel Ed. Manhaftige Heer *Capityn* VAN DER WERF, met de bloote Deegen in de Hand, laat ik ter Eeren deezer Schippery eens een Vers opsnyden.

VAN

(*) Zie op Pag. 57. Blad D. alwaar het reeds gemeld is.

VAN DER WERF *is de* Naam! *'t klinkt wonder in 't Oor!*
Men roemt op VAN DER WERF *nog heden binnen* Lyden,
Dees Naam *is aangenaam, aan 't* Nederlands *gehoor*,
Hy bood zyn Lichaam *aan, om 't* Land *maar te bevryden*
Van ALBAAS Tiranny, *en van het Spaansche Juk*,
Zyn trouw bleek voor Prins WILLEM, *van* NASSAU *en* ORANGE,
De EERSTE *van die* Naam, *die Neêrland hielp uit druk:*
Wanneer Hy *door zyn* Zwaart *ons heeft verlost van* SPANGE.
Wel aan dan VAN DER WERF, *U Naam en Roem die leefd*,
Van U, en van U Volk, *dees braave* Schipperryden,
Maakt dat G' aan VYFDE WILLEM *die zelve Eere geeft*;
Gelyk U Naam genoot aan de EERSTE *binnen* Lyden,
Dien trouwe Held *zyn Naam die leeft nog op dees tyd*,
Schoon 't twee hondert Jaar *geleen is als wy weeten:*
Nog roemt men VAN DER WERF *om zynen Trouwe vlyd:*
Had Hy niet braaf geweest, Hy was al lang vergeeten.

Dit dan gezegt hebbende, hoe de Scheepen aan weerskante van de Brug lagen, gaan wy voorts na de Vrouwepoort dezelve Poort was keurlyk en by uitstek fraay verſierd, met *Palm* en *Takjes*, en met meer andere ſieradien, het welk by het inkoomen derzelve een verrukkelyk Gezicht gaf, verders op de Stads Walle het klyn *Venetie* genaamt, lagen 21 Stukken Kanon gereed, om zyn DOORL. HOOGHEID by Hoogst-Dezelve aankomst meede te ſalueeren. Veel Moolens en anderen Gebouwen, zo binnen als buiten de Stad, pronkte met Prince en Oranje Vlagge en Wimpels. enz.—— Vercierd, alle de Scheepen en Vaartuigen in de Stads Gragten leggende, lieten meede de vreugde blyken, welken de Heere en Meesters dier Vaartuigen en Scheepen gevoelde, dat zy de eer zoude hebben, van haar geliefde VORST van naby te beschouwen, kwam men zo ver dat men by de Langepyp kwam, en wel by de zogenaamde Lombaardsteeg, zag men een VORSTELYK GEBOUW, dat de verwondering van yder een na zich trok, om kort te gaan, een Koninglyk Stuk werk, en zo Konstig gemaakt, dat men daar zelden of nooit de wedergaden van gezien heeft! het zelven was een Eereboog cierlyk met *Zinnebeelden* geschildert, dezelve was ter hoogten van 50 en breed 40 voeten, hy was verzien met drie Boogen, en boven de middelste Boog, was een ſierlyken Kap, waar op een groot Goud Beeld stond, verbeeldende de FAAM,

dezelve

dezelve was opgericht, onder de Direktie van de Wel Ed. Gestr. Heer en Mr. H. SEMLER, Raad in de Vroedschap, en Oud Bouw-Meester der Stad *Leeuwarden*, mitsgaders *Bouwmeester* der Provintie *Friesland*.

De tweede Eerepoort was opgerigt in de St. Jacobstraat, in 't midden voor de Hoofdwagt, naby het Princen Hof, dezelven was meede al aan gedaan wat de Konst vermag, en wy zullen deeze Poorten nader in dit Werkje beschryven, gaan intusschen voort, en zeggen dat:

In de *Landschaps Tuin* achter het Landschaps Huis een fraayen kostbaare Tent was opgericht, beneffens een *Orchest* waar in de Muzikanten geplaatst zouden worden, wanneer zyn DOORL. HOOGHEID dien avond aldaar op een Maaltyd zoude onthaald worden.

De *Hooge Regeering* als ook de loffelyke en Achtb. Magistraat zeer wyssclyk voor uit wel zienden, dat de toevloed der Menschen considerabel groot zoude zyn, als ook waar was. Gebruikte de wyzen voorzorg, om alle ongelukken voor te komen, om voor eerst en alle zaaken, te verbieden van geen Klappers, Swermers of Voetzoekers nog geen Vuurwerken hoe genaamt, onder de Menschen te werpen, waar door dikwils en de meeste tyd groote disorders uit ontstaan. Voorts was op dezelve hooge orders op verscheide plaatsen de Wateren digt gelegt met Balken en Planken, zo op 't naauw als op de Ewal, alwaar de Train van de Inhaling voorby zoude passeeren, ook waren verscheiden Steegen en Straaten toegemaakt met Planken, om dat gemelde Heere begreepen, dat men daar door wanner de menigte van Volk, het welk in de Stad was toevloeide, men te gemakkelyker de aandrang zouden kunnen stuiten, het is ook van achteren gebleeken, dat dezen wyzen voorzorge van gemelde Heeren ten allerhoogste loffelyk ingericht was, want de menigte Lieden van beiden de Sexe, of Kunne, en van allerhande rang, Conditie en Ouderdom, was zo menigvuldig dat het niet wel was te beschryven, niet alleen dat men alle de Vensters der Huizen alwaar de Train passeeren moest vol menschen zag, maar de Stoepen en Straaten waren als opgepropt, ja zelver op de Daken van de Huizen, en de Kruine der Bomen was 't vol lieden! welke met het uiterste gevaar in de hoogte stonden, en al rykhalzende de oogenblikken telde, dat haar geliefde VORST naar welke haare Zielen verlangde zou komen. Ik kan hier niet nalaten om te zeggen:

O won-

O wonderbaare Fries; *gepreezen van een elk,*
Wie dat U liefden zag, ja U rykhalzent poogen,
Die zegt Gy toond den Vorst, *dat gy met moeders melk,*
De liefde voor zyn Huis, *hebt uit haar* Borst *gezoogen.*

Eer ik nu de verdere Zaaken in de Stad op neem zal ik my eerst weederom buiten de Vrouwepoort vervoegen, na de Zwetten.

Toen nu eindelyk het lang gewenschte oogenblik verscheen, dat dien dierbaare en geliefden Erfstadhouder omtrent de hoogten van de Zwette genadert was, begonne eenparig alle de Klokken te luiden, en het donderen van het Geschut hoorden men van de Stads Wallen, door 't losschen derzelve Canonnen. Zo dra zyn Doorl. Hoogheid het Land genadert was alwaar de Koetzen stonden, traden de Heeren uit de Hooge Collegien, als ook de Gecommitteerden uit de Achtbaare Magistraat alle op 't deftigst, en pragtigst gekleed, uit hunne Koetsen. Dit doet my wederom zeggen:

Myn Vorst ziet hier de Train klaar staan,
Om U na waarde te ontfangen,
En met U Stadwaarts in te gaan,
Daar toe zo strekt haar Ziels verlangen.

Gemelde Heeren uit haare Koetzen getreeden zynde, hadden de Eer om den Vorst te complimenteeren, over Hoogst Deszelfs gelukkig en behouden Arrivement. Dit geschieden alles onder het gezigt van eenige duizende van Menschen, op wier aangezichte men niet zonder ontroering kon zien, dat een glants van vergenoegtheid, weergalooze liefden, en blydschap uitblonk, om dat zy mogten zien dat dien beminnelykste Aller Vorsten by haar in gezonde aankomst verscheen, dit alles zeg ik vergrooten zodanig haaren vreugde, dat haar harte als 't waaren ter liefden voor dien beminnenswaardige en voor haar zo lieven en langverwagten Vorst wierden als toegeneepen, haar monden waren verstomt, de traanen stonden in de oogen, ja als ik het zeggen mag, zy wierden door de considerable aandoening, en overmatige vreugde belet, om dat geen te kunnen uitdrukken, 't welk reeds lang te vooren by haar be-

beslooten was; daar was 't dat men zag met wat liefden deeze *Frieze* Burgery bezield was, want van de Gryzen ouderdom tot de Kinderen toe, zag men een menigte welke het niet wederstaan konde, maar bot aan de zilte tranen moesten geven, die door blydschap tot haar oogen uitvloeiden.

Dit verricht zynde, en Hoogst-Dezelve de Complimente van bovengemelde Heeren ontfangen hebbende, begaven die Collegien zich weder elk in zyn Koets, en maakte de volgende Train uit:

Eerstelyk de Heer en Mr. HENDRIK SEMLER *Bouwmeester* van de Provintie *Friesland*, dezelve Heer zat te Paard, zynde in het licht *Blaauw* stof gekleed, met Zilvere Knoopen, wordende gevolgt door zyn Knegt meeden te Paard, gemelde Heer was verzeld van een ordonnantie Sergiant, van de Frieze Guarde, om de Burgers welken binnen de Stad in het geweer stonden, te adverteeren dat zyn DOORL. HOOGHEID, tot aan de *Zwetten* genadert was, op dat een yder zich gereed kon maaken, het welk myn hier wederom doet uitroepen:

De Heer SEMLER *zyn gelaat, was klaarlyk op te zien,*
Als dat zyn hart byna van blydschap *was geslooten,*
Hy brogt de Tyding aan zyn waarde Stadgenooten,
Van VYFDE WILLEMS *komst, aan al dees* Burgerliën;
De blydschap groeyde dan, een yder was verheugd,
Om dat haar lieve VORST *momentlyk stond te komen,*
De Burgers wierden als van Vreugde opgenomen,
Men hoorde door de Stad niet als een gulle vreugd.

Waar op vervolgens kort daar na den Train op volgende manier na- en binnen de Stad kwam.

1. Vooraf marcheerde het eerste Esquadron van de Heer Luitenant Generaal STAVENISSE POUS, geleid wordende door gemelde Luitenant Generaal, met Pook en Standaard.

2. De Staats Fourier opende de Train, en men moet tot lof van de Provintie van *Friesland* zeggen, dat deeze haare Staats Fourier JAN RUNJA genaamt, een overheerlyken Paraden voor aan de Train maakten, het is vooreerst een schoon welgemaakt Manspersoon, van een goede lengte,

en redelyk Corpolent van Postuur, daar by was hy prachtig gekleed, ik zal gemelde Monsr. JAN RUNJA, eens van het Hooft tot de Voetzodel beschryven, vooreerst was de *Hoed* welken hy op het Hoofd had, op die manier en smaak opgetoomd, als de tegenwoordige Hoeden der Guarde du Cours, met een zwaar Goud Boordsel daarom, zynde rykelyk anderhalf duim breed, met een Zwarte Zyden Cokarden aan de linker kant der Hoed, voorts had hy een fyn donker blaauw Lakens Pak Kleeren aan, te weeten Rok Broek en Kamizool, rontsom gegalonneerd met alderbest zwaar Goud Galon, aan beiden kanten even het zelven, 't Goud Galon welk om zyn geheele Kleed lag, was ten minsten 2½ duim, breed op de Opslaagen van zyn Rok lag het Galon twee hoog, boven elkander, zo dat de Opslaagen byna Baar Goud scheenen te zyn: rontom de tasschen van de Rok en Camizool was meede het Goud twee hoog boven elkander, de Broek met Goude Kniebanden. Aan het geheele Kleed verders kuerlyke Goude Knoopen, verders had hy Witten Kousen aan, opgehaald over de Knien, hebbende aldaar Steevels of Steevel Laarzen over, met fraaye spooren aan, zyn Linne welk hy aan had was fyn en Wit, en zo als het by zulk een Kleed behoorden, hy zat op een schoon *Bruin Paart* over het zelven lag een blauw Schabbrak, van koleur als zyn Kleed, meeden rykelyk met breed Goud gegalonneerd, zo wel als de Pistool Tasschen, voorts had gemelde Fourier een Deegen met een Zilver Gevest op zyde, met een woord het stond Vorstelyk, ja verrukkelyk, zo dat de Aanschouwers zo wel Burgers als Vreemdelingen moesten uitroepen met myn:

Wie dat JAN RUNJA *ziet, voor op als* Staats Fourier,
Roemt met myn Frieslands Staat, *zo Ryk vol deftigheden,*
Dus heerlyk uitgedost op 't trots en moedig dier;
Zo heeft hy als Fourier, *voor deeze Train gereeden.*

3. Volgde op gemelde Fourier de Stads Bodens met ongedekte Hoofden, en de Staven in de hand.

4. De Gecommitt. Heeren uit de Vroedschap, in de Koets van MEVROUW LYCKLAMA: waar in:

De Heer EVERW. WASSENBERG. De Heer EPEUS WIELINGA. De Heer JULIUS VITRINGA, De Heer O. NICOLAAS THOOLEN.

5. De

5. De Gecommitt. Heeren uit de Magistraat, in de Koets van de Heer Grietman RENGERS VAN WYNBRITZERADEEL; waar in zaten deeze vier Heeren:

De Heeren:

JOH. DOTING, Burgermeester.
WILLEM COULON, Burgermeester.
JUCO GRAVIUS, Scheepen.
JOH. DATZ, Bouwmeester.

6. Twee Staaten Boodens met ongedekte Hoofden.

7. Een Koets van de Oud Grietman HAARSMA VAN SMAL-LINGERLAND. Waar in de Heer Secretaris van de Provincialen Rekenkamer, CORNELIS VAN HAARSMA.

8. Twee Heeren van dat Collegie, namentlyk de Heer CORNELIS VAN SCHELTINGA, en de H. Wel Geb. Heer JR. WILLEM HENDRIK Baron VAN HAMBROICK, zittende in de Koets van de Heer Grietm. SCHELTINGA VAN YDAARD DE RAD.

9. Vier Deurwaarders van den Hove mede ongedekt, met Mantels en Zilveren Staaven in de Hand.

10. De Gecommitt. Heeren uit Hun Ed. Mog. de Heeren Raaden van den Hove Provinciaal, in twee Koetsen, in de eersten Koets behoorende de Heer Raadsheer WIELINGA, zaaten de Heer en Mr. QUIRYN DE BLAU, en de H. W. Geb. Heer ASSUERUS VEGELIN VAN CLAARBERGEN.

11. In de tweede Koets, welke behoorde de Heer Raadsheer WYCKEL, zaaten de Heer JAN LODEWYK DOYS VAN HAARSMA, en de Heer JOHAN VAN WYCKEL.

12. Vier Bodens van de Hove met Mantels en ongedekt.

13. Vier Staaten Bodens met ongedekte Hoofden, en Zilveren Staven in de Hand.

14. Vier Staaten Deurwaarders, met ongedekten Hoofden.

15. De Koets van de Heer Oud Secretaris van WYCKEL, waar

waar in zat de Heer Secretaris van Hun Ed. Mog. de Heeren Gedeputeerden Staaten HANS HENDRIK VAN WYCKEL.

16. De Koets van de Heer BIGOT, waar in zaten de Heeren Gecommitteerden uit het zelve Collegie, namentlyk de H. W. Geb. Heer JR. SCHELTE HESSEL ROORDA VAN EISINGA, en de H. W. Geb. Heer JR. CHARLES BIGOT.

17. In de tweede Koets van de Heer Grietman de WENDT zaten van het zelve Collegie de Heer EISO DE WENDT, en de H. W. Geb. Heer JR. EGBERT SJUCK GERROLD JUCKEMA VAN BURMANIA RENGERS.

18. Hier op volgde, den zo lang gewenschten en geliefden ERFSTADHOUDER Hoogst-Dezelve zat met de H. W. Geb. Heer BARON van WILLEKES, Opper-Stalmeester en een Kamerheer de H. W. Geb. Heer BARON P. VAN ZOELEN: in een Prachtige Parade Koets, dewelke by uitstek keurlyk geschildert was, door den Groote Konst-Rytuigschilder de Heer DIRK VAN DER AA, onder de Direktie van den beroemden Ornament Schilder G. METZ, dezelve Koets was zwaar verguld. Deeze Koets van zyne DOORL. HOOGHEID was met zes Paarden bespannen, gedekt wordende voor, en achter, en aan beide de zyden van een Commande Guarde Cent-Suisses, met een Officier, waar voor de twee *Mooren*, benevens de *Loopers* van Hoogst-Dezelve gingen.

19. Op deeze Koets, volgde wederom een Parade Koets, waar in waren zo Edellieden als Kamerheeren, van Hoogst-Dezelve VORST: vier Heeren.

20. Daar op volgde de 29 ledige Koetsen alle zeer prachtig, als ook de Koetsiers.

22. Deeze gepasseert zynde, kwam het tweede Esquadron van den Heer Luitenant Generaal STAVENISSE POUS.

Deeze Taain heeft zyn Route aldus genomen, eerstelyk van buiten het Land af, passeerende den VORST met de geheele Train door de Burgers van de Voorstad 't *Vliet*, welken als gezegt is op 't Land in twee Reijen geschaard stonde, allemaal netjes in het wit gekleed, en met Oranje en Zilver versierd, als meede vermeld is hebbende aan hun Hooft,

Hooft, eenige Burgers met Granadiers Mutsen. Den Vorst wierd in 't doorpasseeren van dezelve Burgers met alle behoorlyken order en figalantie gesalueerd zo door de Heeren Officiers, met de Spontons en Vaandels als door de Burgers met het Geweer, alles onder 't slaan der Trommen en het geluid der Pypers, gelyk ook by Hoogst Dezelve aankomst geschiet was. De Schippers onder het Commandement van de Capityn van der Werf, betoonde haar Manœuvres meede in alle volmaaktheid, terwyl inmiddels het Geschut van de Stads Wallen uit haar Metaalen Monden, onder 't uitspouwen van Vuur en Vlam, op 't Commandement van de H. W. Geb. Heer P. B. van Claarbergen, haar donderende stemme lieten hooren, dat het zelve door Lucht en Wolken kloofden, verders ging Hoogst-Dezelve met de geheele Train de Vrouwepoort in, het eerst 't welk den Vorst binnen de Stad ontmoeten, was de 7 *Vrye Konsten* gelyd, door de eer gevolgt door de Kennis, Naarstigheid en de Geduurzaamheid als ook de twee Romeinen passeerende toen door de tien Comp. Burgers, welke in de Stad stonden, wordende den Vorst meede door de Officiers met Spontonne en Vaandels gesalueerd, terwyl de 40 Burger Tambours benevens de 20 Pypers haar hooren lieten; 't gejuig in de Stad was onuitspreekelyk. De Train nam de volgende Route, door de in twee Reijen geschaarde Burgers, over de *Duco Martena Piep*, heenen, de geheele Nieuwe Stad langs, onder de voorgemelde groote Eerepoort door, alwaar boven op dezelve een menigte Muzikanten zich bevonden, makende op allerlei foorte van Musicalen Instrumenten een geheel verrukkelyk Muziek, 't geen men zeggen kan, dat nog verdubbeld wierd, door de vlyt der Muziekanten, toen dezelve dien zo lang verwagten Vorst zagen naderen, zyn Doorl. Hoogheid passeerde vervolgens door den Train gelyd wordende, 't Waagsplyn over alwaar het geheele Guarnizoen in de Wapenen stond, van daar na de St. Jacobstraat, in 't doorryden derzelve Straat, en wel aan 't einde, reed de geheele Train door de tweede keurlyken en na de order Gebouwde Eerepoort: en dus verders na 't Vorstelyken *Princenhof*. Zo dra de Koetzen van de Heeren Gecommitteerde uit de Hoogen Collegien en van de Magistraat voor 't Prince Hof gearriveerd waren, traden dezelve aldaar uit hun Koetsen, en Recipieerde zyn Doorl. Hoogheid tot aan de Barjere van het Voorplyn, hier zullen wy den Vorst een wyl blyven laaten: en ik hoop dat het myn vergund word om eens te zeggen:

Leeuwarder Burgers *braave Mannen*,
Hier is U VORST *nu in de Stad*,
Dat droevig is word thans verbannen,
De Vrolykheid die heeft hier vat.
PRINS WILLEM *is U lust en leeven*,
Gy tot diens Eer staat in 't Geweer,
Ja die Eer moet men Friesland *geeven*;
Het is haar eeuwlyk een Eer,
Al wie haar maar ziet saluëeren,
Of in 't Geweer te saamen staan,
Die zeggen vast tot haarer Eeren,
Het kan niet beeter zyn gedaan.

Want zonder dat myn voorneemen is om de Burgers van *Leeuwarden* te flatteeren, zo moet ik tot haar lof en Eer zeggen, dat zo wel Officieren als Burgers, haar zelver aangaande de exersitien en de behandeling van het Geweer zo capitaal kweeten, dat het myn zelver van Militaire Officiers is gezegt, dat de oudste Officieren uit de Militie, welke reeds grys onder de Wapens geworden waren, verstomt stonden! hoe het mogelyk was, dat Lieden welken haar zo kort als gezegt is in de Wapens geoefent hadden, zo wel met het Geweer en derzelve Exsersitien te regt konde komen. Hier zou 't gezegde van L. ANNÆUS SENEKA op de *Frieze* te pas gebragt kunnen worden, daar dien groote Man van de Romeinen spreekt, „ (zeg„ *gende) toen Ik Roomens Burgers onder de Wapenen zag, moest* „ *ik bekenne dat de minste van haar waart was genaamt te* „ *worden* KALIGULA. (*) —

Want het scheen zy in het Veld of onder de Wapenen gebooren waren, om af te breeken. De *Friezen* maakte het zo, dat wat Vreemdelingen 't gezien hebban eenpaarig bekende, nimmer daar de wedergaade in schoonheid van bygewoond of gezien hadden.

Ja Friesland *deeze Eer wil* Nederland *U geeven*,
Dat Gy de Wapens handelt als 't Krygslien zelfs betaamt,
't Is Eer voor Friesland *en haar Naam zal daar door leeven*;
Haar Roem en Eer word dan door 't heele Land befaamt;

Verwonderlyk was het te zien toen onze geliefde VORST de

(*) KALIGULA, aldus wierde de geene genoemt die in 't Heir gebooren wierden, doorgaans Voesterling der Ligioene genaamt, 't welk een groote eer was.

de Poort in kwam, de menigte van Menschen was zo considerabel, dat het scheen als of al de Lieden van geheel *Nederland* daar te samen gevloeid waren. Men kon als 't waren over de Hoofden loopen, niet alleen dat men de Straaten en alle Vengsters der Huizen vol Menschen zag, maar de Daken der Huizen, of Luifels ja zelfs de Boomen krioelden van Lieden, yder was even nieuwsschierig om dien Doorluchtige geliefde en beminde Erfstadhouder te zien, hier was 't, hier bleek 't, dat men zien kon aan de *Friesen* en wel aan *Leeuwarts* Burgeryden, en alle die haar daar bevonden, wat een waarachtige en waare liefde dat de Lieden in haar Ziel gevoelde voor den Vorst, haar oogen straalde de vergenoegtheid uit, terwyl teffens de traanen haar ontliepen, over dezelve verheugde Aangezichte, zy waren ook niet nalaatig om elkander haar vreugde te kennen te geeven, schoon veele het niet konde uiten. Ja 't is waaragtig; dat verscheiden weldenkende Zielen zo gesteld waren, Groote en Klyne, Ryken en Armen, tot Kinderen toe, dat zy geen adem konde scheppen nog minder geluid geeven of spreeken; zodanig waren haar Herten toegenepen van vreugde. O wonder... maar... wat zeg ik...! Geen wonder; want partydige zo wel als onpartydige zo zy slegs na waarheid willen spreeken, kunnen wel begrypen hoe een Volk gesteld moet geweest hebben, dat van 's Moeders Borsten af de liefde voor het Huis van Orange heeft ingezoogen, een liefden, welke met onverbreekbaare bande by haar Ouders en Voorouders altoos plaats heeft gehad, 't kon niet minder zyn of zy moesten op 't denkbeeld van dit alles en op 't zien van een Vorst die zy meer als haar leven beminne, een magtige ontroering gevoelen.

Hier by kwam nog boven dit alles, dat deeze beste der Vorsten geensins in gebreeken bleef, neen, zyn Doorl. Hoogheid was niet ongevoelig, over deeze heusche Inhaaling, verre van daar, want dien braave en noit genoeg volpreezen Vorst, zag by Hoogst Deszelfs aankomst binnen de Stad *Leeuwarden* ten eerste, en op 't oogenblik die liefde zo dat Hoogst Deszelfs wierd overtuigt dat de braave *Friesen* hem beminde zulks bleek genoeg, waar aan Hoogst-Dezelve bespeurde wat 'er in de Ziel der Friezen om ging, zyn Doorl. Hoogheid liet zulks ook niet onbeantwoordt, want zo buiten als binnen de Poort, liet Hoogst-Dezelve, genoeg ja overvloedig blyken, hoe na 't dien Doorl. Erfstadhouder ter harte ging. Want met het door-

passeeren van de Burgers, buiten en binnen de Poort, liet dien lieve ERFSTADHOUDER zien dat die zugt en liefde in zyn Ziel zat, voor de *Friesen*; even als in die van Hoogst Dezelve Voorvaders Lof, Mem. Alzo die DOORL. VORST alle genoegzame blyken, en Dankzegginge, over de groote liefde en toegenegentheid der Burgers, omtrent Hoogst-Deszelfs Persoon betuigde, zyn DOORL. HOOGHEIDS aangebooren minzaamheid vergroote merkelyk deeze Vreugde, want de vriendelykheid van den VORST was by uitstek. Van de duizende van Menschen welke saamengevloeid waren zo uit de Stad *Leeuwarden* als uit de Provintie van *Friesland* als ook een menigte Vremdelingen verklaarde ja zelfs met Traanen in de oogen dat zy nimmer een VORST aanschouwd hadden zo vriendelyk en by uitstek liefstalig als deeze PRINS; laat ik hier eens wederom zeggen:

Gants Friesland *maakt den* VORST *verliefd*,
Door ongemeene vriendelykheeden,
Zyn HOOGHEID *yders harte grieft*,
GOD *spaart dees* VORST *dus is haar beeden.*

Waaren de Burgers en Inwoonders of Vremdelingen ten hoogste voldaan, over de vriendelykheid van den VORST, 't zelve vermeerderde nog, wanneer de VORST door de Heere Gecommitteerde gelyk reeds gemeld is, tot aan de Bariere van het Voortplyn des Princenhof gerecipieerd waar, want het behaagde Hoogst Dezelve en mindelyke VORST, om niet alleen voor de Barriere te blyven staan, maar zelfs op de Gemenestraat, om nogmaal Hoogst-Dezelve achting en erkenteniſſe aan de gezamentlyke Burgers te betuigen, dewelke in deeze order de Eer hadde voorby den VORST te trekken namentlyk eerstelyk de Eer geleidende de *Zeeven Vrye Konsten* hier voor breeder beschreven, marcheerende voorts daar op

De *Colonel* der Burgery voor de oudste Compagnie Burgers, door de in ryen staande Burgery, en wierd gevolgd door de tweede enz. trekkende dezelve Compagnie meede de Nieuwe Stad langs, de St. Jacobstraat door, het Princenhof voorby, hier was het dat dien DOORL. VORST voor het Yzer Hek op de Straat stond, Hoogst-Dezelve was verzelt van een menigte Heeren van Distinctie, zo Politique als Militaire, de Burgery den VORST voorby passee-

seerende wierd Hoogst - Dezelve door de Heeren Officiers met de Spontonne en Vaandels gesalueerd, 't welk gemelde Heeren Officieren met zulk een goede order volbragten, dat het niet verbeeterd kon worden, verders marcheerde gemelde Borgers de Weert door, over de Kettingbrug, en Tontjes Piep, naar hunne Vergaderplaats, alwaar zy gescheiden zyn, achter de Tien Comp. Burgers, marcheerde de *Vlietster* Burgery, en daar achter de Schippers, welker Scheepen by de Vrouwenpoort laagen, alle gelyk reeds gezegt is meeden in het wit gekleed, dezelve falueerde insgelyks voor zyne DOORL. HOOGHEID waar op zy voorts de *Wirdummerpoort* uit marcheerende, na het Vlied alwaar zy gescheiden zyn, achter de Schippers volgde het tweede Esquadron van meergem. Luitenant Generaal S. Pous, en daar op de Friesche Guardes, wordende gelyd door den H. W. Geb. Heer Baron van GRUSAU, Luitenant Colonel derzelve Guarde, marcheerende allemaal het Hof voorby, na dat zyn DOORL. HOOGHEID deezen geheele Train had zien passeeren, en Hoogst Dezelve zo door betoonde beleefdheden als anderfints te kennen had gegeeven dat den VORST ten alleruiterste voldaan was, behaagde het Hoogst Dezelve van op het Hof wederom te rug te treeden, de leedige Koetsen reeden de Weerd op door de Bagynestraat, na de Groote Kerkstraat, alwaar dezelve scheiden, na dat dan als vermeld is de Commissien uit de Hooge Collegien, en die van de Magiestraat, den VORST gerecipieerd hadde, tot aan het Princenhof, gingen gemelde Heeren te Voet naar hunne respective Vergaderkamers, de Commissie van het hooge Collegie in haar Raadkamer geretoerneerd zynde, zo liet het zelver door een Kamerbewaarder het minder getal adverteeren dat zyn Hoogheid op het Hof gearriveerd was, als wanneer eerst het mindergetal en vervolgens de hooge Collegien naar rang Audientie en Corps by zyn Hoogheid verzogt hebbende, om Hoogst - Dezelve in Ceremonien te verwelkomen, de eerste waren de Edele Mogende Heeren Gecommitteerde Staaten, in het minder getal:

Wegens *Oostergo.*

De Heer IMILIUS JOSINUS DE SCHEPPER, en de H. Wel Geboor. Heer JR. HECTOR LIVIUS VAN HEEMSTRA.

Wegens *Westergo.*

De H. W. Geb. Heer JR. GEORG FREDRIK *Baron thoe Schwart.*

Schwartzenberg en Hohenlandsberg, en de H. Wel Geboor. Heer JR. SJUCK GERROLT JUCKEMA VAN BURMANIA RENGERS.

Wegens *Zevenwolde.*

De Hoog Wel Geboor. Heer JR. ULBO AYLVA RENGERS, en de Heer en Mr. EDO ALMA VAN IDEMA.

Wegens de *Steeden.*

De Heeren Mr. BAVIUS NAUTA, en de Hoog Wel Geb. Heer JR. HANS WILLEM BARON VAN PLETTENBERG, en de Hoog Wel Geboor, Heer JR. H. W. VAN PLETTENBERG, Secretaris.

Wordende haar Ed. Mog. voorgegaan door de Staaten Deurwaarders met hunne Staaven, en gevolgd van de Staaten Boden, en de Knegten der Heeren.

Hier op verscheenen in gelyken Order met de Deurwaarders, Boden en Knegten, zo vóór als achter, de Edele Mogende Heeren Gedeputeerde Staaten namentlyk, de Heeren:

Wegens *Oostergo.*

De Heer EYZO DE WEND, en de Heer DANIEL DE BLOCQ VAN HAARSMA.

Wegens *Westergo.*

De H. W. Geb. Heer JR. EGBERT SIJUK GERROLT JUCKEMA VAN BURMANIA RENGERS, en de H. W. Geb. Heer JR. BINNERT PHILIP ÆBINGA VAN HUMALDA.

Wegens *Zevenwouden.*

De H. Wel Geb. Heer JR. SCHELTE HESSEL ROORDA VAN EISINGA, en de Heer AUGUSTINUS LYCKLAMA a NYEHOLT.

Wegens de *Steeden.*

De Heer en Mr. N. ARNOLDI, en de H. W. Geb. Heer JR. CHARLES BIGOT, de Heer en Mr. HARMANUS VAN SLOOTERDYK, de Heer en Mr. H. H. VAN WYCKEL, Secretaris.

Daar

Daar op volgden de Edele Mogende Heeren Raaden in de Hove Provinciaal, welke waren de Heeren:

De Heer en Mr. B. H. Knock, en de Heer Jan de Kempenaar.

De Heer en Mr. Joh. Lodewyk Doys van Haarsma, en de Heer en Mr. Johan van Wyckel.

De Heer en Mr. Guiryn de Blau, en de H. W. Geb. Heer Jr. A. Vegelin van Claarbergen.

De Heer en Mr. Herm. Ulricus Hamerster, en de Heer en Mr. Arent Jan van Sminia.

De Heer en Mr. Simon Binkes, en de Heer Jan van Idsinga.

De H. W. Geb. Heer Jr: Wiles Hosdinga, T. Jalling Comstra, *Baron thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg* Raad en Rentmeester, Generaal, de Heer en Mr. Petrus Bourboom, Procureur Generaal.

Hun Ed. Mog. wierden voorgegaan door de Deurwaarders met hunne Staven, en gevolgd van hunne Boden en Clerquen, alle met Mantels.

Na de Heeren van den Hove, kwamen de Edele Mog. Heeren Reekenmeesters, welke Heeren zyn:

Wegens *Oostergo.*

Hector Livius van Haarsma.

Wegens *Westergo.*

De H. Wel Geb. Heer Jr. Frans Julius Johan van Eysinga.

Wegens *Zevenwolden.*

De Heer en Mr. Edo Alma van Idema.

Wegens de *Steeden.*

De H. Wel Geb. Heer Jr. Will. Hendr. Baron van Hambroick, de Heer Cornelis van Haarsma, Secretaris.

Haar Edel Mogende wierden insgelyks gevolgt van de Staten Boden en hunne Knegten.

Na dat de Collegien van Staat afgegaan waren, kwam ook de Achtbaare Magistraat zyne Doorl. Hoogheid complimenteeren, voorafgegaan door de Stads Majoor en vier Bodens, namentlyk de Heeren

Burgermeesteren.

De Heer en Mr. NICOLAAS ARNOLDI, en de Heer en Mr. JOHANNES DOTING.

Waar op volgde de Heer en Mr. WILLEM COULON, en de Heer en Mr. MATTHYS ARNOLD SLOTERDYK.

Scheepenen.

De Heer JOEKE GRAVIUS, de Heer DANIEL RENEMAN, de Heer WYBE DOMINICUS, en de Heer HENDRIK BROUWER, de Heer LOUIS LE MAIRE, en de Heer PETR. HERINGA.

Bouwmeesteren.

De Heer JOHANNES DATZ, en de Heer JUW DE HAAN.

Hier op volgde de Heeren *Vroedschappen.*

De Heere *Bevelhebbers.*

De Eerwaarde Kerkenraad der Nederduitsche Gemeente.

De Eerwaarde Kerkenraad der Walsche Gemeente.

De Eerwaarde Kerkenraad der Luthersche Gemeente.

Laat ik alhier wederom een Versje op uit spreeken.

Dees dag, dees groote dag, die blyft vast in gedagten,
O Leeuwarts *Burgery, toen Gy U* VORST *verwagten,*
De plechtigheid was groot, wanneer den VORST *in reed,*
Den VORST *ook van zyn kant, zich lief en vriendelyk kweet,*
Wanneer Hy daar voor Hem zag Frieslands *Burgers praalen*
En met wat liefde zy Hem in haar Hoofdstad haalen,
De Aanschouders die het zien, die staane als verrukt,
Een yder doet zyn best, dat hy zyn vreugd uit drukt,
Men hoort het groot geluid, Hoeze Vivat ORANGE,
ô! FRISOO'S SPRUIT, *geteeld uit* ANNA VAN BRITTANGE,
Weest welkekom ô VORST, *hier binne onze Wal,*
O zeer verblyden Tyd, en heuglyk Geval,
Ons wensch die is vervuld, Gy komt dan tot ons ryden?
Dus sprak het hart in 't Lyf, van Leeuwarts *Burgeryden.*

Den

Den VORST *die toond dat Hem die zaak was aangenaam*,
Want 's PRINS *zyn vriendelykheid aan deeze Liên tesaam*,
Die kan ik nog met pen, of mond niet wel uitdrukken,
Dit is verloore moeite, dees zaak kan niet gelukken,
Den VORST *en* Burgery, *behaälde beiden lof*,
't Was verrukkelyk! toen zyn HOOGHEID *voor 't Hof*,
Zich met zyn Lyf en Ziel, als tot de Burgers *keerden*,
En zy haar lieve VORST, *bekoorlyk salueerden*,
En naderhand op 't Hof, *kwam treeden* Frieslands *staat*,
Waar achter wederom de Achtbaare Magistraat,
Als ook de Krygsraad *die betoonde haar* attentie,
Zyn HOOGHEID *gaf hier ook, goedgunstig* audientie,
Aan Nederduitsch *en* Walsch, *doch byd'* G'reformeerd
Ook aan de Kerk *Gemeent'*, *die* Luthers *Leere eert*,
Hier was geen onderscheid, men hoorde ook geen twisten
Zy kwamen by den VORST, *als* Leeraars, *en als* Christen,
Ministers, *om dees* PRINS *van een* Godsvrugten *aart*,
Te bidden dat hy doch Gods Kerk *wel bewaard*,
Ik zeg tot Leeuwarts *Eer, aan alle die het hooren*,
Dat nimmer tyd of nyd, de roem van haar zal smooren.

Na dat al deeze plechtigheid afgeloopen was, is zynen DOORL. HOOGHEID des avonds om 5 uuren gevolgt van eenige Heeren van Distinctie te voet naar het Landschaps Huis gegaan, alwaar door Orders der hooge Regeering in 's Lands Tuin een kostbaare en prachtige Tent opgericht en vervaardigt was, alzo den VORST daar dien avond onthaalt wierd door gemelde Heeren op een prachtige maaltyd. Daar was als reeds gezegt is een schoon, en fierlyk Orchester opgericht, alwaar zich een menigte Muzikanten in bevonden, met allerhande Musicale Instrumenten, welke zich op een verrukkelyken en zielroerende manier lieten hooren, zo dat de aangenaame klanke van het Muziek een yder der Aanschouders als in verrukking bragt. By het drinken der Gezondheden wierd geduurig het Geschut van de Stads Wallen geloft, onder het Bevel van meergem. Heer VEGELIN VAN CLAARBERGEN. Ik zeg daar op.

Terwyl den VORST in *Frieslands* Tuin
Hier maaltyd houd met veele Heeren,
Apol met Lauwere om zyn Kruin,
Roept *Muze* wilt zyn HOOGHEID eeren,

't Zy met Bas Fiool of Fluit,
God *Mars* uit zyn Metaale Monden,
Die komt met *donderend* geluid,
Dees blydschap van *Friesland* verkonden.

De Klok was naauwelyks tien uuren of het scheen dat de geheele Stad van *Leeuwarden* in een vollen vlam was; want al de Huizen waren in een oogenblik geillumineerd, en waarlyk men kan niet genoeg pryzen de wyze Voorzorgen van de hooge en laage Regeering; dat dezelve kennende de aart van haar Ingezeetenen, een bepaaling gemaakt hadden, waar na een iegelyk Burger zich had te gedraagen, met het opsteeken van Lichten, want de yver en liefden der *Friesen* voor den VORST ging alle verbeeldinge te boven; en het had te bezorgen geweest, buiten deeze wyze maatreegelen, dat het groote licht somtyds oorzaak van Ongelukken had kunnen veroorzaaken, echter moet iemand niet denken dat daarom de Illuminaties gering waren, verre van daar, en om myn Leezers te overtuigen, zal ik slegts eenige aanhaalen, en met de groote en fraaije Eerepoort, het eerst beginne.

Dit groote en overheerlyke Gebouw, staande niet ver van de Waag, benevens de Heeren Huizing de Ouden Lombaart genaamt, was allerfierlykst geillumineerd, aan de zyde na de Keizers Kroon, zo wel als na de zyden van de Nieuwe Stad was dezelve Poort geillumineerd, met dubbelde ryen *Lampions* uitgezegt met dit onderscheid, dat de Lampions naar de kant der Keizers Kroon *Orangie* coleur waren, en na de kant der Nieuwe Stad met *Lazuur blauwe* Lampions, de twee kleine Poorten of Doorgangen van dezelve Poort, waren na de kant van gemelde Keizers Kroon met *Karmyn roode* Lampions, en aan de andere zyden met *Gras Groenen*, nog zag men aan de twee kleine Poorten vlak boven dezelve, aan de eenen kant *licht blauwe* Lampions, en aan de andere kant met *licht geel*, de Poort was aan het einde met *Lazuur blauw* geilumineert, en de bovenkante met *witte* Lampions, voorts de Colomme met *Lazuur blauw* en *wit*, zo als deszelfs paneele van coleur waren geschildert, voorts de Capiteels en Hoofdlyst met *rood* en *wit* geheel vol, deszelfs Ballus straaden met *rood*, *wit*, *geel* en *groene* Lampions versierd, alles op een fraaije en na de order verdeelde manier, de Lyst van de Ballusstraaden en deszelfs Coepel was geheel

vol

vol met *wit*, *geel*, *groene*, *roode* en *blauwe* Lampions, zoo dat wie de Goude Faam zag welken boven op de Poort ſtond, zou gezwooren hebben dat zy in een volkomen vuur ſtond, van allerhande coleuren, de keurlyken geſchilderde *Decoratien* waren niet minder van achteren verlicht, ik geef u myn waarde Nederlanders eens in bedenken, deeze drie Ingangen der Poort, van binnen en buitenen Vol, waar in eenige duizende van Lichten brandend waren, en dat van differente coleuren, hoe overheerlyk zulks geſtaan moet hebben, om kort te gaan, ik moet wederom zeggen, myn Pen is niet in ſtaat om 't uit te drukken, dierhalve gaat met U verbeeldingskragt te werk, ten minſte wie het gezien heeft het zy Burger of Vremdeling ieder één riep uit dat ſtaat overheerlyk!

De andere Poort ſtaande in de St. Jacobſtraat, was even verrukkelyk te beſchouwen, alzo dezelve niet minder verlicht was, meede alles op vierderlei manier, zo als even vermeld is, in 't midden van deeze ſchoone Poort, hing een groote Kaarſenkroon, die zo vol met Lampions was gemaakt, dat daar geen een meer op kon worden gezet, of 't zou gevaar geloopen hebben van geheel in de vlam te geraken, hier zag men een keurlyk Gezicht, dat alle verbeelding te boven gaat, juiſt niet door deeze Poort alleen, maar alzo dezelve Poort allernaaſt de Hooftwagt ſtond, en deeze Hooftwagt ook heerlyk geillumineerd was, want de Colomme van de Hooftwagt zag men by wyze van Slingers met keurlyke Lampioens verlicht, als ook de Couſyns, op de Lyſt rontsom waar maar plaats was, zag men vuur. Verbeeld U eens dat geſchikte en fraaye Gebouw te zien, ſtaande op ſchoone Hartſteenen Colomme, en tusſchen de Colomme met hangende Feſtonne, en die Colomme van onderen tot boven omſlingert met Lampions, daar naaſt zag men wederom het Stadhuis, een Gebouw daar men met ruimte van kan zeggen, dat op zich zelfs fraay is, 't zelve Stadhuis was ook extra ſterk verlicht, en boven van het zelve waayden een ſchoone en ſuperbe *Orange* Vlag, deeze zo evengemelde Eerepoort, de Hooftwagt, en het Stadhuis, in een Gezicht genoomen, was zo verrukkelyk te beſchouwen, dat veele Lieden moeſten bekennen nooit ſchoonder Illuminatie te hebben gezien, de groote Tooren of Oldenhoof, was meede vol Lantaarens, pronkte daar en boven met vyf Vlaggen, desgelyks was de Nieuwe Tooren ook meede vol Lantaarens liet meede een *Orange* Vlag afwaayen.

Ver-

Verders zag men ook verscheiden particuliere Huizingen buiten de Stads Gebouwen, welke meede overheerlyk Briljant Illumineerden, als daar was de Huizing van de Wel Eerwaarde Heer Blom, deszelfs Huis is verzien met een Tooren, deezen Tooren zag men ook door een groote menigte van Lantaarens verlicht.

Desgelyks waren ook extra fraay de Huizen geillumineerd, van de Heeren van de Sociteit, en de Heer Commissaris Jan Altena staande alle beiden niet ver van de Brol, dit vertoonde hem meede extra fierlyk van vooren, alzo dezelve Huizen sterk verlicht waren, met ongecolourde Lampions, van boven tot beneden.

De Heer Hr. Semler, 's Lands Bouwmeester van *Friesland*, was wel is waar onder de bepaling van twee Regels Kaarsen, alzo als reeds gezegt is de hooge en laage Regeering een bepaaling hadden gemaakt, en zyn Wel Ed. Gestrenge aan die bepaling wilde voldoen, had hy echter daarom zonder uit die bepaling te gaan een allernetste en zindelyke Illuminatie, 't zelven was gepractizeerd door het opschuiven van de Raamen, ter hoogte van een Ruit, met een doorgestooken Decoratie, Ornamentswyze met coleuren zeer netjes en fierlyk, tusschen de Kaarssen in zag men Porselyne Potjes alle met Lauwrier en Orangie takjes daar in, deeze Illuminatie stond meede heel net en fraay.

Onder alle zag men by de Heer Ph. Stroband voornaam Konst-Schilder binnen de Stad *Leeuwarden* in deszelfs Zykamer, een extra fraay Perspectief, verbeeldende een heerlyke *Tempel*, Toneelswyze met Schermen geschildert, 't welk in een oogpunt te saamen liep, 't geen voor het Gezicht der Aanschouwers (*welken daar in menigte zich bevonden*) een byna oneindige lengte scheen te vertoonen, in het zelve zag men de *Godsvrugt* geknield liggen voor een Altaar, waar op een Vuur, verbeeldende het Vuur der erkentenis, 't zelve Vuur wierd ontstooken door de Dankbaarheid, zy die de Ouden (namentlyk de Dankbaarheid, met alle recht voor een Godin hielden stond aan de linkerhand van het Altaar, dit alles was na de volkomen order van het Perspectief zeer regelmatig geschikt, overeenkomstig de groote van dien keurlyke Tempel, en na de Regels der Konst verlicht zynde, maakte dit werk een by uitstek fraaije vertooning, zo dat de Aanschouwers zo kundige als onkundige haare oogen, nauwelyks verzaadige konden, en de Heer Ph. Stroband de roem van een yder wegdroeg, dat zyn Illuminatie niet alleen schoon was, maar hy

als den Uitvinder en Uitvoerder betoonde een Man met Ryken Inventies te zyn; boven deeze vertooning las men het volgende Versje meede, gemaakt door gem. Heer Stroband.

De Godvrugt *legt geknield, in dit gewyd Gebouw,*
Voor 't Altaar *om 't bestier, van 's Hemels gunst te loven,*
Terwyl het zuiver Vuur, *welriekent vliegt na boven,*
Door Dankbaarheid ontfonkt, bevryt van leed en rouw,
Nu WILLEM Neêrlands *lust, dien Hoog waardeerde schat,*
Tot aller Friesen *vreugd, zich vind in deezen Stad.*

Het Front of Voorportaal pronkte beneeden met een Goude Leeuw, tamelyk groot, verbeeldende de Bescherming van het geene dat vertoond wierd, boven zag men een *rood* opgetrokken Gordyn, met Goude Kwasten en aan de zyden was het door hangende Festons met groene Blaaden en Goude *Orange* Appelen versiert, de Muuren als ook de Zoldering waren met Blommen en Ornamenten beschildert, dit laatstgemelde wierd verlicht, door een Kroon waar op een menigte Kaarssen branden, hangende in 't midden van dit Vertrek.

Verders waren de overige Glaazen met Kaarssen geillumineerd, het welk meede een schoon Gezicht uit leverde, door de menigvuldige overheerlyken Sieraden daar het Voorhuis meede pronkten, en men moet zeggen dat het een en ander zulk een verrukking voor het Gezicht gaf, dat niemand zyn oogen byna kon verzadigen.

Terwyl wy alhier aan de Illuminatie van dien Konstryken Schilder de Heer Ph. Stroband zyn, vind ik goed om tevens twee fraaye Versen van gemelde Heer hier by te voegen, waar aan myn Leezer zullen bespeuren dat dien Voesterling van Apelles teffens een geliefd Kind van Apollo en de negen Muze is, het eerste Gedicht van gem. Liefhebber van het Huis van *Oranje*, heeft zyn Edele gemaakt:

Ter gelegentheid van de langgewenschte dag, en tegenwoordigheid van zynen DOORLUCHTIGE HOOGHEID

WILLEM DE VYFDEN,

PRINCE VAN ORANGE EN NASSAU, &c. &c. &c.

Binnen de Stad van Leeuwarden.

Word *naar* Gods *wys bestel, het Hooft van* Frieslands *steeden;*
In *deeze dagen door haar dierbre* VORST *vereerd;*
Lang *wierd die Tyd voorspeld, gewenscht, en zyn begeert,*
Liet *men geen blyken zien, dat zulks staag wierd gebeeden?*
En *nu dat onze zugt, verhoord is zyn ons reeden,*
Met *dankbre herte, tot de Godheid heen gekeert;*
Daar *tans geen schyn van druk, of sweem van leet ons deert,*
Elk *baad zich in een Zee, van volle zoetigheden;*
Versiering *heeft tans plaats door* WILLEMS *aangezicht,*
Een *heldre schittergloed, zo heerlyk spryd zyn licht:*
In *'t Vorstelyk Gebouw, in 't Staatszaal, in den Wooning,*
Van *'s* Heeren *Heiligdom; een Gloed daar 't al voor zwigt;*
Den Fries *kwyt zich te recht, nu pryslyk van zyn pligt,*
En *steld door blyken zyne liefde ter vertoning.*

PH. STROBAND.

Het tweede Vers door denzelve luid aldus:

OP HET VERTREK VAN

ZYN DOORL. HOOGHEID

WILLEM DE VDE.

PRINCE VAN ORANGE, &c. &c. &c.

Uit Leeuwarden *na* Groningen.

Hoe taant de luister, hoe verdooft die frissen glans,
Die Frieslands *eerste Stad, zo heerlyk had omtogen,*
Door WILLEMS *aangezicht, de lust van* Neêrlands *oogen,*
Naar 's Hemels wys bestel; maar ach! die gloed is gants

Ver-

Verduistert; door 't gemis van dien beminde Vorst;
Wy derven zyn gelaad, hoe staat schier elk in rouwen,
Wen we in het Hof Paleis, dien Prins *niet meer aanschouwen,*
Dien Prins *zo heusch van aard, zo eel, en braaf van Borst.*
Ons zugt is dan, dat God zyn Leidsman blyven zal;
Hem eerlang brengen by zyn wettig tweede leeven:
(En ons eens 't Zielsvermaak, van beider Aanschyn geeven.)
Haar dagen lengen, en behoen voor ongeval;
Tot nut der Batavier, en aanwas van haar kroost,
Hy schenkt in Jesus, haar vernoeging, Heil en Troost.

Ph. Stroband.

Ik oordeel die geen welk alhier in *Leeuwarden*, zo veel blyken van zyn zuiveren liefdengloed heeft gegeeven, dat die met alle recht een Versje toekomt, wel aan dan:

Dit was de Ziele wensch, van braave Heer Stroband,
Wanneer Oranges Vorst, *in* Leeuward *binne treeden,*
Stroband *die was verheugd, zyn Ziel vol tederheeden:*
Die huppelde in het Lyf! zyn hart van liefden brand.
Zyn Tempel opgericht, geeft daar getuigen van,
Wat heeft hy al gedaan, om zyne Vorst *te Eeren?*
Hy maakt hier Versen schoon! ging deftig Illimuneeren!
Verdient die Man geen roem, wel wie verdient die dan?
Ik zeg van ja, dat hy hier groote roem verwerft,
't Is billyk dat zyn Naam, nooit by den Nazaat sterft.

Laat ons nu eens voortgaan en zien wie met Illumineeren meerder uitgemunt heeft, onder alle de Heer Nicolaas Treslino, zynde dezelve Heer welken op den 30 July een Vuurwerk ter Eere van den Vorst heeft afgestooken, daar wy op zyn plaats breeder van spreeken zullen, eer ik de Illuminatie beschryf, dien ik myn Lezers vooraf wel een Consept te geeven, van de gesteldheid van dien Heer zyn Huis, 't is dan op deeze wyze Gebouwd, als men door de Voordeur van de Straat af inkykt, ziet men door een lange rechten Gang over een Binneplaats in een groote Royale Achterkamer, 't welk met elkander een reedelyken lengte uitmaakt.

In de Gang zag men 3 Boogen, en in de Achterkamer 9

Boogen, deeze twaalf Boogen waren met een menigte van Lampions van alderhande coleuren verlicht, het welk het allerschoonste Perspectief uitleverde, dat men kon bedenken, te meer daar die Boogen Perspectiefs wyzen gezet waren, en na de order gemaakt, te weeten de voorste grooter als de achterste, zo dat 't voor de Aanschouwers van buitenen scheen dat dit Perspectief eenige Uuren vergaans was; en zulks een alleraangenaamst, en verrukkelykst Gezicht uitmaakten.

Om alle de geene welke verder by deeze ockazie eenigzins hebben uitgemunt te beschryven, is niet wel doendelyk, en ons werk zoude veels te uitgebreid worden, want het was als in een Vuur van de Groote tot de Kleine en Gemeene Lieden.

De Maaltyd van zyn Doorl. Hoogheid in de Landschaps Tuin gedaan zynde, behaagde het Hoogst-Dezelve om ruim elf uuren, de Burgers van *Leeuwarden* de Eer aan te doen, van alle die Illuminaties met Hoogst-Dezelve hoogen tegenwoordigheid te vereeren, zo dat al deeze Illuminatien met groot genoegen van den Vorst beschouwd wierden, dien beminnenswaardige Erfstadhouder, gaf aan een iegelyk wie het ook was blyken van Hoogst Deszelfs aangebooren vriendelykheid, niet alleen dat dien Geliefde Vader des *Vaderlands*, de voornaamste Straaten van de Stad door passeerde, maar ook de gemeene plaatsen, op welke gemeene plaatsen, een ieder niet zonder een groote verwondering en met een verrukkelyke Zielsaandoening, moest zien hoe dat zelfs de Arme Lieden en Gemeene Bloeden van Menschen zich verheugde, en als 't waren om stryd yder zyn best kwam te doen, om te toonen hoe heugelyk het haar viel die blyden dag gebooren te zien, van haare Landsvader en teder Geliefden Erfstadhouder te mogen aanschouwen en binnen haar Stads Muuren te ontfangen, wie zeg ik moet niet verstompt staan, over de onbegrypelyke liefde der *Friesen*, ja waar is 'er exempel van, dat men gezien heeft buiten Nederland dat een Vorst ooit zo bemind is, als onze tegenwoordige Erfstadhouder? *Friesland*, draagt 'er de Getuigenis van, en zelfs het zogenaamde Achterom, of ook wel genaamt de *Groene Kan*, by de Hoekster Poort, aldaar zag men vyf Eereboogen, zeer netjes en fraay met Palm versierd en Kroone, welke daar in hingen alle de Groente, van die vyf Boogen waren met oog betooverende en gemaakte versierde Blomme verrykt, geen van de Aanschouwers of schatten ten minsten

de

de Blommen op een hondert Daalders aan waarde, verders was 'er geen Huisje zo klyn, daar den Inwoonder zyn vreugde niet met het branden van eenige lichten te kennen gaf, en wat voor Lieden waren het die alhier deeze vyf Eereboogen opgericht hadden? Armen Bloeden, gemeene Menschen die het zy met wat Kousen braayen of zelfs om een Aalmoes of geringer bezigheden haar Brood moesten winnen, echter zy wilden haar VORST vereeren, niet alleen met haar Eereboogen, maar met een Lied tot eer van haar STADHOUDER ingericht, het welk deeze braave Gemeene Lieden zongen, toen de VORST 's Avonds haar de Eer aandeed van haar Illuminaties te bezichtigen, yder was verheugd, welken blydschap nog vermeerdert was, door de mildadigheid van de Heer en Mr. HENDRIK SEMBIER Bouwmeester der Provintie *Friesland*, welke Heer deeze weldenkende braave Lieden, die avond tracteerde op Bier en Brandewyn.

Ik kan hier niet voorby gaan om eenige Versjes van het Liedje dat deeze Menschen zongen te plaatzen. 't begin was aldus:

Wat komt ons nu ontmoete,
Al in Leeuwarder *Stad,*
Die wy nu zullen groeten,
Die wy niet hadde verwagt.
Het is ons dierbaar Prins
Die wy uit liefde ontfangen
O groote VORST *uit herte lust,*
Zyt wellekom Prins, ô herte wensch.

Trompette hoord men blaaze,
Wilhelmus van Nassou,
Men hoord Kanonnen kraaken,
Het is Bommen en Cartou,
Het is alles wat met ziet.
Met vreugde ingenoomen, enz.

Verders sloot het met dit Vers.

Myn herte is nog vaardig,
En wensche tot besluiten
Lang leeft ons Prins veel Jaaren

En zyn Orange Spruiten,
Uit Konings Bloed geboren,
Met al eer de zeegen des Heer,
Ja alle rust en vree en ons Land ook mee.

De Maaker van dit Liedje was een oud Man van ruim zeventig Jaaren, zynde Claas Claasze genaamt, welken op een sobere wys, de kost won met Kousen braayen.

Schoon ik zeer wel weet dat dit Liedje aangaande de Poësie eenvoudig is, zo is het hier niet te doen om eigentlyk de Poëzy van die lieden te vertoonen, maar wel om haar liefden en hartgrondige genegentheid myn waarde Leezers onder het oog te brengen, wy zullen haar dan ook met een Vers vereeren.

Gemeene Arme Lien, maar deugdzaam in U Ziel,
Gy bent dan die Gy bent, Gy toond de les te weeten,
Eert altoos Uwen Vorst, *en wild God niet vergeeten,*
Die deeze les onthoud, het zelde slegt beviel,
God geeft om dat Gy hier den Vorst *dus hebt vereerd,*
Van Uwen Armoe met Boog *met* Kroon *met* Bloemen,
Waar voor heel Nederland het Achterom *zal roemen,*
Om dat Gy heden toont, dat Armoê deugt *niet deert,*
God geeft U veel Geluk, wild altoos deugtzaam zyn,
Claas Claasze *schoon wel oud, zyn naam blyft ook in 't leeven,*
Want schoon van kleine staat, hy derft na eeren streeven,
Groot is niet altoos groot, en klyn, niet altoos klyn,
't Is beter groot van Ziel, en arm in het Goed,
Als ryk van middelen, en een allerlaagst gemoed.

By de Wandeling door de Stad was zyn Doorl. Hoogheid maar met een klyn gevolg van Hovelingen en Heeren verzeld; edoch teffens omringt van duizende van Burgers, en Buitenlieden welke alle als verrukt waren dat zy de minzaamheid van den Vorst zagen, en nog meer vervoerd van blydschap wierde, toen een Officier van het Guarnizoen aan Hoogst-Dezelve vroeg, of zyn Doorl. Hoogheid ook eenige Manschap begeerde, van de Melitie om den Vorst te verzellen voor de aandrang van het Volk; dien vriendelyke Vorst zulks niet alleen afsloeg, maar zich

tef-

teffens hard over luid, in deeze of byna diergelyke woorden uitliet, zo dat de menigte het hoorde:

„ *Neen myn Heer ik heb niemant nodig, om myn te be-*
„ *schermen, ik heb deeze dag genoeg op de Weezens van*
„ *myn braave Burgery van Leeuwarden gezien dat*
„ *ik onder haar bewaart ben, en zy myn een teer hart*
„ *toedraagen.*

Op deeze woorden van dien braave Prins, begonnen de harte der Omstanders in haar lichaam te schrye van vreugde, ja men hoorde op verscheide plaatsen uitgalmen, O God! wat een bemindelyke Vorst, — den Hemel spaart hem, — ik zeg ô lieve zugte — ô brave Friesen — terwyl ik onder myn schryve met U beweegt word, en genoodzaakt ben de Pen voor een oogenblik needer te leggen. ——— ——— ——— ——— ———

Op 't oogenblik dat den Vorst deeze zo aangenaamen vertrouwende woorden, in de presentie van al het Volk sprak, zag men dat de Burgers en Buitenlieden haar in twee ryen schaarden, waar tusschen de Vorst met Hoogst Deszelfs aanziendelyk gevolg heen ging, 't behaagde zyn Doorl. Hoogheid in 't doorwandelen van de Stad, door eenige Huizen te gaan, wordende gevolgt door de geheele menigte, en verwonderlyk; want schoon duizende van Menschen den Vorst volgden, heeft men niet gehoord of gezien dat waar al die menschen doorgingen, iets gebrooken of ontvreemd is.

Neen de Eerbied voor haar Stadhouder was zo groot dat 'er niets ongeregeld voorviel! maar die menigte achter den Vorst door de Huizen volgden, zonder dat 'er iets van zyn plaats verschooven wierd, na dat den Vorst al door verzeld blyvende van duizende Lieden, alle de Steegen en Straaten der Stad bezien had tot groot genoegen der Ingezetenen, behaagde het zyn Doorl. Hoogheid om des 's nagts om de streek van circa 1 uuren na Hoogst-Deszelfs Vorstelyk Hotel te keeren, de geheele dag hebben de Klokke gespeeld en geluid, ik moest alhier niet vergeeten te zeggen, hoe ook eenige Viswyven die dag meede voor het Hof haar lieten vinden, hebbende Zotten en Zottinne Mutsen met Belle daar aan op het Hoofd, echter by al dit leeven en vrolykheid verricht. is zo ver bekent is geen de minste ongeluk gebeurd, gelyk ook niet des nagts schoon de Stad zo vol Menschen is geweest, om deeze plechtig-

beeden te zien, dat men werk had door de menigte heen te dringen, het geen blykt alleen door het Poort Geld, dat de Burgerwagt dien Nagt ontfangen heeft, van Menschen die buiten woonde, en reeds deeze plegtigheden gezien hadden, bedragende 230 Gulden en 12 Stuivers, 't welk men niet weet ooit gebeurd te zyn, reeken eens toe myn waarde Leezers dat dit een getal van 4612 Persoonen is, dat nu nauwelyks het tiende gedeelte van Menschen was die haar wel in de Stad bevonden, wat een ontsaggelyke toevloed van Lieden in *Leeuwarden* moet zyn geweest, dat laat ik den Leezer hier meede aan toetsen, alzo men Lieden binnen gemelde Stad heeft bevonden, welke voor die enkele dag, en wel voor eenige Uuren een Kamer verhuurd hebben, waar voor zy trokken 50, 60, 70, ja 80, en 100 Gulden, de eenen meerder en de ander minder, echter met dit alles is deezen dag en nagt zonder eenig ongeluk doorgebragt. Edoch was 'er de geheele Stad door goede voorzorg gebruikt, alle de Brandmeesters benevens de Brandgasten en Spuiten, waren klaar om op de eerste wenk gereed te zyn. Laat ik nu nog eens uitroepen:

O dag van wonderen, en overgrooten vreugde,
Die by den Vorst *en 't Volk blyft in gedagte staan,*
Een dag die Arm en Ryk, ja groot en klein verheugde,
Een dag die Eeuwen blyft, in ons gedagten staan,
Een dag waar van het Kind, en Kinders nog zal spreeken,
Met veel verblyding, en ook teffens teederheid,
Een dag die niet kan zyn, by een dag vergeleeken,
Waar in men zag die vreugd, in zulk een korte tyd,
Een dag waar door de Fries, *en* Friesland *lang zal leeven,*
Een dag deen onze Vorst, *der* Friesen *Ziel doorgrond,*
Hy schonk dit Volk zyn hart! zy gingen 't haare geeven,
Zyn mond was als zyn Ziel, haar Ziel was als haar mond,
Dees dag gaan ik hier als een vreugde dag op schryven,
't Is billyk dat dees dag, ook nooit vergeeten word,
Neen, neen, die dag moet vast in ons gedagten blyven,
Die anders doet, die doet de Vorst *en 't Volk te kort.*

Op Zondag den 25 July, heeft zyn Doorl. Hoogheid des 's morgens den *Godsdienst* bygewoond, in de Groote of Jacobiner Kerk, onder het Gehoor van den Eerw.

en zeer geleerde Heer Do. H. SYPKENS, welke ter dier gelegentheid Predikte uit Spreuken 8. vs. 15. en 16. Daar was een ontzaggelyken menigte van Menschen in de Kerk te saamen gevloeid, voorts heeft den VORST des 's namiddags verzelt van eenige Heere van Distinctie een wandeling gedaan, zo door de Stad als op de Stads Wal, en Buiten Cingel, gelyk ook meede in Hoogst-Deszelfs Tuin, zynde verders Hoogst-Dezelve altoos gevolgt van een menigte van Menschen, uit wiens aangezichte de blydschap te zien was, dat zy haar VORST van zo naby mogten beschouwen, 's Maandags 's Morgens den 26 July tusschen 7 en 8 uuren, begaf den VORST zich na de Paradeplaats, en na aldaar de noodige Orders gegeven te hebben, vertrok den VORST door eenige Generaalspersoonen verzeld, zynde wederom na het Hof, verleende verders Audientie aan een menigte Heeren van de eerste rang, om tien uuren heeft zyn DOORL. HOOGHEID sessie genomen in de Vergadering van haar Ed. Mogende de Heeren Staaten van *Friesland*; Hoogst-Dezelve wierd afgehaald, door de Ed. Mog. Heeren de Gecommitteerde Staaten van het minder getal, vooraf ging een Commando Cens Suisses, de Staaten Deurwaarders met ongedekte Hoofden, daar op volgde zyn DOORL. HOOGHEID en haar Ed. Mog. en daar agter de Staaten Bodens ongedekt, verders was deeze Train verrykt met de Edellieden van Hoogst-Dezelve, als meede een gevolg van Staf Officieren, welken in *Leeuwarden* Guarnizoen houden, bevindende by gem. Gevolg ten minste zich vier Generaals Persoonen, welke allemaal zyn HOOGHEID verzelde, na 't Landschapshuis na dat Hoogst Dezelve op een plegtige manier sessie genomen had, begaf dien VORST zich wederom in dezelve order naar het Hof te rug.

Na eenig vertoeven aldaar tot half twaalf uuren begaf zich den VORST in dezelve order na het Collegie van Hun Ed. Mog. Gedeputeerde Staaten van *Friesland*, om insgelyk Sessie te neemen, werdende zyn DOORL. HOOGHEID door haar Ed. Mog. zeer plegtig by de Deur ontfangen, en in de Vergaderkamer geleid, en verders met de plegtigheden in zulk een geleegentheid gebruikelyk, deze plegtigheid wierd verdubbeld door eenige duizende Aanschouwers, zo uit de Provintie van *Friesland* als anderen. De Straaten welke de VORST passeerde waren als bezaaid met Menschen, trekkende de VORST de harte van een yder na zich, door Hoogst-Deszelfs Edelmoedige minzaamen beleefdheid.

Na dat deeze plechtigheid geeindigt was, zyn de Edel Mog. uit het mindergetal, mitsgaders de Ed. Mog. de Heeren Gedeputeerde Staaten van *Friesland*, en andere Heeren van Diſtinctie, op een allergulhartigſte manier ter Maaltyd onthaald.

Dingsdag den 27 July begaf zich zyn Doorl. Hoogheid even als de voorige dag, na de Paradenplaats, 's morgens om 12 uuren, heeft Hoogſt Dezelve Sesſie genomen in de Vergadering van Haar Ed. Mog. de Heeren Raden van 's Hofs Provintiaal van *Friesland*, zynde Hoogſt-Dezelve ontfangen onder aan de Trap van 't Paradis en in de Raadkamer geleid door agt Heeren, Gecommitteerden uit Hooggedagten Collegie, den Vorst was even als de voorige dag verzeld van Edellieden en een luiſterryk Gevolg van Officiers, als meede wederom een conſiderabel aantal Menſchen, hebbende Hoogſt Dezelve een Commando Cent Suiſſes by zich, na dat de Sesſie geeindigt was, is Hoogſt-Dezelve door haar Edel Mogende tot onder aan de Trap van het Paradis uitgelyden gedaan. Verders nam zyn Doorl. Hoogheid Sesſie in de Vergadering van haar Ed. Mog. Heeren van 's Lands Rekenkamer, als ook in 't Collegie van haar Ed. Mog. van het Jagt Gerigte, van de Provintie *Friesland*.

Woensdag den 28 July gelyk ook Dingsdag, heeft zyn Doorl. Hoogheid des 's morgens de Vergadering van haar Ed. Mog. de Heere Staaten bygewoont, ook hebben op dien dag de twee Esquadrons *Cavallery* van de Luitenant Generaal Stavenisse Pous, de Exercitien voor zyn Doorl. Hoogheid verrigt, 't zelve geſchieden achter den Hoven even buiten *Leeuwarden*, zynde ten dien einde aldaar een Tent voor zyn Hoogheid opgericht, de toevloed van menſchen zo van Heeren van diſtinctie als andere Hooge en Laage Perſoonen van beiden de Kunnen, was onuitſpreekelyk groot, ook waren 'er Tente opgericht, waar in men alle Ververſing kon krygen.

Voorts hebben Donderdag en Vrydag den 29 en 30 July de Comp. Guardes van zyn Doorl. Hoogheid, mitsgaders het eerſte Battaillon van de Heer Luitenant Generaal van Rechteren, en het Regiment van de Heer Generaal van Bentem te ſamen hunne Exercitien met veel vaardigheid voor zyn Doorl. Hoogheid verricht.

Woensdag den 28. Donderdag 29. en Vrydag den 30 July heeft zyn Doorl. Hoogheid open Tafel gehouden, waar by genodigt waren veel Heeren van de eerſte Diſtinc-

tie

tie van, 't is met geen Pen te beschryven of met geen monde uit te spreeken, de menigte lieden om haar beminnenswaardige Vorst te zien spyzen, zo hoog als laag, arm en ryk, keerde allemaal zeer vergenoegt, en als overstolpt van blydschap weder te rug, en ten uiterste voldaan over zyn Hoogheids minsaamen beleefdheid, en familjarietyd, zo aan ryken als aan armen beweezen.

Vrydag avond den 30 July wierd in zyn Hoogheids Tuin door de Heer Nicolaas Tresseling, een Overheerlyk en Konstig fraay *Vuurwerk* voor den Vorst afgestooken, bestaande in vremde Stukken, waar in onder andere uitmunte een Rad, verbeeldende eerst de *Zon*, en naderhand een *Ster*, het zelve wierp ruim 15 voeten ver, het Vuur van zich, dit was zo gemaakt dat de wedergade daar nooit van gezien is, en de goedkeuring van een yder heeft weggedraagen, den Vorst zo wel als een menigte van Heeren van de eerste rang, als ook een menigte Menschen van beide de Sexe die vergunt waren om in gemelde Tuin dit van naby te beschouwen, waren ten uiterste voldaan, over dit Konststuk. Keerende verders Hoogst Dezelve om elf uuren, na 't *Vorstelyk Hotel* te rug. Laat ik nu eens een onbekend Liefhebber een Vers laaten opsnyden, over al dit gepasseerde van den 25 July af tot den 30 dito.

Den Vorst *en* Frieslands *Vriend; als ik het durf zeggen,*
Maar waarom niet? den Fries *die mind hem in zyn Ziel,*
En die Orange *mind, dat 's niet te wederleggen,*
Die mind hem als een Vorst, *en* Vriend *wiens Stam behiel,*
De Vryheid van 't Volk, van al de Nederlanden,
Want had Orange *ons de hande niet Geboon,*
O God 't had naar geweest, 't Staatsschip was gaan strande,
En Spaansche *Slaverny, dat was geweest ons loon,*
Dien Vorst *dien waarde* Vorst, *daar wil ik nu van spreeken,*
Hoe hy in 't Frieseland, zich daar gedragen heeft,
't Was Zondag Godes dag, en wel op 't eind der weeken,
Dat zich die braave Prins, *met na Godshuis begeeft,*
Daar Sypkens *Gods Leeraar, aan 't Volk kwam te leeren*
Hoe Salomon hier spreekt, en wel op Spreuke *acht,*
Geen Koning zegt die Spreuk, kan zonder God regeeren,
God is de grootste Vorst, *die Vorsten geeft de Magt,*
Voorts zag de Prins *die dag, de Vorstelyken Lyken,*

Ver-

Vertreed zich verder, om de Wal en door de Stad,
Hoe hoog hy 't Friese *Volk, en braave Burgers schat,*
Zyn mindelykheid was met geen Tonge uit te spreeken,
Wanneer hy Sessie nam, in de een of ander raad,
Den Vorst *zyn minzaam aart, is in* Leeuwart *gebleeken,*
Aan allerhande Lien, 't zy groot of klyn van staat.
Dees week, dat was een week, die blydschap kon verwekken,
't Was overal gejuig, een yder was verheugd,
De dag die viel te kort, men wou die gaare rekken,
Geen sterveling is in staat, te melden al de vreugd.

A. G. S. D.

Den geliefden Erfstadhouder, zyn komst in *Friesland* bragt ook te weeg, dat men een PLACAAT in het licht zag verschynen, behelzende een Generale Amnestie voor die geene welke zich voor de Gepubliceerde Waarschouwinge van den 8 May 1773. hebben schuldig gemaakt, aan het niet behoorlyk aangeven der Specien, het

P L A C A A T.

DE STAATEN VAN FRIESLAND allen den geenen, die deezen zullen zien of hooren leezen, *SALUT*; *Doen te weeten:* Dat *Zyne Doorluchtigste Hoogheid den Heere Prince van Orange en Nassau, Erfstadhouder, Gouverneur, Capitein en Admiraal Generaal deezer Provincie*; in onze Vergaderinge voor de eerstemaal tegenswoordig zynde, na Hoogst-Deszelfs aangeboorene goedheid en geneigtheid, om de misslagen van 's Lands Ingezetenen, zo veel mogelyk, en het gemeens nut eenigzints toelaat, te verschoonen, en dezelve niet aan de rigueur der Wetten over te laaten; aan Ons heeft voorgesteld, of Wy niet zouden kunnen goedvinden, aan alle die geene die voor de laatst gepubliceerde Waarschouwinge van den 8 May 1773. zig schuldig hebben gemaakt aan het niet behoorlyk aangeven der Specien ten hunnen laste komende, deeze misslag te vergeven, en eene Generale Amnestie ten dien einde te doen publiceeren; En vermits nu deeze voorslag van *Zyne Doorlugtigste Hoogheid* Ons zeer redelyk is voorgekomen, en Wy van Onze kant ook allezints geneigt zyn, de strengheid

heid der Wetten te matigen, te meer, daar vermoedelyk veele zig meer uit onkunde als wel met opzet tegens dezelve hebben vergrepen; *Zo is 't*, dat Wy uit Onze Souveraine Magt en Gezag, præfererende Gratie voor rigueur van Justitie, alle de geene die voor het doen uitgaan van Onze Publicatie van den 8 May deezes Jaars, waar by *de nauwkeurige aangeven der Specien word geboden*, zig of uit onkunde of eenige andere oorzaaken hebben schuldig gemaakt, aan het verzwygen en niet aangeven der Specien, tot welkers betaling volgens 's Lands Lyst verpligt waren, deeze hunne misdaad vergeven en kwytschelden, gelyk Wy doen by deezen; Lastende de Heeren Onze Gedeputeerde Staaten, Lands Fiscaal, Hoofd Commis, Commisen en alle verdere Officieren en Justicieren, aan welke eenige Cognitie of Calange over diergelyke misbedryven toekomt, om zulke Overtreders dieswegen volkomen te laten ongemoeid, dewyl Wy deeze misdaden by deezen voor geaboleert en uitgewischt houden; Gelyk Wy mede vernietigen, alle Actien die over dezelve reeds mogten aangevangen en nog hangende zyn; want Wy dit alles ten dienste van den Lande, en om aan het goedgunstig oogmerk van *Zyne Hoogheid* te beantwoorden thans noodig oordeelen.

En zal deeze, ten einde tot een ieders kennis werde gebragt, alomme worden gepubliceert en geaffigeert, daar men gewoon is publicatie en affixie te doen.

Aldus geresolveert ende gearresteert op 't Landschaps huis binnen *Leeuwarden* den 26 July 1773.

I. J. DE SCHEPPER, Vt.

Ter Ordonnantie van Hun Ed. Mog.

H. W. v. PLETTENBERG.

Op 't hooren afleezen van gemelde PLACAAT kunnen myn Leezers begrypen dat veele zich verheugde, en zo wel de geene die daar belangen by hadden, als anderen, spraaken eenpaarig met de grootste lof van 's VORSTEN goedertierendheid.

Tusschen 6 en 7 uuren Zaturdag 's morgens den 31 July begaf zich zyn DOORL. HOOGHEID verzeld met Hoogst-Deszelfs Gevolg, na *Franeker* om aldaar als *Curator Magnificent*

centissimus in derzelve Hooge Schoole geinstalleerd te worden, het was ongeveer half neegen uuren wanneer den Geliefde ERFSTADHOUDER arriveerde, op de Jurisdictie van *Franeker*; met deszelfs talryk Gevolg en een magt van Menschen welke Hoogst-Dezelve convoijeerde terstond by het Arrivement der VORST wierde 21 Stukke Canon gelost, om zyn DOORL. HOOGHEID te salueeren.

Het donderend *Metaal, door 't Poeder aangedreeven,*
Dat maakte fluks de Komst van deeze VORST *bekend,*
Een yder was gereed PRINS WILLEM *Eer te geeven,*
De Stad was vol van Vreugd, waar men zich keerd of wend.

Den VORST wierd aldaar gerecipieerd door den Wel Ed. Gestr. Heer en Mr. W. OUWENS en de Hr. D. WOORTMANS als Gecommitteerden uit de Ed. Achtb. Magistraat, beneven de Secretaris de Heer C. SCHELTEMA, en de Heeren J. ENDEMA en S. JONGMA, als Gecommitteerde uit de Vroedschap, welke Heeren uit de Koetsen getreeden zynde, Hoogstgemelde VORST in Naam der Regeeringe gecomplimenteerd hebbende, wederom in de Koetsen getreeden en geprecideert door de Stadsbooden zyne DOORL. HOOGHEID voor reeden. Hier was by het verwelkomen van den VORST, iets dat men zelden of nooit gewoon is by Burgers te zien, byna 40 aanzienelyken Burgers te Paarde gezeeten, en alle op een fierlyke en deftige wys uitgedost, met fraaye Paarden, en keurlyke Schabrakken, in alle manieren op gezeeten, zo goed als men het van Cavallery kan verlangen; zo van Pouk als Trompet, schoon en blank Geweer. Welke Burgers 's morgens al by tyds de Stad waren uitgereeden, na 't einde der Jurisdictie van *Franeker*, om den VORST aldaar op te wagten, en vervolgens Hoogst-Dezelve te excorteeren, gelyk zy ook gedaan hebben, onder het geschal van Pauken en Trompetten. Wie dat het gezien heeft moest zich verwonderen zo overheerlyk als deeze te Paart zittende Burgers den VORST salueerden, het wierd ook door Hoogst-Dezelven met veel oplettendheid beschouwd, en zyn Doorl. HOOGHEID liet klaar genoeg blyken dat Hoogst-Dezelve daar groot genoegen innam. Deeze Burgers wierden begelyd door de Wel Ed. Manhaftige Heer
als haar Ritmeester

Ry-

Rydende voor en achter en ten wederzyde van den Vorst met het blanke Geweer in de hand.

Manhaftig moedig en couragieus vol vuur,
Komt Franekers *Burgery te Paard, haar* Vorst *inhaalen,*
Haar hert dat is verheugd, op 't lang gewenschte uur,
Hoe zal ik na verdienst, het best haar roem afmaalen?

De Train binnen de Stads Poort gekomen zynde, wierd zyn Doorl. Hoogheid andermaal gesalueerd, met het schieten van het Kanon der Stads Wallen, vervolgens gereeden tusschen de in twee Ryen geschaarde *Burgery*, zynde dezelve meest alle op het fraayste in het *Zwart* gekleed, met Witte Kousen, maakende de Officieren het Salut met Spontons en Vaandels, en de gemeene met het presenteeren van het Geweer, het welk allemaal in zulk een goede order verricht wierd, dat 'er niets op te zeggen viel, de Burgery bestond uit   Compagnien, wordende Gecommandeert door de volgende Officieren

Liefde, blydschap en vergenoegtheid blonk op de aangezichte der Burgers, ziende de dag verschynen dat haar waarde Stadhouder by hun verscheen, ja haar harte wierde als verrukt:

Toen de Gecommitteerde Heeren,
Met Ruiters *moedig vlug en rad,*
Zyn Hoogheid *bragten in haar Stad,*
Was yder klaar om hem te Eeren.

In het passeeren van de Vorst tusschen de geschaarde Burgers door, lieten zich de Tambours hooren, slaande onophoudelyk de Marsch tot het Raadhuis, alwaar zyn Doorl. Hoogheid door meergemelde Heeren Gecommitteerden en verdere Leeden van de Magistraat van de Trap wierde geconduiseert, door de in twee Ryen staande Vroedschappen, na hunne rang in de Raadkamer alwaar zyn Doorl. Hoogheid met een korte en gepaste Aanspraak, door de Wel Ed. Gestr. Heer en Mr. W. Ouwens, in Naam

Naam der Regeeringe wierden verwelkomt, het welk door Hoogst Dezelve zyn Hoogheid gratieuselyk wierden beantwoord, waar na de Magistraat en Vroedschap zich retiereerden, als toen heeft den VORST ter audientie toegelaten, het Wel Ed. Gerechte van *Franekeradeel*, de Eerwaarde *Kerkenraad* en de *Senatus Amplissimus* van de Hooge Schoole tot *Franeker*.

Den VORST *op 't Raadhuis hier door* OUWENS *aangesprooken;*
Met Patriotte *Taal, zo als zyn hart ook is,*
Den PRINS *antwoord weerom; de* Magistraat *ontlooken,*
Van 's VORST *zyn vriendelykheid, die zegge dat is wis,*
Dees VORST *die steeld het hart, wie zou niet voor hem sterven?*
De Heere van 't Gerecht, *als ook de* Kerkenraad,
Gezaam met 't Hooge School, *audientie hier verwerven:*
Van Hem *die staag met* GOD, *ons hoeden wil voor kwaad.*

Nimmer (zegt den Schryver der Leeuwarder Courant) *zag ook de Friesen Universiteit aangenamer dag als deezen;* meenende daar meede die dag wanneer zyn DOORL. HOOGHEID, de Heer PRINS ERFSTADHOUDER de Stad *Franeker* en derzelve *Academie*, met Hoogst-Deszelfs luisterryke tegenwoordigheid vereerden.

Zyne DOORL. HOOGHEID plegtig zynde gerecipieerd op het Stadhuis, wierd van daar door de Edele Mog. Heeren *Curator*, M. C. VAN SCHELTINGA, en de Heeren *Professooren*, en *Corps*, met de Heeren *Secretaris* der Ed. Mog. Heeren *Curatoren*, en der *Academie*; voorgegaan door de aanweezende Heeren Studenten aldaar op de Hooge Schoole Studeerende afgehaald, en door de in twee Reyen geschaarde Burgers na de Academie geleid, welke Heeren Studente meest alle schoon het Vacantie was, en eenige dier Heeren in andere Provinties woonen, echter op verzoek der Heeren *Professooren* waren opgekomen om deeze plegtigheid by te woonen, men kon niet wel iets heerlyker zien als dit afhaalen van zyn DOORL. HOOGHEID, vooreerst maakten de VORST en Hoogst-Dezelfs Gevolg van Edellieden als anderſints, een prachtige Paraden, daar by kwam dat men hier de Ed. Mog. Heer *Curator* en de Heeren *Professooren* en *Corps*, zag alle op 't deftigste gekleed: volgens Carakter. Wie den STADHOUDER dus verzeld zag, wierd niet zonder ontroering gewaar, dat al had iemand

iemand als een steen geweest, echter deeze deftige Plegtigheid hem moest vermurwen, daarenboven zag men vooruit gaan de Heeren Studente allemaal overheerlyk gekleed, dat waarlyk alle verbeelding te boven gaat, door de rykheid van gegalonneerde Kleederen als anderfins, hebbende allemaal blooten Deegens in de Hand, in de Academie gekomen zynde, vond zyn DOORL. HOOGHEID de Heeren Studenten in order geschaard, aan hun Hooft hebbende, de Wel Ed. Geboren Heer COERT LAMBERTUS VAN BEYMA; wien als meede Gecommitteerde waren toegevoegd, de Heere VAN DER WOUDE, EYSINGA, HUBER en BUMA; de Aanspraak uit Naam der Studeerende Jeugt wierd door den Heere van BEYMA gedaan, en door zyn DOORL. HOOGHEID allergunstigst beantwoord, laaten wy hier eens weder een Versje laten volgen.

Wie staat niet als verrukt! wanneer hy dit beschouwd,
Den VORST *omringt te zien, van groote* Professooren,
Met haar Discipelen in 't Zilver en in 't Goud
Geen Mensch die het aanziet, of het moet hem bekooren,
BEYMA, WOUDE, EYZINGA, HUBER en BUMA;
Gun my Myn Heere, dat ik dus U Naam vermelden?
En zeg een groote roem, laat Gy en alle na,
Dewelke in dees Eer, Myn Heeren U verzelden.

Voorts trad den VORST door in de Academie Kerk, en wierd aldaar als *Curator Magnificentismus* deezer Hooge Schoolen geinstalleert, met een plegtige redenvoering, door den Hoog Leeraar in de Welspreekendheid enz. — den Heeren J. SCHRADER, overeenkomstig deeze heugelyke gebeurtenis, en de omstandigheid des tyds uitgesprooken, daar was tot dat Einde een kostbaare Gestoelten in gerigt, met een byuitneemendheid keurlyk Kleed, als ook 't zelve Kusschen rykelyk met Goud Galon, en Goude Franjes verzien, dit gestoelte wierd op eenige honderde begroot, en mogt de Naam hebben dat hy was waart daar voor dezelve dienden namentlyk voor een groot VORST om op te zitten.

Deeze plegtigheid geeindigt zynde, zo zeggen wy:

Als Curator Magnificentismus *word hier de* VORST *geinstalleerd,*
Dus word het Hooge School van Franeker *vereerd,*

Nu dat Oranges Vorst, *pronkt boven aan hun Hoofd,*
Dat dan dees luister nooit, van 't Hooge School verdooft.

Verders behaagde het zyn Doorl. Hoogheid in de *Hortus Medicus* te gaan, laatende Hoogst-Dezelve zich van verscheiden dingen onderrichten, door den Lector Botanices den Heere A. Ypey, van daar behaagden het den Vorst zich in het *Theatrum Chemicum* te begeven, daar gemelde Heer Ypey, de eer had eenige Experimente voor zyn Doorl. Hoogheid te verrigten. Hier op vereerde die Doorluchtige Prins ook het *Theatrum Physicum* met Hoogst-Deszelfs tegenwoordigheid, met veel oplettendheid aanziende de Experimente, die door den Hooggeleerde Heere J. H. van Swinden, aldaar in Hoogst Deszelfs by zyn verricht wierde. Voorts begaf zich dien Doorl. en waarde Erfstadhouder, naar de Bibliotheek, en hier eenige tyd vertoefd hebbende, naar de Senaatkamer, alwaar een prachtige Dejeune was gereed gemaakt. Hier vervoegden zich den Vorst met de Heeren van Hoogst-Deszelfs Gevolg, den Heer Curator, de Heeren Professoors, en Secretarissen voorn. ter Tafel, vertoevende tot over een uuren waar na zyn Doorl. Hoogheid alles nauwkeurig bezigtigd hebbende, na deeze Universiteit en derzelve Leden met Eere en Gunsten te hebben overladen, voor de Poort van het Academie Gebouw in de Koets trad, en, ten hoogsten voldaan naar *Harlingen* vertrok, wordende gelyk by Hoogst Dezelve aankomst der Vorst, zyn Koets weder door de 40 Burgers te Paard omsingeld, welke Burger Ruiters den Vorst tot het einde der Jurisdictie van *Franeker* uitgelyken hebben gedaan: wenschende den Vorst een voorspoedige en behouden Reizen, 't welk alles door Hoogst-Dezelve met de grootste minzaamheid beantwoord wierd, ik hoef hier niet te zeggen dat de Stad van *Franeker* byna te klein was, door de menigte van menschen, zo binnen als buiten de provintie van daan, 't gejuig van *Hoeze Vivat Orange* enz — Was onuitspreekelyk; de vergenoegtheid blonk op de Aangezichte der Burgers, en Vreemdelingen, de mindelykheid van dien waardige Erfstadhouder was zo ongemeen, dat het met geen mogelykheid is te beschryven, de Vreugdeteekenen die men overal zag was onnoemelyk, zo van Vlagge als Wimpels, en meer &c. toen de Vorst de Stad uitging, zag men verscheiden Lieden die de Traanen uit de oogen spron-

ſprongen, om dat zy die geene voor haar zo waardig zagen vertrekken, ja als ik 't eens zeggen mag, de Lieden wierden verſlaagen, by al haar vreugde en de algemeene wenſch was dat zy die geliefde VORST altoos mogten by haar houden, ik moet tot roem en lof van de *Stad Franeker* zeggen:

Dat alles wat men zag, of dat men heeft gezien,
Zo overheerlyk *was; dat 't niet is uit te ſpreeken;*
De liefde tot de PRINS, *in* Franeker *gebleeken,*
Als ook den VORST *zyn hard, tot deeze* Burger Lien,
Was iets dat alle liefd' in vergelyking tard,
Genegentheid die blonk hier klaar, aan beiden zyden,
Zo van den VORST, *als van dees braave Burgeryden,*
In 't kort den PRINS, *en 't Volk, die hadden éénder hard.*

Ik zal nu al eer ik van 't geene ſpreek, welk tot *Harlingen* is voorgevallen, eerſt vermelden hoe zich de Ingezeetenen van *Belkum* hebben gedraagen, en om myn Leezers te doen hooren, met welk een Zielsverheuging die braave Lieden den VORST meede verwellekomde; zal ik de Eer hebben haar eigen woorden te gebruiken.

Belkum den 31 July. Hebben andere Plaatzen van het gelukkig Evenement mogen profiteeren, dat zy de tegenwoordigheid van onzen DOORL. ERFSTADHOUDER, den beminnelyken *Willem de Vde* hebben mogen genieten: Ook dit geluk hebben wy met andere mogen deelen, gelyk dan zommige onzer Ingezeten, in het zekere onderrigt zynde, dat Zyn DOORL. HOOGHEID den 31 deezer bepaald hadde, tot het plegtig bezoek der Steeden *Franeker* en *Harlingen*, en dus Hoogſt-Derzelver paſſagie door onze Plaats was leidende; zo hebben wy het van onzen pligt geoordeelt, ook de blyken van liefde en hoogagting, zoo voor Hoogſt-Deszelfs Perſoon, als voor het geheele Vorſtelyk Huis eenigzins aan den Dag te leggen, door het oprigten van een fraaije Poort of Eereboog, geplaatſt by den aanvang van onze Veemerkt, hebbende dus in het aankoomen een keurlyk gezigt door dezelve, langs een linie van ongeveer 50 platgeſchooren Lindeboomen. De Boog zelve was omtrent 20 voeten hoog, 14 voeten wyd, en ieder Pylaar 2 voet in het vierkant dik, was niet door Schilderwerk ver-

cierd, maar praalende met het natuurlyk groen van Palm, Taxis, en meer ander Boomgewas, pronkende boven met Oranje-Appelen en van onder tot boven gefchakeert met cierlyk en welriekende Bloemen zodanige als het Hof van Flora in het tegenwoordige Saifoen hier ter plaatzen rykelyk opgeeft, waar toe ieder der Ingezetenen het zyne zeer blymoedig en bereidveerdig opbragt. By welke gelegentheid ook een en ander verfcheidene vercierzels wierden opgefteld, waar uit om deszelfs kortheid en gepaftheid op de eigenfchappen en omftandigheden, dit volgende tot een opfchrift, aan het Hoofd der Pylaaren dier Boog, geplaaft wierd, namelyk:

Aan de eene,

Dees Boog vertoont de Vrugten
Van Toegenegentheid.

En aan de andere,

Met bygevoegde zugten,
Dat God ons Vorft geleid.

Het was den 29 deezer, wanneer wy zelfs by voorraad door Zyn Doorl. Hoogheid verraft wierden, (terwyl toen in alle haaft een andere Eereboog dog kleinder als de voorgemelde wierden vervaardigt en opgerigt.) Dat, een deel onzer Ingezetenen nu reeds bezig zynde om tegens den 31 deezer een weinig in den Wapenhandel bedreeven te worden, Zyn Doorl. Hoogheid dezelve gepofteerd vond by de kleine Boog voor de Herberg, onder het beftier van een Opper-Commandant daar in taamelyk ervaren; ten welken tyde men uit de houding van Hoogftgemelde Zyn Doorl. Hoogheid konde opmaken, dat Hem deeze vertooning niet onaangenaam was, waar door onze nieuwe Recruten fterk wierden gemoedigd, en hun verdubbelden yver toeleiden, om tegens de bewufte dag van doortogt hunne kundigheeden zo veel mogelyk te vol maaken. Waar na wy op gemelden 31 des morgens om 5 uur met onze gewapende Benden, groote en kleindere by de 100 Man fterk, in Corpfen en onder Officiers verdeeld, voor het meerendeel in Uniforme Kleeding, en voorzien met Trom, Trompet, Walthoorn, Hauboijen, en Fluiten Mu-

zyk

zyk (waar mede zy gestadig het bekende *Wilhelmus van Nassauwe*, mitsgaders de *Prince Mars*, beurtelings hebben geslagen en geblazen) na de gemelde groote Eereboog defileerden, om aldaar in ryēn geschaard, zyn Doorl. Hoogheid af te wagten: Welke ook eindelyk ruim half agt uur aannaderde, en ons met zyn alleraangenaamste tegenwoordigheid vereerde, wordende teffens met Welkomst- en Affcheids schooten uit eenige stukjes Canon begroet, en de Klokken zo lang Zyn Hoogheid zig onder het behoor onzer Plaats bevond, geluid. Hoogstdenzelven ons nu weder het genoegen geevende, van duidelyk genoeg te doen blyken door deszelfs vriendelyk en opmerkzaam gelaat byzonder op de Troupen lettende, dat hier over zeer voldaan was. Waar op onze gewapende den te rug marsch aannamen, van een scheiden en heen gingen, in hoope van Zyn Doorl. Hoogheid tegen den avond op Hoogst-Deszelfs retour op gelyke wyze te ontmoeten, en ten dien einde 's avonds om 5 uur al weder vergaderden, dog welke onzer allerverwagting wy niet voldaan kreegen, vermits Zyn Hoogheid met het Jagt van *Harlingen* na *Leeuwarden* geretourneerd is.

Men moet tot lof van die van *Belkum* zeggen, dat daar met zeedigheid in de *Courant* van het gebeurde is gesprooken.

Want de Ingezetenen kweeten haar zo wel in de Wapenen, dat het van yder met verwondering wierd aanschouwd, 't gejuig van *Hoeze* enz. was onophoudelyk; en de blydschap der Burgers op het aanschouwen van haar Vorst, grooter als ik in staat ben om uit te spreeken; of te schryven.

Want Bellekumsche *braave Mannen*,
Wie meld U lof doch na waardy,
Geen Tonge af geen Penne kannen.
Het zegge hoe dees Burgery,
Vol yver hebben haar gekweeten;
Tot Eer van WILLEM Neerlands Hooft,
't Nageslagt moeten het weeten;
Nooit word U luister uitgedooft.

Alhier gaan ik iets verhaalen, waar van een yder Aanschouwer over deszelfs fraayigheid verbaast en verwondert

moet zyn alzo Konst en Natuur als om stryd hebben getwist, wie van beiden 't zouden winne, 't zelven Overheerlyk Konst-Stuk was tusschen *Franeker* en *Harlingen*, en wel op de schoone Buitenplaats van de Ed. Mog Heer Grietman en Raad Fiscaal E. W. VAN WYDENBRUGH, aldaar was ter gelegendheid van de Heugelyken Komste van zyn DOORL. HOOGHEID tegens dat Hoogst-Dezelve passeerde, van *Franeker* en *Harlingen*, langs de ordinairen Rydweg, nevens de plaats (Groot Lankum genaamt) door gem. Heer Grietman, een fraaye en by uitstek keurelyke Eereboog, of (liever Poord) gemaakt, welke Poort met Groente versierd was, en na de Bouworder gemaakt, dezelve Poort rusten op vier met keurlyke Grotwerk Geordonneerde Zuilen, of Pilasters. Men zag daar alles van Zeegewas wat het oog maar verrukken kon; ja Leezers; men zag daar ter Eeren van onze lieven VORST op den weg ten toon staan 't geen men anders in de Cabinette der Liefhebbers moet zoeken; in deeze Gegrotwerkte Pilasters zag men verscheide kostbaare *Hoorens*, en *Schulpen*, waar onder al veel waren daar yder Schulp of Hoorn op vry wat Ducaten waardig geschat wierd. Myn Leezers begrypen wat schoon Gezigt die vier Pilasters uitleeverde? boven welkers Eerste Boog na de zyde van *Franeker*, Kruiswys geplaatst waren. als een Trofheen, de *Almiraals Vlag* ter rechter, en de ordinaire *Prince Vlag* ter slinker zyde boven op de Poort aan de Westzyde, wierd gevonden een hooge *Orange* Boom benevens een slapende *Leeuw*, onder deszelfs Lommer: aanduidende de Rust waar in de Republiek naast God tot hier toe zich bevind, onder ORANGES Regeering.

Waar op ik zeg:

Heer WYDENBRUGH *duit ten recht den* Fries *hier aan*,
Hoe dat dees braave VORST, *ons* Land *in Vree houd staan.*

Onder in 't midden der Boog van de Poort naar de Oostkant wierd gezien:

1. Het Wapen van zyn DOORL. HOOGHEID, door een daar overstaande Kroon verbonden, met Hoogst-Deszelve Gemalins Wapen, Haare KONINGL. HOOGHEID Mevrouwe de PRINCESSE VAN ORANGE, &c &c. onze Teerbeminde ERFSTADHOUDERESSEN, Hoogst Dezelve Wapens waren boven als gezegt is met een Kroon, en verder met een Com-

Comportement verbonden, en onder aan deeze Inſcriptie:

TUENTUR & ORNANT.

2. Daar beneden, ter Rechterhand ſtond het Wapen der Verëenigde *Nederlanden*, met deeze woorden:

FORMIDABILIS SUB AUSPICIIS WILHELMI.

3. Tegens over was het Wapen van de Provintie van *Friesland* geplaatſt, waar onder:

ANTIQUA FIDES NOSTRA IN WILHELMI FAVORE REPUBESCIT.

4. Weder ter rechterhand, zag men het Wapen van de Admiraliteit in *Friesland*, waar onder:

WILHELMUS GUBERNAT & RES PROCEDUNT FAUSTÆ.

5. Tegens over het Wapen van de Grieteny Hemelummer Oudenhaart, waar van de Hoog Ed. Heer van WYDENBRUGH de tegenswoordige Grietman is, daar onder:

CONSILIA NOSTRA IN EO UNITA VALENT.

6. Nog laager ter regterhand vertoonde zich het Wapen van den Heer van WYDENBRUGH, waar onder geſchreven ſtond:

FULTI AUCTORITATE EJUS GAUDERT MINISTRI.

7. Daar tegens over was het Wapen van Mevrouw van WYDENBRUGH, Geb. van *Aſſenberg*, met dit onderſchrift te zien:

QUOT FAMILIAE TOT LAUDES IN EUM.

8. Aan de Weſtkant van deeze Eerepoort, waren in plaats van Wapens 8 Zinnebeelden, met de daar toe behoorende byſchriften aangebragt:

1. Boven ter rechter zyden was een gekroonde W te zien, het geen de Naam van zyn DOORL. HOOGHEID voorſtelden.

 2. Ter

2. Ter linkerhand was hier aangevoegt één Schild, waar op een Brandend Hart op een Altaar ſtond, verbeeldende de opregte Trouw der Ingezetenen van dit Land tegens den VORST.

3. Het volgende Schild, ter regterzyde lager hangende, vertoonde de Waakzaamheid, onder het Zinnebeeld van een Kraanvogel, houdende een Balſteen in de eene klauw.

4. Tegens over zag men, op een Schaal die van een hand uit de Wolken gehouden wierd, 's Lands Ordonnantie, en 's Staats Reſolutiën in het Evenwigt leggen, als een Zinnebeeld, vertoonende het goede beſtier des Lands op de oude Grondveſte geveſtigd onder de Regeering van den VORST.

5. Nog lager ter rechterhand ſcheen een Hand, houdende een Vergroot Glas en te gelyk een Paſſer, willende het zelve de Doorzigt en Voorzigtigheid van zyn DOORL. HOOGHEID beteekenen.

6. Was een Olyſtak om een Degen gewonden te zien, 't geen beteekend, dat onze VORST Moed en Staatkunde genoeg bezit, om de Staat by een geduurige Vreede altyd even ontzaggelyk te houden.

7. De Fama en

8. Verſcheidene Blomkrantzen, zinſpeelende op de algemeene vreugde van *Frieslands* Ingezetenen over 's VORSTEN Komſten.

Alle welke Zinnebeelden yder hunne daar op gepaſte Byſchriften hadden, zo als dezelve hier genummert zyn te vinden, uitmaakende de volgende te zamen gevoegde Regels.

1. *C'eſt l'objet de notre Eſperance.*

2. *Il vient pour recevoir nos vœux.*

3. *Ce Prince, dont la Vigilance,*

4. *Soutient les Loix de nos Ayeux.*

5. *Portant dans une Main Savante.*

6. *Avec*

6. *Avec la Foudre l'Olivier:*

7. *O! que Notre Joye Eclatante.*

8. *Sut de plus, que le Couronner.*

Deeze overheerlyke Poort, ſtond vlak voor een Allee van 80 extra welgeconditioneerde *Lindeboomen* aan welkers einden men een keurlyk Prieel, of liever Chineeſche Tent zag, volkomen na de ſmaak, en order der Chineeſche Bouwing getimmert, als ook geſchildert na het gebruik dier Volkeren, deszelfs ſchoonheid van Gezigt wierd vermeerdert door het Konſtig Terras en Parterren voor het Huis, om kort te gaan Leezers dit was een aardſch Gezicht dat Oog en Ziel ſtreelend was; en wierd door zyn Doorl. Hoogheid met veel naauwkeurigheid en genoegen beſchouwd; gelyk ook een iegelyk moeſt bekennen die het zag, was het over dag ſchoon om te zien, des 's avonds was het niet minder, want toen zag men een allerverrukkelykſte Illuminatie; en volgens de Getuigenis niet alleen van Frieſen, maar andere Neder en Buitenlanders, wel een der ſchoonſte Illuminatie die ooit gezien is: door dien de gantſche Laan op welkers einde die gemelde Chineeſche Tent geplaatſt ſtond, zo wel als de Parterren en Terras voor het Huis, met een menigte van Lampions van allerhande couleuren waren verligt, en dat zo vol; als maar immers doendelyk was; welke alle wyl het Weer ongemeen gunſtig was, volkomen in Brand ſtonden: en eenige uuren branden, zonder dat een derzelve uitging, tot verwondering van meer dan duizende van Aanſchouwers, welke Illuminatie den volgende dag 's avonds andermaal ten verzoeken van veele Burgers, zo der Stad *Franeker* als andere Steeden, en Vreemdelingen met gelyke goed ſucces is gerepeteerd geworden. Ik hoop niet dat het myn kwalyk zal worden genomen, dat ik alhier een Vers zal uitſpreeken, want 't is myn niet mogelyk te laaten, wie zyn oogen ſlaat op deeze Heere van Wydenbrugh, en ſlegts met een Nederlandſche Ziel begaaft is, moet een inwendige genegentheid voor zyn Hoog Ed. krygen, ziende met welk een Patriotſche Liefde zyn Hoog Ed. bezield is, omtrent onze Geliefden Erfstadhouder en Hoogſt Dezelve Kon. Gemalinne als ook Hoogſt Dezelve Doorl. Huizen. Wel aan dan:

MYN VORST, MYN PRINS,
IK BEN VAN SINS,
UIT WAARE LIEFDEN,
DIE MYN TANS GRIEFDEN
VOOR WYDENBRUGH,
DOOR FAMA VLUG,
EN DEES PAPIEREN,
ZYN HOOFD TE CIEREN.

U hart myn Heer, voor deeze keer,
Hoewel te vooren reeds door 't heele Land geweeten,
Dat toond Gy tans, O braaf der Mans,
Heer WYDENBRUGH *zyn* Naam, *die zal men nooit vergeeten,*
Dit altemaal, myn Heer FISCAAL,
Zo Poort, 't schoon cieraad, als ook U Illumineeren,
Die toonen gouw, U zuiver Trouw,
En U genegen Hart, om Uwen Vorst te Eeren.
Gy Eer verwerft, Uw Naam nooit sterft,
Maar dat de Nazaat lang op WYDENBRUGH *mag roemen.*
ORANGES *Vriend, die heeft verdient,*
Dat we ASSENBERGS *Naam met alle* Eerbied *noemen.*

Nu zullen wy aan de byzonderheeden van *Harlingen* toekomen, welken niet van de gemeenste hebben geweest.

's Morgens al geheel vroeg was de Stad van *Harlingen* in rep en roeren, te 9 uuren vervoegde de Burgery uit een vrye genegentheid om den ERFSTADHOUDER mede te recipieeren zig by de Deur van yder Hopman, waar na deeze met hunde Comp. ten getalle van zeven te weeten

Waar over Hopmannen waren

Gaande of Marcheerde dezelven in een goede order, na het Huis van den Colonel der Stad, de Wel Ed. Manhaftige Heer JANE DE REUS, alwaar zyne byzondere Com-

Compagnie, zynde de agtste reeds stond geposteerd, des zelfs Comp. is genaamt

De Uniforme deezer Burgery, bestond in een zwart Rok, en Vest, en Broek; Witte Kousen; en een Cocarde aan de Hoed. Behalve deeze was 'er een fraaije Comp. Jonkers, daar en boven een van Scheepstimmerlieden, met witte zogenaamde Baytjes aan, en eene van Huistimmerlieden, met zwarte Roojes en Geele Schootsvellen, beiden met Bylen op de Schouders, even als de vorigen Compagnien, yder door een Officier gecommandeert: en een Vaandel versierd.

Deze Train Marcheerde van 't Huis van den Colonel voor by het Stadhuis, tot dicht aan de Franekerpoort, voor aan gingen de Scheeps-, daar na de Huis Timmerlieden: Hier op volgde de Compagnie Jonkers, en daar na de agt Compagnien Burgers, welke alle zig daar op in twee ryen schaarde, van de Lombarts Pyp, door de Hoogstraat, over de Groote Sluis, en langs de Zuidkant van de Noorder Haven.

Ten Elf uuren Vergaderden twee Compagnien Burgers te Paard, die na voor het Stadhuis, hun Compliment te hebben afgelegd, de Heere Burgermeesteren, de H. Wel Geb. Heer Jr. H. W. Baron van Plettenberg en de Heere B. van der Meulen, die zyne Doorl. Hoogheid buiten de Stad zoude recipieeren, aan de Poort opwagtenden, en ten twaalf uuren afreeden; de eene Compagnie zig vóór en de andere agter de Koets van de Heeren Burgemeesteren voegende, gemelde Ruitery waren allemaal extra netjes in het donker blauw Uniforme met witte Vest en Broek, twee Trompetters reeden vooruit, de Paarden hadden witte Hoofdstellen en Teugels, de Schabrakke waren rood met Goudgeele Passementen geboord, laat ik alhier eens een Versje uiten:

Men staat verwondert opgetoogen,
Wanneer men deeze zaak beschoud,
't Verlangst straald yder uit zyn oogen,
Dees dag men voor gelukkig houd,
Dat ziet men hier aan Harlingen,
Agt Compagnien hier te saam,
Die gingen hier haar pligt volbringen,
Met Colonel *de* Reus *bekwaam,*

Vroeg

Vroeg was 't dat zy al vergaarden,
Scheeps *en* Huis-Timmerlieden *met,*
De Jonkers *ook geen moeite ſpaarden,*
Een yder maakt zich vaſt geree,
Men ziet d'Burger Cavalleryen,
Vol yver op 't moedig Paart,
De Magieſtraat *de Stad uitlyen,*
Men bier geen Geld of moeite ontziet,
Om deeze lieven Vorst *te Eeren,*
Een yder zingt een vrolyk Lied,
En wenſcht niets mag Orange *deeren.*

't Was weinig na twee uuren, toen men zyn Doorl. Hoogheid niet ver van *Midlum* met Hoogſt-Deszelfs Gevolg zag komen aanryden, waar op terſtond het Geſchut van de Stads Wallen losbranden; en na eenige oogenblikken was die zo lang verwagten, en teer beminde Vorst tot de Heeren Burgermeeſteren genadert, haar Wel Edel Achtb. waren beiydts uit hun Koets geſtapt, en Verwellekomde Zyn Doorl. Hoogheid met een korte doch zeer gepaſte Aanſpraak, waarop gemelde Heeren zig wederom in hunne Koets plaatſten, en dien geliefde Erfstadhouder voorreeden. Hier op volgde de Koets van zyne Doorl. Hoogheid met zes Paarden beſpannen, waar in Hoogſt Dezelve zat, benevens drie Heeren van den Vorst zyn gevolg, wordende die Doorl. Prins door de braave Manbaftige Burgery te Paard, welke zich in eene ry ſchaarden, terwyl de Vorst hen paſſeerde, behoorlyk geſalueert. 't Welk door gemelde Burgers met zulk een figalantie en verwonderlyken goede order geſchieden; dat veele Vremdelingen die den Vorst van *Franeker* gevolgd waren, bedroogen wierden door de Uniforme Kleeding, haar vaſt verbeeldende dat het Militie was: als haar niet kunnende verbeelden dat Burgers aldus de Wapens konde handelen, ja had het wel te verwonderen geweeſt, wanneer een Vreemdeling had gevraagt:

Vreemdeling.

O braave en waarde Fries, *ik bid U kom eens hier?*

Fries.

Met veel plyzier.

Vreem-

VREEMDELING.

Ach weest zo goed, en wil myn deeze zaak uitleggen?

FRIES.

Wil ik 't zeggen?

VREEMDELING.

Dit zyn geen Burgers, heb ik regt of heb ik mis?

FRIES.

Het geen Militie is,

VREEMDELING.

Hoe geen Militie! wat wil dat dan bedieden?

FRIES.

't Zyn braave Burger Lieden,

VREEMDELING.

Wat dryft haar hier toe aan? kom zeg dat doch tot myn?

FRIES.

Die met Liefde bezield zyn?

VREEMDELING.

Wat is haar mening, en waar na is haar verlangen?

FRIES.

Na Orange.

VREEMDELING.

Zy volgen een Opperhooft, dit Volk in 't blauw en wit.

FRIES.

En volge de Heer SMIT.

Waar op ik 't Antwoord der FRIES herzeg. *Met veel plyzier, wil ik 't zeggen, dat dit geen Militie is, 't zyn braave Burger Lieden, die met liefde bezield zyn, na* Orange, *en volgen de Heer* SMIT.

Zo gauw den VORST gepasseerd was, volgde de Burgery

to

te Paard, rydende twee aan twee, en wordende aangevoerd door hunne Commandant den Wel Ed. Manhaftige Heer R. SMIT, na deeze Cavallery volgde een Koets met zes Paarden, waar in de Edellieden van den PRINS zaten, vervolgens nog verscheiden Koetsen van andere Heeren van rang, toen zyn DOORL. HOOGHEID tot aan de Poort genadert was, begon aldaar een keurlyk Muziek, van de Stads Vest af zich te laaten hooren, 't zelve wierd geaccompagneerd door de Trompetters van de Burgery te Paard, binnen de Poort zynde alwaar een Detachement van het Guarnizoen in de Wapens stond, passeerden zyn DOORL. HOOGHEID door de gemelde twee Ryën Burgers tot aan 't Stadhuis in 't doorpasseeren van Hoogst-Dezelve door de Burgers, salueerde de daar in Ryen staande Officiers den VORST zo met Spontons, als Vaandels, &c. — en de Burgers met het prezenteeren van het Geweer, alles onder het slaan der Trommen, in de Stad komende reed het grootste gedeelte van de Burger Ruitery behalven een klyn escorte uitgezondert, een anderen weg om tot voorkoming van alle ongelukken. Dezelve Cavallery had zich reeds weder in twee Ryen geposteerd, by het Stadhuis, toen de PRINS daar aftrad, hier na begaf zich dien geliefden VORST aanstonds naar de Puye van het Stadhuis, geleid door den Burgermeester de Hoog Wel Geb. Heer JR. H. W. VAN PLETTENBERG, om van daar de gansche Burgerv voor by het zelve te zien defileeren. Dit doet myn de *Harlingers* Burgers doen zeggen:

Nooit was 't Stadhuis zo schoon vercierd,
Dan nu dat men de Wellekomst vierd,
Van VYFDEN WILLEM *die wy Eeren:*
En die ons thans ziet defileeren.

Toen de VORST de Burgers had zien voorby defileeren behaagden het Hoogst Dezelve om Audientie te verleenen aan de Heeren van de Regeering, als ook aan de Eerw. Heeren Predikanten en Kerkenraaden; van de Gereformeerde Gemeente, als ook mede aan de Predikanten en Kerkenraaden van de Luthersche en Doopsgezinde Gemeentens, aan de Heeren Bevelhebbers, enz. enz. enz.

Men ziet dees Groote WILLEM *tans zitten in de Raad,*
Daar Hy Audientie geeft, aan de Achtbre Magistraat,

Ook

Ook aan de Tolken *die ons* Godes Woord *verkondigen*,
Ja Donderen *met de* Wet, *dat wy niet moeten zondigen*;
Met 't Euangelie *en haar zuiver* Godes Taal,
Om ons te brengen in des Hemels *heilryk zaal*
Men ziet hier G'reformeerd, Luthers *en* Doopsgezinden,
Verſchillend *in 't Geloof, doch echter* Chriſten *Vrinden*,
D'Eerwaarde Heeren met haar Raaden hier verzeld,
Die krygen hier Gehoor van ons ORANGE *Held*,
Als ook de Edelen en Manhaftige Krygsraaden,
Die worden van den VORST, *zeer gunſtig overlaaden*,
Een yder ſtaat verſtompt, die Audientie vraagt;
Zo vriendelyk als dees VORST, *zich tegens haar gedraagt.*

Na de Audienties verliet zyn DOORL. HOOGHEID 't Stadhuis om Sesſie te gaan nemen, in het Collegie ter Admiraliteit.

Na dat zyn DOORL. HOOGHEID in het Admiraliteits Huis Sesſie had genomen, heeft Hoogſt-Dezelve een van de Oorlogſcheepen, tot *Harlingen* in de Haven liggende bezichtigd, als ook mede de Admiraliteids Werf en Nieuwgebouwden Kerk, waar op het verders Hoogſt-Dezelve behaagden om differente Straaten en Gragten door te wandelen, alwaar op verſcheide plaatſen, fraaye Eerepoorten en Booge waren opgericht, die by lang niet zonder aanzien waren, waar op die zo oplettende en waakzame VORST voor Nederland, na buitenen ging, en aldaar met veel opmerking de Hoofden en verdere Zeewerken bezichtigden, het behaagde zelver zyn DOORL. HOOGHEID om meer als een kwartier ver buiten de Stad te gaan, waar na Hoogſt Dezelve wederom na de Stad retourneerde om in 't Admiraliteits Logiment *Leeuwenborg* te ſpyzigen, wordende zyn DOORL. HOOGHEID by het paſſeeren van de Hoofdwagt door het in *Harlingen* leggende Guarnizoen geſalueerd, inmiddels dat dit alles gebeurden had de Burgery te Paard, welke wy voor het Stadhuis gelaaten hebben, zich een half uur voor dat zyn DOORL. HOOGHEID ſtond aan Tafel te gaan op het Plein voor *Leeuwenborg* gepoſteert.

Het behaagde onze VORST, *het nette* Harlingen,
Benevens des Lands Werf, en meerder nutte dingen,
Gelyk een VORST *betaamd, van zeer naby te zien*,
Met Hoogſt-Dezelfs *Gevolg, en duizende van Liên.*

Ter-

Terwyl zyn Doorl. Hoogheid hier. benevens een groot aantal aanzienlyken Heeren, aan Tafel was gezeeten, hebben veele van de voornaamste Inwoonders van de Stad, de Eere gehad van in het zelfde Vertrek toegelaten te worden, en dus de lang verwagten en teergeliefden Persoon van zyn Doorl. Hoogheid van naby te beschouwen:

De Burgers als verrukt, dit moet ik in haar pryzen,
Van blydschap toen de Vorst, *in haare Stad kwamspyzen,*
Die lang gewenschte dag, eens van naby te zien.
't Was lang de Zielenwensch, van Harlings *Burgerlien.*

Op eene mede zeer aardige wyze hadden de Weeskinderen om hunnen genoegen over de tegenwoordigheid van den Heere Erfstadhouder te betoonen, eene Eerepoort gemaakt; dicht by den Havensbrug, en zich in twee Ryen naast dezelve Geschaard, om dus zyn Doorl. Hoogheid door deeze twee Regels door te laaten passeeren. Laat ik daarop zeggen:

Wie helpt met myn de Wees *van* Harlingen *roemen,*
Die Ouderlooze Schaar, die hier haar liefden toond,
Door eene Eerepoort met Groent en schoone Bloemen,
Zy toonen dat het hart, van Friezen *in haar woond;*
Ja! Ouderlooze Schaar, den Vorst *die ziet op heeden,*
Hoe dat Zyn dierbaar Huis in Friesland *word bemind,*
O Wees *kwam vroeg de* Dood *U Ouders tegen treeden,*
Schep moed dees Vorst, *beschermt U yder als Zyn Kind*
Hy zal naast God *U als een* Vader *staag beschermen,*
Het is Zyn lust, zich over Weezen *te ontfermen.*

Na dat den Vorst dan byna alles in *Harlingen* met veel genoegen gezien had, en Hoogst-Dezelve zyne verrichting had gedaan, behaagden het Hoogst Dezelve om 's Avonds omtrent half negen uuren zich na 't *Prince Jacht* te begeeven, om daar mede te vertrekken; wordende, voor een groot deel van den weg wederom door de Burgers te Paard begeleid; over welk alles het den Vorst behaagd heeft Hoogst-Deszelfs genoegen op het allerhertelykst te betuigen. Zyn Doorl. Hoogheid wierd verders tot buiten de Poort door alle de Leden van de Admiraliteit en an-

andere Heeren van de eersten rang geconduiseerd, alwaar wederzyds afscheid genomen wierd, en die Doorluchtige Geliefden en teederhartige VORST eene voorspoedige Reis wierd toegewenscht.

Was de vreugde 's morgens groot, de droefheid was tans niet minder, men zag inderdaat een teeken van Neerslagtigheid op de Burgers van *Harlingen*, toen zy haar ERF-STADHOUDER de Muuren haarer Stad zagen verlaaten, het was hier als te *Franeker*, een yder van de Rykste, tot de Armste, van de Grootste, tot de Klynste, van den Adel zelfs tot de laagste staat, waren zodanig getroffen door de vriendelykheid van onze VORST, dat yder voor ander zyn zugten Hemelwaards opheften dat het den Almagtigen behaagden om zyne Heilryke Zegen op het Hooft van onze dierbaare STADHOUDER en Hoogst-Deszelfs KONINGL. GEMALIN, benevens de twee dierbaare SPRUITEN, neder te storten. Heeft in vroeger dagen een ALEXANDER of PHILIPS GRAAF van HOLLAND, den een de naam van Groot verdient, en den ander die van de Goeden, of in deezen dagen de nooit genoeg gepreezen FREDRIK REX, *Koning van Pruissen*, de naam van Groot verwurven, deeze WILLEM DE VYFDE, heeft al die Naamen te gelyk, wanneer men hem noemt VADER des *Vaderlands* die hy waarachtig is, de Naam van Groot is onbetwistbaar, want Hy houd ons Land in een geduurige Vreede, terwyl in andere Landen het Oorlogsvuur blaakt, goed is dien DOORL. VORST, want wie hem aanziet moet verwondert staan over Hoogst-Deszelfs goedaartigheid en vriendelykheid:

Geen eernaam schoon genoeg, voor WILLEM *uit te vinden,*
Die aller Harten steeld van Vyand als van Vrinden,
Wat zeg Ik Vyand; foey, geen sterveling zo ontaard;
Die niet zelfs uit bazuind, PRINS WILLEM *is 't waard,*
Dat yder yverig bid, voor 't braave Huis NASSOUWEN,
't Is waar die WILLEM *ziet, die zweerd hem eeuwig trouwen,*
En zegt dat weet Ik vast, eer derf ik 't levenslicht,
Eer dat ik ontrouw word, of in myn plicht ooit zwigt,
Eer zal de Zon *en* Maan *geen meer haar schynsel geeven,*
Als ik ooit leeven wil, als voor PRINS WILLEM *leeven.*

Voorts moet ik nog zeggen dat aldaar in *Harlingen* verscheidene maalen ondertusschen het Kanon van de Stads

Wallen wierden geloſt, en van wat Scheepen groot of klyn die in de Haven lagen, waayde de Prince Vlaggen en Wimpels op het koſtbaarſten, een van de Jagts ter Recherche aldaar op Stroom leggende, liet het Geſchut gedurig ſpeelen, 't welk door het Admiralityds Jagt daar in de Haven liggende uit zyn Vuurbraakende Monden telkens beantwoord wierd.

De toeloop der Vremdelingen by die gelegentheid was zo conſiderabel, dat het met geen Tongen is om uit te ſpreeken: Een yder gaf op het allermeeſt zyn genoegen te kennen, de wegen zo tuſſchen *Leeuwaarden* na *Franeker* als ook tuſſchen laatſtgemelde Stad en *Harlingen*, waren de geheele dag zwart van Menſchen; en met dit alles zag men niets onordentelyks voorvallen, zo dat dees laatſte dag van July altoos by de Nakomelingen in 't geheugen zal blyven.

Dees Tour van onze Vorst, *op deeze dag gedaan,*
Die gaf aan Frieslands *Volk, het grootſte vergenoegen;*
Men beeld zich zelver in, de tyd ging hem vervroegen,
Wanneer op 't eind der dag, de Vorst *is Scheep gegaan.*

Nu gaanen wy verder over tot *Dronryp* leggende onder *Menaldumadeel*, zo dra hadde de Burgers van *Dronryp* de Hoopen niet gekreegen dat haar geliefden Erfstadhouder zyn Doorl. Hoogheid van Hoogſt-Deszelfs te rugreize van *Harlingen* na *Franeker*, met het Jacht door haar Dorp ſtond te komen, of alles was in rep en roer, en een yder blonk de vreugde tot de oogen uit. Eenige Burgers begonnen aanſtonts haar Klokkentoren als Tichelwerk met Vlaggen te verſieren, verders Illumineerde de *Dronrypſche* Burgers met een weergalooze figalantie in een korte tyd gemelde Tooren met Lantaarens, vergaderde vervolgens met groote meenigte voor het Huis van den Heer Wend, op dat yder zyne verlangen zouden bluſſchen, om dien lang van haar begeerde Stadhouder te ontmoeten, hier zag men wederom Ryk en Arm, Oud en Jong, yder met de grootſte liefde bezield. Zo dat.

Het zy waar de Vorst *maar kwam, in Stad of op 't Land,*
Zag Hy een liefde, die een yder moeſt verbaazen!
Gelyk hier Dronryps *Volk, haar hart in liefden brand,*
Bokalen zwaayen bier, van vreugde en de Glaazen,

Die

Die schenkt men heden vol, tot boven aan den top,
En drinkt de Wyn daar uit, op NASSAUWS *welzyn op.*

De *Dronrypsche* Burgery vergaderde alle te samen, voor-eerst om haar uitmuntende VORST te aanschouwen, en anderdeels alle eer en liefden te bewyzen, om Hoogst-Dezelve gelyk ook geschieden zo met toejuiging tot Hoogst-Dezelven VORST als meede met gezondheid drinken uit Bokalen als andersints, alles onder een geduurig geroep van *Hoeze, Hoeze, Vivat Orange lang leeft de Prins, enz.*— terwyl inmiddels een overheerlyk Muziek met veelerhande Musicalen Instrumenten zich liet hooren, den VORST ziende deeze braave Dorpelingen haar liefden en trouwe voor Hoogst-Dezelve en zyn Hoog VORSTELYK Huis, 't welk die Lieden in overvloet te kennen gaven, zo door haar reeds als gezegt is Geillumineerde Toren als andersints, ik herzeg de VORST ziende dit alles, van die roemwaardige *Dronrypsche* Burgers liet zulks geenlins onbeantwoord, maar toonde in alle deelen dat Hoogst Dezelven ten alleruiterste was voldaan: gaf aan de Burgers zo veel blyken van een waare genegentheid dat veele Lieden door de minsaamheid der VORST, zo waren aangedaan, dat zy als van vreugde overstelpt wierden, verders lag aldaar tot *Dronryp* reeds een Jacht ingereedheid met Speellieden gevuld om den VORST zyn Jacht onder het Geluid der Musicalen Instrumenten te convoijeeren, gelyk ook geschieden tot zo ver dat dien DOORL. PRINS het behaagden om de braave Burgers van *Dronryp* te bedanken, voor de liefden aan Hoogst-Dezelve betoond. Waar op ik zeg:

Ik vraag, waar is ooit een VORST, *op aarde zo bemind?*
Zeg waar men meer die liefd', in 's Waerelds rond doch vind?
Dat yder is bereid, zyn VORST *aldus te eeren;*
Van de Arremoe *zelver af, tot de allergrootste Heeren;*
Yder heeft Hem even lief, yder is hem even trouw;
Wie is gelukkiger VORST, *als* WILLEM *van* Nassouw?
Die kan hier zonder dwang, met liefden graag verwerven,
Dat yder is bereid, voor Hem de Dood te sterven.

Verders wierd op 't doorpasseeren van zyn DOORL. HOOGHEID door een Liefhebber van *Dronryp* dit volgende Versje gemaakt:

Wat Brand Orangesvuur in Dronryps *Volk en Hart*,
Wat was 'er veel getier doen aangekondigt werd,
Dat Neêrlands Helden Vorst, *door haaren Dorp zou varen*,
Doen zag men daar terstond, een gantsche schaar vergaaren,
Met Luiten en Hambooy, en schoone Maagde Reyen,
Met Vlaggen van de Tooren, geduurig Klokke Luyen,
En 't roeren van de Trom, ja het Roepen van Hosee,
Door haaren grooten klank, de Lugt weêrgalmen dee.

A. TÆKES.

Vervolgens passeerde Hoogst-Dezelve Vorst met het Jacht over *Franeker* na *Leeuwarden*, door *Franeker* komende wierd van de Ingezeetenen onophoudelyk *Vivat Orange* en *Hosee* geroepen, doch al eer ik hier nog afstap: dunkt myn dat het redelyk is dat men de *Dronrypsche* Burger A. Tækes met een Versje gedagtig zyn:

A. Tækes *Gy toond hier te recht*,
Hoe dat het herte by u legt,
Wat in U Ziel gaat omme sweeven,
Dat Gy wild voor Orange *leeven.*

Zyn Doorl. Hoogheid kwam dien zelven Avond of reeds 's Nagts weder binnen *Leeuwarden*, daar Hoogst-Dezelven als ik het eens zo uitdrukken mag, met open Armen van een yder ontfangen wierd, en een algemeene vreugde op een yders aangezigt blonk, over Hoogst-Dezelven Retour in *Frieslands* eerste Stad, waar na Hoogstgemelde Vorst zich na het Hof ter ruste begaf. Eer dat ik nu verder gaa myn waarde Leezers, zal ik de Eer hebben om een *Gedicht* of *Vers* meede te deelen, gemaakt door een Jonge Juffer, van Aanzien en Geboorten, zynde de Dochter van den Heere Willem Coulon, Wel Ed. Groot Achtb. Heer Burgermeester tot *Leeuwarden*, mitsgaders oudste Advocaat voor den Hove van *Friesland*, &c. &c. &c.

AAN DEN

DOORLUCHTIGSTEN VORST

WILLEM DEN VYFDEN,

DOOR GODS GENADE

PRINS VAN ORANGE EN NASSAU, NEDERLANDS GELIEFDEN ERFSTADHOUDER.

ENZ. ENZ. ENZ.

OP HOOGST-DESZELFS PLECHTIGE AANKOMST EN STAATELYKE INHULDIGING TE LEEUWARDEN.

DEN XXIV. VAN HOOYMAAND, MDCCLXXIII.

DOORLUCHTIG VORST EN HOOFD DER ZEVEN BONDGENOTEN,
Gun aan myn' Nimph, dat ze U in *Frieslands Hoofdstad* groet,
Daar U de vrye ziel der Adelyke Grooten,
Zo wel als 't Burger Hart, dankbaarlyk hulde doet;
Om dat Gy, DIERBAAR PRINS! door Vaderlyke Wetten,
Als met een zyden Toom, 't beschaafste Volk regeert,
Dat, (daar geen *Momus* tong Uw glorie kan besmetten,)
De deugd van Uw Geslacht in U welmeenend eert.
'k Bedoel die zuiv're zucht, die zints de vroegste tyden,
Vervreemd van zelfsbelang, in 't barnen van 't gevaar,
De Helden van Uw' Stam, als *Gideons* deed stryden
In *Batoos Israël* voor Haardsteê en Altaar.
Die liefderyke zucht voor *Nederlands* belangen,
Die U, by 't scheemerlicht der zilverblanke Maan,

Zo wel als op den dag, voorzichtig houd gevangen
  In 't Vorstlyk Kabinet, om ons ten dienst te staan.
En, EDELMOEDIG PRINS! door nutte beezigheden,
  Waar aan het grootst belang van *Vriesland* waar verknocht,
Zorgvuldig heeft verhoed, dat Gy Uw Vaders steeden,
  Ondanks Uw eigen wensch, niet eerder hebt bezocht.
Dan eindlyk is de dag, de blyde dag gebooren,
  Dat de afgedaane Taak U snipper uurtjes gunt,
Dat Gy de noodigstem der *Friezen* kunt verhooren,
  En zonder plicht verzuim gerust bezoeken kunt!
My dunkt Uw' komst, MYN VORST! hersteld het kwynend leeven
  Van mynen Landgenoot, die altyd Prinsgezind,
Uit *Patriotsche* zucht eerst 't erfrecht heeft gegeeven
  Aan U roemruchtig Huis, op 't hoogste Staats bewind;
Want, waar myn oog zich vest, zien ik verheugde reyen,
  De bevende Ouderdom, en pas ontlooken Jeugd
Gaan zaamen hand aan hand blygeestig speelemeyen,
  En pryzen onvermoeid Uw' gaadelooze deugd.
Hoe billyk is 't gejuich der oude NASSAUS Vrinden!
  Zy zien Hun Steedevoogd, Hun FRIESOOS BRAAVEN ZOON,
Wiens lof de Faam trompet zoo ver ze een mensch kan vinden
  Wiens onbezwalkte ziel de Godvrucht strekt ter woon!
Wiens schrander Staatsbestier, in 't prilste zyner Jaaren,
  Der Gryze ervaarenheid vaak nutte lessen geeft,
Ja! 't uitgestrekte *Euroop* verrukkinge kan baaren,
  Wyl 't bloeijend *Nederland* 'er 't heil genot van heeft.
Wierd eenig machtig PRINS den *Grooten* ooit geheeten!
  De Vyfde WILLEM, de eer, ja! 't wonder van zyn tyd,
Aan God en 't Land getrouw, word door elk Ingezeeten,
  Die gloryryke naam rechtmaatig toegewyd:

Want.... dan een ed'le blos verft reeds Uw HOOGHEIDS
kaaken,
Ik deins te rug, een ſchets van Uw' Grootmoedigheid
Zou Uwe Zeedigheid licht als een kunſtgreep wraaken;
Waar door de vleijery de Vorſten vaak misleid.
Ook heeft myn' Zangſter niet vermeetel voorgenoomen
Uw lof te brallen, in een ſtreelend maatgedicht,
Neen: aangebooren drift deed haar ten Hove komen,
Om, vuurig aangenoopt door eerbied, liefde en plicht,
Met kinderlyk ontzag haar hulde aan U te toonen,
En toe te bidden, uit een hart dat voor U leeft,
Dat de Opperzeegenaar Uw breinryk Hoofd wil' kroonen
Met roozen van geluk. Als niets Uw' wenſch weerſtreeft,
En Uwe KROONVORSTIN, de welluſt Uwer oogen,
De Zeilſteen Uwer min, genaadig blyv' bewaart,
Als een geheiligd pand, door 't eeuwig Alvermoogen,
Voor al wat jammer teelt, of nypend hartzeer baart,
Terwyl U dierbaar Krooſt (de lieve ORANGE TELGEN)
Opluike, als vris gebloemt, by groeizaam zomer weêr,
Dan word de zucht verhoord der vrygevochten *Belgen.*
Dan dank ik mynen God! dan wenſcht myn ziel niet meer.

CAROLINA COULON.

Zie daar myn waarde Leezers en Leezereſſe, hebt gy 't Vers gehoord van deeze Jonge en by uitſtek verſtandige, doch zeedige DAAME, zynde een Juffrouw van ongemeene verdienſte, en byzondere groote verwagting, doch laat Ik haar zeedige Ooren niet kwetſen, om niet by haar Wel Edele beſchukligt te worden voor een Vlyer. daar zy zulk een gehaate Vyand van is, myn Hart, en Ziel is genygd om haar Wel Edele met een *Vers* aan te ſpreeken, maar myn onvermogen by haar Wel Edelens weergalooze begaaftheeden opweegende, derf ik nauwlyk zulks wagen!

Doch Haar Wel Edelens deugd met goedheid gepaard gaande, zal lichtelyk myn Fouten in 't besten daglicht beschouwen, hier my dan op verlaatende verklaar ik met vrees, tegen zulk een welbespraakten Mond, en Pen, my te uiten in de volgende woorden:

De Ganze Veer die dunkt myn weegt tans hondert pont,
't Hart dat lild en beeft; ja by myn handen trillen,
Die wel besneede Pen, *die wel bespraakte* Mond,
Die zou ik gaaren wel een Versje *schenken willen,*
Ik meen U ô Caroliën, *ô spruit van Heer* Coulon;
Maar ach! Mejuffrou *ziet ik kan myn onvermoogen,*
Ik scheel by U als Nagt, *by Held're klaaren zon,*
Doch echter weest zo goed, en wild van myn gedoogen
Dat ik eens tot U spreek? O! groot begaafde Maagd,
Doch wagt van myn hier niet, verheven Taal of woorden,
Gy die de deugt bemind door Godvrugt *onderschraagt,*
Waar door Gy Leeuwards *Volk, ja zelfs den* Vorst *bekoorden,*
Ik zwyg van U kunden in de Dichtmaat *zo volmaakt,*
Dat wie dat ooit U Vers, *met aandagt komt te leezen,*
Die word daar door, ontroerd, ja in zyn Ziel geraakt,
En Gy word om U deugt, van yder een gepreezen,
Uw kennis blykt daar in, en teffens Uwen trouw;
Voor het Orange *Huis, den* Vorst *en zyn* Vorstinnen,
En by de Spruiten *van 't* Doorluchtig *Huis Nassouw,*
Die toond Gy recht geaard, van hard en Ziel te minnen,
't Is heden niet dat G' die blyk voor 't (*) eerste geeft,
Van waar en echte Trouw aan de Couronne *eigen,*
U Vers maakt dat die Naam, *voorts by de Nazaat leeft*
Doch Friesland *roept myn toe, wil van die zaak maar zwygen,*
Dees Maagd hier in Leeuward, *zoo'n groote roem verwerf,*
Dat haare Naam de tyd, van Eeuwen zal verduuren,
O deugd wat zyt gy schoon!... om dat Gy nimmer Sterf,
Leeuwarden *veels Geluk, dan binne Uwen Muuren,*
Met deeze Poëtes, *zy maakt U Stad vermaard!*
Wilt Haar zo als Gy doet, altoos die achting draagen,
Dees Burgers Vaders Spruit, *die is Uw achting waard,*
Die haar eert, zal altoos heel Nederland *behaagen.*

Maar

(*) Haar Wel Ed. heeft verscheide overheerlyke Versen gemaakt op 't Huis van Orange en Nassau, &c. &c. by differente voorvallende geleegendheden.

Maar mogelyk kwets ik wel, dees Juffers *zeedigheid,*
Doch echter weet ik ben niet van het spoor geweeken,
De helft van haar verdienst, heb ik hier niet gezeid,
Als ik flatteere *wouw, ik kon nog meerder spreeken.*

Na dat dan zyn Doorl. Hoogheid des 's nagts uitgerust had, heeft Hoogst Dezelve des Zondag 's morgens, zynde den 1 Augustus de Godsdienst bygewoond in de Jacobiner of groote Kerk, onder het Gehoor van de Wel Eerwaarde zeer geleerde Heer Do. H. Mentes, welken predikte uit 2 Koningen 7. het geheele Capittel, vervolgens heeft zyn Doorl. Hoogheid na de middag een wandeling gedaan, door de Stad en om de Stads Buiten Cingel, zynde Hoogst-Dezelven verzeld van eenige Heeren van Distinctie, als ook door een menigte Burgers en Buitenlieden, welke Hoogst-Dezelve Vorst overal volgden.

Maandag den 2 Augustus heeft zyn Doorl. Hoogheid 's morgens de Paraden bygewoond, ziende de twee Batailons van den Heer Generaal Majoor Bentink haar exersitien verrichten, ook heeft Hoogst-Dezelve de vergadering van haar Ed. Mog. de Heeren Staaten van de Provintie *Friesland* bygewoond, en afscheid genomen hebbende, de complimente van een goede Reis, na *Groningen* ontvangen, waar op Hoogst Dezelve zich van daar na het Collegie der Ed. Mog. de Heeren Gedeputeerde Staaten begeevende, heeft aldaar meede afscheid genomen, en van gedachte Collegie de Complimente van een goede reis naar *Groningen* ook ontfangen te hebben, is Hoogst-Dezelven Vorst te rug na Hoogst-Deszelfs Hof gekeerd, geevende vervolgens Audientie aan verscheiden Heeren van de eerten Rang en Distinctie, laat ik tusschen beiden wederom een Dichtstukje opsnyden:

Eerst hoord den Vorst *de Boedgezant,*
Heer Mentes Koningen *verklaren,*
Hoe dat God *de* Syriers *verland,*
Den Koning *raakte in 't bezwaaren,*
Wierd van het Volk dood getreen,
Hy wilde na geen Man Gods hooren,
Heer Mentis *storten zyn gebeen,*
Dat God *zyn Vaderlyken tooren,*
Genadig van ons Land afwend;
En onze Vorst, *nog lange Jaaren,*

Bevryd voor plagen of elend,
Voor Neêrlands *Volk wil bewaren,*
Voorts doet de VORST *een wandeling:*
Zo in als buiten Leeuwards *Muuren,*
Den andere dag den VORST *doen ging,*
En maakt bekend dat nu de uuren,
Tans komen dat hy scheiden moet,
Den Raad verlaat hem zeer ongaaren,
De Burger stremt haar warm Bloed,
Van droefheid in haar zwakke aaren,
Men weent, men zugt, ik weet niet hoe,
Men vraagt VORST *zult gy wederkomen,*
Zyn HOOGHEID *zelfs bedroeft te moe,*
Die schynt het scheiduur zelfs te schroomen.

Dien zelven dag namiddag hebben de *Parnassins* der Joodsche Natie tot *Leeuwarden*, namentlyk ISAAK EMANUEL KERKHAN, en JOSEPH LEVY DE JONG; ook Audientie gehad, en hebben zynen DOORL. HOOGHEID overhandigt, de Ceremonien en Gebed, ter dier gelegentheid in hunne Synagogen verrigt, niet twyfelende of veelen myner Leezers zullen wel nieuwsgierig zyn om derzelve Inhoud te weeten, zal ik de Eer hebben om 't meede te deelen, 't was als volgt:

DE JOODSCHE NATIE

BINNEN LEEUWARDEN

Hebben op de Verheugde en lang gewenschte Dag van de vereeringe met de tegenwoordigheid van zyn DOORLUGTIGE HOOGHEID de Heere Prince Erf-Stadhouder, aan de Stad *Leeuwarden*, hunne Synagoge behangen rondom met alle Voorhangzels van de Kasse des Boek Moses, en de Boeken Moses Vercierd met hunne Ornamenten, verders de Synagoge Geillumineerd, en is door den Zanger begonnen, met deeze Woorden:

Komt gy gezegende des Heeren (Genesis XXIV. vs. 31.)

De

De Rechtvaerdige zal groeijen als een Dadelboom, Hy zal Wassen als een Cederboom in Libanon (Psalm XCII. vs. 13.

Ik zal myn Beminde (PRINS) een Cierlyk Gezang Zingen (Jesaia V vs. 1. Want by de Joden is (nu) Vreugde en Ligt (Esther VIII. vs. 16.)

1.

De hulpe is des Heeren, U Zegen is over U Volk (Psalm III. vs. 9) U Barmhertigheid 'is niet voleind, en U Genade heeft ons niet verlaten (Psalm XL. vs. 21.) dat niet beschaamt zullen zyn, en agterwaarts gedreven die op U hopen. Daarom verblyd U Eilanden en Verheugt U Aarde (Psalm XCVII vs. 1.) NB. Om dat den lang gewenschten dag gekomen is)

2.

Al waarom Wy komen onze smeekingen voor U neder te werpen (Psalm IX vs. 20.) tot U komen Wy neder te bukken met Knielinge (Psalm XCV. vs. 6.) wegens de komst van onzen Heer (Zyn Doorl. HOOGHEID) in ons Land, (en zoo) is de Zangtyd genadert tot de Aarde, (Cant. II. vs. 12.

3.

(Ja wel) een Trouw Gezand is Medizyn (Prov. XIII. vs. 17. (die de Bode was) op deezen dag alwaar wy al lang op gehoopt hadden tot verkwikkinge, (Weshalven) Wy een Zang zullen Zingen van deeze en geene zyde. En van de Revieren tot aan de einden der Aarde (Psalm LXXII. vs. 8)

4.

Die in den hogen Cirkel en Hemelen ryd (Psalm LXVIII vs. 5.) Verkwikking en Verlossinge zal hy laten ontstaan tot de Inwoonders der werelt (Esth. V, vs. 14.) de Arme van U Volk uit den Stoffe op te rigten (Psalm CXIII vs. 7.) Een Juiching te laaten horen van onder de Aarde (Jesaia XXVI. vs. 19.

5.

Met veel Wetenschap zult gy (o Heere!) onze PRINS Ont-

Ontfermen, Hy zal treden op onze Vyanden als een fellen Leeuw en Adder (Pfalm XCI vers 13.) Zyn Standaard te verhogen, om onze aanftooten weg te doen (Jefaia LVII. vs. 14.) laat U Genade vaft kleven aan onze VORST van de Aarde.

6.

Laat dog onze Beden U (o Heere!) ter Ooren komen, dat zyn Eere en Glans zig meuge veragtbaren met een teken uit der Hoogten (Jefaia VII. vs. 11.) laten de Prophezyinge in zyn Landpale gehoord werden, van alle hulpe die geprophezeid is van de oudheden der Aarde.

7.

Een Beke van Vreede laat ons Land door Vloeijen! Een Baniere van Vryheid (Republyq) laat over ons heen zwaaijen! (tot teken) van het vallen van onze Vyanden en alle die tegen ons opftaan, en dat wy kunnen Vrolyk Zingen, En de Heere zal tot Koning zyn over de ganfche Aarde, (Zach. XIV. vers 9.

Hier na gezongen Pfalm CXII, en wierd op yder Vers geantwoord door de Gemeente Hallelujah.

Waar op volgde het ordinaire Zegen Gebed, het welk in alle Joodfche Synagogien in deeze Republyk voor Zyn Doorluchtige Hoogheid en alle Heeren Regeerderen van deeze Provincien op Sabbath en Heilige Dagen gedaan werd:

GOD ALMAGTIG die zyn hulpe geeft aan Koningen, en heerfchappy aan Vorften, zyn Koningryk, is een Eeuwigduurig Koningryk, hy die verloft heeft zyn Knegt *David*, van den boozen Zwaard, hy; die een Weg gebaand heeft in Zee, en een fteeg in de fterke Wateren, deeze zal zegenen, behoeden, en bewaren, helpen, verhogen, agtbaren ten hoogften top, onzen Heere, Zyn Doorluctige Hoogheid den Heere WILLEM de Vde, Prince van Orange en Naffau, Erf-Stadhouder Capitein Generaal en Admiraal der Vereenigde Nederlanden &c. &c. &c., en deszelfs Koninglyke Gemalinne. De Ed. Mog. Heeren Staaten van Friesland, en de Ed. Mog. Heeren 't Hof Provinciaal van Friesland; mitsgaders de Ed. Agtbare Magiftraat der Stad Leeuwarden. De Koning aller Koningen, zal

zal door zyne Barmhertigheid haar laten leven, en behoeden van alle leed, droefheid en ſchaade; alle andere Volkeren voor haar nederwerpen, en haare Vyanden voor haare voeten maken vallen, en overal waar zy zig zullen heen wenden gelukkig weezen. De Koning aller Koningen, zal door zyne Barmhartigheid, prente in haare herten, en in 't herte van alle haare raadgeevende Heeren Barmhartigheid om goed te doen aan ons, en aan geheel Iſraël, in haare en onze dagen, zal Juda geholpen worden, en Israël zal in zekerheid woonen, en daar zal een Verloſſer tot Zion komen, en zo zy de wille des Heeren Amen.

En eindigende met Pſalm XLVII. en Pſalm LXI.

Alles opgeſtelt, gezongen en getranslateert, op ordre van de Parnasſyns der Joodſche Gemeente alhier, uit het Hebreeuwſch, door *Joſeph Iſraëls*, Beëdigde Translateur hier ter Steede.

Ik oordeel hier dat het tans geen plaats vind om in dit Werkje over verſchil Stoffen aangaande de Religie te handelen, dierhalven zulks hier niet te pas komende, wil ik als een Neuteraal Schryver niet nalaaten, om die geenen welken haar zugten Hemelwaarts hebben opgeheft voor onze Vorst, mede met een Versje te vereeren.

Gy Jood zyt overtuigd, daar geeft Gy van de blyken,
Dat deeze Chriſten Vorst, *is U Gebéden waard,*
Gy toond als Burgers *hier te zyn, van goeden aard,*
Gy wild in Uwen trouw, niet van het ſpoor afwyken,
't Is braaf gaat zo U gang, wild Naſſauw *altoos agten,*
Weeſt trouw in Uwen pligt, als Onderdanen paſt,
Den Vorst *geen Pharo is, die U met eenen laſt,*
Op Uwen Schouders zal, tot U verdriet bevragten,
Den Prins *zyn hart dat ſchryt, hy zou wel met U weenen,*
Hy ziet U zo getrouw, en echter zo verdwaalt,
Verlaat U Harſenſchim, want zeekerlyk Gy faald,
Erken doch Christus, *wild het hart niet meer verſteenen,*

Nog had by die gelegentheid dat zyn Doorl. Hoogheid in *Leeuwarden* was, een zeker *Jood* genaamt Hartog Isaks, 't volgende Versje gemaakt.

In

In de Grootste Drukkinge, daar niet als de Ondergang, en Dood, aan ons Zieltogent Vaderland wierd voorzegt.

Heeft de Prins van Orange WILLEM de Eerste de Dood niet geschroomt, maar de Eerste Steen tot ons Vaderlandsche Vryheid gelegd.

Daarom ô Nederland, laat ons God de Heeren loven en pryzen, om dat hy ten onze tyd, die heerlyke Zon in onze Geliefde Prins van Orange WILLEM de Vyfden wederom laat opryzen.

Ja looft en pryst den Heeren aller Heeren, die deeze gezeegende Orange Stam, door den Grooten Adelaar laat vermeeren.

Hartog Isaks.

Gy Hartog Isaks *toond hoewel een* Jood *geboren*,
U woorden goed zyn in een waare Christ *zyn Ooren.*

Dien zelfden Maandag 's namiddags behaagde het zyn Doorl. Hoogheid 't Stads *Weeshuis* te bezichtigen.

Zo gauw den geliefden en mindelyken Vorst in het Godshuis trad, wierd Hoogst-Dezelve door twee allerbevalligste Ouderloozen Kinderen ontmoet, terwyl al de anderen hondert en vyftig Kinderen zo Jongens als Meisjes in een geschikten en ordentelyken order zich aan den Vorst vertoonden.

De Jongens hadden allemaal schoone groote en mooije *Orange Cocardes* op de Hoeden, de Meisjes dito Linten op de Borst, zynde allemaal zeer netjes en zindelyk gekleed, vyf Suppoosten liepen daar by om een gereguleerde order te houden, dezelven Naamen waren Cornelis Hooftman *Cathegiseermeester*, *Binnevader* Johannes Acama, *Binnemoeder* Rixtie Sieberens, *Ziekemoeder* Janke Fortuin, *Naimoeder* Grietje Kienne. De twee Ouderloozen bevalligen Meisjes, welken den Geliefden Vorst te gemoed traden, zagen als gezegt is 'er zeer bevallig uit, en daar by nog Jong, deeze twee Kinderen waren zo dra niet tot die bemindelykste der Prince genadert, of zy bestrooide onze geliefde Stadhouder met welruikende Blommetjes, en andere Versierselen, het welk die twee Kindertjes met zulk een zwier en deftigheid volbragten, dat het een lust was om te aanschouwen, den Vorst was tegens die twee Weeskindertjes als ook meede tegens de geheele Ouderlooze

Schaar,

Schaar, by uitneemendheid vriendelyk, zo dat veelen van de oudste meeden zelver haar traanen niet wederhouden konden, 't geheele Huis weergalmde van *Hoezee, lang leefd Orange*, enz. Na dat zyn DOORL. HOOGHEID het Huis bezien had, en zyn DOORL. HOOGHEID zyn genoegen over de goede order en directie van het Huis had te kennen gegeven, wierd Hoogst-Dezelve even als by het arrivement in gemelde Huis, met blomme bestrooid door gemelde Meisjes, terwyl in tusschen als om stryd een gejuich van Hoeze, Vivat, enz. zich opheften, dat de lucht daar van weerkaatsten en 't als 't waren door de Wolken heen drong, de Meisjes welke de VORST strooyde waren:

TETTIE BEERNTS
en
JANNEKE JACOBS.

Terwyl wy zo gelukkig zyn om de Naamen te weeten, zo zullen wy haar ook met een Versje gedachtig zyn.

De Weesjes *komen hier vol vrolykheid aantreeden*,
Om haare waarde VORST, *veel Eerbied aan te bien*,
Wel strooit U Bloemtjes vry, 't word van den VORST *geleeden*,
Zyn HOOGHEID *kan daar aan U waare liefden zien.*
Gy BEERNTS *Kind en* JACOBS *Dochter wat een Eeren*,
Ook al de Kinderen, die hier worden opgevoed,
Schoon Gy bent Ouderloos, *God schenkt ons* PRINS *ons Heeren*,
Aan U als Vader *die U met* Gods *hulp behoed.*

Ook wierd den VORST in het zelve Weeshuis nog overgegeeven, en voorgereciteerd een Versje van den volgende Inhoud:

Vivat ô VORST *wiens eer, en deugd de Faam bazuind*,
Wiens hoogste roem en lust, is liefden aller weegen;
Wiens Vaders *hart met vlyt, steets Weeuw en Wees omtuind:*
En zwaayt tot 's Lands behoud, heldhaftig speer en deegen.
Wy Weezen *zeegenen U, ons* VORST *ons* HEER *en* VOOGT,
En smeeken dat eens GOD *U op zyn throon verhoogd.*

Den

Den geene welken aan zyn Doorl. Hoogheid dit Versje overgaf en voor reciteerde, was een Weeskind uit het zelve Huis, genaamt Willem Martens, de Zoon van een Mr. Metfelaar Marten Wizemius, gemelde Jongeling is blind, en heeft zyn Gezicht in de Kinderpokken verlooren, hy is van een by uitftek goed gedrag, en fpant alle krachten aan om de fchaade van zyn lichaamelyke oogen, rykelyk te vergoeden om door vrye genaden, oogen des Geloofs te bekomen; en daar meede te zien 't Hemelfche genoegen, in plaats van het vergankelyke, (welke hem benomen is) meergemelde Jongeling word tot een Categifeermeefter aangelegd, en is korte tyd geleeden voor zyn Catigezeeren en braaf Oppaffen, door de Heeren Armen Voogden befchonken met een prys of Premie.

Laaten wy die braven en Godvreezende Jongeling met het volgende Vers aanfpreeken:

Houd moet ô Martens Zoon, *al bent Gy nog zo blind,*
Gy zoekt na 't befte. ja, geloofd het goeden Vrind,
Treurd nimmer om 't gemis, van U lichaamlyk Oogen,
Daar is een God *myn* Vriend, *die zal U traanen droogen.*
Die nam ô braave Wees *U deeze oogen af,*
Maar in derzelve plaats, Hy *U veel beeter gaf,*
Ik meen oogen daar Gy God, *en teffens U zelfs mee kenden,*
Gy ziet de Grootheid Gods, *als meede s Menfch Elenden.*
't Is waar, de lieve dag, die ziet Gy echter niet;
Doch deeze fchaa is klyn, als Gy *U God maar ziet,*
Met oogen van Geloof, geduurig voor U zweeven,
God wil voor 't aardfch Gezicht, U 't eeuwig Heilzicht geven,
Gy hebt dees dag U hart, mee aan den Vorst *betoond,*
Ik hoop dat God U voor dees trouwen daat ook loond.

Na dat zyn Doorl. Hoogheid 't Weeshuis gezien had, liet Hoogft-Dezelve aan de gezamentlyken Weeskinderen een prezent geven van 18 halven Gouden Ryders, waar voor de gemelde Weeskinderen deftig zyn getrakteerd: zo van Eeten als Drinken, krygende Wyn over Tafel. Hebbende dus na het vertrek van Hoogft Dezelve ten minften nog twee vreugde daagen; waar van ik kan getuigen, alzo myn oogen het gezien hebben.

Hoe zoet en lief zy kwinkeleerden,
En met een Lied Orange *eerden,*

Vivat

Vivat Orange *riep de Wees,*
Prins WILLEM *die verbande de vrees,*
Wie dat kwam kyken moest mee springen
Dansen en ook vrolyk zingen,
De Wees zag geen Persoonen aan,
Ik heb 't zelfs met haar gedaan,
't Was ook wie dat daar maar kwam kyken,
't Zy van Armen of van Ryken
Fluks zo greepen zy U hand,
Danzen moet Gy met ons kwand,
Toond met ons Weesjes Uwen trouwen,
Voor Vorst WILLEM *van* Nassouwen.

Dus deezen dag meeden ten einde geloopen zynde, kwam die tyd en dag aan, namentlyk Dingsdag den 3 Augustus, dewelke niet alleen *Leeuwarden* maar geheel *Friesland* bedroefden; alzo 't dien dag was, dat de Vorst na *Groningen* ging vertrekken, de Burgerye van *Leeuwarden*, die te recht verheugd en ingenomen was, en nog is, zo over de onbegrypelyke beleefdheid als om de waare Nederlandsche nedrigheid, hartinnemende vriendelykheid, geduurende onvermoeide arbeidzaamheid, en waakzaamheid in dien zwaarwigtige Post, die den bemindelyksten der Vorsten onze lieven en waarde Vorst en Heeren de Prince van Orande en Nassau onze dierbaaren en van God afgebeeden Erfstadhouder, zo natuurlyk eigen is. De Burgery herzeg ik heeft niet kunnen nalaaten, om aan de Wel Ed. Gr. Achtb. Magistraat, uit hun aller naam te laaten verzoeken, de Eeren te mogen hebben om zyn Doorl. Hoogheid uitgeleiden te mogen doen; waar op haar Wel Ed. Groot Achtb. na alvorens de Hooge welmeeninge van zyn Doorl. Hoogheid vernomen hebbende; dit verzoek aan de braaven Burgery van *Leeuwarden* heeft geaccordeert. Met recht zegt de *Leeuwardsche* Courant van den 4 Augustus (*nooit is 'er een voorbeeld van, dat een* Vorst *in zo een kort verblyf als in deeze Provintie, zo veel opregten liefden, hoogachting, en genegentheid, by Groot en Klyn, Ryk en Arm na zich getrokken heeft,*) en waarlyk 't is niet te veel gezegt, want de harten der *Friezen* waren zo gesteld dat yder de laatste droppel Bloed betoonde voor zyn Doorl. Hoogheid over te hebben.

De Tambours en Pypers vergaderden dan 's morgens al by tyds, slaande de Vergadering in dezelve order (zo als

reeds vermeld is by de Aankomst van zyn Doorl. Hoogheid in *Leeuwarden*) 's morgens om half vyf uuren vervoegden zich yder by zyn Vaandel marcheerende, van daar na de algemeene Vergaderplaats, en zo de St. Jacobstraat door, de Ewal langs naar de Hoeksterpoort, en schaarden zich dus in twee Ryen, welke zich van het *Vorstelyke Hof* uitstrekten tot gemelde Poort, zyn Doorl. Hoogheid van het Vorstelyken Hof in een Koets met zes Paarden bespannen getreeden zynde, hoorde men direct de Kanonnen rondsom de Stadswallen lossen, de klokke speelden, en de Trommels en Fluiten lieten haar zo van de Burgers als Melitie lustig hooren zyn Doorl. Hooheid reed vervolgens door de in twee ryen geschaarde Burgers heen, betoonende ten uiterste voldaan te zyn, zo over de receptie als uitgelyden der Burgers in de Stad van *Leeuwarden* gedaan. Ik hoef alhier niet te zeggen dat men by het Vertrek van zyn Doorl. Hoogheid die vreugde niet zag, die by Hoogst Deszelfs Aankomst op yders Gezicht uitblonk; neen; het is natuurlyk dat hoe grooter de vergenoeging op de Komst der Vorst was hoe grooter ook nu de droefheid moest weezen toen zy een Vorst zaagen vertrekken, die de lust haarer oogen was, de in 't Geweer staande Burgeryden gaven in 't midden van haar saluade die zy overheerlyk verrichten, genoeg door haar bedrukten weezens te kennen, hoe ongaare zy haar wettige en lieve Stadhouder zagen vertrekken, in menigte van Omstanders en Aanschouwers deezer plechtigheeden, van alle Staaten en Conditie, voornamentlyk onder de teeren Kunne, zag men in menigten van traanen vergieten, ja zy konden pas met half gebrooken woorden, aan haar waarde Prins 't lieven en oprechte vaarwel toeroepen, zodanig waren haar harte van moeilykheid toegeneepen, wat een liefden! ja onbegrypelyken liefden! wanneer de Man en Vrouw te huis komende, en haar Vorst hebben zien vertrekken; wanneer den eene Burger den andere te gemoed komt, en zegt al hikkende, met afgebrooken woorden, Hy is vertrokken; dien mindelyken! Hy is vertrokken; die braave Vorst! God bewaard hem zyn Gemalin en Spruiten! laat ik eens zeggen:

Schoon ik in Noord-Holland, *'t* Friesen *ben gebooren,*
En thans in Holland *en tot* Amsteldam *nu woon,*
Zo moet ik, of ik zelfs een Fries *was nu doen horen,*
Dat Friesland *nooit genoeg, geroemt word tot 'er loon,*

Ten

Ten minsten zo ik wil, als Schryver waarheid spreeken,
Ik had het heerlyk, maar zo heerlyk nooit verwagt,
Gelyk het in het land, van Friso *is gebleeken,*
De liefde bleek hier in, haar allersterkste kracht,
Maar laat U Trouwigheid ô waarde Friezen *vaaren,*
Den Vorst *vertrekt wel, maar zyn hart dat blyft U by,*
Bid God *dat hy het Huis van deeze* Vorst *bewaaren,*
Op dat zyn Hoogheids *Komst, U meerder maal verbly.*

Zyne Doorl. Hoogheid buiten de Hoeksterpoort gekomen zynde, is de Burgery in deze order gemarcheerd, van de Hoeksterpoort af de Amelands over de Koningsstraat door, het Landshuis voorby, de Pyp by de Gallileer Kerk over, het Collegie alwaar Haar Ed. Mog. de Heeren Gedeputeerden en de Heeren van de Rekenkamer vergadert waren, die met Sponton en Vaandel door de Burger Officieren gesalueerd wierden, voorby de Ooster en Peperstraaten, door de St. Jacobstraat op het Vorstelyke Hof en Stads Raadhuis, alwaar de Wel Ed. Gr. Achtb. Magistraat vergadert was, voor welke de Heeren Officieren met Sponton en Vaandel wederom salueerden, gaande verder de Weerd op naar de Lange Pyp, alwaar de Burgery in een behoorlyke order gescheiden is.

De *Vlietster* Burgery zat by die gelegentheid meede niet stil, staande gemelde *Vlietster* Burgers buiten de Hoekster Poort in Paraden, allemaal even deftig uitgedost, als reets by het inhaalen van zyn Doorl. Hoogheid vermeld is. Voorts laagen aldaar een menigte van Scheepen met Vlagge en Wimpels versierd, in eene ongemeene nette order.

Wy hebben nu gezien wat Leeuward *heeft gedaan,*
Als ook heel Friesland *om haar* Vorst *na waard te Eeren,*
Laat ons nu met de Vorst *na buiten post toe gaan,*
Op dat wy deeze Lien, mee na verdienst vereeren.

Den Vorst zetten Hoogst-Deszelfs Reizen dan voort na *Groningen* over Buitenpost, naauwelyks was zyn Doorl. Hoogheid aan het einden der Zwarte Weg, of Hoogst-Dezelven wierd by het aankomen en voorby passeeren, met eenige stukjes Kanon gesalueerd, welken geplaatst waren op de Buitenplaats, van den Heer H. van Therken, Oud Secretaris van *Menaldumadeel*, deezen stukjes wier-

 den

den diverſche maalen geloſt, ook zag men van het gemelde Huis der Buitenplaats, een keurlyken en by uitſtek fraaije zinſpeelende Vlag waayen.

Heer Secretaris TEEKEN *toond*
Wat Hart dat in zyn boezem woond,
Toen onze PRINS *hier ging paſſeeren,*
Ging men Hem hier met vreugden Eeren.

Toen de VORST Buitenpoſt genadert was, vertoonde zich aldaar voor zyn DOORL. HOOGHEID, eerſtelyk vyf zeer extra fraaije Eereboogen welken aldaar waren opgericht, zyn DOORL. HOOGHEID wierd te gemoet gegaan door zeven bevalligen Jonge Dochteren, wier liefelyken ſtemme geaccompagneerd wierden, door een gelyk getal op Houboyen ſpeelende Jongelingen, welke Rey wierd voorgégaan door een Herder en Herderin, zeer netjes in 't wit gekleed, met Linten en andere Ornamenten verſierd, hebbende hunne Scheedels met Palm omvlogten, en houdende in hun eene Hand, eene met Groente verſierde Herders Staf, en in de ander een van Bloemen gemaakte Krans.

Toen zyn DOORL. HOOGHEID tot aan de Buitenplaats van den Wel Edelen Geboren Heere D. B. VAN HAARSMA genadert was, trad Hoogſt-Dezelve uit de Koets, en wierd aan het Hek verwellekomt, en uit geleid door genoemde Heer van HAARSMA en andere Heeren van Diſtinctie, ten einde de VORST zig op dat ſchoone Luſthuis door een pragtig Dejeune mogten ververſchen.

Intuſſchen liet die zingende en ſpeelende Ry, niet af om op een allerverrukkelykſte manier Bloemen voor dien DOORL. ERFSTADHOUDER te ſtrooyen, terwyl zy een hart betoverent geluid maakte, met het zingen van een welgepaſt Airtje; het geen zy de Eer gehad hebben ook achter de Tafel te doen, en 't zelve Airtje aan de VORST ſchriftelyk te behandigen; waar van ik niet meerder myn Leezers kan mededeelen, dan het eerſte Couplet, zynde als volgt:

Wy komen hier, op ons manier,
U HOOGHEID *te begroeten te begroeten,*
Wy ſtrooijen voor Uw voeten neer,
Wat Flora *gaf, tot Uwer Eer;*
Laat ons vroolyk zyn, vroolyk, vroolyk,
Laat ons vroolyk zyn, vroolyk zyn, enz.

Met

Met alle pleizier zouden ik de Naamen deezer Jongelingen en Jonge Dochters mitsgaders de Herder en Herderin willen gedachtig zyn, om in dit myn Werkje haar te plaatsen, doch alzo myn dezelve niet bekent zyn, zal ik hier zo veel ruimte laaten dat een iegelyk derzelve die kan invullen en tusschen schryven.

De Naam der Herder

De Herderin

De 7 Jongelingen met Houboijen waren

De 7 Namen der Jonge Dochters waren

Geduurende het verblyf van zyn DOORL. HOOGHEID ten Huize van de Heer HAARSMA wierd de Wel Eerw. Kerkenraad van *Buitenpost* vergund zyn DOORL. HOOGHEID te complimenteeren.

Wanneer het oogenblik van het vertrek genadert was, wierd de VORST wederom door bovengemelde Heeren in de Koets geleid, en is onder het geroep van *Lang leve de Prins*, *Vivat Orange*, *Hoeze*, *Hoeze*, *Byitenpost* door gereeden, om verders Hoogst Deszelfs Reizen naar *Groningen* door te zetten, by deeze plegtige gelegentheid was de toevloet van Menschen zo groot dat het alle verbeeldinge te boven gaat: laat ik tot lof van *Buitenpost* eens zeggen:

Wie staat niet stil met hart en oogen,
Verrukt verstompt moet yder staan,
O vreemde VORSTEN *wilt gedoogen,*
Dat ik U vraag word het gedaan
By U, met zulken Vriendschaps banden;
Dat men met vrye wil U eert?
Geen Land zo als de Nederlanden,
Daar ooit een VORST *zo is vereerd,*

Geen Keizer, Koning, *of wat Grooten,*
Dat men ook in de Waereld vind,
Die hebben dat Geluk genooten,
Te zyn als onze PRINS *bemind,*
Ons VORST *die heeft op 't minste wenken,*
En alles met een liefden gloed,
Wat maar zyn HOOGHEID *kan bedenken,*
Zegt waar men immer zulks ontmoet,
Heer HAARSMA *vol van vriendelykheeden,*
Den VORST *op* Buitenpost *ontfangt,*
De Jeugt die komt hem teegen treeden,
En hebben lang na hem verlangt,
De Kerkenraaden die Eerwaarden,
Die maaken mee Haar Compliment,
Geen' gelukkiger VORST *op Aarden,*
Als VYFDEN WILLEM *is bekent.*

Het Nombreus Gezelschap van Heeren en Dames, dat aan het Gastvryhuis van zyn Excellentie, den Heer Generaal ACRONIUS op de verpligtendste en guldste manier onthaald wierd, heeft, op dat de Landjeugt dien dag in vrolykheid zouden doorbrengen, des na de middags Renspeelen om een prys onder de Jongelingen aangezegt, en geld onder de menigte gestrooid; welk Gezelschap niet afliet, by aanhoudentheid het aangenaamen *Vivat Orange* te laten hooren:

Oud Roomen *scheen dees dag, in* Friesland *opteslaan,*
De Vlugge Jongeling *die ging zich exserseeren;*
ACRONIUS *spand met zyn Gasten vlytig aan.*
Om dees denkwaarde dag, nog meerder te vereeren.

Voorts had ook den Wel Ed. Geboren Heer H. B. VAN SMINIA, Grietman over *Tietjerksteradeel* de Eer, om met deszelfs Ed. Geregte zyn DOORL. HOOGHEID op het Huis ter *Heiden* te Complimenteeren.

't Was waar de VORST, *maar kwam 't was overal een vreugden.*
Den Grietman SMINIA, *den* PRINS *mee Eeren doet,*
Met 't Edele Gerecht, die meede haar verheugden,
En op 't Huis ter Hei, *den* VORST *met Eerbied groet.*

Dus

Dus zien mynen Leezers dat waar zyn Doorl. Hoogheid ook kwam, men niet anders als Teekens van Vreugde en Liefden bespeurden, niet alleen onder de Ryken en Vermoogende Lieden, maar zelfs de allerarmste Scheepers of Schaapherders, die in Hutjes woonden, ja naauwelyks onder Dak konde slaapen, gaven doch waar dat den Vorst passeerde blyken van haar liefden voor zyn Doorl. Hoogheid, al was 't zelve maar door een Witte Doek met Orange versierd, aan een stok gebonden, kort om de vreugde was zo groot en algemeen, dat ik nogmaals zeg alles moet 'er voor verstompt staan de weg van *Leeuwarden* na *Buitenpost* of zo ver als het Territoor van *Leeuwarden* strekten, was door de Huislieden allemaal slegt en gelyk gemaakt, daar en boven kon zyn Doorl. Hoogheid overal waar Hoogst-Dezelve kwam zo veel versche Paarden krygen, als den Vorst maar begeerden, en dat geen gemeene Hnurknollen gelyk somtyds al veel gebeurd! neen, de braave Friesenboeren hadden uit haar eigen vrye wil, verscheiden Spannen van zes schoone Paarden in gereedheid, zynde yder Span der Paarden op zyn zelfs van een byzondere coleur en de Paarden van yder span van een hair en grooten. Daar was maar niet dat bedacht kon worden en 't welk tot Eer van den Vorst strekten, of de Friezen hebben 't gedaan.

Men kan uit het volgende nagaan, dat zyn Doorl. Hoogheid een byzonder genoegen genomen heeft, over 't gedrag der *Friezen*.

(Staande de tyd dat den Vorst in *Friesland* was,) want Hoogst-Dezelve heeft de braave Burgery van *Leeuwarden* zo wel de tien Compagnien van de Stad, als de Vlietsters, allemaal na Hoogst-Deszelfs vertrek laten tracteeren; op zo veel Wyn als de Burgers in het ordentelyken konden drinken. De Burgers wierden getracteerd in de Doelen en die van het Vlied buiten de Stad, te weeten yder Espel byzonder, het welk alles met een gereguleerden order is toegegaan.

Nog heeft zyn Doorl. Hoogheid by Hoogst-Dezelve Vertrek, den Heer en Mr. Hendrik Semler, Raad in de Vroedschap en Oudbouwmeester der Stad *Leeuwarden* mitsgaders Bouwmeester, der Provintie *Friesland*, beschonken of prezent gedaan een kostbaare Ring, rontsom met Briljante omzet, pronkende in derzelve midden, zyn Doorl. Hoogheids Naam, zeer konstig door elkander allemaal van Juweelen.

Gemelde Heer H. SEMLER heeft de Eer gehad, omstaande de tyd dat Zyn DOORL. HOOGHEID in *Leeuwarden* was, den VORST doorgaans over al te begeleiden, gelyk hy ook Hoogst Dezelve te *Franeker* heeft begeleid tot aan de Stoel, als meeden tot *Harlingen* op de 's Lands Werf, is gemelde Heer Bouwmeester SEMLER zo voor zyn betoonde vlyt, als goeden Directie in het bouwen van de Grooten Eerenpoort, als andersints, by het doen van de Reekening uit Naam der Ed. Mog. Heeren Staaten van *Friesland* begiftigd, met een by uitstek kostbaare gemaakte *Zilvere Koffypot*, en *Zilver Schenkbord*, met de Wapens der *Provintie* daar opgesneeden, waarlyk en waarachtig een blyk strekkenden, dat vooreerst zyn DOORL. HOOGHEID over des Mans liefden getrouwheid en yver voldaan is geweest, ten anderen dat Hooggedachte Hun Edel Mog. Heeren Staaten over de Directie van gemelde Heer SEMLER en de uitvoering daar van aan hem betrouwd, zo van de groote Eerepoort als andersins ten uiterste vergenoegd zyn geweest, ook is de Hoog Welgeboren Heer P. B. VEGELIN VAN CLAARBERGEN, Capitein van de Artillery ten diensten van deeze Landen; wegens deszelfs buitengewoone vaerdigheid, in het losbranden van het Canon, van een Battery van 21 stukken Geschut, door de Ed. Mog. Staaten deezer Provintie met een zeer fraaye Zilver *Theeketel* en *Confoor* begiftigd.

Nog is door boven gedachten Heeren Staaten aan de Heer G. LOURENS, Directeur en Bevelhebber der Maaltyd, op 't Landschaps Huis, wegens derzelve Accuratesse, en Vigalantie, in deezen betoond, geschonken een extra fraaye *Zilvere Tabaksdoos*, dito *Trekpot* en *Melk* of *Roomkannetje*: Wel myn waarde Leezers laaten wy dan tot besluit zeggen:

Friesland Gy hebt een Roem die nimmer kan versterven,
Die liefden die G' altoos betoonde aan Nassou.
Die heeft de VORST gezien, ja, ja, Hy kan Uw Trouw,
Schonk Gy Uw Harten Hem, Gy kon 't zyn verwerven.
Wat was de blydschap groot, toen hy kwam binne ryden,
De Vergenoeging blonk, op yders aangezigt.
Maar ach! dat scheiden viel den VORST nog Burger ligt,
Men zag op 't aangezicht de Droefheid van hun beiden,
Myn dunkt ik hoor de stem, nog van de Burger Schaaren;
Hoe zy by 't afscheid riepen, vaarwel myn lieve PRINS!
Vaarwel ô braave VORST, GOD spaar U allersints,
Met 't oog ter Hemelwaarts, dat GOD hem doch wil spaaren.

Den

Den VORST van zyne kant, heeft ook niet ſtil gezeeten,
Hy riep uit zyne Koets, myn Burgers Vaarwel!
Het Gemoed dat was Hem vol! 't hart zat als in knel!
Doch met dit alles heeft Hy SEMLER niet vergeeten,
Hy ſchonk die Heer een Ring, met ſuper fyne ſteenen,
Ja van Juweelen zelfs, zyn HOOGHEIDS Naam dierbaar,
Schoon dat die ſchoone Naam, in HENDRIKS hart reeds waar,
Nu pronkt zyn Hand daar mee, en ook zyn Hart met eenen.
De Staaten ook te ſaam van deeze *Frieſe Landen*,
Bezielt met eenen waar, en Patriotſche Ziel.,
Die toonde dat de dienſt van SEMLER haar beviel,
Als ook Heer VEGELIN, die het Geſchut losbranden,
Van *Leeuwards* Battery van Een-en-twintig ſtukken,
Gelyk diverſche maalen, hy vlytig heeft getoond,
Waarom de *Frieſche Staat*, zyn Hooggebooren loond.
't Wel denken van den *Staat*, moet yders Ziel verrukken,
Zy wilden LOUWERENS, ook in geenen deel vergeeten,
Voor zyne zorgen, in 't beſtellen der Maaltyd,
Neen, neen, den ſtaat beloond aan LOUWERENS zyn vlyd
Wild hier de goedheid van den Staat uit afgaan meeten,

Alhoewel ik voorneemens was om hier meeden te ſluiten, zo vind ik myn verpligt om myn Leezers nog een extra fraay *Vers* meeden te deelen, het welk myn ter hand is geſteld, en 't welk bevorens al hoorde geplaatſt te zyn, 't is als volgt:

F R I E S L A N D

AAN

ZYN DOORLUCHTIGSTE HOOGHEID, DEN HEERE
PRINCE ERFSTADHOUDER

W I L L E M DE V Y F D E N,

BY HOOGST-DESZELFS AANKOMST, EN INHULDIGING.

Zyt driemaal welkom, in Uw Vaderlyk Geweſt,
Doorluchte PRINS, tot Heil van Nederland gebooren,
Op wien het vrye Volk zyn' hoop tot Welvaart veſt,
Een' Welvaart, die nog Nyd, nog overmagt moog' ſtooren;

Hoe zwoegde in my myn Hart, hoe brande myn Gemoedt,
Toen ik myn' waarde PRINS, zag naar myn' Haven nad'ren;
Toen ik de fchoone Kiel, zag fpoeden door de Vloed,
Die WILLEM lev'ren moeft, waar zyn' roemruchte Va-
d'ren,
Aan 't Hooft van 't Staats bewind, door Vorftelyke daên
Den *Fries* voor eeuwig aan Hunn' dierb'ren Stam verbonden,
Of aan de Spits des Heirs, bekleed met Lauwerblaên,
Den Viand zelf den roem, deên van hunn' moet verkonden:
Den Viand, die hun nooit, dan in het Aanzigt zag;
Den Viand die Hunn' arm, hunn' Helden arm gevoelden;
Die voor hunn' Dapperheid, hoe trots ter nederlag;
Terwyl ondanks hem zelf', zyn euvelmoed verkoelden.
Hier is ô Edel VORST; de Wieg en Bakermat,
Van zo veel' Princen, uit wier Stam Gy zyt gefprooten,
Wier Naam nog fpaarzaam door den lafter wierd beklad;
Op wien de Nyd nog fchaars zyn' Pylen heeft gefchooten...
Wie ftierden 't roer van Staat, met een' bedreeven' hand?
Wie? dan de HENDRYK's, de WILLEM's, LODEWYK'EN,
MAURITS'EN, CASIMIR's en FRISO's die voor 't Land,
Voor 't vrugtbaar *Friesland* fteeds een Vader hart deên bly-
ken.
Dit tuig myn vrye Fries, die het Stadhouderfchap
Geruft ftaâg aan hunn' zorg, aan hunn' beleid vertrouwde,
En nimmer reden had, waarom hem deeze ftap,
Gedaan voor Vryheid, en voor Godsdienft, ooit berouwde.
't Is *Friesland*, brave PRINS, — ik ben 't, die Uw Ge-
flagt
Den Eerbied, en 't Ontzag, by Hun verdient, befchaarde;
Ik veftigde hunn' Stoel, vermeerderde Hunn' Magt,
Ik ben 't, die hier toe nooit of moeite, of arbeid fpaarde.
Maar *Friesland* is het ook, dat van hunn' fneeg beleid,
En Wysheid, en Verftand, de fchoonfte Vrugten plukte;
Waar door de Welvaart wierd in Land en Steên verfpreid,
Die myn Inbooreling, door gulle vreugd verrukte;
Ik zag my door hunn' Raad, voor tegenfpoed gedekt,
Door hen in *Franeker*, den Stoel der Wysheid zetten,
Waar nog myn' prille Jeugt, het grootfte nut van trekt,
En 't edele verftand, voor 't Vaderland mag wetten.
Dit is myn *Franeker*, dat eer Uw' Vaders zag
Naar zyn' beroemde Veft, leergierig zig begeven! —
't Herroept thans al die Eer, nu 't U aanfchouwen mag,
In wien wy 't Heldenbeeld, dier Vorften zien herleeven;
De Godsdienft vond zig fteeds aan hunne Hulp verpligt;

De

De Vryheid zag zig nooit, door hunn' Geweld verdrukken;
Hunn' Deugt heeft overal, zig Zuilen opgerigt;
Hunn' Naam zal nimmer voor het woên der tyden bukken;
En daar wy U thans zien; ô Telg van zulk een ſtam;
Daar wy U met gejuig, blymoedig welkom heeten,
Daar met Uw' Komſt'de Vreugd terſtond een aanvang nam
Daar wy U zien, myn PRINS! ten Eerenſtoel gezeeten;
Lees uit onze oogen, VORST! wat ons op 't harte leid!
Gy ziet nu, hoe verrukt de *Friezen* U ontvangen:
Uit ieders oogen ſtraalt niets dan welmeenentheid:
Zie Ouderdom en Jeugd, Hoe ze aan Uwe oogen hangen;
De blydſchap perſt ons vaak de traanen uit 't Gezigt:
Onz' wenſchen, waar Gy gaat verzellen Uwe ſchreeden:
Elk weet hoe zeer het Land is aan Uw Huis verpligt!
Elk weet, Gy zyt gewoon Uw' Vaders na te treden!
Meer wagt men niet van U; — geef ons Uw Vaders weêr;
Wy twyffelen niet, myn PRINS Gy zult ze ons wedergeven,
En met Hun deelen in eene onverwelkbaare Eer,
En eeuwig in het hart der vrye *Friezen* leeven;
Maar ... daar myn Ryk geweſt thans zo veel vrengd geniet,
Verduiſterd ſlegts één' Wolk, die ſchitterende ſtraalen:
Dat het Uw GEMALIN, dat het Uw' Krooſt niet ziet;
Dog 't hoopt ook die Eerlang blymoedig in te haalen.

E. V. WASSENBERG.

Alhoewel myn zeer wel bekent is, dat ik nimmer in ſtaat ben, deeze Heer WASSENBERG te kunnen Evenaren, zo zal ik edoch de Vryheid neemen een weinig woorden tot zyn Wel Ed. te ſpreeken:

Ik weet het is wat ſtouds, dat ik myn onderwind,
Om hier zo onbeſchroomt, tot WASSENBERG *te ſpreeken,*
Ik beken ik by dees Heer, *ben minder als een Kind;*
Dierhalve niet waard, by hem gevergeleken.
Neen groot en waardig Heer dat is de mening niet,
U wel doorkneet verſtand, daar geeft Gy van de blyken,
Wie dat U Vers *maar leeſt, ook Uw Geleerdheid ziet,*
Daar Taalkund, en Verſtand, op 't allerſchoonſte pryken,
Ik bid U ſtaat niet ſtil? ô Hooggeleerden Heer,
Maar wild ons meerder van U ſchoone Verzen geeven,
Gy *doet den* VORST *plyzier, en* Friesland *is 't een Eer,*
Waar door de braave Naam van WASSENBERG *zal leeven.*

A A N.

AANHANGSEL

Alzo ons toen dit Werkje byna afgeschreeven was, de Naamen zyn toegezonden van de Heeren Officieren van *Franeker* en *Harlingen*, als ook meede die van de Schippery van *Leeuwarden*, zo hebben wy goedgevonden dezelven hier achter te plaatsen, op dat yder Leezer dezelven naamen met de pen daar tusschen kan schryven, waarom wy expres open plaatsen gelaaten hebben, gelyk den Leezer aangaande *Franeker* kan zien op pag. 126. en 127. als ook by *Harlingen* op pag. 138. en 139. als ook op meer andere plaatsen, welken den Leezer voor zullen komen.

Vooreerst dient tot naricht aan den Leezer dat van de Schippers in 't Wit met bruine Broeken tot *Leeuwarden* de Officiers hebben geweest:

Capityn DOUWE SCHELTUS, als Admiraal,
Capityn INNE JARINGS, Viee Admiraal.

Doch de laasten toen ter tyd niet prezent zynde, en op zyn beurd tot *Amsterdam* leggende moest anders als tweede Ouderman voor Vies Admiraal geageerd hebben, dezelve INNE JARINGS heeft by het Inhaalen van de Gouvernante PRINSESSE en MOEDER der tegenwoordige VORST WILLEM DE VDE, als Bevelhebber der Schippery geageert. Verder volgde hier op als oudste Capityn of Beurtschipper en ageerde voor Schout by Nagt JARING GERRITS, doch de Edele Heeren Oudermannen vonden goed om alle verwarring te myden, wel in voorschreeven order op haaren Scheepen te ageeren, zittende haar Admiraal in een Leuningstoel op zyn Schip, doch in het Opmarcheeren achter de *Vlietster* Burgeryden verkooren gemelde Heeren Oudermannen om de Capityn VAN DER WERF als Capityn van het Prince Jacht de Eer aan te doen, van voor uit te trekken, als algemeene Bevelhebber, waarop vervolgens de Capityns der Amsterdamsche Beurdscheepen, met haar Knegts of Matrooze volgden, de Capityns, Schippers, of Officiers, hadden Orange Sjerpen om, en bloote Deegens in de Hand, de gemeene Matroozen Prince Vlagge om het Lyf, voorts in 't wit met Bruine Broeken en Witte Kousen, de Namen dier Officiers: als

Ad-

Admiraal DOUWE SCHELTUS.
Vies Admiraal INNE JARINGS.
Schout by Nagt JARINGS GERRITS.
Capityns
JAN ABRAHAMS, YPE JANS, JAN WILLEMS.

Voor haar liep een Hartlooper genaamt CORNELIS AUKES, hy had een wit Rokje en Schortje aan, witte Kousen, rykelyk met Orange afgezet, een Hoed met een goud Boorsel, en eene groene Hardloopers stok in de handen, nog is vergeeten te zeggen dat op het Schip van de Admiraal een groote Hooren met Zilver beslag in 't Want hing, aan een zwaaren zilveren Ketting, zynde dezelven Hooren in vroeger Jaaren gebruikt in de plaats van een Bokaal, waar in men gewoon was Wyn te doen, wanneer 'er een nieuwe Schipper of Ouderman wierd gemaakt, die dezelve dan moest uitdrinken. In het opmarcheeren der Schipperyden had gemelde Hartlooper deeze sierlyke Hooren met de Ketting over de Schouwder, by wyze van een Bandelier omhangen.

Gy Oudermans *U naam verdient nog lang te leeven*,
Met al de Schippery *die Gy vol moed gelyd*,
Dees Eer ben ik gezint, *U allen na te geeven*,
Dat Gy staag voor den VORST, *betoond een groote vlyd.*

Nog is ons ook ter hand gesteld dat by de Vlietster Burgery van *Leeuwarden*, zich meeden een Persoon bevond, als een Looper gekleed, deeze Hartlooper is genaamt ARIAAN GERRITS, hy was geheel in 't wit, gekleed met Orange versiert: in alle deelen volmaakt voor het geen hy prezenteerde te vertoonen, hy had een sierlyk Hartloopers Musje rykelyk met Goud versierd op, en een fraaye Hartloopers stok in de Hand.

't Vlied *dat pronkte ook met* ARIAAN *als Looper*,
Zyn Kleeding die was wit, *en voor de rest zeer prooper*,

Verders is niet geplaatst in ons Werkje, hoe dat op den 24 July na dat de Hooge Collegien en Magistraat zyn DOORL. HOOGHEID op 't Vorstelyke Hof gecomplimenteerd en

en gecongratuleerd en verwellekomt hadden, ook wel in zonderheid in deeze plechtigheden deel hebben gehad, de Hoog Eerwaarde Deputatie van het Frieslandsche Synoden, om den hun opgelegden last door die Hooge Kerkvergadering hun Hoog Eerwaardens van Jaar tot Jaar zo hoog en duur aanbevoolen ten uitvoer te brengen; zo dat haar Hoog Eerwaardens zich by deeze gelegentheid ten dien einde begaven, na het Vorstelyk Hof de Deputatie bestond uit de drie Hoog Eerwaarde Heeren Deputaten ad Causas, D. D. ENGELBERTUS HAZELHOF, D. VLIEG en H. LEMSTRA, Respective Predikanten te *Oudkerk*, *Oudwoude*, en *Heeg*, welke op een nedrige wys by zyn DOORL HOOGHEID Audientie lieten vragen, 't welk aan hun Hoog Eerwaarde Gratieuselyk is vergund; doende de Hoog Eerwaarde Heer E. HASELHOF als Præsus, van de Christelyke Synodus van *Friesland* eene korte, welspreekende en ter zake dienende Aanspraak; complimenteerende Zyne DOORL. HOOGHEID, zoo, wegens het aanvaarden van het Erfstadhouderschap deezen en der andere Provincien, als, wegens de Gelukkige hooge Echtverbintenis, met Haare KONINGL. HOOGHEID, FREDERICA SOPHIA WILHELMINA PRINCESSE VAN PRUISSEN, maar inzonderheid wegens de Heuchelyke Geboorte van de twee Vorstelyke ORANGE TELGEN, den Jongen ERFPRINS en GRAVE van BUREN, en deszelven Zuster de PRINCEESSE van ORANGE en NASSAU: stortende eene milde Stroom van Zegeningen over zyne en haare DOORL. en KONING. HOOGHEDEN, en derzelver Allerdierbaarste Spruiten uit, Bevelen de Kerk van *Nederland* in 't gemeen, en de Kerk van *Friesland* in 't byzonder, aan Hoogst Deszelfs gunstige voorzorge en protectie aan.

Het welk alles zeer minzaam en inneemende door zyne DOORL. HOOGHEID wierd beantwoord.

De Zielen wensch van Frieslands *Christelyk Synoden,*
Wierd hier met alle Eer volbragt door HEZELHOF,
't Was niet uit een sleur, of enkel om de mooden,
't Was tot den VORST *zyn eer, en teffens* GODES *lof,*
Dat het Synode zond dees Heeren Deputaaten
Dewelk met yver zyn vervuld tot Godes Eer
JEHOVA *smeeken dat hy nooit den* VORST *verlaaten,*
Maar dat GODS *Zegen hem verzeld hoe lang hoe meer.*

Alhier dien ik ook nog te zeggen hoe dat zyn DOORL.

HOOG-

HOOGHEID Sondags den 25 July na den VORST des 's morgens de Godsdienst bygewoond had en Hoogst-Dezelve zyne sterfelykheid gedachtig zynde, nog dien zelve Avond het koud Gebeente zyner DOORL. Voorvaderen, in kostelyke Lykbussen bewaart, en in de Capelle der Groote Kerk Roustatelyk van tyd tot tyd bygezet, in het midden der vreugde Galmen, over zyn Hooge Persoon en verblyf tot *Leeuwarden* ging bezigtigen.

Den VORST *toond dat hy weet, als dat hy eens moet sterven,*
Ziet zyn Voorvaders *Graf als ook haar koud Gebeent,*
O GOD *laat aan de* VORST *en de* VORSTIN *verwerven*
Dat Gy haar met hun Zaat, nog lang aan ons verleend,
En zo 't geschiede moet, dat zy van ons eens scheiden,
Wild haar dan groote GOD, *voor Uwen troon gelyden.*

Men zag ook by deeze gelegendheid 't volgende Vers te voorschyn komen.

ô Heer! behoed nog lang den VORST!
Die op teed're Schouderen torst,
Het hoog bewind der Zeven Landen*!*
Bewaar den Staats Hulk voor het stranden!
Sta by hem in het hooge Stuur,
Maak hem een wyze Palinuur;
Om 't Schip van Staat, *de Gulde* Vryheid,
En blanke Godsdienst, *Neêrlands blyheid,*
Nog lange aan de vaste wal.
Te veiligen voor ongeval.
Godt zegene zyn Huis en Erven,
En laat hun Namen *nimmer sterven.*

Dit wenscht en bid

D. F. v, D. M. H.

Nu hebben wy nog van *Franeker* en *Harlingen* te spreeken, eerstelyk dat de Burger Ruitery tot *Franeker* meden alle zeer netjes in het blaauw gekleed waren, voorts blaauwe Schabrakken op haar Paarden, met wit afgezet, en witte Hoofdstellen, de Burger Ruiters hadden allemaal

maal witte Kousen aan, zy hadden aan hun Hooft als Ritmeester, de Wel Ed. Hooggeb. Heer Doctor. Doch nu *Professoor* KOOPMAN, en als *Luitenant* de Wel Ed. Heer BLANKENDAAL, en als *Adjudant* de Wel Ed. Heer TUNEMA, den *Standaar* wierd gedraagen door de Wel Ed. Heer .... SIPKE

Voorts bestond de andere Burgery die allemaal deftig in 't Zwart met witte Kousen gekleed waren, uit vier Compagnies, te weeten *Oost*, *West* en *Noorder* Compagnien, 't *Wester* Compagnie was in twee *Espels* verdeelt, zynde met elkander sterk 750 Man. Dezelve wierden gecommandeert door de volgende Officiers. De Wel Ed. Heer KLAAS HETTEMA, als *Colonel*, de Wel Ed. Heeren SIKKE WEERDTS, GEERT LEETING, en SIBRAND VAN DER MEULEN, als *Hopliedén*, de *Vaandrigs* waren de Heeren, PIETER OTTES WASSENAAR, CLAAS FEDDES, JOCHEM BROUWER, PIETER MURKS.

De Burgers van het Vlied buiten *Franeker* waren over dag meeden onder de Compagnien der Stad, en onder boven gemelde Respective Officieren bescheiden, doch dezelve Vlietster Burgers benne na de generale afdanking des avonds wederom in de Wapenen verscheenen; en wel tegens 10 a 11 uuren: wanneer den VORST achter *Franeker* met het Jacht retourneerden, werden de gemelde Burgers toen gecommandeert door de Heer SIEBRAND TEEKENS, als *Hopman*, en de Heer TJEERT GREULS als *Vaandrig*, men zag alhier tot *Franeker*, op groot *Lankum* ook een extra fraaye Eereboog staan.

Myn Leezers hebben hier, nu Franeker *beschouwd;*
En haare Officiers, *de Burgers aanbetrouwd,*
Die alle deeze dag zyn HOOGHEID *gingen eeren,*
Laat ons nu nog een maal na Harlingen *keeren.*

De Burgery bestond tot *Harlingen* als gezegt is, uit agt Compagnien, of Quartieren, zy waren meede deftig in 't Zwart, met witte Kousen, en wierde gecommandeert door de volgende Bevelhebberen, als reeds bevorens gemeld is, de Wel Ed. Heer JAN DE REUS, als Colonel.

Eerste Quartier.

De Wel Ed. Heeren JAN WESTRA, *Hopman*, DOUWE VETTEVOGEL, *Vaandrig.*

Tweede

Tweede Quartier.

De Wel Ed. Heeren SIERK HORENSTRA, *Hopman*, JOUKE BIERMA, *Vaandrig.*

Derde Quartier.

De Wel Ed. Heeren JAN SCHONEBEEK, *Hopman*, WILLEM DOUWES BAKKER, *Vaandrig.*

Vierde Quartier.

De Wel Ed. Heeren SIPKE NAUTA, *Hopman*, HEIN MOLLEMA, *Vaandrig.*

Vyfde Quartier.

De Wel Ed. Heeren SYBOUT BUMA, *Hopman*, JAN WYNGAARDEN, *Vaandrig.*

Zesde Quartier.

De Wel Ed. Heeren TJEERD RADSMA, *Hopman*, HARMANUS DE WAART, *Vaandrig.*

Zevende Quartier.

De Wel Ed. Heeren JOHANNES SPANNENBURG, *Hopman*, SICCO RIENSTRA, *Vaandrig.*

Agtste Quartier.

De Wel Ed. Heeren JAN DE REUS, *Hopman*, CORNELIS ZIELSTRA, *Vaandrig*, en de Heer HARMANUS VIDELIUS, *Secretaris*, en de *Wagtmeester* HARMANUS GONGERIER.

Dit zyn de Officiers, *van* Harlings *agt* Quartieren,
Die deeze Schuttery, *Regeeren en Bestieren.*

De Burger Ruitery wierd gecommandeert, door de Wel Ed. Manhaftige Heer SMIT, als eerste Bevelhebber, of Ritmeester. De Wel Ed. Heer JAN BAKKER, als *Luitenant*, en de *Standaar* wierd gedragen door de Wel Ed. Heer PIETER SIEBERDA.

Dees Burger Cavallery, *van yder roemens waard*,
Wierd van dees Opperhoofds, gecommandeert te Paard.

De Compagnie der Scheepstimmerlieden wierd Begeleid, door de Heeren JAN JEMANS, als *Hopman*, draagende een Ry in zyn hand, achter hem volgde.... WIEBE Bygenaamt van de Noordhelling: dezelve droeg een Vaandel.

Voor de Compagnie der Huistimmerlieden ging vooruit als Opperhooft de Heeren TEEDEN VAN MAKKUM, achter gemelde volgde JAN ELDERS dragende meede een Vaandel.

Dit zyn de Officiers der geen die Scheepen bouwen,
Als ook de geenen, die ons Huizen onderhouwen.

Nu hebben wy de Officiers van 't Coor of Compagnie Jonkers aan den Leezer optenoemen.

Dezelve Jongelingen of Jonkers wierden begelyd of gecommandeert door de Hooggeboren en Wel Ed. Heer JAENE VAN SLOOTEN als *Hopman*, zynde gemelde Heer de Zoon van de Wel Ed. Achtbaaren Heer Burgermeester van SLOOTEN, de *Luitenant* der Jonkers was de Wel Ed. Heer... GRAATMA, en de *Vaandrig*, de Wel Ed. Heer JACOB TUNINGE; laat ik hier tegens dien Zoon van Harlings Burger Vader een enkeld woord spreeken.

Gy SLOOTEN, *die wis zyt, tot Raad, of Staat, gebooren,*
Ten minsten afgestamt, van Harlings Burger Vader
Gy hebt dees dag myn Heer, zeer heerlyk uitverkoren,
Te toonen wat voor bloed, speeld in U harten Ader,
Een yder pryst de zaak, maar teffens aller oogen,
Die zyn gevestigd nu op Uw gelooft het Heer,
Wild dees vrypostigheid van HOEFNAGEL *gedoogen,*
Schoon Gy myn niet en kent, ik sprak U doch wel eer;
Daarom ik raad U als een van U beste vrinden,
Toond wie zyn Zoon Gy zyt, bemind altoos de Eer,
Dan zult Gy U Geluk, en Harling *Stoffen vinden.*
Dat Gy en deeze Stad, zyt dankbaar GOD *den Heer,*
Wilt dan met GARTMAN *en met* TUNING *U verblyden,*
Maakt alle drie dat Gy het altoos waardig zyt,
Dat Gy dees Jonker Schaar met Eer hebt mogen lyden,
Zo blyft U Naam verduuren de allerlangsten tyd.

Nu

Nu ſchiet 'er myn weetens niet over als dat ik zeg waar de Eereboogen en Poorten geſtaan hebben, en wat voor Scheepen extra gevlagt hebben, de drie voornaamſte Eerepoorten en Boogen hebben geſtaan op de Vispoort, de Scheepen zyn deezen, en wel Beurdſcheepen van *Harlinge* op *Amſterdam*.

Namentlyk: KLAAS SIMONS, DIRK NANNES DE BOER, MICHOIEL JACOBS, EVERT BOUWKNEGT, HARMEN ELDERS, JACOB HOUDKOPER, JAN MAARTENSCHE BLOM, JAN JOHANNES KROONEN, CORNELIS ZIELSTRA, ZELMER JOHANNES, ALBERT JACOBS, onder deeze alle Scheepen en Schippers heeſt boven anderen uitgemunt HARMEN ELDERS, en onder de andere Schippery buiten de Beurdſcheepen THYS JOHANNES STOEF, hoewel men tot lof van de *Harlinger* Schippery moet zeggen, dat zy allemaal zich extra by deezen plegtigheid hebben gedragen.

O Schippery *U lof is niet om uit te ſpeeeken,*
Want Gy voldeet U plicht, en bleef niet in gebreeken.

Daar heb ik nu waarde Leezers UEd. iets medegedeelt daar ik vertrouw dat geen extempel van is, want ſchoon men in de *Nederlanden* meerder plegtigheden gezien heeft, trek ik het hart in twyffel of het wel ooit met zulk een regelmatige order is geſchied als hier, zo in *Noort Holland* als in *Friesland*. Myn eenige hoop en wenſch is, dat dit myn Werkje het Geluk heeft, dat het met zo veel liefden van de braave Frieſen zal worden geleezen, en aangenoomen als 't met liefde van myn is geſchreeven, en dat alle weldenkende, het zelve zullen beſchermen voor de geene die ſomtyds op een enkelde Spelfout zouden willen fitten, als begrypende eensdeels de korte tyd die ik daar aan bezig heb geweeſt, ten anderen dat ik 't meer uit een waaragtige liefden voor den VORST, en de braave Friezen heb ondernomen als wel uit Winzugt, maar wat mag ik hier over doch lang ſpreeken! de braave en gulhartige aard der Friezen is myn genoeg gebleeken, dat zy deezen mynen moeite dankelyk zullen aanneemen. Voorts houde ik myn aan 't zelve Compliment als in myn *Juichend Noord-Holland*, dat niemand 't kwalyk neemt dat ik alhier verſcheiden zo hooge als laage Perſoonen haar Naamen, in dit myn Werkje geplaatſt heb, want alles met een waar oogmerk geſchiet is, tot eer derzelve. Ik zeg dan tot Slot:

Heb dank ô Friesen, *die myn stof geeft tot dit schryven,*
Leeuwarden *boven al, U zal ik dankbaar blyven,*
Voor de al te grooten Eer, myn heuslyk aangedaan,
Eer schynt de Zon *by nagt, by dag de Zilveren* Maan;
Eer ik dees weldaad zal, in eeuwigheid vergeeten,
Noem myn dan vry een Mensch, die eer heeft nog geweeten,
En die niet waardig is, dat hem de Aarde draagen,
Myn grootste lust die is, aan Friesland *te behaagen.*
Bevelhebbers te saam, van Leeuwarts *schoone Stad,*
't Heugt myn nog al te klaar, hoe ik in de Doelen *zat,*
Met Uw gezamentlyk, aan eene Dis *gezeeten,*
PRINS WILLEMS *lieven* Naam, *die was U niet vergeten,*
Neen, al Uw wenschen was, dat GOD *den* VORST *lang spaard,*
Met Zyne GEMALIN *en* SPRUITEN *lief en waard,*
De Naam *van* WILLEM *was bestorven in Uw Monden,*
Laat my de Vryheid om den VORST, *dit te verkonden,*
Schoon dat Hy zelver weet, hoe dat Hy is bemind,
Want een Gebooren Fries, *is vast een* Nassauws *Vrind:*
Ik hoop dat zo 't geviel, dat Fitters *my benyden,*
Dat dan de braave Fries *zal voor* HOEFNAGEL *stryden.*
Maar neen; ik kan de Fries, *hy is zo fitziek niet,*
Te meer wanneer Hy hier, myn liefden voor hun ziet,
Ik sturf warachtig *eer dat ik een* Fries *zou laaken,*
Ondankbaarheid dat zyn by myn vervloekte *zaaken,*
Ik spreek zo als ik denk, goed Hollands *pront en rond,*
Myn Pen is als myn Hart, myn Hart is als myn mond,
Vaarwel dan Friesen, GOD *wil U zyn Zegen geeven.*
En zo het aan myn staat, U Naam *zal Eeuwig leeven.*

P. S. Word bekend gemaakt aan alle Liefhebbers als dat wy thans ontfangen hebben, de Tekeninge van 't voornaamste dat in *Friesland* geweest is, zo van de twee *Eerenpoorten* van *Leeuwarden*, met de Huizen en Straaten, daar dezelve gestaan hebben, als ook al de Persoonen in Vremde Kleedinge. Daarenboven meeden het Oorlog-scheepje, in de *Lemmer*, de Eerenpoorten en 't Oorlog-scheepje zyn extra fraay na de *Voetmaat* geteekend.

Een yder een zal zeer wel begrypen dat tot het een en ander groote kosten vereischt worden, gelyk reeds al gedaan is, zo met de reis van de Schryver van dit Werk, door de Provinties *Friesland*, *Groningen*, en *Drenten*, als meede om eenige Teekeninge te bekoomen, eer nu dee-

deeze gemelde Teekeningen in het Koper gebragt zyn door een meesterlyken Hand, zo zal daar nog veel kosten op loopen. Dierhalven bennen wy geraaden geworden, om voor en al eer wy de Teekeningen in 't Koper laten brengen, een Inteekening te laaten doen, en om dat de Inteekenaars zullen weeten waar zy haar Geld voor geeven.

Zo weet dat 't zelve zal bestaan in zes Plaaten, met een Beschryving daar by, dienende tot uitlegging der Plaaten, de zes Plaaten zullen hier uit bestaan:

Eerstelyk vier Plaaten van de twee Eerepoorten, namentlyk van de groote Eerepoort, staande by de Lange Pyp, en van de tweede Eerepoort in de St. Jacobstraat, byden te *Leeuwarden.* In deeze vier Plaaten zal men niet alleen de Eerepoorten van meer als een kant zien, maar zelfs ook teffens het Gezicht van de Huizen, en Straaten, daar dezelve gestaan hebben; van meer als een kant te zien. De Vyfde Plaat zal bestaan in alle de Persoonen, welken tot *Leeuwarden* in vremde Kleeding hebben geweest. Als daar zal men (1) zien de *Eer*, wordende gevolgt door de 7 *Vrye Konsten*, verzeld door *Kennisse*, *Naarstigheid*, en *Geduurzaamheid*, (2) de twee Jonge Heeren als *Romeinen* gekleed, (3) de Jonge Heer als een *Herder* gekleed, (4) een Jong Heer als een *Hartlooper*, (5) twee Jonge Heeren als *Hydukken* gekleed, (6) twee Jonge Heeren een op zyn *Oud Fries*, en een als een *Huzaar*, (7) twee Jonge Heeren, een als een *Oud Fries Edelman*, en den ander na de tegenwoordige smaak, (8) en (9) twee *Loopers*, een van de Vlietsters, en een van de Schippery, enz.——

Deeze vyf Plaaten zullen uitslaande weezen, de zesde Plaat zal bestaan uit het *Oorlogscheepje* van de *Lemmer*, behoorende aan de Heer SJOERT JOUWERTS, de *Eerenpoorten* zo wel als het *Oorlogscheepje* zyn door bekwaame Meesters op de Voetmaat geteekend.

De Inteekening word gesteld tegen 10 Stuivers, en by het afleeveren 1 Guld. dus kost het maar *f* 1:- 10. dat is yder Plaat 5 Stuiv. met de Beschryving der Platen. 't Werk zal afgeleeverd worden in de drie eerste Maanden, van het Jaar 1774. men zal hier op dit Werkje kunnen Inteekenen tot het einde van de Maand December van dit loopende Jaar.

Verders zal men de Inteekenaars welken ons de Eer aandoen, van in te Teekenen, haaren Namen voor aan

in de Befchryving van de 6 Plaaten laaten drukken, 't Werkje zal in groot Octavo gedrukt worden, op dat het van een Formaat met dit zynde, daar by kan ingebonden worden. Zyn 'er in tusfchen eenige Liefhebbers welke nog kleine Opgaven mogten hebben, gelieven het by de Uitgeevers deezer te bezorgen; op dat wy daar by de Befchryving der Plaaten gebruik van kunnen maaken.

De Liefhebbers welke zig van eerfte Plaatdrukken gelieven te voorzien, worden verzogt zig fpoedig aan te geven, zullende de Plaaten volgens de Nommers der Inteekening afgelevert worden.

De Inteekening kan gefchieden by de onderftaande Boekhandelaaren.

Te Leeuwarden, by *G. Tresling*, en *G. van der Wal*, Groningen, *L. Huizingh*, *R Groenenbergh*, en *A. Groenewolt*, Zwolle *S. Clement*, Deventer, *L. Leemhorft*, Amfterdam, *G Bom*, en de meefte Boekverkopers, Haarlem, *J. Bofch*, *J. van Lee*, en *J. H. van Delden*, Hoorn, *L. Vermande*, Leiden, de Wed. *A. Honkoop*, en *C. van Hoogeveen*, 's Hage, *J Thierry*, *J. du Mee*, *Jr. P. Wynants*, en van *Drecht*, Delft, *E. van der Smout*, Rotterdam, de Wed. *D. Vis* Wed. *F. de Vuyk*, *D. Vis*, en *R. Arrenberg*, Dordt, *Abr. Bluffé*, en *P. van Braam*, Gouda, *de Wed. G. de Vry en Zoon*, Schiedam, *L. Schmidt*, Middelburg, *C. Bohemer*, Vlisfingen, *T. Corbelyn*, Utrecht, de Wed. *J. van Poolfum*, *J. van Schoonhoven*, *A. van Paddenburg*, en *S. de Waal*, Arnhem, *W. Trooft*. En verders alomme in de voornaamfte Steeden by de Boekverkopers.

By den Drukker dezes is ook gedrukt en te bekomen:

Het Juichend Noord Holland, of *Verhaal* van de *Reize* van zyne DOORL. HOOGHEID WILLEM den VYFDEN, *Prince van Oranje, enz. enz. enz.* door N. HOEFNAGEL. Benevens een *Verhaal* van alle de *Eerenpoorten*, en *Boogen*, met haare *Inscriptien*, in gr. 8vo. de Prys is 10 ſt.

Het *Voorbeeld* der *Waare Deugd*, aangetoond, in de uitmuntende *Karakters* van zyne *Doorluchtige Hoogheid* WILLEM KAREL HENDRIK FRISO, Prince van Oranje, enz. enz. enz en deszelfs GEMALINNE, in gr. 8. de Prys is 3 ſt.

Jesaias Tempel Gezigt, en zyne voorbeeldige Heiliging, of Verklaaring over Jeſ. VI. vs. 1—7. voor af gaat eene *Kerkelyke Intrée reden* uit Zeph. III. vs. 9. door J. H. WESTERHOFF, Predikant te *Amſterdam*. In 4to *f* 3:—

Jeremias Getrooſt, en in zyn Ampt beveſtigd. Of Beveſtiging-reden, uit Jer. XV: 19. ter Inwyinge van de Wel Eerw. en zeer Geleerden Heer PETRUS BROES, *tot Leeraar in de Hervormde Gemeente van Amſteldam*; Uitgeſprooken door J. H. WESTERHOFF, Predikant aldaar. De Prys is 9 ſtuiv.

Grond en Voorbeeld van byzondere en onderſcheidene *Toepasſingen*, aangeweezen in den Leertrant van Chriſtus en zyne Apoſtelen. Door W. PEIFFERS, Predikant te *Amſteldam*, in Quarto, de Prys is 4 ſtuiv.

Heilige Alleenſpraken met Godt; beſtaande in *Morgen* en *Avond Gedachten*, op ieder dag der Maand, door JOAN CHRISTIAAN REICH, Dienaar in de Gemeente Jeſu Chriſti, en Medelid van het Koninglyke Genoodſchap te *Koningsberg*, en door deszelfs HUISVROUW. Uit het *Hoogduitſch* vertaald, door H. VAN ELVERVELD, de Prys is *f* 1:-

Tafereel van de *Huishouding* des *Menſchelyke Levens*; vervattende een aantal fraaye Vertoogen over den *Menſch* van zyne *Geboorte* tot zynen *Dood*. Door den Schryver van den *Hollandſche Wysgeer*, in groot 8vo. *f* 1:-4.

Heilige Betrachtingen, voor onder en na het gebruik van het *H. Avondmaal*; beſchreven door den *Schryver* van de gantſche pligt van een Chriſten, naar den derden Druk uit het Engelſch vertaalt. De prys is 12 ſtuiv.

Waterbeſchryving der *Vereenigde Nederlanden*, waar in alle de Wateren welke deeze Landen beſpoelen, beſchreven zyn, en aangetoond hoe de Overſtroomingen in dezelve konnen plaats hebben. Verrykt met een naauwkeurige *Kaart* van de loop der *Rivieren*, de *Ryn*, *Maas*, en *Waal*, door D. H. DAUTUN, in groot 8vo, *f* 1:—

Philoſophiſche Onderzoekingen, over het *Beſtaan* en de *Natuur* van de Zielen der *Dieren*, in een genootſchap van Geleerden onderzocht, en in 't licht gegeven, door J. WINKLER, Profeſſor te *Leipzig*, 6 Stukjes, in gr. 8. *f* 1:10.

De

De *Hedendaagsche Albert*, of *Nieuwe Beproefde* en *geoorloofde Geheimen*, naar de nieuwste ontdekkingen verzameld; sommigen tot voorwerp hebbende, het Geneezen van eene groote menigte toevallen, die de Gezondheid betreffen: anderen menigvuldige dingen, die nuttig zyn om te weeten, tot verscheiden bezigheden van het Leven: eindelyk nóg anderen, al het geene betrekking heeft op het Vermaak, zo wel op het Land, als in de Stad. Alles verdeeld in drie Deelen, en in de orde van het A. B. C. geschikt, naar den derden Druk, die met veele nieuwe *Geheimen* vermeerdert is, uit het Fransch vertaald, 1 Deel, in gr. 8vo. kost 11 stuiv.

De *Geheime Illumineerkonst*; behelzende I. het maken van de *Carmyn*, *Ultermaryn* en beste *Verwen*. II. Het maken van de *Chineesche* en anders *Lakken* en *Vernissen*: III. Om allerlei Voorwerpen na 't leven te schilderen. IV. De *Schilderkonst* en *Miniatuur*, en te leeren Schilderen zonder Meester; mitsgaders de manier om *Crayons* te maken. V. Beschryving van het *Schilderen* der *zwarte Konstprenten*, en van de *Glas Schilderkonst*. VI. Het smelten en Vergulden van allerlei *Metaalen*. VII. Het *Verwen* van allerlei *Stoffen*, *Plysterwerken* aanteleggen; om op alle *Metaalen* te *Etzen*, *Indiaansch Kabinetwerk* te maken en uittesnyden. VIII. Veele fraaye *Geheimen*, om allerlei zoort van *Gesteentens* door Konst na te maken, en in haar Natuur te vertoonen. Alles met groote moeite en vlyt in een reeks van Jaaren by een verzameld door een voornaam Liefhebber van Konsten en Wetenschappen, 3 Stukken in gr. 8vo. de Prys is *f* 2: 10.

Nog word by gemelde, en de meeste Boekverkopers in de Nederlandsche Steeden op heden *gratis* een *Bericht* en *Voorwaarden*, uitgegeven, volgens welken den Liefhebberen der Nederlandsche Oudheden, ter Inteekeninge word aangeboden, een nieuwe cierlyke en vermeerderde Druk van het uitmuntend *Werk* van LUDOLF SMIDS, M. D. *Schatkamer der Nederlandsche Oudheden*; of *Woordenboek*, behelzende de Nederlandsche Steden en Dorpen, Kasteelen, Sloten en Heeren Huizen, Oude Volkeren, Rivieren, vermaarde Luiden in Staat en Oorlog, Oudheden, Gewoonten en Lands-wyzen. Vercierd met LXII. Verbeeldingen van zoo geheele, als vervallene. Heeren Huizen, Sloten en Kasteelen, meerendeels geteekend door ROELAND ROGHMAN, en in 't Koper gebragt door S. SCHYNVOET, nevens een *Bladwyzer* in de gedaante van een Land-Chronyk. Vermeerdert met aanteekeningen door PIETER LANGENDYK.

By de *Inteekening* word betaald 25 stuiv. en by de Aflevering van het Werk *f* 4:—